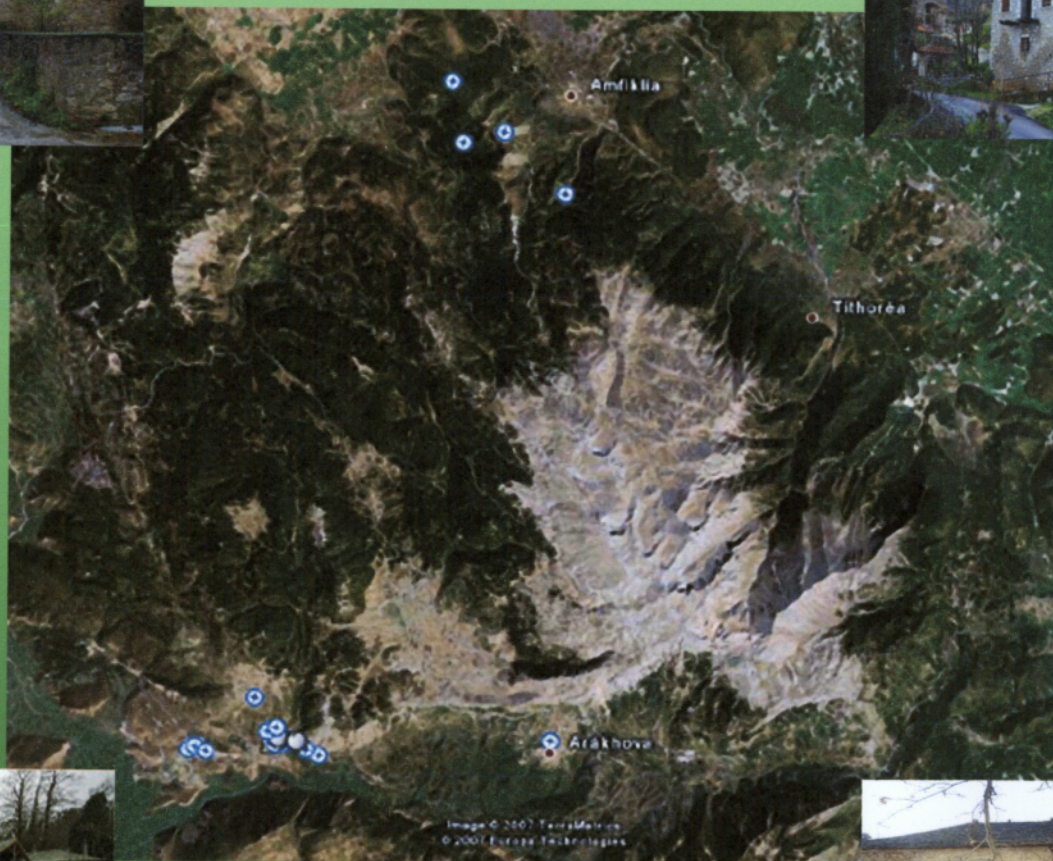

ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ο.Π.Α.Α.Χ.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ
ΛΕΥΚΗ ΜΑΡΙΝΑ

2006

Στους γονείς μου
Πολυχρόνη & Παναγιώτ

Ευχαριστήριο Σημείωμα

Ευχαριστώ, τους γονείς μου και τον αδερφό μου τους μοναδικούς εκείνους ανθρώπους που μου συμπαραστέκονται σε κάθε μου βήμα, για την αμέριστη ηθική συμπαράστασή τους στη συγγραφή της μελέτης αυτής.

Ευχαριστώ τον καθηγητή μου, κ. Δημήτρη Σταματόπουλο, ο οποίος με καίριες παρατηρήσεις του και τις καθοριστικές επισημάνσεις του, συνέβαλε αποφασιστικά στην ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

i

ΜΕΡΟΣ Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1

A.1. Πλαίσιο και στόχοι της μελέτης

1

A.2. Μεθοδολογία – Πηγές

6

A.3. Η διάρθρωση της μελέτης

8

A.4. Χάρτης της περιοχής παρέμβασης

9

ΜΕΡΟΣ Β: Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

10

B.1. Εισαγωγή

10

B.2. Τα χαρακτηριστικά της περιοχής

10

B.2.1. Γεωγραφικά όρια

10

B.2.2. Έκταση – πληθυσμός – διοικητική οργάνωση

11

Φωτογραφικό υλικό ανά δήμο

12

B.2.3. Μορφολογία εδάφους – Κλίμα

18

B.2.4. Γεωλογία – Ορυκτός πλούτος

18

B.3. Κυριότερα προβλήματα της περιοχής

19

B.4. Συγκριτικά πλεονεκτήματα

22

B.5. Στοιχεία κοινωνικοοικονομικής εξέλιξης

26

ΜΕΡΟΣ Γ: ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

28

Γ.1. Δημογραφικές τάσεις

28

Γ.1.1. Εξέλιξη πληθυσμού

28

Γ.1.2. Φαινομενική μετανάστευση – Μετακίνηση πληθυσμού

30

Γ.1.3 Ηλικιακή Διάρθρωση πληθυσμού

31

Γ.1.4 Κοινωνικά Χαρακτηριστικά πληθυσμού

34

Γ.1.4.1. Επίπεδο εκπαίδευσης

34

Γ.1.4.2. Νοικοκυριά – Αριθμός νοικοκυριών

34

Γ.1.5. Συμπεράσματα και μελλοντικές προοπτικές

35

																		
	Γ.2. Οικονομικές επιδόσεις της περιοχής																	
	Γ.2.1. Ενδεικτικά στοιχεία Α.Ε.Π.																	
	Γ.2.2. Απασχόληση																	
	Γ.2.3. Εξέλιξη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού																	
	Γ.2.4. Ανεργία και υποαπασχόληση																	
	Γ.2.5. Θέση της περιοχής Μελέτης σε σχέση με κυριότερες αγορές και συγκοινωνιακούς κόμβους																	
	Γ.2.6. Συμπεράσματα – προοπτικές																	
	Γ.3. Πρωτογενής τομέας																	
	Γ.3.1. Κύρια χαρακτηριστικά																	
	Γ.3.2. Αριθμός, μέγεθος και διάρθρωση Εκμεταλλεύσεων																	
	Γ.3.3. Αρδευόμενες εκμεταλλεύσεις και εκτάσεις																	
	Γ.3.4.Κύριες Χρήσεις Αγροτικής Γης–Παραγωγή Αγροτικών Προϊόντων																	
	Γ.3.5. Βαθμός Μεταποίησης - Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων																	
	Γ.3.6. Χαρακτηριστικά απασχολούμενων στην γεωργία – Προσέγγιση επιπέδου πολυαπασχόλησης																	
	Γ.3.7. Δασοπονία																	
	Γ.3.8. Επενδυτικές Δραστηριότητες & Ενισχύσεις στον Πρωτογενή Τομέα (1990 – 2000)																	
	Γ.3.9. Συμπεράσματα και Μελλοντικές προοπτικές																	
	Γ.4. Δευτερογενής τομέας																	
	Γ.4.1. Κύρια χαρακτηριστικά																	
	Γ.4.2. Αριθμός, μέγεθος και διάρθρωση επιχειρήσεων /κλάδο																	
	Γ.4.3. Κλάδοι σε κρίση και αναδυόμενοι κλάδοι																	
	Γ.4.4. Συμπεράσματα και μελλοντικές προοπτικές																	
	Γ.5. Τριτογενής τομέας																	
	Γ.5.1. Κύρια χαρακτηριστικά																	
	Γ.5.2. Αριθμός, μέγεθος και διάρθρωση επιχειρήσεων ανά κλάδο																	
	Γ.5.3. Κλάδοι σε κρίση – Αναδυόμενοι κλάδοι																	
	Γ.5.4. Συμπεράσματα – μελλοντικές προοπτικές																	
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		
																		

Γ.6. Φυσικό περιβάλλον και πολιτισμικό περιβάλλον	101
Γ.6.1. Φυσικοί πόροι και φυσικό περιβάλλον	101
Γ.6.2. Υπαρκτές και εν δυνάμει απειλές στο περιβάλλον	102
Γ.6.3. Προστατευόμενες περιοχές	103
Γ.6.4. Υδάτινοι πόροι	106
Γ.6.5 Πολιτισμικό Περιβάλλον (διαχείριση τοπίου – κληρονομιάς, παραδοσιακών οικισμών)	108
Γ.7. Ανάλυση Πλεονεκτημάτων – Αδυναμιών – Ευκαιριών – Απειλών (S.W.O.T.) για την περιοχή μελέτης όπου είναι τόπο προορισμού με «ταυτότητα»	113
Γ.7.1 Πλεονεκτήματα	113
Γ.7.2 Αδυναμίες	116
Γ.7.3 Εξέταση ευκαιριών & απειλών της περιοχής Ευκαιρίες	118
Γ.7.4 Απειλές	121
ΜΕΡΟΣ Δ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	123
Δ.1. Τεχνική υποδομή : Υπάρχουσα κατάσταση	123
Δ.1.1. Οδικοί άξονες	123
Δ.1.2. Κοινωνικές υπηρεσίες – Υγεία – Εκπαίδευση	124
Δ.1.3. Διαχείριση Υδατικών πόρων	129
Δ.2. Θεσμικό περιβάλλον – Διοικητική οργάνωση	131
Δ.2.1. Αυτοδιοίκηση	131
Δ.2.2. Αναπτυξιακές Εταιρείες	133
Δ.2.3. Συνεταιρισμοί	138
Δ.2.4. Αξιολόγηση έργου-αποτελεσματικής λειτουργίας των παραπάνω Θεσμών	140
Δ.3. Διαρθρωτικές παρεμβάσεις έως σήμερα	142
Δ.3.1. Αναπτυξιακή Στρατηγική-προγραμματικό πλαίσιο	142
Δ.3.2. Έργα που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ.	151

**ΜΕΡΟΣ Ε: ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

155

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και προοπτικών της

Περιοχής μελέτης

156

Ε.1.1. Πρωτογενής τομέας

156

Ε.1.2. Μικρές επιχειρήσεις - Βιοτεχνίες

160

Ε.1.3. Τουρισμός

162

Ε.1.4. Πολιτισμός και τοπική αυτοδιοίκηση

164

Ε.2. Στόχοι και στρατηγική ανάπτυξης

166

Ε.2.1. Εισαγωγή

166

Ε.2.2. Ανάλυση Στόχων για την περιοχή μελέτης

167

Ε.3. Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής αναπτυξιακών παρεμβάσεων

177

**Ε.3.1. Ορισμός κριτηρίων επιλογής αναπτυξιακών παρεμβάσεων
ανά τομέα**

178

Ε.3.2. Εξειδίκευση αναπτυξιακών παρεμβάσεων ανά Άξονα και Μέτρο

181

Ε.4. Συνθετική προσέγγιση προτεινόμενων αναπτυξιακών παρεμβάσεων

186

Ε.4.1. Εκτίμηση βαθμού συνέργιας παρεμβάσεων

186

Ε.4.2. Δείκτες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Ο.Π.Α.Χ.

188

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

189

ΣΤ.1. Συμπεράσματα – Προτάσεις

189

ΠΗΓΕΣ

191

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ

ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΕΩΝ Ο.Π.Α.Χ.

ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ

ΦΟΡΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΟ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ Ο.Π.Α.Α.Χ. ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ
ΔΗΜΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΡΤΕΛΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ – ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ Ο.Π.Α.Α.Χ. ΤΩΝ
ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Α: ΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Γ.Τ.Π.Ε., Β: ΔΡΑΣΕΙΣ
Ε.Τ.Π.Α., Γ: ΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Κ.Τ.)**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V : ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΜΕΤΡΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Περιοχή μελέτης Ο.Π.Α.Α.Χ.	16
Πίνακας 2: Κλιματολογικά δεδομένα περιοχής	18
Πίνακας 3: Πληθυσμός – Πληθυσμιακή Πυκνότητα	28
Πίνακας 4: Μετανάστευση 1991 – 2001	31
Πίνακας 5: Πληθυσμιακή κατανομή ανά φύλο και ηλικία - 2001	32
Πίνακας 6: Δημογραφικοί δείκτες	33
Πίνακας 7: Επίπεδο εκπαίδευσης	34
Πίνακας 8: Νοικοκυριά υποδομές – Ανέσεις των νοικοκυριών	35
Πίνακας 9: Παραγόμενα προϊόντα από αροτριάιες καλλιέργειες	38
Πίνακας 10: Εισόδημα από κτηνοτροφικά προϊόντα	42
Πίνακας 11: Παραγόμενα προϊόντα	46
Πίνακας 12: Απασχόληση κατά τομέα	51
Πίνακας 13: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	51
Πίνακας 14: Κατανομή γεωργικών εκμεταλλεύσεων	56
Πίνακας 15: Εκμηχάνιση Γεωργικού τομέα	58
Πίνακας 16: Προϊόντα φυτικής παραγωγής (Ποσότητες σε χιλ/μα)	60
Πίνακας 17: Κτηνοτροφικά Προϊόντα (Ποσότητες σε χιλ/μα)	62
Πίνακας 18: Χωροθέτηση προϊόντων ζωικής παραγωγής στην περιοχή μελέτης	64
Πίνακας 19: Κατανομή δασικών εκτάσεων ανά ΟΤΑ και μορφή εδαφοκάλυψης	69
Πίνακας 20: Κατανομή επενδύσεων του Καν. 2080/92 στην περιοχή μελέτης	72
Πίνακας 21: Απασχολούμενοι ανά Δήμο	79
Πίνακας 22: Αριθμός επιχειρηματικών μονάδων	81
Πίνακας 23: Κλάδοι μεταποίησης	82
Πίνακας 24: Επιχειρήσεις ανά κλάδο στον τριτογενή τομέα	87

									
									
		Πίνακας 25: Τουριστικές Επιχειρήσεις						90	
		Πίνακας 25a: Τουριστικές Επιχειρήσεις						91	
		Πίνακας 26: Εμπορικές Επιχειρήσεις						92	
		Πίνακας 27: Προστατευόμενες περιοχές – περιοχές NATURA						105	
		Πίνακας 28: Σημεία αρχαιολογικού και τουριστικού ενδιαφέροντος στην περιοχή						110	
		Πίνακας 29: Σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις της περιοχής						112	
		Πίνακας Ανάλυσης S.W.O.T.						122A	
		Πίνακας 30: Κοινωνική υποδομή						125	
		Πίνακας 31: Διάρθρωση οικιστικού δικτύου						131	
		Πίνακας 32: Συνεταιρισμοί στην περιοχή μελέτης						138	
		Πίνακας 33: Ενταγμένα έργα Παραπαρνάσιας περιοχής στο Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδος 2000 – 2006						152	
									
									

ΜΕΡΟΣ Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A.1.: Πλαίσιο και στόχοι της μελέτης

Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και της υπαίθρου, αποτελεί μια νέα μεθοδολογική προσέγγιση στην εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων στον αγροτικό χώρο σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, ιδιαίτερα στις ορεινές μειονεκτικές περιοχές. Συνδυάζει την εφαρμογή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων με την δυναμική ανάπτυξη του αγροτικού τομέα, με απώτερο στόχο την αειφόρο ανάπτυξη και την βελτίωση της ζωής των αγροτικών περιοχών.

Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη υλοποιείται με ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα συνδυασμένων ενεργειών, το οποίο επιχειρεί να επέμβει στην παραγωγική διάρθρωση και στον κοινωνικό ιστό της περιοχής εφαρμογής. Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου αποτελεί μια νέα απάντηση στις επιπτώσεις που υφίστανται οι αγροτικές περιοχές, από τις μεταρρυθμίσεις της Κ.Α.Π., την παγκοσμιοποίηση των αγορών, τα νέα καταναλωτικά πρότυπα.

Η νέα αυτή μεθοδολογία εισάγει τα στοιχεία της **χωρικής προσέγγισης**, των **ειδικών χαρακτηριστικών μιας αγροτικής περιοχής**, του **συνδυασμού των δράσεων στην ύπαιθρο**, της **κοινωνικής διαβούλευσης**, της **συμμετοχής των κατοίκων** τόσο στην **εκπόνηση και τον προσδιορισμό** του περιεχομένου του προγράμματος όσο και στην **διαδικασία υλοποίησής του**.

Υπερβαίνοντας τις παραδοσιακές μονοτομεακές λογικές εισάγει, την **λογική της συμμετοχής** όλων των τομέων της οικονομίας για την δημιουργία **οικονομιών κλίμακας**, την δημιουργία **περιβάλλοντος επιχειρηματικής ζήτησης και επενδύσεων**, την **επιχειρηματική ανάπτυξη** της γεωργίας, την βελτίωση των **συνθηκών μεταποίησης της πρωτογενούς παραγωγής**, και την λογική των αγροτικών εκμεταλλεύσεων ως **εστίες πολυδραστηριότητας**.

Στόχος της μελέτης είναι η διερεύνηση και η απεικόνιση των κοινωνικών αναπτυξιακών και οικονομικών δυνατοτήτων της περιοχής των Παραπαρνάσσιων Δήμων που προσδιορίζουν και τις δυνατότητες ανάπτυξης της, στο πλαίσιο των ευρύτερων μετασχηματισμών του αγροτικού χώρου και των μεταβολών που επέρχονται με την εφαρμογή της Κ.Α.Π.

Επιχειρεί να καταγράψει και να αναλύσει τα δεδομένα στοιχεία της περιοχής παρέμβασης, την υφιστάμενη κατάσταση, τα ιδιαίτερα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά, την κοινωνικοοικονομική της οργάνωση (Α' φάση μελέτης), έτσι ώστε να προσδιοριστούν, οι στόχοι, οι αναπτυξιακές προτεραιότητες για την περιοχή (Β' φάση της μελέτης) στα πλαίσια των στόχων που έχει θέσει το Περιφερειακό Πρόγραμμα της Στερεάς Ελλάδας και ιδιαίτερα ο άξονας 1 «για την άρση του δυΐσμού και των φαινομένων απομόνωσης των ορεινών περιοχών». Ειδικότερα, **στην Α' φάση της μελέτης** καταγράφονται:

- ✓ Η θέση της περιοχής και τα γενικότερα φυσιογνωμικά της χαρακτηριστικά
- ✓ Τα πληθυσμιακά μεγέθη της περιοχής και τα χαρακτηριστικά τους.
- ✓ Οι οικονομικές επιδόσεις της περιοχής.
- ✓ Η κατάσταση και οι επιδόσεις των παραγωγικών τομέων της οικονομίας της (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής τομέας κλπ)
- ✓ Το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής.
- ✓ Τέλος καταγράφονται τα μειονεκτήματα, τα πλεονεκτήματα, οι ευκαιρίες και οι απειλές για την περιοχή.

Η προσπάθεια επικεντρώνεται στην συγκριτική ανάλυση και παρουσίαση των χαρακτηριστικών αυτών σε σχέση με τα αντίστοιχα του συνόλου της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος και - όπου είναι εφικτό - των νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας, με σκοπό την ανάδειξη και επισήμανση των βαθμών απόκλισης και υστέρησης. Η συγκριτική ανάλυση δίδει την δυνατότητα αφενός για τον προσδιορισμό των κυριότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η περιοχή μελέτης και αφετέρου για την ανάδειξη των δυνατοτήτων και προοπτικών που διαθέτει, ως στοιχεία σύνθεσης του ολοκληρωμένου προγράμματος.

Ιδιαίτερη προσπάθεια γίνεται στην διερεύνηση της απασχόλησης και της ανεργίας στα διοικητικά όρια των Δήμων της περιοχής παρέμβασης, με χρήση των πλέον πρόσφατων στοιχείων της Ε.Σ.Υ.Ε. Αναλυτικότερα, αξιολογείται η συμβολή των τομέων και κλάδων παραγωγής στην απασχόληση, ώστε να γίνει δυνατή η επισήμανση πιθανών πηγών δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Η Α' φάση της εργασίας αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο που χρησιμεύει για την σύνταξη του Ολοκληρωμένου Αναπτυξιακού Προγράμματος στο οποίο θα ιεραρχηθούν οι αναπτυξιακές κατευθύνσεις, οι δράσεις, τα μέτρα, οι μελέτες και οι θεσμικές παρεμβάσεις που πρέπει να λάβουν χώρα τα επόμενα χρόνια.

Οι προτάσεις που θα προκριθούν θα αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης με τους φορείς της περιοχής προκειμένου να δομηθεί το Ολοκληρωμένο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα, στο οποίο αποτυπώνονται κατευθύνσεις και παρεμβάσεις για την επίτευξη μιας ισόρροπης, βιώσιμης και αειφόρου τοπικής ανάπτυξης, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της Β' φάσης.

Είναι ευνόητο ότι οι τελικές αποφάσεις περί τη φύση και το είδος των παρεμβάσεων που θα επιλεγούν, είναι σαφές ότι ανήκουν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και την Ε.Υ.Δ. Π.Ε.Π., η οποία εξ' αρμοδιότητος θεσμικής – έχει την ευθύνη υλοποίησης του Προγράμματος. Οι στόχοι του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου είναι ενταγμένοι στο πλαίσιο του κανονισμού 1257/99 (άρθρο 33) και εναρμονισμένοι με τους στόχους του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδος και του Γ' Κ.Π.Σ. 2000 – 2006 και αυτοί είναι:

- ✓ Η επίτευξη του στόχου της ολοκληρωμένης ανάπτυξης προϋποθέτει κινητοποίηση του τοπικού δυναμικού,
- ✓ συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη δημιουργία **κατάλληλου επενδυτικού κλίματος,**
- ✓ κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο,
- ✓ πρόγραμμα ανάπτυξης υποδομών, οι οποίες να ευνοούν και να συνεργούν με τους ειδικούς στόχους, δηλαδή της τουριστικής ανάπτυξης και την προσέλκυση επενδύσεων,
- ✓ λειτουργία του μηχανισμού στήριξης του αναπτυξιακού σχεδίου,
- ✓ ετοιμότητα της Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού στην ανάληψη σημαντικών ενεργειών για την έγκαιρη προετοιμασία και υλοποίηση των παρεμβάσεων
- ✓ και τέλος πληροφόρηση και συμμετοχή των κατοίκων και τοπικών φορέων.

Οι περιοχές παρεμβάσεων εντός των οποίων θα κατευθυνθούν οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και θα οριοθετηθούν οι ρόλοι είναι:

- η δημιουργία βελτίωσης των υποδομών,
- η αναβάθμιση των παρεχόμενων δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών (υγείας, πρόνοιας, παιδείας),
- η ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, με την κατάλληλη κατάρτιση στελεχών που θα αναλάβουν στο τοπικό επίπεδο το βάρος της υλοποίησης των επιμέρους πολιτικών,
- η πολιτιστική ανάπτυξη και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων
- και τέλος η θεσμοθέτηση δέσμης κινήτρων για προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων και την ανάπλαση των οικισμών.

Το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα αφορά σε αγροτικές περιοχές και ως εκ τούτου πρέπει να επιτυγχάνει την ενεργοποίηση μιας σειράς συνεργούντων τομέων, ώστε να εξασφαλισθεί:

- *Η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός της γεωργίας και κτηνοτροφίας*
- *Η ενίσχυση της οικοτεχνίας, της παραδοσιακής, της φιλικής προς το περιβάλλον, μικρής βιοτεχνίας.*
- *Η τυποποίηση, προβολή και προώθηση των τοπικών προϊόντων στο πλαίσιο της στρατηγικής των μικρών αγορών*
- *Η ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, κτλ*
- *Η οικιστική ανάπλαση, ειδικά των παραδοσιακών οικισμών, ώστε οι οικισμοί να αποκτήσουν τη μορφή και το χαρακτήρα τουριστικών χωριών*

Εν κατακλείδι οι στόχοι του Ο.Π.Α.Α.Χ. είναι:

- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των Παραπαρνασσίων Δήμων, η εξασφάλιση απασχόλησης και εισοδήματος, η ενδυνάμωση του παραγωγικού ιστού της περιοχής και η ισόρροπη ανάπτυξη της, εν σχέση με την υπόλοιπη Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος.
- Η ανάσχεση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης που υφίσταται η περιοχή της τελευταίες δεκαετίες, η προσέλκυση οικονομικά ενεργών ατόμων μέσα από την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων.
- Η δημιουργία βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων, η ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών ήπιας μορφής για την δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων.

- Η προστασία και αναβάθμιση του αγροτικού και φυσικού περιβάλλοντος, η κοινωνική και οικονομική συνοχή της περιοχής
- Η κινητοποίηση μέσω της εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του ενδογενούς δυναμικού και η ενεργοποίησή του σε όλους τους παραγωγικούς τομείς.
- Η ενίσχυση της ταυτότητας και της συνοχής της περιοχής σε όλα τα επίπεδα, η ενίσχυση του κοινωνικού – πολιτιστικού της ιστού.

Η επίτευξη των στόχων αυτών εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Απαιτούνται κυρίως σημαντικοί πόροι και ένα ασφαλές υπόβαθρο στους τομείς των τεχνικών – κοινωνικών υποδομών και του ανθρώπινου δυναμικού.

A.2.: Μεθοδολογία – Πηγές

Για να επιτευχθεί η πρώτη φάση της μελέτης όπως παρουσιάστηκε στην προηγούμενη ενότητα, χρησιμοποιήθηκαν:

- Τα επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.), δηλαδή οι απογραφές πληθυσμού, οι έρευνες εργατικού δυναμικού, οι απογραφές γεωργικών εκμεταλλεύσεων κ.ά.
- Τα δεδομένα και τα συμπεράσματα προηγούμενων αναπτυξιακών μελετών που αφορούσαν την ευρύτερη περιοχή
- Τα στοιχεία του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών της ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Α.Ε. (G.I.S.)
- Επαφές, εκδηλώσεις και συζητήσεις με θεσμοθετημένους φορείς και υπηρεσίες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης και φορέων της περιοχής.

Στις συζητήσεις αυτές κατατέθηκαν στοιχεία που διατυπώνονται στην Α' φάση, συγκεντρώθηκαν μελέτες που εμπλούτισαν τον βιβλιογραφικό κατάλογο. Συγκεκριμένα είχα επαφές με:

1. τον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας της Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κ. **Ευάγγελο Κόρκο** και το στέλεχος της Ε.Υ.Δ.Α. Π.Ε.Π. κ. **Λουκία Θεοδώρου**
2. τον νυν Νομάρχη Βοιωτίας, κ. **Κλέαρχο Περγαντά**
3. τον νυν Νομάρχη Φθιώτιδας, κ. **Αθανάσιο Χειμάρα**
4. τον νυν Νομάρχη Φωκίδας, κ. **Δημήτριο Ανδρίτσο**
5. τον Δήμαρχο Αμφίκλειας, κ. **Λουκά Σκλαβούνο**
6. τον Δήμαρχο Άμφισσας, κ. **Νικόλαο Φουσέκη**
7. τον Δήμαρχο Αράχωβας, κ. **Ανδρέα Λεόντιο**
8. τον Δήμαρχο Γραβιάς, κ. **Αθανάσιο Μανάνα**
9. τον Δήμαρχο Δαύλειας, κ. **Κατερίνα Παπαβασιλείου**
10. τον Δήμαρχο Δελφών, κ. **Παναγιώτη Καλτσή**
11. τον Δήμαρχο Διστόμου, κ. **Λουκά Παπαχρήστου**
12. τον Δήμαρχο Ελάτειας, κ. **Κων/νο Κυργιόπουλο**
13. τον Δήμαρχο Παρνασσού, κ. **Γεώργιο Γεωργούση**
14. τον Δήμαρχο Τιθορέας, κ. **Λουκά Παπαγεωργίου**

15. τον Δήμαρχο Χαϊρώνειας, κ. *Νικόλαο Παπαγγελή*
16. την Δ/νση προγραμματισμού, κ. *Διονύση Λειβαδά*
17. την Περιφερειακή Δ/νση Εκπαίδευσης, κ. *Βαίτο Ζαμπεθάνη*
18. το Επιμελητήριο Ν. Βοιωτίας, κ. *Παναγιώτη Αγκιάδη*
19. το Επιμελητήριο Ν. Φθιώτιδας, κ. *Ιωάννη Αρναουτέλη*
20. το Επιμελητήριο Ν. Φωκίδας, κ. *Γεώργιο Γαζή*
21. την Δ/νση Γεωργίας Ν. Βοιωτίας, κ. *Γεώργιο Παπαγεωργίου*
22. την Δ/νση Γεωργίας Ν. Φθιώτιδας, κ. *Ιωάννη Καρνάβα*
23. την Δ/νση Γεωργίας Ν. Φωκίδας, κ. *Ιωάννη Καΐλη*
24. την Δ/νση Δασών, κ. *Παναγιώτη Αλεξίου*

Στις συζητήσεις αυτές κατατέθηκαν και έγιναν γνωστά στοιχεία τα οποία συνέβαλαν σημαντικά στη διαμόρφωση της επόμενης φάσης της μελέτης.

- Επίσης πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη έρευνα πεδίου στα 42 δημοτικά διαμερίσματα και τους δυο οικισμούς της περιοχής μέσω ερωτηματολογίου που έθεταν οι προδιαγραφές της μελέτης, τα δε αποτελέσματα της έρευνας βοήθησαν σημαντικά στην καταγραφή των δημογραφικών / κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών των κατοίκων της περιοχής μελέτης και, επικαιροποίησαν ή κάλυψαν κενά των επίσημων στατιστικών .
- Οι πραγματοποιούμενες και προβλεπόμενες προτάσεις και ενισχύσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και της Περιφέρειας για την περιοχή.

A.3. Η διάρθρωση της μελέτης

Η μελέτη διαρθρώνεται ως εξής:

Στο **Μέρος Α**, που αποτελεί την εισαγωγή, περιγράφονται οι στόχοι της μελέτης και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε.

Στο **Μέρος Β**, παρουσιάζεται η φυσιογνωμία της περιοχής παρέμβασης και γίνεται περιληπτική αναφορά στα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει και στα πλεονεκτήματα που διαθέτει.

Στο **Μέρος Γ**, αναλύονται τα δημογραφικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής, τα χαρακτηριστικά των παραγωγικών τομέων, οι δυνατότητες που εμφανίζουν, οι οικονομικές επιδόσεις τέλος γίνεται αναφορά στα χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής. Στη βάση των στοιχείων αυτών, πραγματοποιείται για την περιοχή μελέτης Ανάλυση Πλεονεκτημάτων – Μειονεκτημάτων – Ευκαιριών – Απειλών (S.W.O.T.).

Στο **Μέρος Δ**, περιγράφεται η οικονομική και κοινωνική υποδομή της περιοχής, το θεσμικό περιβάλλον και οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις που έχουν πραγματοποιηθεί ή έχουν προγραμματισθεί για την περιοχή, στα χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής και στις εν δυνάμει απειλές που αντιμετωπίζει.

Στο **Μέρος Ε**, αξιολογούνται τα προβλήματα και οι προοπτικές για την περιοχή ανά τομέα, καθορίζονται οι στόχοι και η στρατηγική, γίνεται η αναλυτική παρουσίαση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων και προσδιορίζονται ο βαθμός συνέργιας, οι δείκτες, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις από την εφαρμογή του προγράμματος.

Στο **Μέρος ΣΤ**, διεξάγονται συμπεράσματα και τελικές προτάσεις.

Στο **παράρτημα** παρουσιάζονται οι αναλυτικοί πίνακες που προέκυψαν από την συλλογή και επεξεργασία των πρωτογενών στοιχείων.

Α.4. Χάρτης της περιοχής παρέμβασης

ΜΕΡΟΣ Β: Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

B.1. Εισαγωγή

Η ζώνη εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης των Παραπαρνασσίων Δήμων είναι η ζώνη των ορεινών και μειονεκτικών αγροτικών περιοχών της Βοιωτίας, της Φθιώτιδος και της Φωκίδας που γειτνιάζουν με τον ορεινό όγκο του Παρνασσού. Κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι διαμορφώνονται από ορεινούς κατά βάση οικισμούς, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των οποίων καθορίζεται από την ύπαρξη του ορεινού όγκου του Παρνασσού, καθώς επίσης και ένα τμήμα ημιορεινών και πεδινών περιοχών με εκτατική καλλιέργεια. Διοικητικά, η περιοχή περιλαμβάνει τους Δήμους Γραβιάς, Παρνασσού, Δελφών και Άμφισσας (Δ.Δ. Δροσοχωρίου) οι οποίοι ανήκουν στην Ν.Α. Φωκίδα, τους Δήμους Δαύλειας, Χαιρώνειας, Διστόμου και Αράχωβας της Ν.Α. Βοιωτίας και τους Δήμους Αμφίκλειας, Τιθορέας και Ελάτειας που ανήκουν στη Ν.Α. Φθιώτιδα.

B.2. Τα χαρακτηριστικά της περιοχής

B.2.1 Γεωγραφικά όρια

Η περιοχή οριοθετείται από τον ορεινό όγκο του Παρνασσού και ορίζεται – νοητά – ως ένα τρίγωνο, με πλευρές τους οδικούς άξονες του επαρχιακού δικτύου Λιβαδειάς – Λαμίας,

Λαμίας – Άμφισσας και Λιβαδειάς – Άμφισσας. Επικοινωνεί με τη Βοιωτία μέσω της παλαιάς εθνικής οδού Λαμίας – Αθήνας, με τη Φωκίδα από το επαρχιακό δίκτυο Λιβαδειά – Άμφισσα και Άμφισσα – Λαμία και με το Εθνικό – Επαρχιακό και Σιδηροδρομικό δίκτυο από την ανατολική του πλευρά.

Τα κυριότερα αστικά κέντρα που βρίσκονται χωροθετημένα εγγύτερα στην περιοχή μελέτης είναι η Λαμία, η Λιβαδειά και η Άμφισσα.

B.2.2. Έκταση – πληθυσμός – διοικητική οργάνωση

Η έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι 1.170,9 χιλ. στρ. και αποτελεί το 9% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος. Ο πληθυσμός της ανέρχεται σε 37.009 κατοίκους και αντιστοιχεί στο 6,11% του πληθυσμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος.

Είναι μια κατ' εξοχήν ορεινή και μειονεκτική περιοχή, με κυριαρχία του αγροτικού τομέα, η οποία εμφανίζει σχετική αναπτυξιακή ομοιογένεια με σημείο αναφοράς τις οικονομικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στον ορεινό όγκο του Παρνασσού.

Η περιοχή περιλαμβάνει σαράντα δυο (42) Δημοτικά Διαμερίσματα (Δ.Δ.) και δυο (2) οικισμούς, οργανωμένα – σύμφωνα με την τελευταία κατάταξη του Ν.2503 /97 – σε 11 Δήμους (πίνακας 1). Από τα Δ.Δ. αυτά, σύμφωνα με τους ορισμούς της οδηγίας 75/268 ΕΟΚ για την κατάταξη των οικισμών, 17 χαρακτηρίζονται ορεινά, 19 μειονεκτικά και 8 δυναμικά.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΑΝΑ ΔΗΜΟ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ (ΔΡΟΣΟΧΩΡΙ)

ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΧΩΒΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΔΑΥΛΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΛΕΛΦΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΤΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΤΙΘΟΡΕΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

Πίνακας 1: Περιοχή μελέτης Ο.Π.Α.Α.Χ.

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Πληθυσμός	Έκταση (τ. χλμ)	Χαρακτηρισμός (75/268/ΕΟΚ)
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	5.636	229,3	
Αμφίκλεια	3.585	108,1	Μειονεκτική
Δρυμαία	366	32,6	Μειονεκτική
Μπράλος	656	14,3	Ορεινή
Ξυλικά	183	32,3	Ορεινή
Παλαιοχώρι Δωριαίων	601	20,6	Μειονεκτική
Τιθρώνιο	245	21,4	Ορεινή
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	336		
Δροσοχώρι	336		Ορεινή
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	4.180	139,4	
Αράχωβα	4.180	139,4	Μειονεκτική
ΓΡΑΒΙΑΣ	2.975	162	
Αποστολία	152	9,7	Ορεινή
Βάργιανη	83	14,3	Ορεινή
Γραβιά	897	25,8	Μειονεκτική
Καλοσκοπή	335	37,8	Ορεινή
Καστέλλια	689	31,5	Μειονεκτική
Μαριολάτα	600	21,3	Μειονεκτική
Οινοχώρι	114	11,7	Ορεινή
Σκλήθρου	105	9,5	Ορεινή
ΔΑΥΛΕΙΑΣ	2397	95	
Δαύλεια	1.768	61,7	Μειονεκτική
Μαυρονέρι	287	17,8	Μειονεκτική
Παρόρι	342	15,5	Δυναμική
ΔΕΛΦΩΝ	3.511	73,1	
Δελφοί	2.481	37,9	Ορεινή
Χρυσό	1.030	35,2	Ορεινή
ΛΙΣΤΟΜΟΥ	4.368	131,3	
Λίστομο	3.384	80,5	Ορεινή
Στείρι	984	50,8	Ορεινή

ΕΛΑΤΕΙΑΣ	4.000	154,4	
Ελάτειας	2.470	71,3	Μειονεκτική
Ζέλι	910	57,7	Ορεινή
Λευκοχώρι	208	***	Μειονεκτική
Παναγίτσα	219	***	Ορεινή
Σφάκα	193	25,4	Μειονεκτική
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	2.629	87,1	
Επτάλοφο	802	32,8	Ορεινή
Λιλαία	342	15,6	Μειονεκτική
Πολύδροσο	1.485	38,7	Ορεινή
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	4.759	149,8	
Αγία Μαρίνα Λοκρίδας	327	24,6	Μειονεκτική
Αγία Παρασκευή	251	7,1	Μειονεκτική
Κάτω Τιθορέα	2.770	23,9	Μειονεκτική
Μόδι	510	37,9	Μειονεκτική
Τιθορέα	901	56,3	Μειονεκτική
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	2.218	111,5	
Άγιος Βλάσσης	410	23,1	Μειονεκτική
Ακόντιο	174	6,9	Δυναμική
Ανθοχώρι	308	18,9	Δυναμική
Βασιλικά	69	7,4	Δυναμική
Θούριο	259	9,5	Δυναμική
Προσήλιο	112	8	Δυναμική
Προφήτης Ηλίας	124	10,7	Δυναμική
Χαιρώνεια	762	27	Δυναμική
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	37.009	1.377,3	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	605.329	15.551	

Πηγή: Απογραφή 2001 – Ε.Σ.Υ.Ε., Επίσημη Εφημερίδα Ε.Ε. – 75/268 Ε.Ο.Κ

B.2.3. Μορφολογία εδάφους - Κλίμα

Η μορφολογία του εδάφους της περιοχής είναι κυρίως ορεινό, με εξαίρεση στους Δήμους Χαιρώνειας, Τιθορέας και ορισμένα δημοτικά διαμερίσματα στους Δήμους Ελάτειας και Αμφίκλειας, όπου σχηματίζεται ηπιότερα. Το τοπίο εναλλάσσεται έντονα μεταξύ εδάφους με απότομες κλίσεις (στον ορεινό όγκο του Παρνασσού) αλλά και πεδινών εκτάσεων ιδιαίτερου φυσικού κάλους (κυρίως στους πρόποδες του ορεινού όγκου).

Το κλίμα της περιοχής είναι ηπειρωτικό με ψυχρό και υγρό χειμώνα ενώ το υπόλοιπο χρόνο ξηρό και θερμό με ελάχιστες βροχές. Από σχετικές μελέτες, υπολογίστηκε ότι – ανάλογα με το υψόμετρο – διαμορφώνονται οι ακόλουθες θερμοκρασίες:

Πίνακας 2: Κλιματολογικά δεδομένα περιοχής

Υψόμετρο (μ.)	Μέση ετήσια Θερμοκρασία (°C)
250	15
500	12
1000	10

* (οι τιμές στον πίνακα προκύπτουν από ειδικό τύπο)

B.2.4. Γεωλογία – Ορυκτός πλούτος

Το ανάγλυφο της περιοχής είναι ιδιαίτερος έντονο, αποτέλεσμα της ενδογενούς γεωλογικής δυναμικής, και των λιθολογικών ενοτήτων, που διαμορφώνουν το έδαφος. Στη διαμόρφωση αυτή έχει συμβάλει η ρηξιγενής και πτυχωσιγενής τεκτονική των πετρωμάτων.

Κυριαρχούν οι ασβεστόλιθοι του Παρνασσού και υπάρχουν μεγάλες ποσότητες βωξίτου.

B.3. Κυριότερα προβλήματα της περιοχής

Η περιοχή μελέτης συγκεντρώνει όλα τα κριτήρια που θέτουν οι κοινοτικές οδηγίες για τις ορεινές μειονεκτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Συνοπτικά, τα κυριότερα προβλήματα που τη χαρακτηρίζουν, είναι τα κάτωθι:

- ❖ **Ο Ορεινός – Μειονεκτικός χαρακτήρας:** Η περιοχή έχει όλα τα κριτήρια που θέτουν οι κοινοτικές οδηγίες για τις ορεινές μειονεκτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής είναι ορεινό, καθώς (17) Δημοτικά Διαμερίσματα (Δ.Δ.) και ένας (1) οικισμός είναι χαρακτηρισμένα ως ορεινά σύμφωνα με την οδηγία 75/268 ΕΟΚ,, δεκαεννέα (19) Δ.Δ. είναι χαρακτηρισμένα ως μειονεκτικά και αποτελούν φυσική συνέχεια των ορεινών όγκων και τα υπόλοιπα οκτώ (8) Δ.Δ. είναι δυναμικά.
- ❖ **Η πληθυσμιακή συρρίκνωση:** Στην περιοχή μελέτης (όπως και σε όλες σχεδόν τις αγροτικές περιοχές) παρατηρείται τάση συρρίκνωσης του πληθυσμού κατά τα τελευταία 30 χρόνια. Η σύνθεση του πληθυσμού παρουσιάζει έντονα προβλήματα γήρανσης, εξάρτησης και πολύ χαμηλής συχνότητας αντικατάστασης. Στη δεκαετία 1991 – 2001 σημειώθηκε μείωση του πληθυσμού κατά 1.271 άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό μείωσης 3,32% ως προς τον πληθυσμό του 1991. Η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι χαμηλή, μόλις 26,87 κάτοικοι/ τ.χλμ., έναντι 38,98 κατοίκων/ τ.χλμ. της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος. Λαμβανομένου δε υπόψη ότι κατά το 2001, στην περιοχή μελέτης σημειώθηκε μείωση της πληθυσμιακής πυκνότητας κατά μια (1) μονάδα και στην Περιφέρεια αύξηση κατά 1,5 μονάδα, η εξέλιξη του πληθυσμού στην περιοχή μελέτης καθίσταται ιδιαίτερα ανησυχητική, με έντονα σημάδια γήρανσης, εξάρτησης και χαμηλής συχνότητας αντικατάστασης.
- ❖ **Η απομόνωση:** Η περιοχή, συγκριτικά με τις άλλες περιοχές της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος είναι σχετικά απομακρυσμένη και απομονωμένη από τα πλησιέστερα αστικά κέντρα όπως η Λιβαδειά, η Λαμία και η Άμφισσα. Η ορεινότητα περιοχής, οι σοβαρές ελλείψεις του δευτερεύοντος οδικού δικτύου και των συνδέσεων του με το πρωτεύων συντελούν στην απομόνωση της περιοχής.

- ❖ **Τα χαμηλά εισοδήματα και ο πολυτεμαχισμός του αγροτικού κλήρου:** Το μέσο Ακαθάριστο Γεωργικό Εισόδημα ανά εκμετάλλευση, καθώς επίσης και το ακαθάριστο ετήσιο γεωργικό εισόδημα ανά κάτοικο της περιοχής, υπολείπονται κατά πολύ ως προς τα αντίστοιχα της Περιφέρειας. Τα στοιχεία αυτά, σε συνδυασμό με τον πολυτεμαχισμό της αγροτικής γης, δυσχεραίνουν τη θέση του αγροτικού πληθυσμού της περιοχής.
- ❖ **Η οικονομική καθυστέρηση:** Η σχετική απομόνωση της περιοχής, η σταδιακή παρακμή των διαύλων επικοινωνίας (οδικοί άξονες κλπ), με την Αττική και τα άλλα αστικά κέντρα υψηλής οικονομικής δραστηριότητας, η τάση αστικοποίησης – φυγής του πληθυσμού (εγκατάλειψη της περιοχής με προορισμό τα μεγάλα αστικά κέντρα – κυρίως Λαμία και Αθήνα), η βαθμιαία εγκατάλειψη των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είναι παράγοντες οι οποίοι δρουν αρνητικά αναφορικά με την ανάπτυξη της περιοχής αφού φέρουν την περιοχή σε οικονομική καθυστέρηση.
- ❖ **Οι ελλείψεις σε υποδομές:** Ιδιαίτερα στα ορεινά Δημοτικά Διαμερίσματα, καταγράφονται σημαντικές ελλείψεις σε τεχνικές και κοινωνικές υποδομές, σε υποδομές του πρωτογενή τομέα και σε υποδομές μεταφορών. Το μέσο επίπεδο υποδομών των οικισμών της περιοχής, βρίσκεται σε χαμηλότερη θέση ως προς το αντίστοιχο της Περιφέρειας. Η ποιότητα του οδικού δικτύου, χαρακτηρίζεται στο μεγαλύτερο τμήμα του, ως μέτριας ή άσχημης κατάστασης και στην ίδια κατάσταση βρίσκεται και το αμιγώς ορεινό δίκτυο. Η ύδρευση των διαμερισμάτων ενώ είναι επαρκής, εξακολουθεί να γίνεται η χρήση παλαιών σωλήνων αμιάντου. Έλλειψη υποδομών καταγράφεται και στη διαχείριση των αποβλήτων (υγρών και στερεών). Σοβαρή είναι η έλλειψη υποδομών στη γεωργία – κτηνοτροφία και τη μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα, γεγονός το οποίο συντηρεί χαμηλό βαθμό μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων, ενώ το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης των κατόχων των εκμεταλλεύσεων και η απουσία τεχνογνωσίας σε σύγχρονες μεθόδους

προβολής και προώθησης, στερεί την περιοχή από τις δυνατότητες που απορρέουν από την τοπική παραγωγή.

Β.4. Συγκριτικά πλεονεκτήματα

Η περιοχή εμφανίζει χαρακτηριστικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία – μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων – μπορεί να ωθήσουν την τοπική ανάπτυξη σε βιώσιμη κατάσταση. Τα σημαντικότερα από αυτά, είναι:

- **Το χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού – ο Παρνασσός ως τόπος προορισμού.**

Η περιοχή μελέτης δέχεται ετησίως σημαντικό αριθμό επισκεπτών κυρίως από την Αθήνα, τη Λαμία και την ευρύτερη περιοχή, είτε για σαββατοκύριακο είτε για μεγαλύτερα διαστήματα, για μια

σημαντική διευρυμένη περίοδο του έτους, όπως στις γιορτές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και το καλοκαίρι.

Οι περισσότεροι επισκέπτες έχουν ως προορισμό την Αράχωβα και την περιοχή γύρω από αυτήν, ενώ αρκετοί καταλύουν στην Αγόργιανη και το Πολύδροσο.

Κατά τα τελευταία χρόνια η ζήτηση είναι αυξημένη με αποτέλεσμα οι περιοχές αυτές να μην μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες της. Προβάλλεται έτσι ως επιτακτική ανάγκη η ανάπτυξη των υπηρεσιών που καλύπτουν το ευρύ φάσμα των αναγκών του τουρισμού (ξενοδοχεία, ταβέρνες, υπηρεσίες αναψυχής, κάλυψης αναγκών διατροφής με τοπικά προϊόντα κλπ).

Η λειτουργία του Χιονοδρομικού κέντρου είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής. Είναι όμως απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός διαχείρισής του, η διευθέτηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και η ρύθμιση των όρων εκμετάλλευσης, προκειμένου η περιοχή του Παρνασσού να μην αντιμετωπίσει κινδύνους κατάρρευσης του συστήματος. Η παράλληλη ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, που μπορεί να έχουν επικουρικό ρόλο, είναι εξαιρετικής σημασίας για

την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, επειδή, διαφοροποιώντας το τουριστικό προϊόν, ενισχύουν τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από τις δραστηριότητες στο χιονοδρομικό.

Στην κατεύθυνση αυτή, παρεμβάσεις οι οποίες αφορούν στην ενίσχυση των οικισμών του κυκλώματος, βελτίωση της πρόσβασης στο χιονοδρομικό και στον υπόλοιπο όγκο του Παρνασσού, θεσμικές ρυθμίσεις σε θέματα όπως οι Ζ.Ο.Ε., οι Εθνικοί Δρυμοί και η ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος θα πρέπει να τυγχάνουν υψηλής προτεραιότητας.

➤ **Η μικρή απόσταση από τα αστικά κέντρα και την Αθήνα.**

Η περιοχή βρίσκεται σε κοντινή σχετικά απόσταση από τη Λαμία και τον κεντρικό οδικό άξονα της χώρας εθνική οδός Αθηνών – Θεσσαλονίκης. Η θέση αυτή, υπό προϋποθέσεις (βελτίωση δευτερεύοντος δικτύου και συνδέσεων με πρωτεύον) της εξασφαλίζει δυνατότητες μεταφοράς των παραγόμενων προϊόντων, αγροτικών και βιοτεχνικών σε μικρό σχετικά χρόνο, τόσο προς την αγορά της Λαμίας όσο και προς λοιπά αστικά κέντρα, μέσω του κεντρικού οδικού άξονα της χώρας.

➤ **Οι δυνατότητες της Τοπικής Παραγωγής.**

Σοβαρά είναι τα πλεονεκτήματα που επισημαίνονται τόσο στον γεωργοκτηνοτροφικό όσο και στον δευτερογενή τομέα της περιοχής:

- Σημαντικές ποσότητες *ποιοτικών προϊόντων*, όπως οπωροκηπευτικά, λάδι, μέλι, γαλακτομικά, κρέας,

διατροφικά προϊόντα πρώτης και δεύτερης

μεταποίησης, τυροκομικά και τοπικές σπεσιαλιτέ,

κρασί κλπ αλλά και είδη χειροτεχνίας και μικρής

βιοτεχνίας (υφαντά, προϊόντα χειροτεχνίας, προϊόντα

ξύλου και έπιπλα, σιδηρές κατασκευές, κλπ) τα οποία παράγονται στην περιοχή, επιβεβαιώνουν την επισήμανση.

- Επί πλέον, ορισμένες μικρές οικοτεχνίες επιδεικνύουν πρωτοβουλίες και ικανότητα στη διατύπωση καινοτομικών προτάσεων για την παραγωγή νέων προϊόντων, βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας και των μεθόδων διακίνησης και διάθεσης.

➤ **Ο πολιτισμός, η ιστορία και οι φυσικοί πόροι της περιοχής.**

- Οι φυσικοί πόροι της περιοχής μελέτης συνιστούν πλεονέκτημα μείζονος σημασίας για την τοπική ανάπτυξη. Το φυσικό κάλλος του τοπίου, η πανίδα, η χλωρίδα του εθνικού δρυμού του Παρνασσού και οι διαδρομές, η αισθητική των ορεινών (κυρίως) οικισμών, μπορεί να αποτελέσουν την αιχμή του δόρατος για την τοπική ανάπτυξη.
- Η ιστορία και ο πολιτισμός της περιοχής μπορεί επίσης να θεωρηθούν ως σημαντικά πλεονεκτήματα. Το ιστορικό κέντρο των Δελφών, η Αράχωβα, η Χαιρώνεια, η Αμφίκλεια, η Γραβιά κ.α. κατέχουν τη δική τους θέση στην ιστορία της περιοχής και αποτελούν πόλο έλξης για τον επισκέπτη. Είναι τόποι με συμβολή στο ιστορικό και κοινωνικό γίνεσθαι, όχι μόνο της περιοχής και έχουν προσδώσει με το στίγμα τους στον ελληνικό πολιτισμό. Η παράδοση, η λαογραφία, ο πολιτισμός, τα ιστορικά μνημεία, η αρχιτεκτονική των οικισμών, συνθέτουν μια ιδιαίτερη ελκυστικότητα.

➤ **Η επιχειρηματική ζήτηση.**

Στην περιοχή καταγράφεται μια έντονη επιχειρηματική ζήτηση καθώς και μια κινητοποίηση των φορέων της Αυτοδιοίκησης για την ανάληψη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών. Η υποκίνηση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως θετική απόρροια προερχόμενη από την εφαρμογή προγραμμάτων του Υπουργείου Γεωργίας όπως ο κανονισμός 866/90 και η κοινοτική πρωτοβουλία LEADER II, από τα οποία αποκομίστηκε πολύτιμη εμπειρία και τεχνογνωσία.

Η υλοποίηση της Κ.Π. LEADER II (περίοδος υλοποίηση 1995 – 2001)στη Βοιωτία, Φθιώτιδα, Φωκίδα άφησε πίσω της σημαντική εμπειρία για την περιοχή παρέμβασης που είναι η δημιουργία και η ανάπτυξη των **Ομάδων Τοπικής Δράσης** (Αναπτυξιακές Εταιρείες Αγροτικής Ανάπτυξης), όπως η «**ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Α.Ε.**», η «**ΦΩΚΙΚΗ Α.Ε.**», η «**ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ – ΟΙΤΗ Α.Ε.**», και η **εφαρμογή προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.**

Παράλληλα **δημιούργησε μεγάλες προσδοκίες** στους τοπικούς φορείς και στους ιδιώτες για ανάπτυξη της περιοχής, για **ανάληψη δράσης** και **ελπίδες ξαναζωντανέματος των τοπικών κοινωνιών.**

Η επιχειρηματική κινητοποίηση είναι **έντονη και στις πλέον ορεινές κοινότητες** με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού κατά τα τελευταία 10 χρόνια όπου δημιούργησε μια έντονη επιχειρηματική κινητοποίηση και μεγάλες προσδοκίες στους τοπικούς φορείς και τους ιδιώτες όπου οδήγησε στην **ανάληψη πρωτοβουλιών** και αναπτέρωσε την ελπίδα στις τοπικές κοινωνίες. Επισημαίνουμε δε, ότι για πρώτη φορά γίνεται κατανοητή η **μόχλευση της αυτοδιοίκησης και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας** για την από κοινού δράση, για την ανάπτυξη της περιοχής.

Η έντονη επιχειρηματική ζήτηση και οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, οι νέες ιδέες και οι νέες προοπτικές για καινοτομίες και δράσεις στην ύπαιθρο πυροδοτήθηκαν και αναδείχτηκαν από την προηγούμενη περίοδο (Β' Κ.Π.Σ.) και αναμένουν ένα γόνιμο έδαφος για να καρπίσουν.

B.5. Στοιχεία κοινωνικοοικονομικής εξέλιξης

Ο πληθυσμός της περιοχής ανέρχεται σε **37.009** κατοίκους κατανεμημένους σε 42 Δ.Δ. και 2 οικισμούς. Ο πληθυσμός παρουσίασε μείωση κατά τη δεκαετία 1991 – 2001 κατά 3,32%. Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 26,87 κάτοικοι ανά τ.χλμ. (27,79 το 1991) έναντι 38,9 κατοίκων / τ.χλμ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Πρόκειται για μια αγροτική και ορεινή περιοχή με έντονο αγροτικό χαρακτήρα, η οποία κατά το παρελθόν βρισκόταν – όπως γενικότερα ολόκληρη η ελληνική ύπαιθρος – σε άνθηση (αγροτικές καλλιέργειες, οικισμοί).

Οι κοινωνικοοικονομικές μεταβολές στη χώρα από το 1950 και μετά, καθόρισαν τις εξελίξεις και στην περιοχή μελέτης. Η ορεινότητα τμημάτων της (ορεινός όγκος Παρνασσού) σε συνδυασμό με την τάση αστυφιλίας που κυριάρχησε σε ολόκληρη τη χώρα, καθόρισαν την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη της περιοχής. Ο πληθυσμός κινήθηκε προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, με στόχο την αναζήτηση εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του και την εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών εκπαίδευσης των παιδιών.

Ωστόσο, οι γεωργικές υποπεριοχές της περιοχής μελέτης, δηλαδή τα πεδινά τμήματα Αμφίκλειας, Τιθορέας, Χαιρώνειας, Ελάτειας, Γραβιάς κλπ, κατά τη δεκαετία 1960 – 1970, δέχτηκαν σημαντικά τμήματα εσωτερικής μετανάστευσης από περιοχές της Ευρυτανίας, Καρδίτσας κ.α. (τμήματα πληθυσμού που εγκατέλειπαν τις ορεινές περιοχές της χώρας) και, με τον τρόπο αυτόν, δόθηκε μια νέα πνοή στη γεωργική παραγωγή της περιοχής.

Από την εσωτερική μετανάστευση αλλά και τη βαθμιαία εγκατάλειψη του πρωτογενή τομέα, αντλήθηκαν εργατικά χέρια στις μεγάλες εξορυκτικές δραστηριότητες και μονάδες της περιοχής (βωξίτες Παρνασσού, Αλουμίνιον της Ελλάδας κλπ). Η παρουσία της «Αλουμίνιον της Ελλάδας» δημιούργησε μια σημαντική εξορυκτική δραστηριότητα, η οποία απασχόλησε πολλά εργατικά χέρια και συνέβαλε στη βελτίωση των εισοδημάτων.

Ο τριτογενής τομέας γνώρισε μια σημαντική άνθηση ιδιαίτερα κατά τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη τουριστικού ρεύματος λόγω του χιονοδρομικού και του Κέντρου των Δελφών, συνεισφέροντας σημαντικά στην ενδυνάμωση της ανάπτυξης.

Η άφιξη χιλιάδων επισκεπτών ετησίως από την Ελλάδα και το εξωτερικό στην περιοχή μελέτης με σκοπό τον χειμερινό αθλητισμό, συνήργησε για την εκδήλωση έντασης στον τομέα των κατασκευών για τη δημιουργία υποδομών φιλοξενίας, αλλά και στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

Σήμερα, με τις βαθμιαίες μεταβολές που έχει υποστεί η περιοχή, οι προοπτικές τις εντοπίζονται στη συνδυασμένη λειτουργία των τομέων της οικονομικής δραστηριότητας, κυρίως του πρωτογενή και του τριτογενή τομέα και την ανάπτυξη μικρών ποιοτικών επιχειρήσεων, κυρίως στη διατροφή και τις κατασκευές.

Τα παραπάνω βοήθησαν έτσι ώστε μια ξεχασμένη περιοχή με έντονα τα στοιχεία του μαρασμού να βρεθεί στο επίκεντρο του οικονομικού ενδιαφέροντος.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Γ.1. Δημογραφικές τάσεις

Γ.1.1 Εξέλιξη πληθυσμού

Ο πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης είναι 37.009 κάτοικοι και παρουσίασε μείωση στην δεκαετία 1991 – 2001 κατά 1.271 κατοίκους (ποσοστό –3,32%).

Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 26,87 κάτοικοι ανά τ.χλμ. έναντι 38,9 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Η χαμηλότερη πληθυσμιακή πυκνότητα των περισσότερων Δήμων της περιοχής (κάτω από 30 κάτοικοι ανά τ.χλμ.), αλλά και οι ρυθμοί μεταβολής της πληθυσμιακής πυκνότητας στην δεκαετία 1991 – 2001 (από 27,79 σε 26,87), σηματοδοτούν τάση πληθυσμιακής συρρίκνωσης των Παραπαρναάσιων Δήμων. Η μείωση του μόνιμου πληθυσμού είναι ιδιαίτερα έντονη στους Δήμους Διστόμου, Τιθορέας, Δαύλειας, Γραβιάς και Ελάτειας (πίνακας 3).

Η μείωση αυτή, συσχετιζόμενη με τη μικρή αύξηση του πληθυσμού των αστικών κέντρων (Λαμία, Λιβαδειά), επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη τάση εγκατάλειψης της υπαίθρου υπέρ της ενίσχυσης των μεγάλων αστικών κέντρων της Περιφέρειας και του μητροπολιτικού κέντρου της Αθήνας (πίνακας 4)

Πίνακας 3: Πληθυσμός – Πληθυσμιακή Πυκνότητα

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Πληθυσμός		Έκταση (τ. χλμ)	Πυκνότητα πληθυσμού (κατ./τ.χλμ)	
	1991	2001		1991	2001
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	5.317	5.636	229,3	23,2	24,6
Αμφίκλεια	3.239	3.585	108,1	30,0	33,2
Δρυμαία	439	366	32,6	13,5	11,2
Μπράλος	781	656	14,3	54,6	45,9
Ξυλικά	191	183	32,3	5,9	5,7
Παλιοχώρι Δωριαίων	529	601	20,6	25,7	29,2
Τιθρώνιο	138	245	21,4	6,4	11,4

ΛΜΦΙΣΣΑΣ	130	336	45,0	2,9	7,5
Δροσοχώρι	130	336	45,0	2,9	7,5
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	3.375	4.180	139,5	24,2	30,0
ΓΡΑΒΙΑΣ	3.167	2.975	162	19,6	18,4
Αποστολία	204	152	9,7	21,0	15,7
Βάργιανη	117	83	14,3	8,2	5,8
Γραβιά	887	897	25,8	34,4	34,8
Καλοσκοπή	334	335	37,8	8,8	8,9
Καστέλλια	779	689	31,5	24,7	21,9
Μαριολάτα	539	600	21,3	25,3	28,2
Οινοχώρι	155	114	11,7	13,2	9,7
Σκλήθρου	152	105	9,5	16,0	11,1
ΔΑΥΛΕΙΑΣ	2.920	2.397	94,99	30,7	25,2
Δαύλεια	2.191	1.768	61,7	35,5	28,6
Μαυρονέρι	367	287	17,8	20,6	16,1
Παρόρι	362	342	15,5	23,4	22,1
ΔΕΛΦΩΝ	2.467	3.511	73,1	33,7	48,0
Δελφοί	1.499	2.481	37,9	39,6	65,5
Χρυσό	968	1.030	35,2	27,5	29,3
ΔΙΣΤΟΜΟΥ	6.430	4.368	131,3	49,0	33,3
Δίστομο	5.478	3.384	80,5	68,0	42,0
Στείρι	952	984	50,8	18,8	19,4
ΕΛΑΤΕΙΑΣ	4.184	4.000	154,4	27,1	25,9
Ελάτειας	2.524	2.470	71,3	35,4	34,6
Ζέλι	1.033	910	57,7	17,9	15,8
Λευκοχώρι	223	208	***	***	***
Παναγίτσα	186	219	***	***	***
Σφάκα	218	193	25,4	8,6	7,6
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	2.447	2.629	87,1	28,1	30,2
Επτάλοφο	599	802	32,8	18,3	24,5
Λιλαία	459	342	15,6	29,4	21,9
Πολύδροσο	1.386	1.485	38,7	35,9	38,4

ΤΙΘΟΡΕΑΣ	5.576	4.759	149,6	37,3	31,8
Αγία Μαρίνα Λοκρίδας	377	327	24,6	15,3	13,3
Αγία Παρασκευή	916	251	7,1	129,0	35,4
Κάτω Τιθορέα	2.813	2.770	23,9	117,7	115,9
Μόδι	465	510	37,9	12,3	13,5
Τιθορέα	1.005	901	56,3	17,9	16,0
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	2.267	2.218	111,5	20,3	19,9
Άγιος Βλάσσης	381	410	23,1	16,5	17,8
Ακόντιο	187	174	6,9	27,2	25,3
Ανθοχώρι	327	308	18,9	17,3	16,3
Βασιλικά	122	69	7,4	16,5	9,3
Θούριο	238	259	9,5	25,1	27,3
Προσήλιο	92	112	8,1	11,4	13,9
Προφήτης Ηλίας	173	124	10,7	16,1	11,6
Χαιρώνεια	747	762	27,0	27,7	28,2
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	38.280	37.009	1.377,3	27,79	26,87
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	582.280	605.329	15.551	37,44	38,9

Πηγές: 1) Ε.Σ.Υ.Ε. 2)Ερωτηματολόγια 2006

Γ.1.2 Φαινομενική μετανάστευση – Μετακίνηση πληθυσμού

Έντονο είναι το φαινόμενο μετακίνησης πληθυσμού (πίνακας 4) προς τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας (Λαμία, Λιβαδειά, Άμφισσα) και την Αθήνα, με κύρια αιτία την ανεύρεση εργασίας και την εκπαίδευση.

Τα στοιχεία που καταγράφηκαν στα 42 Δημοτικά Διαμερίσματα και 2 οικισμούς της περιοχής, δείχνουν μείωση του μόνιμου πληθυσμού αν και είναι ελαφρώς μειούμενος.

Η μείωση αυτή συγκρινόμενη με τη μικρή αύξηση του πληθυσμού των αστικών κέντρων (Λαμία, Λιβαδειά, Άμφισσα), επιβεβαιώνει τις σαφείς τάσεις εγκατάλειψης της υπαίθρου και ενίσχυσης των μητροπολιτικών κέντρων της περιοχής.

Ωστόσο, αύξηση του μόνιμου πληθυσμού σημειώνεται σε περιόδους αιχμής, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, η οποία σε πολλές περιπτώσεις φθάνει σχεδόν στο διπλασιασμό των κατοίκων της περιοχής. Η κίνηση αυτή οφείλεται αφενός μεν στη ζήτηση εργασίας στις αγροτικές εργασίες αφετέρου δε στην εισροή τουριστών.

Πίνακας 4: Μετανάστευση 1991 – 2001

Έτος	Αριθμός Μεταναστών – Τόπος προορισμού				Σύνολο
	Προς Αθήνα	Προς πρωτεύουσα Νομού	Προς άλλη Περιοχή της Χώρας	Προς Εξωτερικό	
1991	975	2.090	74	34	3.173
2001	848	2.065	62	19	2.994

Πηγή: Ερωτηματολόγια 2006

Γ.1.3 Ηλικιακή Διάρθρωση πληθυσμού

Σύμφωνα με το σχετικό δείκτη αναλογίας φύλων¹ (αριθμός γυναικών που αντιστοιχούν σε 100 άντρες), μεταξύ 1991 και 2001 δεν υπάρχει σημαντική αριθμητική υπεροχή ενός φύλου² (πίνακας 5).

Είναι όμως ενδιαφέρον να μελετηθεί η τιμή του δείκτη καθώς μεταβάλλεται μεταξύ των διαφορετικών κλάσεων ηλικιών. Έτσι παρατηρούμε ότι η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εμφανίζεται στις κλάσεις 30 – 44 (υπερτερούν σημαντικά οι άντρες) και 65¹ (υπερτερούν σημαντικά οι γυναίκες) ενώ η διακύμανση στις υπόλοιπες κλάσεις εμφανίζεται ομαλή.

Ο πληθυσμός της περιοχής, κατανεμημένος σε τρεις κατηγορίες, παιδικός (0 – 14), ενεργός (15 – 64) και γεροντικός (65 και άνω), επιτρέπει τον υπολογισμό των δεικτών εξάρτησης και γήρανσης, για την ανάλυση και περιγραφή της δημογραφικής εξέλιξης στην περιοχή.

¹ Δείκτης αναλογίας φύλων = (Αριθμών θηλέων / Αριθμός αρρένων) * 100

² Τα στοιχεία του πίνακα 5 προέρχονται από εκτιμήσεις αρμοδίων Υπηρεσιών των Δήμων και είναι διαφοροποιημένα σε σχέση με τα αντίστοιχα της Ε.Σ.Υ.Ε. 2001.

Πίνακας 5: Πληθυσμιακή κατανομή ανά φύλο και ηλικία - 2001

ΔΗΜΟΙ	Κλίμακες Ηλικιών												
	Συνολικά (Α + Θ)	Άρρενες (Α)						Θήλειες (Θ)					
		Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-64	65+	Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-64	65+
Αμφίκλειας	5.317	2.675	402	320	483	875	595	2.642	377	313	451	880	621
Δροσοχώρι Άμφισσας	655	316	57	59	60	85	55	339	66	62	54	94	63
Αράχωβας	4.180	2.290	454	288	557	527	464	1.890	254	256	281	474	625
Γραβιάς	2.975	1.615	242	172	450	573	178	1.360	194	155	186	500	325
Δαύλειας	2.397	1.136	160	164	262	280	270	1.261	198	115	218	352	378
Δελφών	3.511	1.453	259	188	362	453	191	2.058	369	250	316	490	633
Διστόμου	4.368	2.912	701	602	644	607	358	1.456	254	234	382	301	285
Ελάτειας	4.000	1.951	301	345	389	595	321	2.049	352	276	414	630	377
Παρνασσού	2.629	1.301	216	157	248	433	247	1.328	103	194	208	312	511
Τιθορέας	4.759	2.281	342	298	546	706	389	2.478	425	302	511	818	422
Χαιρώνειας	2.218	1.089	182	135	218	336	218	1.129	152	102	157	309	409
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗ	37.009	19.019	3316	2728	4219	5470	3286	17.990	2744	2259	3178	5160	4645

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. 2001

- ✓ Ο δείκτης εξάρτησης³ δείχνει το πλήθος των παιδιών και των ηλικιωμένων που αντιστοιχεί σε 100 άτομα ενεργού πληθυσμού. Τα άτομα αυτά – για δημογραφικούς λόγους (λόγω ηλικίας) – είναι εξαρτώμενα από άλλα άτομα τα οποία πρέπει να τα συντηρήσουν με τη δραστηριότητά τους. Όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης αυτός, τόσο μεγαλύτερο είναι το βάρος που έχει να αντιμετωπίσει ο ενεργός πληθυσμός για τη συντήρηση του εξαρτώμενου πληθυσμού, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες αποταμίευσης και επένδυσης. Κατά συνέπεια, υψηλή τιμή του δείκτη θεωρείται ως ένδειξη μη ικανοποιητικής προοπτικής οικονομικής ανάπτυξης μιας περιοχής.

³ Δ_ε = [πληθ.(0-14)ετών + πληθ.(65+) ετών] / πληθ.(15-64) ετών

- ✓ Ο δείκτης γήρανσης⁴ του πληθυσμού δείχνει το ποσοστό που αντιπροσωπεύει ο γεροντικός πληθυσμός (άνω των 65 ετών) σε σχέση με τον παιδικό πληθυσμό (0 – 14 ετών). Όσο μεγαλύτερες είναι οι τιμές του δείκτη τόσο υψηλότερο επίπεδο γήρανσης παρουσιάζει η περιοχή. Ο δείκτης γήρανσης, αν και αποτελεί έναν από τους σημαντικούς δημογραφικούς δείκτες, δεν μπορεί να προβλέψει με ακρίβεια τη μελλοντική πληθυσμιακή δομή της περιοχής.

Όπως προκύπτει από τον δείκτη εξάρτησης, η περιοχή μελέτης βρίσκεται σε ελάχιστα ευνοϊκότερη θέση τόσο σε σχέση με το σύνολο της Περιφέρειας όσο και με το σύνολο της χώρας. Βρίσκεται στο επίπεδο του 55%, δηλαδή στους 100 εργαζόμενους αντιστοιχούν 55 συντηρούμενοι, υπάρχει δηλαδή επαρκής αριθμός εργαζομένων οι οποίοι να μπορούν να ενεργοποιηθούν σε διάφορες αναπτυξιακές δραστηριότητες και να συντηρήσουν τον υπόλοιπο πληθυσμό.

Όσον αφορά στην γήρανση, ο δείκτης της περιοχής εμφανίζεται μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο σε επίπεδο χώρας, γεγονός που οφείλεται στην μικρή αναλογία του παιδικού πληθυσμού. Ως προς την Περιφέρεια, η τιμή εμφανίζεται αρκετά υψηλότερα, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η περιοχή μελέτης είναι από τις φθίνουσες πληθυσμιακά, σε σχέση με τους νομούς στους οποίους υπάγεται διοικητικά.

Πίνακας 6: Δημογραφικοί δείκτες

ΠΕΡΙΟΧΗ	Δείκτης εξάρτησης	Δείκτης γήρανσης
Περιοχή μελέτης	0,55	89
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	0,52	82
Ελλάδα	0,48	77

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε. 2001

⁴ $\Delta\gamma = \{[\text{πληθ.}(65+) \text{ ετών} / \text{πληθ.}(0-14) \text{ ετών}] * 100$

Γ.1.4 Κοινωνικά Χαρακτηριστικά πληθυσμού

Γ.1.4.1. Επίπεδο εκπαίδευσης

Στον πίνακα 7 που ακολουθεί αποτυπώνονται τα αποτελέσματα όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού της περιοχής ύστερα από επιτόπια έρευνα. Από τα αποτελέσματα μας προέκυψαν ορισμένες σημαντικές διαπιστώσεις:

- Οι αγράμματοι και αυτοί που δεν έχουν τελειώσει το Δημοτικό μειώθηκαν – μεταξύ 1991 και 2001 – κατά 3%.
- Εμφανίζεται μια τάση φυγής από την περιοχή ατόμων με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο.
- Το μορφωτικό επίπεδο είναι χαμηλό. Μόλις το 2,76% είναι απόφοιτοι Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., το 7,3% είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, το 59,8% είναι απόφοιτοι δημοτικού, ενώ το 32,4% περίπου δεν έχει καμία εκπαίδευση

Η συνολική εικόνα για το ανθρώπινο δυναμικό είναι ότι παρά το γεγονός της μη υψηλής εξειδίκευσής του, εν τούτοις δεν υστερεί σε τίποτα από το ανθρώπινο δυναμικό της υπόλοιπης περιφέρειας.

Πίνακας 7: Επίπεδο εκπαίδευσης

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
	Απόφοιτοι ΑΕΙ, ΤΕΙ κλπ	Απόφοιτοι Μ.Ε.	Απόφοιτοι Σ.Ε.	Αγράμματοι – Δεν τελείωσαν Σ.Ε.
Σύνολο Περιοχής	1.221	3.228	26.447	14.329

Πηγή: Ερωτηματολόγια 2006

Γ.1.4.2. Νοικοκυριά – Αριθμός νοικοκυριών

Ο αριθμός των κανονικών νοικοκυριών της περιοχής και το επίπεδο ανέσεων φαίνεται στον πίνακα 8.

Ως προς τις εξυπηρετήσεις αυτές, παρατηρείται ότι ένας σημαντικός αριθμός δεν διαθέτει κουζίνα.

Πίνακας 8: Νοικοκυριά υποδομές – Ανέσεις των νοικοκυριών

ΔΗΜΟΙ	Νοικοκυριά κανονικών κατοικιών	Κουζίνα	Ηλεκτρικό (ΛΕΗ)	Τηλέφωνο (ΟΤΕ)	Λουτρό	Υόρειαση	Κεντρική θέρμανση	Απορρυτιφίριο
Αμφίκλειας	2.996	2.978	2.964	2.964	2.925	2.988	1.727	2.998
Αράχωβας	2.299	2.252	2.222	2.222	2.237	2.295	1.738	2.294
Γραβιάς	1.596	1.585	1.569	1.569	1.515	1.593	696	1.596
Δαύλειας	1.194	1.192	1.177	1.177	1.148	1.192	530	1.194
Δελφών	1.011	1.008	928	928	974	1.000	475	1.011
Διστόμου	2.494	2.464	2.458	2.458	2.427	2.487	1.899	2.472
Ελάτειας	1.825	1.778	1.764	1.764	1.705	1.814	823	1.813
Παρνασσού	1.674	1.630	1.584	1.584	1.568	1.634	790	1.642
Τιθορέας	1.927	1.914	1.898	1.898	1.830	1.926	1.029	1.926
Χαιρώνειας	840	840	834	834	784	837	309	840
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	17.856	17.641	17.398	17.398	17.113	17.766	10.016	17.786

Πηγές: ΕΣΥΕ 2001, Ερωτηματολόγια 2006

Γ.1.5 Συμπεράσματα και Μελλοντικές προοπτικές

Από την εξέταση των δημογραφικών στοιχείων για την περιοχή και την επεξεργασία τους προκύπτουν ορισμένες κεντρικές διαπιστώσεις αναφορικά με τις κατευθύνσεις που πρέπει να λάβει η αναπτυξιακή παρέμβαση για την εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού για τα επόμενα χρόνια.

Γενικεύοντας μπορούμε να διαπιστώσουμε τις παρακάτω θέσεις και υποθέσεις εργασίας για το μέλλον:

- Επιβεβαιώνονται οι τάσεις εγκατάλειψης του αγροτικού χώρου, προς όφελος των αστικών περιοχών. Στην περιοχή οι ρυθμοί πληθυσμιακής αποδυνάμωσης είναι ταχύτατοι.

- Το δυναμικό που κυριαρχεί στην περιοχή βρίσκεται σε μη παραγωγική ηλικία. Ο υψηλός δείκτης γήρανσης αποδεικνύει την μη αντικατάσταση του πληθυσμού.
- Στην περιοχή παραμένουν ακόμη μικρά μεν, αλλά δυναμικά σύνολα τα οποία συντηρούν το παραγωγικό σύστημα και τον κοινωνικό ιστό.
- Οι μετακινήσεις του πληθυσμού στην περιοχή καθορίζονται κυρίως από τις παραμέτρους όπως η απασχόληση, το βιοτικό επίπεδο, οι κοινωνικές απολαβές, η πρόσβαση στα κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες, η πρόσβαση στις ευκαιρίες του πολιτισμού μας, η εκπαίδευση των παιδιών, οι προοπτικές για το μέλλον.
- Τα πολιτιστικά και καταναλωτικά πρότυπα καθορίζουν την συμπεριφορά στην κίνηση του πληθυσμού.

Οι προοπτικές για το μέλλον του πληθυσμού στην περιοχή εξαρτάται από την δυνατότητα επηρεασμού αυτών των παραμέτρων.

Εξαρτώνται δε ιδιαίτερα από την ικανότητα ενεργοποίησης των κοινωνικών δυνάμεων, της διοίκησης και των τοπικών φορέων ανάληψης πρωτοβουλιών με κατευθύνσεις:

- Την **ολιστική προσέγγιση** της αναπτυξιακής διαδικασίας, με στόχο την αναστροφή του φαινομένου συρρίκνωσης.
- Τον **θετικό επηρεασμό** των προαναφερθέντων παραμέτρων
- Την ενίσχυση των παρεμβάσεων που δημιουργούν **νέες θέσεις απασχόλησης**, με στόχο την παραμονή των νέων στη περιοχή τους.
- Την **παροχή και ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών** υγείας, πρόνοιας και εκπαίδευσης σε **βιώσιμα οικιστικά** σύνολα, με στόχο την εξασφάλιση της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες της σύγχρονης ζωής και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου.

Γ.2. Οικονομικές επιδόσεις της περιοχής

Γ.2.1. Ενδεικτικά στοιχεία Α.Ε.Π.

Η αποτύπωση του Ακαθάριστου Προϊόντος και του Εισοδήματος που παράγεται στην περιοχή μελέτης, επιχειρείται με τα στοιχεία των πινάκων που ακολουθούν (9, 10, 11), από την επεξεργασία των οποίων προκύπτει η συμμετοχή του Α.Ε.Π. της περιοχής στο αντίστοιχο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και ιδιαίτερα η συμβολή του πρωτογενή τομέα.

Από τα στοιχεία των πινάκων αυτών, διαπιστώνεται:

- Μια σημαντική συμβολή του Α.Ε.Π. του πρωτογενή τομέα της περιοχής μελέτης στο Α.Ε.Π. της Περιφέρειας, ιδιαίτερα του προερχόμενου από τα σιτηρά, τα όσπρια και τα βιομηχανικά φυτά (πίνακας 9).
- Επίσης σημαντική στη διαμόρφωση του εισοδήματος σε επίπεδο Περιφέρειας είναι η συμβολή του εισοδήματος από τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και τα κτηνοτροφικά προϊόντα της περιοχής (πίνακας 10).
- Όσον αφορά στις δενδρώδεις καλλιέργειες, σημαντικό εισόδημα παράγεται από τις καλλιέργειες Ελαιοδένδρων και Αμπέλου (πίνακας 11).
- Η συμβολή του εισοδήματος από τον δευτερογενή τομέα στο εισόδημα της περιοχής κινείται σε χαμηλά ποσοστά (χαμηλότερο από το αντίστοιχο της Περιφέρειας).
- Σημαντική για τη σύνθεση του ΑΕΠ της περιοχής είναι η συμβολή του τριτογενή τομέα.

Συμπερασματικά, οι τομείς κατά σειρά βαρύτητας συμμετοχής στο παραγόμενο ΑΕΠ, ιεραρχούνται πρωτίστως ο πρωτογενής και ο τριτογενής και δευτερευόντως ο δευτερογενής τομέας.

Πίνακας 9: Παραγόμενα προϊόντα από αροτριαίες καλλιέργειες

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Σιτηρά για καρπό		Όσπρια βρώσιμα		Βιομηχανικά φυτά		Μποστάνια - πατάτες	
	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	11.701.000	616.642.700	122.000	51.288.800	3.701.750	1.890.483.725	234.000	12.916.800
Αμφίκλεια	6.555.000	345.448.500	22.000	9.248.800	2.405.750	1.228.616.525	38.000	2.097.600
Δρομαία	788.000	41.527.600	16.400	6.894.560	272.800	139.318.960	125.000	6.900.000
Μπράλος	2.285.000	120.419.500	8.300	3.489.320	4.700	2.400.290	71.000	3.919.200
Ξυλικά	36.000	1.897.200	0	0	0	0	0	0
Παλαιοχώρι Δωριαίων	1.767.000	93.120.900	75.300	31.656.120	1.018.500	520.147.950	0	0
Τιθρώνιο	270.000	14.229.000	0	0	0	0	0	0
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	0	0	0	0	0	0	20.000	1.104.000
Δροσοχώρι	0	0	0	0	0	0	20.000	1.104.000
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
Αράχωβα	0	0	0	0	0	0	0	0
ΓΡΑΒΙΑΣ	4.717.340	248.603.818	13.150	5.528.260	84.000	42.898.800	161.000	8.887.200
Αποστολία	299.390	15.777.853	1.500	630.600	0	0	7.500	414.000
Βάργιανη	5.750	303.025	1.250	525.500	0	0	4.000	220.800
Γραβιά	1.700.000	89.590.000	0	0	84.000	42.898.800	30.000	1.656.000
Καλοσκοπή	0	0	4.000	1.681.600	0	0	12.500	690.000

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Σιτηρά για καρπό		Όσπρια βρώσιμα		Βιομηχανικά φυτά		Μποστάνια – πατάτες	
	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα
Μαρτιολάτα	1.117.000	58.865.900	4.800	2.017.920	0	0	19.000	1.048.800
Οινοχώρι	200	10.540	400	168.160	0	0	5.000	276.00
Σκλήθρου	0	0	0	0	0	0	3.000	165.600
ΔΑΥΔΕΙΑΣ	1.513.000	79.735.100	1.300	546.520	4.291.000	2.191.413.700	98.000	5.409.600
Δαύλεια	989.500	52.146.650	0	0	781.000	398.856.700	60.000	3.312.000
Μαυρονέρι	273.500	14.413.450	0	0	2.020.000	1.013.614.000	0	0
Παρόρι	250.000	13.175.000	1.300	546.520	1.490.000	760.943.000	38.000	2.097.600
ΔΕΛΦΩΝ	5.546	292.274	0	0	0	0	0	0
Δελφοί	46	2.424	0	0	0	0	0	0
Χρυσό	5.500	289.850	0	0	0	0	0	0
ΔΙΣΤΟΜΟΥ	509.000	26.824.300	0	0	0	0	0	0
Δίστομο	500.000	26.350.000	0	0	0	0	0	0
Στείρι	9.000	474.300	0	0	0	0	0	0
ΕΛΑΤΕΙΑΣ	9.694.844	510.918.279	4.200	1.765.680	9.397.200	4.799.150.040	645.000	35.604.000
Ελάτεια	3.822.244	201.432.259	4.200	1.765.680	7.802.600	3.984.787.820	250.000	13.800.000
Ζέλι	5.180.000	272.986.000	0	0	110.000	56.177.000	50.000	2.760.000
Σφάκα	692.600	36.500.020	0	0	1.484.600	758.185.220	345.000	19.044.000

Ανασυγκρότηση και ανάπτυξη Παραπαρτάσιων Δήμων. Η εφαρμογή του Ο.Π.Α.Α.Χ.

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Σιτηρά για καρπό		Όσπρια βρώσιμα		Βιομηχανικά φυτά		Μποστανία – πατάτες	
	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	1.441.400	75.961.780	15.000	6.306.000	461.600	235.739.120	18.000	993.600
Επτάλοφο	8.000	421.600	9.000	3.783.600	0	0	7.500	414.000
Λιλαία	624.000	32.884.800	2.500	1.051.000	108.000	55.155.600	6.500	358.800
Πολύδροσο	809.400	42.655.380	3.500	1.471.400	353.600	180.583.520	4.000	220.800
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	4.999.300	263.463.110	2.400	1.008.960	4.434.800	2.264.852.360	248.400	13.711.680
Αγία Μαρίνα Λοκρίδος	345.000	18.181.500	1.400	585.560	753.000	384.557.100	0	0
Αγία Παρασκευή	1.106.000	58.286.200	0	0	400.000	204.280.000	19.000	1.048.800
Κάτω Τιθορέα	1.620.000	85.374.00	0	0	1.657.200	246.332.040	187.500	10.350.000
Μόδι	1.455.300	76.694.310	0	0	1.005.600	513.559.920	22.900	1.264.080
Τιθορέα	473.000	24.927.100	1.000	420.400	619.000	316.123.300	19.000	1.048.800
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	3.691.250	194.528.875	0	0	11.176.300	5.707.736.410	605.000	33.396.000
Άγιος Βλάσης	1.127.000	59.392.900	0	0	1.242.500	634.544.750	10.000	552.000
Ακόντιο	111.000	5.849.700	0	0	760.800	388.540.560	150.000	8.280.000
Ανθοχώρι	181.000	9.538.700	0	0	2.152.000	1.099.026.400	40.000	2.208.000
Βασιλικά	146.000	7.694.200	0	0	1.113.000	568.409.100	0	0
Θούριο	273.250	14.400.275	0	0	1.205.000	615.393.500	0	0
Προσήλιο	132.000	6.956.400	0	0	840.500	429.243.350	200.000	11.040.000

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Σιτηρά για καρπό		Όσπρια βρώσιμα		Βιομηχανικά φυτά		Μποστανία – πατάτες	
	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα	Παραγωγή (χλμ)	Εισόδημα
Προφήτης Ηλίας	616.000	32.463.200	0	0	1.326.750	677.571.225	35.000	1.932.000
Χαιρώνεια	1.105.000	58.233.500	0	0	2.535.750	1.295.007.525	170.000	9.384.000
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	38.272.680	2.016.970.239	158.280	66.540.912	33.546.650	17.132.274.155	2.029.400	112.022.880
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	387.993.999	20.447.283.747	3.518.999	1.479.387.180	301.697.999	154.077.168.089	202.394.997	11.172.203.834

Πηγές: Ε.Σ.Υ.Ε. 2000- Ερωτηματολόγια 2006

* Ποσοστό εισοδήματος περιοχής μελέτης στο εισόδημα της Περιφέρειας		10%		4%		11%		1%
--	--	-----	--	----	--	-----	--	----

Πίνακας 10: Εισόδημα από κτηνοτροφικά προϊόντα

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Γάλα		Ζώα που σφάγηκαν		Μαλλιά προβάτων		Τρίχες αιγών		Μέλι		Αυγά	
	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	889.890	136.865.082	106.320	104.257.392	6.262	626.200	2.000	100.000	975	975.000	501.600	17.004.240
Αμφίκλεια	493.400	75.884.920	45.490	44.607.494	2.800	280.000	1.200	60.000	800	800.000	180.000	6.102.000
Δρομαία	77.840	11.971.792	15.360	15.062.016	600	60.000	0	0	0	0	90.000	3.051.000
Μπράλος	65.950	10.143.110	7.390	7.246.634	1.000	100.000	0	0	0	0	100.000	3.390.000
Ξυλικά	98.000	15.072.400	14.510	14.228.506	1.172	117.200	0	0	150	150.000	9.600	325.440
Παλαιοχώρι	94.900	14.595.620	13.550	13.287.130	440	44.000	700	35.000	25	25.000	100.000	3.390.000
Τιθρώνιο	59.800	9.197.240	10.020	9.825.612	250	25.000	100	5.000	0	0	22.000	745.800
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	140.000	21.532.000	9.200	9.021.520	0	0	0	0	0	0	5.000	169.500
Δροσοχώρι	140.000	21.532.000	9.200	9.021.520	0	0	0	0	0	0	5.000	169.500
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	496.400	76.346.320	93.750	91.931.250	0	0	200	10.000	2.000	2.000.000	40.000	1.356.000
Αράχωβα	496.400	76.346.320	93.750	91.931.250	0	0	200	10.000	2.000	2.000.000	40.000	1.356.000
ΓΡΑΒΙΑΣ	454.660	69.926.708	869.885	853.009.231	3.382	338.200	560	28.000	2.720	2.720.000	487.700	16.533.030
Αποστολιά	25.500	3.921.900	4.560	4.471.536	120	12.000	180	9.000	0	0	10.500	355.950
Βάργιανη	65.000	9.997.000	9.460	9.276.476	880	88.000	80	4.000	0	0	6.000	203.400
Γραβιά	75.000	11.535.000	112.805	110.616.583	522	52.200	80	4.000	1.000	1.000.000	200.000	6.780.000
Καλοσκοπή	14.340	2.205.492	2.610	2.559.366	70	7.000	0	0	600	600.000	14.400	488.160
Καστέλλια	162.400	24.977.120	718.500	704.561.100	1.000	100.000	150	7.500	500	500.000	168.000	5.695.200

Ανασυγκρότηση και ανάπτυξη Παραπαρνάσσιων Δήμων. Η εφαρμογή του Ο.Π.Α.Α.Χ.

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Γάλα		Ζώα που σφάγηκαν		Μαλλιά προβάτων		Τρίχες αιγών		Μέλι		Αυγά	
	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα α	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα
Μαριολάτα	96.000	14.764.800	18.135	17.183.181	600	60.000	0	0	500	500.000	64.000	2.169.600
Οινοχώρι	5.620	864.356	2.015	1.975.909	40	4.000	0	0	120	120.000	8.000	271.200
Σκλήθρου	10.800	1.661.040	1.800	1.765.080	150	15.000	70	3.500	0	0	16.800	569.520
ΔΑΥΛΕΙΑ	385.300	59.259.140	69.320	67.975.192	0	0	400	20.000	1.000	1.000.000	140.000	4.746.00
Δαύλεια	233.000	35.835.400	36.420	35.713.452	0	0	0	0	1.000	1.000.000	70.000	2.373.000
Μαυρονέρι	108.300	16.656.540	25.325	24.833.695	0	0	100	5.000	0	0	50.000	1.695.000
Παρόρι	44.000	6.767.200	7.575	7.428.045	0	0	300	15.000	0	0	20.000	678.000
ΔΕΛΦΩΝ	91.269	14.037.172	27.605	27.069.463	1.342	134.200	300	15.000	1.084	1.084.000	22.116	749.732
Δελφοί	2.669	410.492	9.005	8.830.303	542	54.200	0	0	84	84.000	1.116	37.832
Χρυσό	88.600	13.626.680	18.600	18.239.160	800	80.000	300	15.000	1.000	1.000.000	21.000	711.900
ΔΙΣΤΟΜΟ	251.960	38.751.448	99.028	97.106.857	0	0	1.000	50.000	4.500	4.500.000	515.500	17.475.450
Δίστομο	184.600	28.391.480	85.270	86.615.762	0	0	1.000	50.000	0	0	500.000	16.950.000
Στείρι	67.360	10.359.968	13.758	13.491.095	0	0	0	0	4.500	4.500.000	15.000	525.450
ΕΛΑΤΕΙΑΣ	2.017.800	310.337.640	331.788	325.351.313	10.650	1.065.000	4.450	222.500	2.050	2.050.000	360.000	12.204.000
Λευκοχώρι	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παναγίτσα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Γάλα		Ζώα που σφάγηκαν		Μαλλιά προβάτων		Τρίχες αιγών		Μέλι		Αυγά	
	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα
Σφάκα	83.300	12.811.540	33.715	33.060.929	500	50.000	100	0	50	50.000	80.000	2.712.000
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	409.950	63.050.310	138.750	136.058.250	4.550	455.000	50	5.000	8.700	8.700.000	296.000	10.034.400
Επτάλοφο	54.950	8.451.310	16.750	16.425.050	350	35.000	50	2.500	1.500	1.500.000	80.000	2.712.000
Λιλαία	114.000	17.533.200	32.000	31.379.200	1.100	110.000	0	0	4.000	4.000.000	96.000	3.254.400
Πολύδροσο	241.000	37.065.800	90.000	88.254.000	3.100	310.000	0	0	3.200	3.200.000	120.000	4.068.000
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	1.259.100	193.649.580	930.240	912.193.344	4.500	450.000	6.600	330.000	1.700	1.700.000	169.600	5.749.440
Αγία Μαρίνα Λοκρίδας	227.500	34.989.500	32.750	32.114.650	1.500	150.000	100	5.000	0	0	40.000	1.356.000
Αγία Παρασκευή	214.500	32.990.100	790.280	774.948.568	0	0	6.000	300.000	0	0	48.000	1.627.200
Κάτω Τιθορέα	181.300	27.883.940	29.600	29.084.596	0	0	0	0	0	0	7.200	244.080
Μόδι	214.000	32.913.200	23.750	23.289.250	0	0	0	0	0	0	14.400	488.160
Τιθορέα	421.800	64.872.840	53.800	52.756.280	3.000	300.000	500	25.000	1.700	1.700.000	60.000	2.034.000
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	488.800	75.177.440	292.833	287.152.040	5.020	502.000	260	13.000	6.580	6.580.000	378.400	12.827.760
Άγιος Βλάσης	57.250	8.805.050	9.540	9.354.924	0	0	0	0	4.800	4.800.000	80.000	2.712.000
Ακόντιο	103.500	15.918.300	11.235	11.017.041	0	0	60	3.000	380	380.000	40.000	1.356.000
Ανθοχώρι	64.200	9.873.960	17.120	16.787.872	520	52.000	100	5.000	200	200.000	63.000	2.135.000
Βασιλικά	11.120	1.710.256	1.910	1.872.946	0	0	0	0	750	750.000	40.000	1.356.000

Ανασυγκρότηση και ανάπτυξη Παραπαρνάσσιων Δήμων. Η εφαρμογή του Ο.Π.Α.Α.Χ.

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Γάλα		Ζώα που σφάγηκαν		Μαλλιά προβάτων		Τρίχες αιγών		Μέλι		Αυγά	
	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα	Ποσότητα	Εισόδημα
Θούριο	21.930	3.372.834	5.048	4.950.069	0	0	0	0	0	0	47.400	1.606.860
Προσήλιο	62.600	9.627.880	15.670	15.366.002	4.500	450.000	100	5.000	450	450.000	22.000	745.800
Προφήτης Ηλίας	80.600	12.396.280	14.410	14.130.446	0	0	0	0	0	0	36.000	1.220.400
Χαιρώνεια	87.600	13.472.880	217.900	213.672.740	0	0	0	0	0	0	50.000	1.695.000
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	6.885.129	1.058.932.840	2.968.719	2.911.125.851	35.706	3.570.600	15.820	791.000	31.309	31.309.000	2.915.916	98.849.552
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	119.947.000	18.447.848.600	70.817.003	69.443.153.142	734.000	73.400.000	205.999	10.299.950	1.917.001	1.917.001.000	171.173.000	5.802.764.700

Πηγές: Ε.Σ.Υ.Ε. 2000 – Ερωτηματολόγια 2006

* Ποσοστό εισοδήματος περιοχής μελέτης στο εισόδημα της Περιφέρειας	6%	6%	4%	4%	5%	5%	8%	8%	2%	2%	2%	2%
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Πίνακας 11: Παραγόμενα προϊόντα

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Λαχανοκομικά είδη		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Αμπελοι – Σταφιδάμπελοι		Ελαιόδενδρα	
	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	437.808	82.395.466	219.590	54.085.017	118.020	15.844.185	572.800	423.814.720
Αμφίκλεια	30.000	5.646.000	60.500	14.901.150	60.000	8.055.000	350.000	258.965.000
Δρυμαία	912	171.638	82.500	20.319.750	12.000	1.611.000	75.000	55.492.500
Μπράλος	404.250	76.079.850	43.850	10.800.255	10.000	1.342.500	13.000	9.618.700
Ξυλικά	0	0	0	0	18.020	2.419.185	3.200	2.367.680
Παλαιοχώρι	446	83.937	5.800	1.428.540	3.700	496.725	60.000	44.394.000
Τιθρώνιο	2.200	414.040	26.940	6.635.322	14.300	1.919.775	71.600	52.976.840
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	1.500	282.300	28.400	6.994.920	15.600	2.094.300	200.000	147.980.000
Δροσοχώρι	1.500	282.300	28.400	6.994.920	15.600	2.094.300	200.000	147.980.000
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	0	0	8.000	1.970.400	55.000	7.383.750	598.660	442.948.534
Αράχωβα	0	0	8.000	1.970.400	55.000	7.383.750	598.660	442.948.534
ΓΡΑΒΙΑΣ	92.300	17.370.860	201.199	49.555.314	247.613	33.242.045	39.475	29.207.553
Αποστολιά	4.900	922.180	7.050	1.736.415	12	1.611	1.600	1.183.840
Βάργιανη	3.800	715.160	16.600	4.088.580	0	0	0	0
Γραβιά	4.000	752.800	44.875	11.052.713	108.600	14.579.550	2.500	1.849.750
Καλοσκοπή	8.300	1.562.060	10.660	2.625.558	0	0	0	0

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Λαχανοκομικά είδη		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Άμπελοι – Σταφιδάμπελοι		Ελαιόδενδρα	
	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα
Καστέλλια	214.400	4.027.480	46.882	11.547.037	75.000	10.068.750	11.000	8.138.900
Μαριολάτα	37.000	6.963.400	62.882	15.487.837	61.001	8.189.384	24.375	18.035.063
Οινοχώρι	10.000	1.882.000	8.650	2.130.495	3.000	402.750	0	0
Σκλήθρου	2.900	545.780	3.600	886.680	0	0	0	0
ΔΑΥΔΕΙΑ	724.436	136.338.855	14.800	3.645.240	153.100	20.553.675	2.118.000	1.567.108.200
Δαύλεια	0	0	4.300	1.059.090	26.800	3.597.900	2.040.000	1.509.396.000
Μαυρονέρι	524.436	98.698.855	1.500	369.450	66.300	8.900.775	28.000	20.717.200
Παρόρι	200.000	37.640.000	9.000	2.216.700	60.000	8.055.000	50.000	36.995.000
ΔΕΛΦΩΝ	3.732	702.362	26.467	6.518.822	1.374	184.460	4.200.000	3.107.580.000
Δελφοί	132	24.842	767	188.912	74	9.935	700.000	517.930.000
Χρυσό	3.600	677.520	25.700	6.329.910	1.300	174.525	3.500.000	2.589.650.000
ΛΙΣΤΟΜΟ	284.000	53.448.800	17.000	4.187.100	2.382.300	319.823.775	949.244	702.345.636
Δίστομο	284.000	53.448.800	7.000	1.724.100	1.836.000	246.483.000	230.000	170.177.000
Στείρι	0	0	10.000	2.463.000	546.300	73.340.775	719.244	532.168.636
ΕΛΑΓΕΙΑΣ	6.774.500	1.274.960.900	21.280	5.241.264	192.000	25.776.000	1.024.090	757.724.191
Ελάτειας	154.500	29.076.900	12.400	3.054.120	176.000	23.628.000	560.090	414.410.591
Ζέλι	6.600.000	1.242.120.000	0	0	10.000	1.342.500	14.000	10.358.600

ΔΗΜΟΙ/Δημοτικά διαμερίσματα	Λαχανοκομικά είδη		Δενδροφώδεις καλλιέργειες		Αμπελοι – Σταφιδάμπελοι		Ελαιόδενδρα	
	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα
Λευκοχώρι	0	0	0	0	0	0	0	0
Παναγίτσα	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάκα	20.000	3.764.000	8.880	2.187.144	6.000	805.500	450.000	332.955.000
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	229.600	43.210.720	175.900	43.324.170	272.000	36.516.000	1.000	739.900
Επτάλοφο	19.800	3.726.360	146.850	36.169.155	35.000	4.698.750	0	0
Λιλαία	124.500	23.430.900	20.550	5.061.465	45.000	6.041.250	500	369.950
Πολύδροσο	85.300	16.053.460	8.500	2.093.550	192.000	25.776.000	500	369.950
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	92.550	17.417.910	102.450	25.233.435	444.000	59.607.000	1.318.600	975.632.140
Αγία Μαρίνα Λοκρίδας	15.000	2.823.000	1.010	248.763	0	0	120.000	88.788.000
Αγία Παρασκευή	2.000	376.400	40.000	9.852.000	50.000	6.712.500	20.000	14.798.000
Κάτω Τιθορέα	57.500	10.821.500	22.000	5.418.600	310.000	41.617.500	457.000	338.134.300
Μόδι	0	0	12.500	3.078.750	39.000	5.235.750	650.000	480.935.000
Τιθορέα	18.050	3.397.010	26.940	6.635.322	45.000	6.041.250	71.600	52.976.840
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	8.767.900	1.650.118.780	72.620	17.886.306	117.750	15.807.938	931.220	689.009.678
Άγιος Βλάσης	201.900	37.997.580	40.000	9.852.000	26.000	3.490.500	140.000	103.586.000
Ακόντιο	865.000	162.793.000	0	0	1.750	234.938	15.000	11.098.500

ΔΗΜΟΙ/ Δημοτικά διαμερίσματα	Λαχανοκομικά είδη		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Άμπελοι - Σταφιδάμπελοι		Ελαιόδενδρα	
	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα	Παραγωγή	Εισόδημα
Ανθοχώρι	1.080.000	203.256.000	820	201.966	6.000	805.500	40.000	29.596.000
Βασιλικά	280.000	52.696.000	2.700	665.010	15.000	2.013.750	1.500	1.109.850
Θούριο	915.500	172.297.100	5.000	1.231.500	20.000	2.685.000	54.000	39.954.600
Προσήλιο	2.434.500	458.172.900	1.000	246.300	0	0	5.720	4.232.228
Προφήτης Ηλίας	1.300.000	244.660.000	0	0	7.000	939.750	15.000	11.098.500
Χαιρώνεια	1.691.000	318.246.200	23.100	5.689.530	42.000	5.638.500	660.000	488.334.000
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	17.408.326	3.276.246.953	887.706	218.641.988	3.998.757	536.833.127	11.953.089	8.844.090.551
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	756.934.999	142.455.166.812	29.205.999	7.193.437.554	98.816.999	13.266.182.116	166.691.999	123.335.410.060

Πηγές: Ε.Σ.Υ.Ε. 2000 – Ερωτηματολόγια 2006

* Ποσοστό εισοδήματος περιοχής μελέτης στο εισόδημα της Περιφέρειας	2%	2%	3%	3%	4%	4%	7%	7%
---	----	----	----	----	----	----	----	----

Γ.2.2. Απασχόληση

Τα δεδομένα για την απασχόληση και τη διάρθρωση της, αναφορικά με τους παραγωγικούς τομείς της περιοχής μελέτης, καθώς και η σύγκριση των στοιχείων αυτών με τα αντίστοιχα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος, βασίζονται στην απογραφή του 2001.

Στον πίνακα 12, παρουσιάζεται η αναλογία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής), ανά Δήμο και στο σύνολο της περιοχής μελέτης, ως προς το σύνολο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Από τα στοιχεία του πίνακα, διαπιστώνεται ότι:

- Το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός που δείχνει και τη βαρύνουσα σημασία του τομέα για τη στήριξη της οικονομίας της.
- Στον δευτερογενή τομέα, το ποσοστό απασχόλησης είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος,
- Στον τριτογενή η απασχόληση κινείται σε επίπεδα παρόμοια με αυτά της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, στην περιοχή των Παραπαρνασσίων Δήμων, στον τριτογενή τομέα απασχολείται περίπου το 45% του ενεργού πληθυσμού (5.580 άτομα), στοιχείο το οποίο καταδεικνύει την ύπαρξη της απαραίτητης μάζας ενεργού πληθυσμού, η οποία θεωρείται κρίσιμη για την περαιτέρω ανάπτυξη των υπηρεσιών.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της πρωτογενούς έρευνας, προέκυψε πως στους περισσότερους οικισμούς υπάρχουν παραδοσιακά επαγγέλματα, τα οποία φθίνουν ή έχουν πλέον εκλείψει και ορισμένα τα οποία αναβιώνουν ή θα μπορούσε να αναβιώσουν, όπως για παράδειγμα η βαρελοποιία, η ξυλογλυπτική, η μαχαιροποιία και η σιδηρουργία.

Πίνακας 12: Απασχόληση κατά τομέα

ΔΗΜΟΙ	Σύνολο Ενεργού Πληθυσμού	Απασχολούμενοι (αριθμός)			Απασχολούμενοι (%)		
		Α' γενής	Β' γενής	Γ' γενής	Α' γενής	Β' γενής	Γ' γενής
Αμφίκλειας	1.735	337	295	985	21	18	61
Αράχωβας	1.388	113	346	882	8	26	66
Γραβιάς	889	117	287	452	14	34	53
Δαύλειας	1.013	387	277	323	39	28	33
Λεμφών	869	87	106	633	11	13	77
Διστόμου	1.948	198	1.085	633	10	57	33
Ελάτειας	1.366	674	201	413	52	16	32
Παρνασσού	799	193	191	373	25	25	49
Τιθορέας	2.043	930	323	686	48	17	35
Χαιρώνειας	845	470	154	200	57	19	24
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	12.895	3.506	3.265	5.580	29	26	45
ΠΕΡ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	193.081	46.157	52.390	82.796	25	29	46

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. 2001 – Ερωτηματολόγια ΟΤΑ 2006

Γ.2.3. Εξέλιξη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού

Η σχέση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης ως προς τον αντίστοιχο της Περιφέρειας φαίνεται στον επόμενο πίνακα 13.

Πίνακας 13: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός

ΠΕΡΙΟΧΗ	Εργαζόμενοι %	Ανεργοί %	ΣΥΝΟΛΟ %
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	37,48	14	42,42
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	50,54	13	57,85

Πηγή: ΕΣΥΕ 2004

Συνολικά, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της περιοχής μελέτης ανέρχεται σε ποσοστό 42,42% επί του συνόλου του πληθυσμού της, σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο της Περιφέρειας.

Γ.2.4. Ανεργία και υποαπασχόληση

Η καταγραφή της ανεργίας στην περιοχή μελέτης δεν ήταν εφικτή, δεδομένου ότι τα στοιχεία που συγκεντρώνονται και τηρούνται από τον ΟΑΕΔ αφορούν σε επίπεδο Περιφέρειας και όχι Δημοτικού Διαμερίσματος. Από τη συνεργασία μου με τις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, προέκυψε ότι η εξέλιξη της ανεργίας στην περιοχή, κατά τη τελευταία δεκαετία (1991 μέχρι σήμερα), είναι ελαφρώς αυξημένη.

Γενικότερα, η δομή της απασχόλησης στην περιοχή, με την παράλληλη διατήρηση από πολλές οικογένειες του αγροτικού κλήρου, ευνοεί την εποχιακή εργασία σε άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, ανάλογα με την εποχικότητα της παραγωγικής διαδικασίας του πρωτογενούς.

Έντονο επίσης είναι το φαινόμενο της πολυαπασχόλησης, καθώς μεγάλο ποσοστό των κατοίκων των αγροτικών περιοχών απασχολούνται σε βιοτεχνίες, τεχνικά έργα ή εξασκούν ατομικό επάγγελμα (τεχνίτες), προκειμένου να συμπληρώσουν το γεωργικό τους εισόδημα.

Συμπεραίνεται ότι η υποαπασχόληση, ιδίως των γυναικών, είναι δεδομένη, αφού η συντριπτική πλειοψηφία των οικονομικά ενεργών κατοίκων απασχολείται στον πρωτογενή τομέα, κατά το πλείστον σε κλάδους με έντονη την εποχιακή απασχόληση.

Γ.2.5. Θέση της περιοχής Μελέτης σε σχέση με κυριότερες αγορές και συγκοινωνιακούς κόμβους

Η περιοχή βρίσκεται στο σημείο όπου τέμνονται οι οδικοί άξονες του επαρχιακού δικτύου οι οποίοι συνδέουν τους τρεις νομούς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (Βοιωτία, Φθιώτιδα, Φωκίδα). Διασχίζεται (από) και συνδέεται (με) τον οδικό άξονα Αθηνών – Λιβαδειάς – Δελφών – Αμφίσσης, καθώς επίσης και με το παλιό επαρχιακό δίκτυο Λιβαδειάς – Λαμίας και από την εθνικό οδό Άμφισσας – Λαμίας. Απέχει από την Αθήνα 1.30 ώρα.

Η οικονομική και κοινωνική ζωή οργανώνεται κυρίως σε σχέση με τα εμπορικά κέντρα της Λιβαδειάς, της Άμφισσας και της Λαμίας.

Στο χωροταξικό σχεδιασμό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας καθορίζονται συγκεκριμένες παρεμβάσεις για την αναδιάταξη και τον εκσυγχρονισμό των μεταφορικών και παραγωγικών υποδομών της περιοχής Μελέτης (καθορισμός περιοχής ΒΕΠΕ, βελτίωση οδικών αξόνων επαρχιακού και οδικού κλπ).

Γ.2.6. Συμπεράσματα – προοπτικές

- **Αναφορικά με τη δομή του πληθυσμού:** οι κλάσεις των μεγάλων ηλικιών από 65 ετών και άνω δεν αναπληρώνονται σε ικανοποιητικό ποσοστό από τα άτομα ηλικίας μέχρι 14 ετών, γεγονός που δημιουργεί ανησυχία σχετικά με την προοπτική του μόνιμου πληθυσμού της περιοχής. Η διασφάλισή της παραμονής νεαρών ατόμων στην περιοχή θα εξαρτηθεί από τη δυνατότητα δημιουργίας των αναγκαίων θέσεων εργασίας, αλλά και από τη βελτίωση του κοινωνικοοικονομικού επιπέδου, ώστε το επίπεδο ζωής να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες ενός σύγχρονου και νέου ατόμου.
- **Η δομή του παραγωγικού συστήματος** δεν ευνοεί την αποκλειστική απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού σε καθένα από τους τρεις τομείς της οικονομίας. Η πολυαπασχόληση σε τομείς είτε συμπληρωματικούς είτε εναλλακτικούς με την κύρια απασχόλησή τους, εμφανίζεται ως διέξοδος, στην προοπτική της βιωσιμότητας της περιοχής και της συγκράτησης του πληθυσμού. Υπό την έννοια αυτή η δυνατότητα του πληθυσμού που απασχολείται στον πρωτογενή τομέα να αναπτύξει παράλληλες δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον αγροτικό χώρο (π.χ. Αγροτουρισμό), θα πρέπει να υποστηριχθεί και να διευρυνθεί με στόχο την εξασφάλιση συμπληρωματικού εισοδήματος για τους αγρότες αλλά και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- **Το εργατικό δυναμικό** της περιοχής έχει χαμηλή εκπαίδευση και ειδίκευση. Οι παρεμβάσεις που θα επιλεγούν θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλάβουν δράσεις σχετικά με την αναβάθμιση του επιπέδου κατάρτισης και την απόκτηση ειδίκευσης.

- **Δυνατότητες ανάπτυξης του δευτερογενή τομέα** υπάρχουν μέσω της ενίσχυσης των «εγχώριων» μικρών επιχειρήσεων που ήδη λειτουργούν στην περιοχή, αλλά και τη δημιουργία νέων, προσανατολισμένων στην αξιοποίηση των τοπικών πόρων.
- **Στον τριτογενή τομέα**, υπάρχουν δυνατότητες ενίσχυσης και περαιτέρω ανάπτυξης δεδομένου ότι δεν έχει φτάσει ακόμη σε οριακά επίπεδα απόδοσης. Στην κατεύθυνση αυτή, δράσεις εκσυγχρονισμού των παρεχόμενων υπηρεσιών και ανάπτυξης νέων, θα πρέπει να τύχουν υψηλής προτεραιότητας.
- Τέλος, η φιλοσοφία των παρεμβάσεων οι οποίες θα εστιάζουν στην **ισόρροπη ανάπτυξη και διασύνδεση των τομέων της οικονομίας**, της περιοχής (διασύνδεση πρωτογενή και δευτερογενή τομέα στη μεταποίηση, δημιουργία αγροβιοτεχνικών μονάδων, παροχή υπηρεσιών σε συνδυασμό με μικρές βιοτεχνικές μονάδες κλπ), θα πρέπει να διέπει υποχρεωτικά την ιεράρχηση και την επιλογή.

Γ.3. Πρωτογενής τομέας

Γ.3.1. Κύρια χαρακτηριστικά

Στον πρωτογενή τομέα της περιοχής στην οποία περιλαμβάνονται υποπεριοχές με ποικιλία γεωγραφικών, βιοκλιματικών και οικολογικών στοιχείων κυριαρχούν οι δραστηριότητες της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της δασοπονίας. Οι κλάδοι εμφανίζουν αντίστοιχα έντονες διαφοροποιήσεις και εξίσου πλούσια ποικιλία σε κατηγορίες, είδη παραγωγής και τρόπους αξιοποίησης. Η παραγωγική σύνθεση μεταβάλλεται ανάλογα με το υψόμετρο, την παράδοση και τα μέσα παραγωγής που διαθέτει η κάθε υποπεριοχή.

Έτσι, από τα υψηλότερα προς τα χαμηλότερα σημεία, παρατηρείται μια διαφοροποίηση στις καλλιέργειες από τις εκτατικές (σιτηρά) προς δυναμικότερους κλάδους (όπως η καλλιέργεια αμπελιού και κερασιών).

Σε ότι αφορά τη γεωργία, οι κλάδοι που επικρατούν είναι τα φυτά μεγάλης καλλιέργειας, τα δημητριακά, τα βιομηχανικά φυτά και η ελαιοκομία. Η κτηνοτροφία βασίζεται κυρίως στην εκτροφή προβάτων – αιγών και δευτερευόντως στην εκτροφή βοοειδών.

Στον τομέα της δασοπονίας η εκμετάλλευση των δασών αφορά κυρίως στην υλοτόμηση. Τα δάση είναι επίσης κατάλληλα για ανάπτυξη υπηρεσιών αναψυχής. Αλιεία δεν ασκείται λόγω έλλειψης εσωτερικών υδάτων, που θα επέτρεπαν αλιευτική αξιοποίηση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των ερωτηματολογίων, περίπου το 57% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στον πρωτογενή τομέα απασχολείται αποκλειστικά στη γεωργία, το 40% στην κτηνοτροφία και το 3% στη δασοκομία.

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα είναι ότι δεν είναι αποκλειστική, με έντονο το φαινόμενο της πολυαπασχόλησης που λειτουργεί συμπληρωματικά στο εισόδημα των αγροτών.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η έλλειψη υποδομών στον αγροκτηνοτροφικό τομέα (όπως εγγειοβελτιωτικά και αποστραγγιστικά έργα στα ορεινά οροπέδια, έλλειψη αρδευτικών συστημάτων και αρδευτικού ύδατος κλπ), με αποτέλεσμα την χαμηλή απόδοση των εκμεταλλεύσεων, την εγκατάλειψη εκτάσεων σε ορισμένους θύλακες της περιοχής ή και τις καλλιέργειες χαμηλών αποδόσεων.

Γ.3.2 Αριθμός, μέγεθος και Διάρθρωση Εκμεταλλεύσεων

Στην περιοχή μελέτης υπάρχουν 6.013 εκμεταλλεύσεις (Πίνακας 14 – απογραφή Γεωργίας – Κτηνοτροφίας Ε.Σ.Υ.Ε. 2000), από τις οποίες οι καθαρά γεωργικές βρίσκονται στους Δήμους Αμφίκλειας (16,5%), Ελάτειας (12,81%), Διστόμου (12,31%) και Αράχωβας (12,34%) [Πίνακας 14]. Οι μικτές εκμεταλλεύσεις, (γεωργικός και κτηνοτροφικός κλάδος παραγωγής) κυριαρχεί κυρίως στους Δήμους Διστόμου, Αμφίκλειας, Γραβιάς, Δελφών, Παρνασσού και Αράχωβας όμοια και οι αμιγώς κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ενώ στους υπόλοιπους Δήμους της περιοχής μελέτης συναντάμε γεωργικές κυρίως εκμεταλλεύσεις

Πίνακας 14: Κατανομή γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Εκμεταλλεύσεων	Ποσοστό στην Περιοχή μελέτης
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	992	16,50%
Αμφίκλεια	580	
Δρυμαία	96	
Μπράλος	92	
Ξυλικά	52	
Παλαιοχώρι Δωρναίων	128	
Τιθρώνιο	44	
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	28	0,47
Δροσοχώρι	28	
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	742	12,34%
Αράχωβα	742	
ΓΡΑΒΙΑΣ	351	5,84%
Αποστολιά	8	
Βάργιανη	8	
Γραβιά	106	
Καλοσκοπή	43	
Καστέλλια	56	
Μαριολάτα	116	
Οινοχώρι	3	
Σκλήθρου	11	

ΔΑΥΛΕΙΑΣ	558	9,28%
Δαύλεια	380	
Μαυρονέρι	69	
Παρόρι	109	
ΔΕΛΦΩΝ	342	5,69%
Δελφοί	157	
Χρυσό	185	
ΔΙΣΤΟΜΟΥ	740	12,31%
Δίστομο	502	
Στείρι	238	
ΕΛΑΤΕΙΑΣ	770	12,81%
Ελάτειας	450	
Ζέλι	250	
Λευκοχώρι	***	
Παναγίτσα	***	
Σφάκα	70	
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	365	6,07%
Επτάλοφο	107	
Λιλαία	95	
Πολύδροσο	163	
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	556	9,25%
Αγία Μαρίνα Λοκρίδας	77	
Αγία Παρασκευή	307	
Κάτω Τιθορέα		
Μόδι	88	
Τιθορέα	84	
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	569	9,46%
Άγιος Βλάσσης	160	
Ακόντιο	121	
Ανθοχώρι	41	
Βασιλικά	87	
Θούριο	35	
Προσήλιο	61	
Προφήτης Ηλίας	21	

Χαιρώνεια	43	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	6.013	100,00%

Πηγή: Απογραφή Γεωργίας – Κτηνοτροφίας (Ε.Σ.Υ.Ε.2000)

Τα στοιχεία των μηχανημάτων (ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, σπαρτικές μηχανές, κορφολόγοι, κλπ) στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής δείχνουν ότι οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής βρίσκονται σε αρκετά καλό επίπεδο εκμηχάνισης εν σχέσει με τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Πίνακας 15: Εκμηχάνιση Γεωργικού τομέα

Εκμηχάνιση Γεωργικού Τομέα	Περιοχή Μελέτης	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος
Γεωργικοί Ελκυστήρες	4 041	
Δείκτης Ελκυστήρες / 1000στρέμματα	10	12,5

Πηγή: Δελτία Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας Ε.Σ.Υ.Ε.2000

Αυτό προκύπτει από τον δείκτη ελκυστήρες / 1000 στρέμματα ο οποίος στην περιοχή είναι...10....., ενώ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος είναι...12,5 (Πίνακας 15).

Γ.3.3. Αρδευόμενες εκμεταλλεύσεις και εκτάσεις

Η αρδευόμενη έκταση της περιοχής μελέτης ανέρχεται σε 133.941 στρέμματα σε σύνολο καλλιεργούμενης έκτασης 355.523 στρέμματα (37,67% της συνολικής έκτασης που καλλιεργείται).

Το μεγαλύτερο ποσοστό αρδευόμενων εκτάσεων παρατηρείται στους Δήμους Χαιρώνειας, Ελάτειας, Δαύλειας και Τιθορέας αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εκτάσεις των παραπάνω δήμων τις διασχίζει ο Βοιωτικός Κηφισός.

Έτσι οι αρδεύσεις, ως επί το πλείστον, γίνονται με ατομικά αρδευτικά μέσα και με γεωτρήσεις. Σε πολλές περιπτώσεις τα βάθη των γεωτρήσεων είναι μεγάλα (200 – 300 μ.) και η άντληση γίνεται με πολυδάπανες πομόνες. Η ποσότητα του νερού, αν και ικανοποιητική, παρουσιάζει διακυμάνσεις ανάλογα με τη ζήτηση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Οι άδειες για γεωτρήσεις και ο ετήσιος ρυθμός ανόρυξης νέων γεωτρήσεων έχουν περιοριστεί σημαντικά (π.χ. ελαιώνας Αράχωβας κλπ) από το 1991.

Γ.3.4. Κύριες Χρήσεις Αγροτικής Γης – Παραγωγή Αγροτικών Προϊόντων

Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις στην περιοχή μελέτης ανέρχεται σε 355.523 στρέμματα. Το μεγαλύτερο μέρος τους 241.626 στρέμματα, καλύπτεται από αροτραίες καλλιέργειες (έκταση που αντιστοιχεί στο 67,96% των καλλιεργούμενων εκτάσεων), οι δενδρώδεις καλύπτουν 61.160 στρέμματα (ποσοστό 17,20%), ενώ πολύ μικρές είναι οι εκτάσεις με αμπελοκαλλιέργειες και κηπευτικά οι οποίες καταλαμβάνουν 4.014 στρέμματα και 4.460 στρέμματα αντίστοιχα (ποσοστό 1,12% & 1,25% αντίστοιχα) η δε έκταση στην οποία γίνεται αγρανάπαυση φτάνει τα 44.263 στρέμματα.

Η καλλιεργούμενη έκταση στην περιοχή μελέτης αποτελεί το 8,7% της καλλιεργούμενης έκτασης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος (4.104.177 στρέμματα).

α) Φυτικό Κεφάλαιο – Προϊόντα

Η φυτική παραγωγή της περιοχής παρέμβασης, αποτυπώνεται στον πίνακα 16. Στις αροτραίες καλλιέργειες κυριαρχούν τα σιτηρά (ιδιαίτερα στους δήμους Αμφίκλειας και Ελάτειας), τα βιομηχανικά φυτά (κυρίως στους δήμους Χαιρώνειας, Ελάτειας και Τιθορέας) και τα ελαιόδενδρα, τα οποία σε μεγαλύτερες εκτάσεις συναντώνται στους ελαιώνες των Δήμων Δαύλειας και Αράχωβας.

Πίνακας 16: Προϊόντα φυτικής παραγωγής (Ποσότητες σε χιλμια)

Προϊόντα φυτικής παραγωγής	Περιοχή μελέτης	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Σιτηρά	38.272.680	387.994.000
Όσπρια	158.280	3.519.000
Βιομηχανικά φυτά	33.546.650	301.698.000
Λαχανοκομικά	17.408.326	756.935.000
Κτηνοτροφικά φυτά	3.523.101	167.642.000
Ελαιόδενδρα	11.953.089	166.692.000
Άμπελοι	3.998.757	98.817.000
Μποστανικά – Πατάτες	2.029.400	202.395.000

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.2000

Αναλυτικότερα, η εικόνα των επιμέρους καλλιεργειών της φυτικής παραγωγής στην Παραπαρνάσσια περιοχή έχει ως εξής:

- Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις **σιτηρών** αποτελούν το 10,75% των αντίστοιχων της Περιφέρειας και παραγωγή ανέρχεται αντίστοιχα στο 9,86%. Οι περισσότερες εκτάσεις βρίσκονται στο Δήμο Αμφίκλειας (47.315 στρέμματα με παραγωγή 11.170 τόνους) και στο Δήμο Ελάτειας (32.123 στρέμματα με παραγωγή 9.644,844 τόνους).

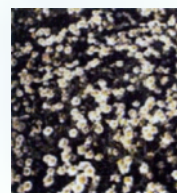

- Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις **βιομηχανικών φυτών** αποτελούν το 14,59% των καλλιεργούμενων εκτάσεων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ενώ η παραγόμενη ποσότητα ανέρχεται στο 11,12% της αντίστοιχης της Περιφέρειας.

- Ακολουθούν τα **κτηνοτροφικά φυτά** που καλλιεργούνται 7.668 στρέμματα και παράγουν το 2,1% της συνολικής παραγωγής της Περιφέρειας. Οι δήμοι με την μεγαλύτερη παραγωγή είναι στους

Δήμους Ελάτειας, Γραβιάς, Τιθορέας όπως επίσης και οι καλλιέργειες **αρωματικών φυτών** που φθάνουν μόνο τα 20 στρέμματα και αυτά βρίσκονται στο Δήμο Δαύλειας.

- Η γεωργία χαρακτηρίζεται από την επικράτηση της καλλιέργειας των **ελαιόδενδρων** (5,8% των καλλιεργούμενων εκτάσεων της Περιφέρειας). Το μεγαλύτερο μέρος καλλιεργειών ελιάς και παραγωγής ελαιόλαδου παρατηρείται στους δήμους

Δελφών (9.600 στρέμματα με παραγωγή 4.200 τόνους), Δαύλειας (8.724 στρέμματα με παραγωγή 2.118 τόνους) και Αράχοβας (8.125 στρέμματα και παραγωγή 598,66 τόνους).

- Η παραγωγή των **κηπευτικών** 2.029,4 τόνους (κυρίως **μποστανικά και πατάτες**). Την μεγαλύτερη παραγωγή κηπευτικών παρουσιάζουν οι Δήμοι Αμφίκλειας, Γραβιάς και Ελάτειας.

- Το υπόλοιπο των καλλιεργειών είναι **άλλα δένδρα** (0,63% της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας) με ποσοστό παραγωγής 3,04% κυρίως στους Δήμους Αμφίκλειας και Δελφών.

- Τέλος σημαντική είναι η καλλιέργεια **αμπέλων και σταφιδαμπέλων** αφού καλλιεργούνται 4.014 στρέμματα και παράγονται 3.998,757 τόνοι. Η αμπελοκαλλιέργεια κυριαρχεί στους Δήμους Διστόμου, Γραβιάς και Τιθορέας.

β) Ζωικό Κεφάλαιο – Κτηνοτροφικά Προϊόντα

Στην περιοχή μελέτης υπάρχει σημαντικό ζωικό κεφάλαιο (119.871 αιγοπρόβατα, 14.010 χοίροι, 939 βοοειδή, 58.894 όρνιθες και 10.742 κουνέλια) από το οποίο παράγεται αρκετά ικανοποιητική ποσότητα κτηνοτροφικών προϊόντων συγκεκριμένα (1.401,4 τόνοι αιγοπρόβειου κρέατος, 2.070,3 τόνοι χοιρινού κρέατος, 62,12 τόνοι βοδινού και 106,7 τόνοι κρέατος πουλερικών. Η κτηνοτροφική εκμετάλλευση ασκείται με την εκτατική μορφή, η οποία αφορά κυρίως σε νομαδική προβατοτροφία συγκεντρωμένη περισσότερο στις ορεινές

περιοχές και την εντατική – ενσταβλισμένη κτηνοτροφία, η οποία αφορά κυρίως στα πουλερικά και στους χοίρους και λιγότερο στα βοοειδή.

Παράγονται επίσης 6.885 τόνοι γάλακτος, 640 τόνοι τυρί μαλακό, 176 τόνοι τυρί σκληρό, 26,5 τόνοι μυζήθρα και 2.916 τόνοι αυγά.

Η παραγωγή μελιού και κεριού που δίνει η μελισσοκομία της περιοχής ανέρχεται σε 31,3 τόνους και 432 κιλά αντίστοιχα.

Στη ζωική παραγωγή περιλαμβάνεται και η παραγωγή ορισμένων υποπροϊόντων, όπως 400 κιλά χοιρινού λίπους, 35.706 κιλά μαλλί προβάτων, 15.820 κιλά τρίχες αιγών και 1.500 κιλά κρέμας.

Πίνακας 17: Κτηνοτροφικά Προϊόντα (Ποσότητες σε χιλ/μα)

Προϊόντα ζωικής παραγωγής	Περιοχή μελέτης	Περιφέρεια Στεριάς Ελλάδας
Γάλα 	6.885.129	119.947.000
Τυρί σκληρό 	176.000	1.121.000
Κρέας 	2.968.719	70.817.000
Μαλλί 	35.706	734.000
Βούτυρο νωπό 	0	140.000
Μέλι 	31.309	1.917.000
Τυρί μαλακό 	640.150	1.134.000
Αυγά 	2.915.916	171.173.000

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.2000

Η χωροθέτηση της ζωικής παραγωγής στην περιοχή μελέτης, δίνει την εξής εικόνα (πίνακας 17 α – στοιχεία 2000):

- ✓ Στο **Δήμο Αμφίκλειας** παράγεται σημαντική ποσότητα γάλακτος και αυγών ενώ σημαντικές είναι και οι ποσότητες μαλακού και σκληρού τυριού, χοιρινού λίπους και μαλλιών προβάτων.
- ✓ Στο **Δήμο Γραβιάς** υπάρχει η μεγαλύτερη παραγωγή κεριού και χοιρινού λίπους της περιοχής. Είναι επίσης από τις μεγαλύτερες σε παραγωγή κρέατος, κυρίως βοδινού, χοιρινού και κρέατος πουλερικών ενώ αρκετά σημαντική είναι και η παραγωγή μελιού.
- ✓ Στο **Δήμο Ελάτειας** παράγεται η μεγαλύτερη ποσότητα γάλακτος στην περιοχή μελέτης, μαλακού τυριού, σκληρού τυριού και μαλλιών προβάτων, ενώ αρκετά μεγάλη είναι η ποσότητα του παραγόμενου κρέατος κυρίως αιγοπρόβειου.
- ✓ Στο **Δήμο Παρνασσού** συναντάται αρκετά αναπτυγμένη η μελισσοκομία, όπου παράγεται η μεγαλύτερη ποσότητα μελιού στη περιοχή αλλά και ικανοποιητικές ποσότητες μαλακού τυριού και γάλακτος.
- ✓ Στο **Δήμο Τιθορέας** παράγεται η μεγαλύτερη ποσότητα χοιρινού και αιγοπρόβειου κρέατος στην περιοχή, καθώς και τρίχες αυγών. Ικανοποιητική είναι η ποσότητα κεριού αλλά και μαλακού και σκληρού τυριού.
- ✓ Στο **Δήμο Χαιρώνειας** παράγεται η μεγαλύτερη ποσότητα μυζήθρας και μελιού ενώ ικανοποιητική είναι και η ποσότητα κυρίως χοιρινού, αιγοπρόβειου και κρέατος πουλερικών.
- ✓ Στον **Δήμο Αράχωβας** παράγεται μεγάλη ποσότητα μυζήθρας, γάλακτος και τυριού (σκληρού και μαλακού). Στην Αράχωβα παράγεται η «**Φορμαέλα**» η οποία είναι προϊόν Ποιότητας Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ)
- ✓ Στο **Δήμο Διστόμου** τα κύρια κτηνοτροφικά προϊόντα είναι το γάλα και το μαλακό τυρί.
- ✓ Στους **Δήμους Δαύλειας** κα **Λελφών** υπάρχουν μικρές ποσότητες κυρίως τυροκομικών προϊόντων και σε ορισμένες περιπτώσεις μελιού.
- ✓ Στο **Δροσοχώρι** του δήμου **Αμφισσης** είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη η εκτροφή βοοειδών.

ΔΗΜΟΣ	Πίνακας 17 α: Χωροθέτηση προϊόντων ζωικής παραγωγής στην περιοχή μελέτης										
	Κρέας αιγοπρόβειο / χοιρινό / βοδινό / πουλερικών	Γάλα	Αυγά	Μαλακό τυρί	Σκληρό τυρί	Μυζήθρα	Χοιρινό λίπος	Μαλλί προβάτων	Τρίχες αιγών	Κερί	Μέλι
Αμφικλείας		889.890	501.600	88.800	36.000		*	*			
Γραβιάς	*						220			210	2.720
Ελάτεια	331.788	2.017.800		174.800	70.000			10.650			8.700
Παρνασσού		409.950		92.000							
Τιθορέας	930.240			*	*				6.600	170	
Χαιρόνιας	*					20.150					6.580
Αράχωβας		496.400		65.000	30.000	5.000					
Διστόμου		251.960		42.600							
Δαύλειας				*	*						*
Αμφίσσης	9.200	140.000									
Δελφών				*	*						*

Πηγή: Κατά τόπους Δ/νσεις Γεωργίας

γ) Χαρακτηριστικές καλλιέργειες και χαρακτηριστικά προϊόντα της περιοχής (Π.Ο.Π. – Π.Γ.Ε.)

Η περιοχή, λόγω του ορεινού χαρακτήρα της και των μικρών διαρθρώσεων παραγωγής, ευνοείται για προοπτικές παραγωγές προϊόντων του πρωτογενή τομέα. Μερικά από τα τοπικά γεωργικά προϊόντα έχουν από το παρελθόν αποκτήσει ιδιαίτερη θέση στην αγροτική οικονομία της περιοχής και τ' όνομα και η ποιότητά τους έγιναν ευρύτερα γνωστά.

Στην περιοχή καλλιεργούνται και παράγονται χαρακτηριστικά προϊόντα που αξίζει να σημειωθούν κατά εκπόνηση και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού προγράμματος και τα οποία είναι:

□ Τυροκομικά – Γαλακτομικά προϊόντα

- Από τα σημαντικά προϊόντα της περιοχής που τοποθετείται στο ελληνικό τραπέζι είναι η «φέτα». Πρόκειται για ένα προϊόν που θα μπορούσε να επισημανθεί ως προϊόν με ταυτότητα (π.χ. φέτα Παρνασσού) η οποία χαρακτηρίζεται για τη γευστικότητά της.
- Η «φορμαέλα» Αράχωβας, ποικιλία τυριού χαρακτηριστική για την γευστικότητά της, έχει χαρακτηριστεί ως Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.). Πρόκειται για μια τοπική σπεσιαλιτέ η οποία παρασκευάζεται από μικρά εργαστήρια στην Αράχωβα και αποτελεί συμπλήρωμα του τραπέζιού.

□ Ελαιουργικά προϊόντα

- Στην περιοχή της Τιθορέας παράγονται σημαντικές ποσότητες ελαιολάδου οι οποίες είτε διακινούνται τοπικά είτε για ιδιοκατανάλωση είτε για πώληση σε μικρά δίκτυα διανομής. Το λάδι της περιοχής είναι χαρακτηριστικό και, με πρωτοβουλία της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Αμφίκλειας, έχει χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Γεωργίας ως Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης με την επωνυμία «Ελαιόλαδο Τιθορέας». Για το προϊόν αυτό, δεν έχουν διερευνηθεί οι δυνατότητες περαιτέρω οργάνωσης της παραγωγής συσκευασίας, τυποποίησης και εμπορίας του.

- Επίσης, από τριετίας, η Δ/ση Γεωργίας Βοιωτίας σε συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγούς έχει ξεκινήσει προσπάθειες για την ταυτοποίηση του ελαιολάδου Αράχωβας.
- Η ελαιοκαλλιέργεια έχει παράδοση και στο Δήμο Δελφών, όπου καλλιεργούνται συνολικά 9.600 στρέμματα με ελαιόδενδρα (7.000 στρέμματα στο δημοτικό διαμέρισμα Χρυσού) και παράγονται 4.200 τόνοι ελιάς, ποσότητα η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκής κρίσιμη μάζα ώστε να ξεκινήσουν ενέργειες ταυτοποίησης και για το ελαιόλαδο Δελφών.

□ Προϊόντα αμπέλου

- Η αμπελοκαλλιέργεια και η παραγωγή οίνου, παρά τη μικρή παραγωγή, έχει παράδοση και ιστορία στην περιοχή και ιδιαίτερα στους δήμους Διστόμου, Παρνασσού και Γραβιάς.
- Στην περιοχή των δήμων Διστόμου και της Γραβιάς υπάρχουν αρκετές οικογενειακές μονάδες χύδην παραγωγής τσίπουρου, ενώ υπάρχει και μία μονάδα που παράγει ελεγμένο βιομηχανικό τσίπουρο.

δ) Καινοτόμες πρωτοβουλίες πρωτογενή τομέα της περιοχής.

Στην περιοχή μελέτης, κατά τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες αγροτών με την μορφή πρότυπων επισκέψιμων αγροκτημάτων (π.χ. Αγρόκτημα Αμφικαία). Τα αγροκτήματα αυτά παρέχουν τη δυνατότητα για ζωή στο αγρόκτημα και η πελατεία τους είναι τα σχολεία, οι πρόσκοποι, σχολεία του εξωτερικού κλπ.

Οι πρωτοβουλίες αυτές μέσω των οποίων προβάλλεται ένα πρότυπο εναλλακτικής γεωργίας, εφόσον ενθαρρυνθούν και προβληθούν με οργανωμένο και σύγχρονο τρόπο, μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση και – κυρίως – στη διάχυση της επισκεψιμότητας στους Παραπαρνασσίους Δήμους.

Ταυτόχρονα, μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου αγροτουριστικού προϊόντος, καθώς επίσης και στη διατήρηση της ταυτότητας του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής.

Γ.3.5. Βαθμός Μεταποίησης - Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων

Η εμπορία των αγροτικών προϊόντων στη περιοχή γίνεται κυρίως με προσωπικά δίκτυα διανομής, με πώληση στις λαϊκές αγορές και με λιανικό εμπόριο. Δεν υπάρχει οργανωμένη διάθεση των προϊόντων στις περιφερειακές αγορές και στις αγορές των μεγάλων αστικών κέντρων (συνέπεια και του χαμηλού βαθμού μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων). Πιο αναλυτικά, κατά κύριο κλάδο αγροτικής παραγωγής, οι συνθήκες εμπορίας είναι οι ακόλουθες:

- **Καπνός:** τα καπνά που κυριαρχούν στην περιοχή είναι τα Virginia και διατίθενται στο εμπόριο κυρίως με τη μεσολάβηση εμπόρων – μεσιτών. Πριν από τη διάθεση προηγείται επεξεργασία στα ξηραντήρια ομάδων παραγωγών. Δεν σημειώνονται ιδιαίτερα προβλήματα.
- **Σιτηρά:** το προϊόν, μετά από τη συλλογή του, συγκεντρώνεται σε σιλό ή χώρους αποθήκευσης, ιδιωτικούς ή συνεταιριστικούς. Η πώληση γίνεται από εμπόρους κυρίως και συνεταιρισμούς.
- **Βαμβάκι:** συγκεντρώνεται στα εκκοκκιστήρια κυρίως του νομού Φθιώτιδας και – στη συνέχεια – διοχετεύεται στο εμπόριο. Η μεγάλη απόσταση των εκκοκκιστηρίων από τους τόπους παραγωγής δημιουργεί προβλήματα στους παραγωγούς. Η τιμή καταβάλλεται στους παραγωγούς από τους εκκοκκιστές.
- **Κτηνοτροφικά φυτά και σανοί:** μεγάλη σχετική ποσότητα απορροφάται σε ιδιοκατανάλωση από τους γεωργοκτηνοτρόφους της περιοχής.
- **Ελιά και Λάδι:** η διάθεση γίνεται από τους ίδιους τους παραγωγούς αλλά και από εμπόρους.
- **Κρασί:** η εμπορία του αντιμετωπίζει πρόβλημα γιατί δεν υπάρχει οργανωμένο δίκτυο πώλησης. Το παραγόμενο κρασί χρησιμοποιείται σε ορισμένες περιπτώσεις για οικιακή χρήση και στις περισσότερες περιπτώσεις διατίθεται σε τοπικά οινοποιία.
- **Ζωικά προϊόντα:**
  - Το **αγελαδινό γάλα** απορροφάται από τις γαλακτοβιομηχανίες ΦΑΓΕ, ΔΕΛΤΑ, ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΛΑΜΙΑΣ. Το γάλα των

αίγοπροβάτων απορροφάται από τα τοπικά τυροκομεία όπου και γίνεται η μεταποίησή του.

- ο Το σφάγιο κρέας των προβάτων και των αιγών διατίθεται στα σφαγεία της περιοχής, ενώ υπάρχουν και ορισμένοι παραγωγοί οι οποίοι διαθέτουν μόνοι τους το κρέας σε καταστήματα της αγοράς της περιοχής.
- ο Τα τυριά διατίθενται είτε στο εμπόριο είτε κατ' ευθείαν στους ντόπιους καταναλωτές.

Γ.3.6. Χαρακτηριστικά απασχολούμενων στην γεωργία –

Προσέγγιση επιπέδου πολυαπασχόλησης

Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος δεν υπάρχουν δομές γεωργικής εκπαίδευσης παρά μόνο το Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης (Κ.Ε.Γ.Ε.) στη Θήβα στον Ν. Βοιωτίας και έτσι οι απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα στερούνται τις δυνατότητες εκπαίδευσης. Αν και στο προηγούμενο διάστημα πραγματοποιήθηκαν προγράμματα κατάρτισης (π.χ. Ανάπτυξη αγροτουριστικών δραστηριοτήτων, Μεταποίηση – τυποποίηση εμπορία και προώθηση αγροτικών – κτηνοτροφικών προϊόντων, εκσυγχρονισμός παραγωγής – βελτίωσης ποιότητας αγροτικών – κτηνοτροφικών προϊόντων, τεχνικές τυροκομικών προϊόντων), εν τούτοις δεν υπάρχουν στοιχεία συμμετοχής ατόμων από την περιοχή και δεν μπορούν να εκτιμηθούν τα αποτελέσματα αυτής της εκπαίδευσης.

Δεδομένου ότι τα αγροτικά εισοδήματα είναι σχετικά χαμηλά και δεν υπάρχει επιχειρηματική ανάπτυξη της γεωργίας, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ασχολείται ταυτοχρόνως στον δευτερογενή και στον τριτογενή τομέα, συμπληρώνοντας το εισόδημα της οικογένειας δημιουργώντας όμως σοβαρά προβλήματα εξειδίκευσης και προσανατολισμού του ανθρώπινου δυναμικού.

Θα περίμενε βέβαια κανείς το φαινόμενο αυτό της πολυαπασχόλησης στον αγροτικό χώρο, να δώσει στην αγροτική εκμετάλλευση οργανωμένη μορφή **εστίας πολυδραστηριότητας** (π.χ. οργανωμένα αγροκτήματα, πώληση προϊόντων στην εκμετάλλευση, δυνατότητα διαμονής σε αγροικίες, επισκέψιμα αγροκτήματα κλπ).

Όμως σε ολόκληρη την ελληνική ύπαιθρο δεν απαντώνται αυτού του είδους οι μορφές αγροτικής ζωής και εκμετάλλευσης.

Ωστόσο στους περισσότερους οικισμούς περιοχής υπάρχει σαφής **διασύνδεση αγροτικής εκμετάλλευσης και άλλης δραστηριότητας** (π.χ. προϊόντα της εκμετάλλευσης διακινούνται στην ταβέρνα της οικογένειας, στο κατάστημα που διαθέτει η οικογένεια διακινούνται τοπικά χαρακτηριστικά προϊόντα, τα καταλύματα του LEADER II παρέχουν προϊόντα της εκμετάλλευσης κλπ).

Γ.3.7. Δασοπονία

Στην περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνεται ο ορεινός όγκος του Παρνασσού με το δασικό σύμπλεγμα εκτάσεως 45.000 στρεμμάτων

Πίνακας 19: Κατανομή δασικών εκτάσεων ανά ΟΤΑ και μορφή εδαφοκάλυψης

ΟΤΑ	Μορφή εδαφοκάλυψης δασικών εκτάσεων										
	Δασοσκεπής		Μερικώς δασοσκεπής		Γυμνά		Αγροί – λοιπές καλλιέργειες		Άγωνα		Σύνολο
	στρ.	%	στρ.	%	στρ.	%	στρ.	%	στρ.	%	στρ.
Αμφίκλειας	48.600	75	5.832	9	2.590	4	5.184	8	2.592	4	64.800
Αράχοβας	12.008	76	1.264	8	632	4	1.264	8	632	4	15.800
Γραβιάς	38.152	76	4.1016	8	2.008	4	4.016	8			50.200
Δαύλειας	6.300	75	672	8	420	5	504	6	252	3	8.400
Δελφών											
Διστόμου											
Ελάτειας	4.745	73	458	7	325	5	650	10	325	5	6.500
Παρνασσού	23.563	77	2.142	7	1.224	4	2.448	8	1.224	4	30.600
Τιθορέας	14.744	76	1.552	8	1.164	6	1.164	6	776	4	19.400
Χαιρώνειας											
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	148.112		15.936		8.363		15.230		5.801		195.700

Πηγή: Κατά τόπους Δασαρχεία

Τα σημαντικότερα δασικά προϊόντα της περιοχής μελέτης είναι η ξυλεία και βοσκήσιμη ύλη.

α) Ξυλεία

Τα προϊόντα ξυλείας που παράγονται στην περιοχή μελέτης είναι: Στρογγύλη Ξυλεία Ελάτης, Στρογγύλη Ξυλεία Πεύκης, Βιομηχανική Ξυλεία ελάτης και πεύκης, καυσόξυλα δρυός, καυσόξυλα αειφυλλων πλατύφυλλων και ξυλάνθρακες.

β) Βοσκήσιμη ύλη

Η βοσκοϊκανότητα των δασικών εκτάσεων, η δυνατότητα δηλαδή παραγωγής βοσκήσιμης ύλης και ο μέγιστος αριθμός των ζώων που μπορούν να βοσκήσουν στις εκτάσεις αυτές, χωρίς να προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, υπολογίζεται με βάση συντελεστές, ανάλογα με τη μορφή εδαφοκάλυψης (δασοσκεπής, μερικώς δασοσκεπής, γυμνή και άγονη έκταση και αγροί) και ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες οι οποίες διαφοροποιούν την παραγωγικότητα των δασικών εκτάσεων σε βοσκήσιμη ύλη.

Στην περιοχή μελέτης, λόγω της έντονης διαφοροποίησης των συντελεστών αυτών από περιοχή σε περιοχή, είναι αδύνατος ο ενιαίος υπολογισμός της βοσκοϊκανότητας. Σύμφωνα όμως με τις διαχειριστικές μελέτες όλων των συμπλεγμάτων, στο σύνολο των δασικών εκτάσεων σημειώνεται υπερβόσκηση από το ζωικό κεφάλαιο της περιοχής.

γ) Μεταποίηση και εμπορία

Η εκμετάλλευση, η συντήρηση και η βελτίωση των δασών που ανήκουν στο Δημόσιο και στα Νομικά Πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα παραχωρείται στους δασικούς συνεταιρισμούς, σύμφωνα με το Π.Δ. 126/86.

Ποσότητα των παραγόμενων καυσόξυλων διατίθεται στους κατοίκους των παραδασόβιων οικισμών είτε ατελώς είτε με μικρό τίμημα. Η υπόλοιπη ποσότητα διατίθεται είτε από τους συνεταιρισμούς είτε από τη Δασική Υπηρεσία στο εμπόριο.

δ) Μελισσοκομεία

Η μελισσοκομική δραστηριότητα ασκείται σε ερασιτεχνικό επίπεδο με σκοπό την συμπλήρωση του οικογενειακού εισοδήματος. Η συντριπτική πλειοψηφία (90 από τους 100) δραστηριοποιούνται στον ορεινό όγκο του Παρνασσού και διαθέτουν την παραγωγή τους σε ιδιοκατανάλωση σε ποσοστό 20% και το υπόλοιπο 80% στις τοπικές αγορές

ε) Αλιεία

Η αλιευτική δραστηριότητα στην περιοχή μελέτης δεν υφίσταται.

Γ.3.8. Επενδυτικές Δραστηριότητες & Ενισχύσεις στον Πρωτογενή Τομέα (1990 – 2000)

Κατά τη δεύτερη προγραμματική περίοδο (1994 – 1999) ελάχιστες ήταν οι επενδύσεις του πρωτογενή τομέα που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο των Κανονισμών 866/91, 2080/92 και της Κ.Π. LEADER II. Αρκετές ήταν οι επενδύσεις που υλοποιήθηκαν στον αγροτικό τομέα με φορείς υλοποίησης δημόσιους φορείς.

Αναλυτικότερα:

- **Επενδύσεις στο πλαίσιο του Καν. Ε.Ο.Κ. 866/91**

Όσον αφορά στις επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων, με βάση τον κανονισμό 866, όπως διαπιστώνεται από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν, ελάχιστες επενδύσεις χρηματοδοτήθηκαν στην περιοχή μελέτης.

- **Επενδύσεις στο πλαίσιο του Καν. Ε.Ο.Κ. 2080/92**

Μέσω του Κανονισμού 2080/92 ενισχύονται επενδύσεις με στόχο:

- i. Τη δάσωση ως εναλλακτική χρησιμοποίηση των γεωργικών γαιών.
- ii. Την ανάπτυξη δασικών δραστηριοτήτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- iii. Τη δάσωση δασικών εκτάσεων.

Ο Κανονισμός (η αρμοδιότητα για την εφαρμογή του οποίου ανήκει στα Δασαρχεία), συνιστά μια εναλλακτική πρόταση για την παραγωγική αξιοποίηση εδαφών οριακών για γεωργική χρήση και συμβάλλει στην αύξηση του εισοδήματος των καλλιεργητών. Για περιοχές ορεινές, όπου η γεωργία γίνεται προβληματική, πολυέξοδη και αποφέρει μικρό εισόδημα στον αγρότη, η ένταξη επενδύσεων στον Κανονισμό, παρέχει ένα επιπλέον εισόδημα από δασικές εργασίες που προστίθεται στον αγροτικό.

Πίνακας 20: Κατανομή επενδύσεων του Καν. 2080/92 στην περιοχή μελέτης

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	Αριθμός επενδύσεων	Αξία επενδύσεων	Στρέμματα που δασώθηκαν
Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	279	603.009.301	12.854,8
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	85	110.170.358	1.002
Ν.Α. ΦΩΚΙΔΑΣ	19	19.552.408	192,4
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	5	5.146.300	48
Ν.Α. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	11	13.586.649	155
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	3	3.640.255	40,5
ΣΥΝΟΛΟ	100	128.825.047	1198,7

Πηγή: Δασαρχεία Λαμίας, Αταλάντης, Άμφισσας και Λιβαδειάς

Τα στοιχεία του πίνακα 20 αποτυπώνουν μια χαμηλή αξιοποίηση του Κανονισμού στην περιοχή μελέτης. Η κατάσταση αυτή οφείλεται αφενός στους χαμηλούς πόρους που κατανεμήθηκαν στους Νομούς της περιοχής σε σχέση με το συνολικό προϋπολογισμό του Κανονισμού που διατίθεται για τη χώρα, αφετέρου στο γεγονός ότι για την ένταξη τους απαιτείται τίτλος ιδιοκτησίας της έκτασης, η οποία συνήθως πρόκειται για κληρονομούμενη έκταση που δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα του υποψήφιου επενδυτή.

▪ **Αρδύσεις**

Στην περιοχή μελέτης χρηματοδοτήθηκαν επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα, είτε μέσα από το επιχειρησιακό πρόγραμμα της Γεωργίας είτε από το Π.Ε.Π.

ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ είτε από τα προγράμματα LEADER II των νομών Φθιώτιδας, Φωκίδας και Βοιωτίας.

▪ **Βοσκότοποι**

Η κατασκευή έργων υποδομής στους βοσκότοπους περιορίζεται κυρίως στην κατασκευή δρόμων και τη συντήρηση δασώσεων ενώ υπολείπονται σημαντικά όλα τα υπόλοιπα έργα και κυρίως τα φυτοκομικά (φυτεύσεις, αναμοχλεύσεις κλπ).

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν 57 έργα που αφορούσαν βελτιώσεις δρόμων προϋπολογισμού 626.141 €, και 269 έργα που αφορούν συντήρηση δασώσεων προϋπολογισμού 516.194 €.

▪ **Αγροτικός εξηλεκτρισμός**

Όσον αφορά στις χρηματοδοτήσεις έργων αγροτικού εξηλεκτρισμού η περιοχή δεν είχε ιδιαίτερη συμμετοχή.

▪ **Μετεγκατάσταση κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων**

Οι επενδύσεις που υλοποιήθηκαν στην περιοχή στο πλαίσιο του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 1994 – 1999, σχετικά με μετεγκαταστάσεις πτηνο – κτηνοτροφικών μονάδων και εφαρμογή ήπιας μορφής ενέργειας στα θερμοκήπια, δεν ήταν αρκετές. Επενδύσεις σχετικές με μετεγκατάσταση έχουν αξιοσημείωτη ζήτηση, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη επενδύσεων στον τομέα αυτόν.

▪ **Υπηρεσίες εξυπηρέτησης του πρωτογενή τομέα**

Η θεσμική υποδομή που εξυπηρετεί τον πρωτογενή τομέα αποτελείται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης, τα Κτηνιατρεία και τους Συνεταιρισμούς ενώ τελευταία έχουν προστεθεί και οι γεωπόνοι που προσλήφθηκαν στο πλαίσιο της νέας νομοθετικής ρύθμισης για τη διοικητική οργάνωση των Ο.Τ.Α. («Καποδίστριας»).

- ✓ **Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης** υπάρχουν στη Λαμία, την Αμφίκλεια, την Κάτω Τιθορέα, την Ελάτεια και τη Γραβιά
- ✓ **Αγροτικά Κτηνιατρεία** υπάρχουν στη Λαμία, τη Λιβαδειά και την Αμφισσα
- ✓ **Αγροτικοί Συνεταιρισμοί** υπάρχουν σε όλα σχεδόν τα Δημοτικά Διαμερίσματα των Παραπαρνασσίων Δήμων.

Γ.3.9. Συμπεράσματα και Μελλοντικές προοπτικές

α) Συμπεράσματα

Ο πρωτογενής τομέας της περιοχής χαρακτηρίζεται κυρίως από την γεωργία, την κτηνοτροφία και σε μικρότερο βαθμό τη μελισσοκομία και τη δασοκομία.

Οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις έχουν μικρό σχετικά μέγεθος έως μέση έκταση, όχι ικανοποιητικό βαθμό εκμηχάνισης, και αποδίδουν χαμηλό μέσο ακαθάριστο γεωργικό εισόδημα ανά εκμετάλλευση.

Στοιχεία τα οποία αναδεικνύουν τα **προβλήματα και τους περιορισμούς για την αναδιάρθρωση της παραγωγικής κατεύθυνσης των εκμεταλλεύσεων** της περιοχής για παραγωγή προϊόντων υψηλότερης αξίας, που θα έχουν αυξημένη ζήτηση στις μεγάλες αγορές, των Αθηνών και άλλων αστικών κέντρων που βρίσκονται στην περιοχή μελέτης.

Η άσκηση της γεωργοκτηνοτροφικής δραστηριότητας είναι **παραδοσιακού τύπου**, ενώ απουσιάζουν οι **μορφές επιχειρηματικής γεωργίας και οργανωμένης πολυδραστηριότητας στην εκμετάλλευση**. Οι παραγωγές είναι μικρής κλίμακας και το ανθρώπινο δυναμικό που ασχολείται στον πρωτογενή τομέα, παρά την όποια ηλικιακή προοπτική έχει, **στερείται εκπαίδευσης και δεξιοτήτων**.

Η χρόνια απουσία επενδύσεων στο τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας ιδιαίτερα σε ορισμένους θύλακες της περιοχής με παράδοση στην γεωργοκτηνοτροφική δραστηριότητα καθλώνει τις δυνατότητες βελτίωσης της παραγωγής και **αύξησης της προσόδου των εκμεταλλεύσεων**.

Στην περιοχή, **δυναμικές και με αντοχή στον χρόνο**, εμφανίζονται οι δραστηριότητες της κτηνοτροφίας, οι εκμεταλλεύσεις ελαιοδένδρων με παραγωγή ελαιολάδου και – σε ορισμένες περιοχές – εκμεταλλεύσεις με εντατικές καλλιέργειες.

Η διάθεση των προϊόντων ακολουθεί την πεπατημένη, με προσωπικά δίκτυα διανομής και ο βαθμός μεταποίησης και οργανωμένης εμπορίας είναι σχετικά χαμηλός. Τα περισσότερα προϊόντα διακινούνται σε χύδην μορφή και ελάχιστες ποσότητες τυποποιούνται ή συσκευάζονται.

παραγωγών, ενώ και οι δευτεροβάθμιοι, παρ' όλες τις επενδύσεις που κατά καιρούς έχουν πραγματοποιήσει, σήμερα έχουν εγκλωβισθεί στα πολύχρονα οικονομικά τους προβλήματα.

β) Μελλοντικές προοπτικές

Οι προοπτικές του πρωτογενή τομέα της περιοχής μελέτης μπορούν να εντοπιστούν στην οργάνωση και ανάπτυξη του τομέα σε νέες βάσεις, μέσα από την ανάπτυξη επιχειρηματικής μορφής **κτηνοτροφίας, ελαιουργίας και των οργανωμένων αγροκτημάτων** - σε ορισμένες υποπεριοχές - των εκμεταλλεύσεων με **εντατικές καλλιέργειες**.

- Αναγκαίες για την επίτευξη ευνοϊκών εξελίξεων, είναι οι παρεμβάσεις στο παραγωγικό σύστημα με στόχο, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων και την επίτευξη υψηλότερων εισοδημάτων στον πρωτογενή τομέα.
- Υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, και σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της μεταποίησης, της εμπορίας και της διακίνησης των προϊόντων. Τα οργανωμένα αγροκτήματα, που θα εξασφαλίζουν δυνατότητες επίσκεψης και διαμονής, καθώς και πώλησης τοπικών προϊόντων ποιότητας συνιστούν μια εξαιρετική και βιώσιμη προοπτική.
- Δεδομένου ότι η περιοχή έχει δείξει την ικανότητα της για τροφοδοσία της αγοράς με προϊόντα άμεσης κατανάλωσης είναι αναγκαία η υποστήριξη της διαδικασίας πρόσβασης στις αγορές (βελτίωση παραγωγής, τυποποίηση, συσκευασίες, ενέργειες προώθησης κλπ) όπου συνιστούν συγκριτικό πλεονέκτημα προς αξιοποίηση.

Η αναδιάρθρωση της παραγωγικής διαδικασίας (φυτική και ζωική παραγωγή) και η επίτευξη του στόχου για παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, περνάει μέσα από την τροποποίηση των παραγόντων που επηρεάζουν αρνητικά την εξέλιξη του πρωτογενή τομέα και συγκεκριμένα:

- Οι υποδομές στον πρωτογενή τομέα (αγροτική οδοποιία, εξηλεκτρισμός, εξασφάλιση αρδευτικού ύδατος, αρδευτικά συστήματα, άλλα δίκτυα, εκμετάλλευση βρόχινων υδάτων κλπ).
- Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στο πρωτογενή τομέα.
- Οι υποδομές οργανωμένης διακίνησης, τυποποίησης και ποιοτικού ελέγχου των παραγόμενων προϊόντων.

Καταλήγοντας οι κύριες κατευθύνσεις στον αγροτικό τομέα για να υπάρξουν θετικές προοπτικές στο μέλλον είναι:

- ◆ Η βελτίωση των υποδομών στην γεωργία – κτηνοτροφία (βελτίωση βοσκοτόπων, χωροθέτηση των κτηνοτροφικών μονάδων, εγγειοβελτιωτικά έργα, υποδομές άρδευσης, αγροτική οδοποιία).
- ◆ Η ανάπτυξη επιχειρηματικής γεωργίας και ο εκσυγχρονισμός των εκμεταλλεύσεων.
- ◆ Η διαφοροποίηση δραστηριοτήτων των αγροτικών εκμεταλλεύσεων για δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων.
- ◆ Η παραγωγή προϊόντων άμεσης κατανάλωσης, υψηλής προστιθέμενης αξίας και ποιότητας.
- ◆ Η δημιουργία / βελτίωσης των υποδομών παραγωγής, τυποποίησης και συσκευασίας, μεταποίησης, εμπορίας και διακίνησης των προϊόντων.
- ◆ Η κατάρτιση του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού σε πρακτικές ορθολογικής γεωργίας – κτηνοτροφίας, επιχειρηματικότητα στον πρωτογενή, προβολή και προώθηση προϊόντων.

Γ.4. Δευτερογενής τομέας

Γ.4.1. Κύρια χαρακτηριστικά

Η περιοχή των Παραπαρνασσίων Δήμων δεν παρουσιάζει ικανοποιητική μεταποιητική δραστηριότητα. Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η εξειδίκευση σε παραδοσιακούς βιομηχανικούς κλάδους μικρού μεγέθους, τόσο ως προς τον αριθμό των εργαζομένων όσο και ως προς την εγκατεστημένη ισχύ και την παραγωγική δραστηριότητα.

Ως κυριότερες παράμετροι για την ερμηνεία του χαμηλού επιπέδου της μεταποίησης επισημαίνονται η ορεινότητα, οι ελλείψεις σε σχετικές υποδομές, η παραδοσιακή κυριαρχία των αγροκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων και η – σχετικά – πρόσφατη ένταση του τριτογενή, η υπερσυγκέντρωση βιομηχανιών στον ισχυρότερο (από πλευράς πρόσβασης στην αγορά) άξονα Θήβα – Χαλκίδα. Χαρακτηριστική είναι η διάρθρωση της απασχόλησης: μόνον το 26% του δυναμικού απασχολείται στον δευτερογενή τομέα, έναντι 29% που απασχολείται στον πρωτογενή τομέα και 45% που απασχολείται στον τριτογενή.

Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας λειτουργούν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες επεξεργασίας ορυκτών πόρων και μεγάλος αριθμός μεταποιητικών επιχειρήσεων, εγκαταστημένες κυρίως στον άξονα Χαλκίδας – Θήβας. Ωστόσο, τα έντονα φαινόμενα αποβιομηχάνισης της προηγούμενης δεκαετίας (αποτέλεσμα του ευκαιριακού χαρακτήρα της βιομηχανικής ανάπτυξης κατά τη δεκαετία του 1970 αλλά και της απουσίας παρεμβάσεων με στόχο την οργανωμένη βιομηχανική ανάπτυξη σε μεγάλη, μεσαία και μικρή κλίμακα), οδήγησαν πολλές μονάδες σε διακοπή της λειτουργίας τους. Οι νομοί Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας και ειδικότερα η περιοχή των Παραπαρνασσίων Δήμων, υφίστανται σήμερα τις αρνητικές επιπτώσεις της αποβιομηχάνισης. Οι προσπάθειες ανάκαμψης βιομηχανικών κλάδων δεν επέφεραν σημαντικά αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, από το 1994 μέχρι το 1999, μέσω διάφορων αναπτυξιακών προγραμμάτων, πραγματοποιήθηκε ένας πολύ μικρός αριθμός επενδυτικών σχεδίων χαμηλού προϋπολογισμού, τα οποία – στο σύνολό τους – αφορούσαν επιχειρήσεις / βιοτεχνίες μικρής κλίμακας.

Ωστόσο, για τα δεδομένα της περιοχής, σημειώνεται μια δυναμική ανάπτυξη πολλών μικρών βιοτεχνικών μονάδων με έμφαση στους αγροτικούς κλάδους, τα τρόφιμα – ποτά και ειδικότερα:

- Οινοποιεία
- Γαλακτομικά Προϊόντα
- Μεταλλικά Προϊόντα
- Ξύλου – Επίπλου
- Δομικών υλικών

Πίνακας 21: Απασχολούμενοι ανά Δήμο

ΔΗΜΟΙ	Απασχολούμενοι (αριθμός)			Απασχολούμενοι (%)		
	1-γενής	2-γενής	3-γενής	1-γενής	2-γενής	3-γενής
Αμφίκλειας	337	337	295	21	18	61
Αράχωβας	113	113	346	8	26	66
Γραβιάς	117	117	287	14	34	53
Δαύλειας	387	387	277	39	28	33
Δελφών	87	87	106	11	13	77
Διστόμου	198	198	1.085	10	57	33
Ελάτειας	674	674	201	52	16	32
Παρνασσού	193	193	191	25	25	49
Τιθορέας	930	930	323	48	17	35
Χαιρώνειας	470	470	154	57	19	24
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΑΕΤΗΣ	3.506	3.506	3.265	29	26	45
ΠΕΡΙΦ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	46.157	46.157	52.390	25	29	46

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., 2002

Γ.4.2. Αριθμός, μέγεθος και διάρθρωση επιχειρήσεων /κλάδο

Σύμφωνα με μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή:

1. Μελέτη αγροτικών επιχειρήσεων (Εταιρείας Προστασίας Ανάπτυξης Ελικώνα Α.Ε., 2000)
2. Μελέτη βιοτεχνικών επιχειρήσεων Νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας (Εταιρεία Προστασίας Ανάπτυξης Ελικώνα, 2000)
3. Μελέτη Οργάνωσης παραγωγής και εμπορίας γαλακτομικών προϊόντων (Εταιρεία Προστασίας Ανάπτυξης Ελικώνα, 1999)
4. Το χωροταξικό σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

Προκύπτουν τα παρακάτω ενδιαφέροντα στοιχεία για τον δευτερογενή τομέα στην περιοχή παρέμβασης. Οι επιχειρήσεις αυτές απασχολούν κατά μέσο όρο 1 – 2 άτομα σταθερό προσωπικό και δραστηριοποιούνται κυρίως στους κλάδους:

- ❖ **Είδη διατροφής & ποτά :** (20 επιχειρήσεις), με σημαντικότερα παραγόμενα προϊόντα *φέτα, γιαούρτι, άλλα τυροκομικά, κρασί, τσίπουρο.*
- ❖ **Βιομηχανία προϊόντων μετάλλου:** (13 επιχειρήσεις), με σημαντικότερα παραγόμενα προϊόντα *σιδηρά έπιπλα, μεταλλικές κατασκευές.*
- ❖ **Προϊόντα ξύλου & φελλού:** 4 επιχειρήσεις
- ❖ **Έπιπλα & είδη επιπλώσεων:** (3 επιχειρήσεις), με σημαντικότερα παραγόμενα προϊόντα *έπιπλα, παραδοσιακά κουφώματα και σκεπές κ.α.*

Επίσης σημαντικό ρόλο στην οικονομική δραστηριότητα του τόπου κατέχουν ο κλάδος των κατασκευών στον οποίο δραστηριοποιούνται (85 επιχειρήσεις) με κύριο αντικείμενο την κατασκευή *κτιριακών εγκαταστάσεων* και των *ορυχείων - λατομείων* (4 επιχειρήσεις) με σημαντικότερα προϊόντα την *πέτρα και το μάρμαρο* και παρουσιάζουν αξιοσημείωτη εξαγωγική δραστηριότητα.(πίνακας 22)

Παντελής είναι η έλλειψη επιχειρήσεων στους κλάδους παραγωγής προϊόντων υπόδησης, ένδυσης και υφασμάτων, χαρτιού, χημικών, κατασκευής μηχανών, μεταφορικών μέσων και ηλεκτρικών συσκευών.(πίνακας 23).

Πίνακας 22: Αριθμός επιχειρηματικών μονάδων

ΔΗΜΟΙ	Ορυχεία & Λατομεία	Μεταποίηση	Παροχή ηλεκτρικού, νερού & φυσ. αερίου	Κατασκευές
Αμφίκλειας	0	0	0	11
Αράχωβας	0	11	0	19
Γραβιάς	0	0	0	10
Δαύλειας	0	6	0	3
Δελφών	0	3	0	5
Διστόμου	3	8	0	15
Ελάτειας	0	1	0	3
Παρνασσού	0	2	0	7
Τιθορέας	0	9	0	7
Χαιρώνειας	1	7	0	5
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	4	47	0	85
ΠΕΡΙΦ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	156	6.400	513	1.621

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., 2002

Πίνακας 23: Κλάδοι μεταποίησης

ΔΗΜΟΙ	Είδη διατροφής, ποτά	Προϊόντα υπόδησης ένδυσης & υφάσματα	Προϊόντα ξύλου & φελλού	Έπιπλα & είδη επιπλώσεων	Βιομηχανία χαρτιού	Βιομηχανίες προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	Βιομηχανία προϊόντων μαλλιού	Κατασκευή μηχανών	Κατασκευή	Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών	Χημικές βιομηχανίες
Αμφίκλειας	3	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0
Αράχωβας	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Γραβιάς	1	0	2	0	0	0	4	0	0	0	0
Δαύλειας	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δελφών	4	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Διστόμου											
Ελάτειας	3	0	1	1	0	0	3	0	0	0	0
Παρνασσού	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Τιθορέας	2	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0
Χαιρώνειας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	20	0	4	3	0	3	13	0	0	0	0
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	825	107	278	234	13	160	635	158	18	62	39

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., 2002

Γ.4.3. Κλάδοι σε κρίση και αναδυόμενοι κλάδοι

Οι βιοτεχνίες τροφίμων – ποτών αποτελούν σημαντικό κομμάτι του δευτερογενή τομέα της περιοχής μελέτης, τόσο στην πρώτη μεταποίηση (οινοποιεία, τυροκομεία), αλλά και στην δεύτερη μεταποίηση (ζυμαρικά, γλυκίσματα, αρτοποιεία). Δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια αυξήθηκε ο αριθμός των επιχειρήσεων που λειτουργούν ανά κλάδο, η συμμετοχή της δραστηριότητας αυτής στην εικόνα που παρουσιάζει ο τομέας είναι καθοριστική και ισχύει σε όλους τους οικισμούς της

περιοχής. Η αυξητική τάση του κλάδου τα τελευταία χρόνια οφείλεται στο ότι οι παραγωγοί ακολούθησαν τις τάσεις ζήτησης των καταναλωτών που ζητούν προϊόντα με τυπικά χαρακτηριστικά, διασφαλισμένη ποιότητα αλλά και νέα καινοτόμα προϊόντα ως προς το είδος ή τη συσκευασία.

Αξιοσημείωτη εμφανίζεται επίσης η **δραστηριότητα του τομέα των κατασκευών**, στον οποίο συμμετέχει ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων. Η οικοδομική δραστηριότητα σε όλους τους οικισμούς (κατασκευές κατοικιών παραθερισμού, ξενοδοχείων, ξενώνων κλπ) έχει δώσει σημαντική ώθηση στον κλάδο, με αποτέλεσμα την αύξηση του κύκλου εργασιών μικρών οικογενειακών βιοτεχνιών στον τομέα του ξύλου και του σιδήρου. Συγκριτικό πλεονέκτημα αυτού του κλάδου είναι η διαφορετικότητα στην παραγωγή και η ποιότητα σε σχέση με τα προϊόντα μαζικής παραγωγής των μεγάλων βιομηχανιών.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ακόμα το γεγονός ότι παρά την ύπαρξη **μεγάλων βιομηχανικών μονάδων** στην περιοχή μελέτης (ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΒΩΞΙΤΕΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ), οι οποίες απασχολούν πολλούς εργαζόμενους, σημειώνεται απουσία επιχειρήσεων οι οποίες θα μπορούσαν να λειτουργήσουν υπεργολαβικά γύρω από αυτές. Ταυτόχρονα όμως, οι μονάδες αυτές παρέχουν προϋποθέσεις για τη δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρήσεων κατασκευής μεταλλικών προϊόντων (μηχανουργεία).

Ως φθίνων κλάδος χαρακτηρίζεται αυτός της παραγωγής υπόδησης, ένδυσης και παραγωγής υφασμάτων με σημαντική μείωση των μονάδων την τελευταία 15ετία οι οποίες μερικές προέβησαν σε διακοπή της λειτουργίας τους, ενώ άλλες – λειτουργούσες - σε μείωση προσωπικού, γεγονός που συνέβαλλε στην αύξηση της ανεργίας στην περιοχή. Στη μείωση της δυναμικότητας του κλάδου αυτού συνέβαλε και η δομική αναδιάρθρωση των μεγάλων μονάδων και ο διεθνής ανταγωνισμός.

Η πιθανότητα μετακίνησης των μεγάλων βιομηχανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή σε γειτονικές περιοχές ή η μεταφορά τμήματος της παραγωγικής τους διαδικασίας σε άλλες χώρες λόγω των εξαγορών – συγχωνεύσεων που συντελούνται στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, εγκυμονεί

κινδύνους παράλυσης του παραγωγικού συστήματος της περιοχής και ανεργίας μεγάλων τμημάτων του εργατικού δυναμικού της περιοχής.

Γ.4.4. Συμπεράσματα και μελλοντικές προοπτικές

α) Συμπεράσματα

Από την επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων του δευτερογενή τομέα στις τελευταίες δεκαετίες και τα στοιχεία των ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία για τις βιομηχανικές μονάδες της περιοχής. Οι επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης αποτελούν το 1,5% των εγκαταστημένων μονάδων στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Αναλυτικότερα:

Στον κλάδο μεταποίησης λειτουργεί το 3,4% των μεταποιητικών μονάδων της Περιφέρειας. Στο σύνολό τους, οι επιχειρήσεις είναι **οικογενειακού τύπου και χαρακτηρίζονται από τον μικρό αριθμό εργαζομένων** και την αξιοποίηση των τοπικών πρώτων υλών. Οι επιχειρήσεις αυτές δραστηριοποιούνται τοπικά και μόνο μερικές από αυτές έχουν αναπτύξει εμπορικές δραστηριότητες με άλλες περιοχές – πόλεις (κατά βάση με την Αθήνα).

Το κύριο μειονέκτημα των τοπικών βιομηχανικών μονάδων εντοπίζεται στο **τεχνολογικό τους επίπεδο** και στην ηλικία του **μηχανολογικού εξοπλισμού** η οποία ερμηνεύεται:

- A) από την απουσία επενδυτικών προγραμμάτων για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις της περιοχής, ή την μικρή ενημέρωση για όσα υπήρχαν (π.χ. αναπτυξιακός νόμος),
- B) από την έλλειψη τεχνικής υποστήριξης των επιχειρήσεων,
- Γ) από την έλλειψη εξειδικευμένου και εκπαιδευμένου προσωπικού που αφορά όχι μόνον την συντήρηση του εξοπλισμού αλλά και την ταχύτητα απόδοσης των μηχανημάτων.

Η διάθεση των προϊόντων των βιοτεχνιών αυτών χαρακτηρίζεται από την παντελή παντελή έλλειψη οργανωμένων δικτύων διανομής και προώθησης. Τα προϊόντα διανέμονται κυρίως στην τοπική αγορά από το ίδιο το κατάστημα της επιχείρησης και μόνο σε πολύ λίγες περιπτώσεις υπάρχει σύμβαση με επιχειρήσεις χονδρικού εμπορίου. Στις περιπτώσεις αυτές η παραγωγή διοχετεύεται στην Πρωτεύουσα.

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις της περιοχής αφορούν τον μηχανολογικό εξοπλισμό και την έλλειψη ρευστότητας. Παράλληλα θα επιθυμούσαν καλύτερη ενημέρωση, ευκολότερη εξεύρεση πρώτης ύλης, συμβουλευτικές υπηρεσίες στήριξης, βελτίωση των χρηματοπιστωτικών εργαλείων. Επίσης δίνουν μεγάλη βαρύτητα στην κατάρτιση των ίδιων και του προσωπικού.

Παράλληλα παρά τις ελλείψεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, σημειώνεται μια δυναμική και ένα κλίμα ενεργοποίησης ορισμένων επιχειρηματιών οι οποίοι προγραμματίζουν να εκσυγχρονίσουν ή / και να ελεγκτούν τις επιχειρήσεις τους. Ως σημαντικά πλεονεκτήματα πρέπει να καταγραφούν:

Οι επιχειρηματίες αντιπαρέχονται την τεχνολογική υστέρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού και προβάλλουν ως κύριο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, την **ιδιαιτερότητα των προϊόντων** που παράγουν. Επίσης για ένα μεγάλο τμήμα των επιχειρηματιών της περιοχής το χαρακτηριστικό στο οποίο υπερτερούν τα προϊόντα τους είναι η χαμηλότερη τιμή.

Σχετικά με την **ποιότητα** καταγράφεται μια συγκρατημένη εκδήλωση ενδιαφέροντος για εγκατάσταση συστήματος διασφάλισης ποιότητας, γεγονός που ερμηνεύεται με την έλλειψη γνώσεων και μη κατανόηση των τάσεων της αγοράς. Η μεγάλη πλειοψηφία δεν κατανοεί την αξία των ποιοτικών προδιαγραφών ως διαβατήριο για την ανάδειξη και αποτελεσματική προβολή των προϊόντων. Γι' αυτό η στήριξη των μικρών επιχειρήσεων της περιοχής οφείλει να εδραιωθεί σε μια πιο ολοκληρωμένη βάση όπου παράγοντες όπως η ποιοτική αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων σε συσχετισμό με την εξασφάλιση αποτελεσματικών **μεθόδων προβολής** (για την προβολή των επιχειρήσεων η πλειοψηφία των επιχειρηματιών προτιμά τη συμμετοχή σε εκθέσεις και τα έντυπα φυλλάδια. Επίσης σχετικά μικρό μέρος των επιχειρήσεων πραγματοποιεί διαφήμιση στα τοπικά ΜΜΕ και ένα πολύ μικρό ποσοστό κάνει χρήση του διαδικτύου για το σκοπό αυτό. Η αναγκαιότητα προβολής των προϊόντων για την στήριξη της ανταγωνιστικής τους αναβάθμισης αποτελεί άμεση προτεραιότητα για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων) θέτουν νέες προοπτικές για την εμπορική τους ανάδειξη.

β) Μελλοντικές προοπτικές

Σημαντικές προοπτικές για το δευτερογενή τομέα της περιοχής μελέτης διαγράφονται με τη δημιουργία Βιομηχανικής Περιοχής (ΒΙ.ΠΕ.) στην ευρύτερη περιοχή της **Γραβιάς**, (έχει προταθεί ως ΒΙ.ΠΕ. στο χωροταξικό σχεδιασμό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας). Η χωροθέτηση ΒΙ.ΠΕ. στην περιοχή και η – μέσω αυτής – εξασφάλιση των επενδύσεων σε υποδομές, δίκτυα και υπηρεσίες, θα είναι σημαντική για την τόνωση της βιομηχανικής / βιοτεχνικής δραστηριότητας στην περιοχή.

Επίσης, στην **Τιθορέα**, η οποία - εφ' όσον υλοποιηθεί και ο άξονας Αταλάντη – Τιθορέα – θα αποτελέσει δυναμικό κόμβο σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών, έχει προταθεί η χωροθέτηση ζώνης τύπου Π.Ο.Α.Π.Δ. (Περιοχή Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων). Η περιοχή αυτή θα λειτουργήσει σαν πλατφόρμα ανάπτυξης προηγμένων τεχνολογιών, μέσω επικοινωνιών, μεταφορών και marketing, για το συνδυασμό επενδύσεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Οι παρεμβάσεις για την ενδυνάμωση του δευτερογενή τομέα στην περιοχή μελέτης, θα πρέπει να εστιάζονται: **πρώτον**, στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση μικρών μονάδων παραγωγής προϊόντων δεύτερης μεταποίησης για την κάλυψη των αναγκών της ζήτησης, **δεύτερον**, στις επενδύσεις στη μεταποίηση / τυποποίηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων και **τρίτον**, στην ίδρυση νέων και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μικρών ξυλουργείων που ασχολούνται με την κατασκευή κουφωμάτων και επίπλων, μικρών σιδηρουργείων, κλπ.

Γ.5. Τριτογενής τομέας

Γ.5.1. Κύρια χαρακτηριστικά

Ο τριτογενής τομέας στην περιοχή μελέτης συγκροτείται από επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στους κλάδους του τουρισμού, του εμπορίου, των υπηρεσιών, των μεταφορών και των χώρων μαζικής εστίασης.

- Στον **τουριστικό κλάδο**, δραστηριοποιούνται **253** τουριστικές επιχειρήσεις που καταλαμβάνουν ποσοστό 33% επί του συνόλου των επιχειρήσεων της περιοχής μελέτης (αντίστοιχο ποσοστό στην Περιφέρεια = 24%).
- Στο **εμπόριο**, δραστηριοποιούνται **438** εμπορικές επιχειρήσεις που καταλαμβάνουν ποσοστό 58% επί του συνόλου των επιχειρήσεων της περιοχής μελέτης (αντίστοιχο ποσοστό στην Περιφέρεια = 56%).
- Στις **υπηρεσίες** δραστηριοποιούνται **68** επιχειρήσεις που καταλαμβάνουν ποσοστό 9% επί του συνόλου των επιχειρήσεων της περιοχής μελέτης (αντίστοιχο ποσοστό στην περιφέρεια = 20%).

Πίνακας 24: Επιχειρήσεις ανά κλάδο στον τριτογενή τομέα

ΔΗΜΟΙ	Σύνολο	Τουρισμός	Εμπόριο	Υπηρεσίες
Αμφίκλειας	52	14	35	3
Αμφισσα (Δροσοχώρι)				
Αράχωβας	131	50	63	18
Γραβιάς	32	13	19	0
Δαύλειας	44	9	23	12
Δελφών	107	49	55	3
Διστόμου	164	47	112	5
Ελάτειας	62	17	42	3
Παρνασσού	32	18	14	0
Τιθορέας	125	32	69	24
Χαιρώνειας	10	4	6	0
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	759	253	438	68
ΠΕΡΙΦ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	20.597	4.767	11.708	4.122

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. / ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2000

Τα κύρια χαρακτηριστικά στη βάση των οποίων αναπτύσσεται ο τριτογενής τομέας της περιοχής μελέτης είναι: οι υψηλής ελκυστικότητας τουριστικοί τόποι που βρίσκονται στην περιοχή γύρω από τον ορεινό όγκο του Παρνασσού, όπως οι Δελφοί, η Αράχωβα, η Τιθορέα, η Αμφίκλεια και η Δαύλεια. Καθώς και η ύπαρξη ορισμένων από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς τόπους της χώρας, όπως οι Δελφοί, η Χαιρώνεια, το μοναστήρι του Οσίου Λουκά, το Χάνι της Γραβιάς, οι οποίοι σε συνδυασμό με το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος τοπίο, όπως και το χιονοδρομικό κέντρο του Παρνασσού, δημιουργούν μια έντονη ζήτηση τουριστικών υπηρεσιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Όσον αφορά στην κατεύθυνση της ζήτησης, σημειώνεται μια πόλωση, κυρίως στους Δελφούς, την Αράχωβα και το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού. Η ζήτηση αυτή δεν διαχέεται σε όλη την περιοχή μελέτης. Ως εκ τούτου, το επίπεδο της τουριστικής υποδομής εμφανίζεται υψηλότερο στις τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές της Αράχωβας και των Δελφών. Η συγκέντρωση των υπηρεσιών στον άξονα αυτόν, αποδυναμώνει τις υπόλοιπες αγροτικές μειονεκτικές υποπεριοχές της περιοχής μελέτης, με αποτέλεσμα την μη ισόρροπη ανάπτυξή της αλλά επίσης και την αδυναμία κάλυψης των απαιτήσεων των καταναλωτών.

Πεδίο νευραλγικής σημασίας στην τουριστική υποδομή της περιοχής, είναι οι χώροι εστίασης και αναψυχής, σημαντική οικονομική δραστηριότητα και πηγή εναλλακτικού εισοδήματος για τους κατοίκους. Στο πεδίο αυτό, οι απαιτήσεις των επισκεπτών για ποιοτικές υπηρεσίες, είναι υψηλές. Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε δείγμα επισκεπτών, διαπιστώθηκε η ιδιαίτερη σημασία που κατέχει το καλό φαγητό στις προσδοκίες των τουριστών από την παραμονή τους σε έναν τόπο.

Γ.5.2. Αριθμός, μέγεθος και διάρθρωση επιχειρήσεων ανά κλάδο

Από τα στοιχεία του πίνακα 24 φαίνεται ότι στην περιοχή παρέμβασης στον κλάδο του τουρισμού δραστηριοποιούνται 253 μονάδες (ποσοστό 33% επί του συνόλου των επιχειρήσεων), 438 εμπορικές επιχειρήσεις (ποσοστό 38%) και 68 επιχειρήσεις στον κλάδο της παροχής των υπηρεσιών δηλαδή το 9% του συνόλου.

α) Τουρισμός

Η περιοχή μελέτης παρουσιάζει μεγάλο αρχαιολογικό και πολιτιστικό ενδιαφέρον, δεδομένου ότι πρόκειται για μια περιοχή που άκμασε κατά το παρελθόν και στην οποία είχαν αποκαλυφθεί σημαντικά ευρήματα.

Οι Δελφοί με το Μαντείο, το Αρχαίο Στάδιο και το Ναό του Απόλλωνα, η Χαιρώνεια με το μνημείο της μάχης μεταξύ των Θηβαίων και του Φιλίππου Β', το Μοναστήρι του Οσίου Λουκά με τα εξαιρετικής τεχνικής ψηφιδωτά Βυζαντινής εποχής και το ιστορικό Χάνι της Γραβιάς, αποτελούν ένα ψηφιδωτό εποχών και πολιτισμών,

το οποίο σε συνδυασμό με τα πλούσια φυσικά χαρακτηριστικά της και τις υποδομές για τα χειμερινά αθλήματα (χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού), συγκροτούν έναν εξαιρετικά σημαντικό πόλο έλξης επισκεπτών με ειδικά ενδιαφέροντα (ορειβάτες, φυσιολάτρες, αρχαιολόγοι, ερευνητές, επισκέπτες μοναστηριών, κυνηγοί κλπ).

Για την κάλυψη των αναγκών φιλοξενίας των επισκεπτών υπάρχουν υποδομές διανυκτέρευσης, οι οποίες λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αλλά εμφανίζουν τη μεγαλύτερη πληρότητα κατά τους χειμερινούς μήνες.

Επίσης υπάρχουν ορεινά καταφύγια και ξενώνες που παρέχουν βασικές εξυπηρετήσεις στους ορειβάτες που καταλύουν σ' αυτά. Σημαντικό είναι και ο αριθμός των χώρων εστίασης και αναψυχής που προσφέρουν υπηρεσίες επιπέδου.

Στον πίνακα 25 αποτυπώνεται το πλήθος των τουριστικών επιχειρήσεων της περιοχής μελέτης, ανά Δήμο και, στον πίνακα 26 η δυναμικότητα των ξενοδοχείων.

Πίνακας 25: Τουριστικές Επιχειρήσεις

ΔΗΜΟΙ	Αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων
Αμφίκλειας	14
Άμφισσα (Δροσοχώρι)	
Αράχωβας	50
Γραβιάς	13
Δαύλειας	9
Δελφών	49
Διστόμου	47
Ελάτειας	17
Παρνασσού	18
Τιθορέας	32
Χαιρώνειας	4
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	253
ΠΕΡΙΦ. ΣΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	4.767

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. / ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2000

Πίνακας 25α Τουριστικές Επιχειρήσεις

ΔΗΜΟΙ	Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου		Ξενοδοχεία τύπου motels		Επιπλωμένα διαμερίσματα		Επαύλεις ή κατοικίες		Ενοικιαζόμενα δωμάτια		Επιπλωμένα διαμερίσματα		Οργανωμένες κατασκηνώσεις		Ξενώνες Νεότητας	
	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ
Αμφίκλειας	5	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Άμφισσα (Δροσοχώρι)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αράχωβας	10	500	0	0	1	40	3	15	24	1.000	1	50	0	0	0	0
Γραβιάς	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δαύλειας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	80	0	0
Δελφών	32	1107	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	70
Διστόμου	2	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0
Ελάτειας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παρνασσού	7	108	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
Τιθορέας	2	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Χαιρώνειας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	58	1.830	0	0	1	40	3	15	29	1.000	1	50	4	180	2	70

Πηγή: ΕΟΤ 1999 / Ερωτηματολόγιο 2006

Μ = Μονάδες

Κ = Κλίνες

Από τα στοιχεία των προηγούμενων πινάκων, σύμφωνα με το πλήθος και τη δυναμικότητα των υφιστάμενων μονάδων, επιβεβαιώνεται η πόλωση της τουριστικής υποδομής στην Αράχωβα και στους Δελφούς.

β. Εμπόριο

Στον κλάδο του εμπορίου δραστηριοποιούνται οι περισσότερες επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα της περιοχής μελέτης: **438** εμπορικές επιχειρήσεις (ποσοστό 58% επί του συνόλου των επιχειρήσεων του τριτογενή). Πρόκειται κυρίως για επιχειρήσεις μικρής δυναμικότητας που στην μεγάλη τους πλειονότητα είναι μονάδες που απασχολούν προσωπικό λιγότερο των 5 ατόμων.

Πίνακας 26: Εμπορικές Επιχειρήσεις

ΔΗΜΟΙ	Αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων
Αμφίκλειας	35
Άμφισσα (Δροσοχώρι)	
Αράχωβας	63
Γραβιάς	19
Δαύλειας	23
Δελφών	55
Διστόμου	112
Ελάτειας	42
Παρνασσού	14
Τιθορέας	69
Χαιρώνειας	6
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	438
ΠΕΡΙΦ. ΣΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	11.708

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. / ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2000

γ. Υπηρεσίες

Στην περιοχή παρέμβασης παρατηρείται σημαντικό έλλειμμα παροχής υπηρεσιών λόγω απορρόφησης τους από τα αστικά κέντρα. Στην περιοχή 68 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στον ευαίσθητο αυτό κλάδο, οι οποίες απασχολούν πολύ λίγο προσωπικό. Πρόκειται κυρίως για μικρά καταστήματα λιανικού εμπορίου ενώ ελάχιστες είναι οι υπηρεσίες όπως τράπεζες, ταξιδιωτικά

γραφεία, γραφεία ενοικίασης αυτοκινήτων κλπ. Η περιοχή στην παροχή υπηρεσιών αποτελεί το κλασσικό δείγμα μιας τυπικής αγροτικής περιοχής, ένα δείγμα της ελληνικής υπαίθρου. Αναμένεται όμως, αύξηση της προσφοράς τους, λόγω του ότι θα υπάρχει ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα στην περιοχή.

δ. Χώροι εστίασης – αναψυχής

Σημαντική οικονομική εισροή και ενασχόληση για τους κατοίκους της περιοχής εφαρμογής δημιουργούν οι χώροι εστίασης και αναψυχής όπου λειτουργούν ταβέρνες, εστιατόρια, καφέ – ζαχαροπλαστεία και αναψυκτήρια. Οι χώροι αυτοί λειτουργούν και ως χώροι συνάθροισης των κατοίκων της περιοχής και συντηρούν τον κοινωνικό ιστό της.

Γ.5.3. Κλάδοι σε κρίση – Αναδυόμενοι κλάδοι

Ο τριτογενής τομέας στην περιοχή μελέτης εμφανίζει προβλήματα κυρίως στον κλάδο παροχής υπηρεσιών και ιδιαίτερα στο επίπεδο ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι τουριστικές επιχειρήσεις. Παράλληλα όμως υπάρχουν και κλάδοι οι οποίοι επιδεικνύουν αξιοσημείωτη δυναμική, όπως ο αγροτουρισμός, το εμπόριο τοπικών προϊόντων ποιότητας και η παραδοσιακή κουζίνα / γαστρονομία.

❖ Κλάδοι σε κρίση

Όπως αναφέρθηκε και πριν, οι παρεχόμενες υπηρεσίες στην παροχή μελέτης δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων. Εκτός από ορισμένα μικρά καταστήματα λιανικού εμπορίου, σε όλους τους άλλους τομείς σημειώνεται σημαντική υστέρηση τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική.

❖ Αναδυόμενοι κλάδοι

Κλάδοι, οι οποίοι εμφανίζουν προοπτικές και δυνατότητες ανάπτυξης στον τριτογενή τομέα στην περιοχή μελέτης λόγω του ειδικού χαρακτήρα της, ενδείκνυται για ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού με έμφαση στον οικοτουρισμό,

αγροτουρισμό, τουρισμό περιπέτειας και η ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους και όχι τον μαζικό τουρισμό άλλων περιοχών. Η δημιουργία τουριστικών μονάδων και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών μπορεί να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη της περιοχής.

Από τα στοιχεία έρευνας που έκανα σε ένα δείγμα 600 ερωτηθέντων (σχετικά με τον αγροτουρισμό της περιοχής), διαπιστώθηκε η ιδιαίτερη σημασία που κατέχει το καλό φαγητό στις προσδοκίες των τουριστών από την παραμονή τους σε ένα τόπο. Έτσι όσοι ασχολούνται ή πρόκειται να δραστηριοποιηθούν στους χώρους εστίασης, να προσαρμόσουν την προσφορά τους στις απαιτήσεις που τίθενται σήμερα και οι οποίες φαίνεται να κατευθύνονται προς μια τοπική κουζίνα υψηλής ποιότητας και διαφοροποιημένης από την ήδη υπάρχουσα προσφορά.

Οι χώροι εστίασης μπορούν και αυτοί να αναβαθμιστούν σε εξειδικευμένους χώρους, να συνδυαστούν με την ταυτότητα της περιοχής, να προσφέρουν υπηρεσίες ποιότητας, συγκεκριμένες τοπικές σπεσιαλιτέ σε συνδυασμό με τα ενοικιαζόμενα δωμάτια .

Το ειδικό ενδιαφέρον της περιοχής αναφορικά με τον τουρισμό και η προοπτική ανάπτυξης του αγροτουρισμού, καθιστούν επίκαιρη την ανάγκη μιας ιδιαίτερης και σε βάθος εξέτασης του θέματος, με στόχο την παρουσίαση και ανάλυση όλων των παραμέτρων που οδηγούν στη σκοπιμότητα και οικονομική ωφελιμότητα, των παρεμβάσεων για τη συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού της περιοχής και – τελικά – τη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης ολοκληρωμένης πρότασης εφαρμογής προγράμματος τουρισμού – αγροτουρισμού.

Γ.5.4. Συμπεράσματα – μελλοντικές προοπτικές

Ο Τριτογενής Τομέας στην περιοχή εφαρμογής παρουσιάζει μια δυναμική ανάπτυξης.

Οι μοναδικότητες που διαθέτει η περιοχή, λόγω του Χιονοδρομικού Κέντρου, του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών και της περιοχής της Αράχωβας, έλκουν ένα σημαντικό αριθμό επισκεπτών ετησίως. Η τουριστική κίνηση πολώνεται στους χώρους αυτής. Η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και

ειδικότερα της παροχής υπηρεσιών έχει μια δυναμική από μόνη της και «υπακούει» στην αυξημένη ζήτηση του καταναλωτικού κοινού.

Θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν και θεωρούνται κρίσιμα για το σχεδιασμό και την επιλογή παρεμβάσεων κατάλληλων για την επίτευξη της βιωσιμότητας του τομέα είναι:

α) Στις τουριστικές υπηρεσίες

- Η οργάνωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με όρους ποιότητας
- Η διάχυση των υπηρεσιών προς όλη την περιοχή μελέτης, με στόχο την ισόρροπη κατανομή του τουριστικού ρεύματος.

Η διάχυση του ρεύματος αυτού προϋποθέτει τη δημιουργία ενός πυρήνα οικισμών, οι οποίοι θα λειτουργήσουν, αφενός υποστηρικτικά, συμπληρωματικά και συνεργητικά προς τον πόλο του Χιονοδρομικού, αφετέρου ως ενδιάμεσοι σταθμοί ενός αγροτουριστικού circuit στην Παραπαρνασσία περιοχή.

Οι οικισμοί Δαύλεια, Δίστομο, Αμφίκλεια, Αγόριανη, Πολύδροσο, Γραβία, Τιθορέα μπορούν να αποτελέσουν πύλες εισόδου στην περιοχή του Παρνασσού.

β) Στον τομέα του εμπορίου, θα πρέπει να αναστραφούν οι διαρθρωτικές αδυναμίες: η έλλειψη χονδροεμπορίου, η χαμηλή ένταση του λιανεμπορίου και η τάση συγκέντρωσης σε μεγάλα αστικά κέντρα.

γ) στον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών θα πρέπει να αντιμετωπισθεί η έλλειψη δομών, με στόχο την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού – κυρίως – στον τόπο του.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα, είναι απαραίτητη η ανάπτυξη και η ενδυνάμωση των τουριστικών δραστηριοτήτων με την αξιοποίηση των φυσικών και ιστορικών πόλων έλξης τουριστών, σε συνδυασμό με την οργάνωση και προβολή του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

Μερικά από τα έργα τουριστικής ανάπτυξης που θα πρέπει να αναπτυχθούν είναι η προώθηση του Αγροτουρισμού, με μια σειρά από ενέργειες, οι οποίες επικεντρώνονται στην εκπόνηση μελετών, στην αύξηση του εισοδήματος του

υπάρχοντος αγροτικού πληθυσμού (ειδικά σε μειονεκτούσες ορεινές περιοχές), την ανάδειξη και συνάμα προβολή του τοπικού παραδοσιακού τρόπου ζωής, ενέργειες με σκοπό τη συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών κτισμάτων και την προβολή τους ως πολιτιστικό αγαθό του τόπου, τη δημιουργία καταλυμάτων και ξενώνων, αθλητικών χώρων και χώρων εκθέσεων της λαογραφικής τέχνης, η οποία αποτελεί σημαντικό πλούτο στην περιοχή.

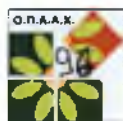
Παράλληλα, να προωθηθεί σε αξιοσημείωτο βαθμό η δημιουργία μικρών επιχειρηματικών μονάδων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την τουριστική βιομηχανία διασφαλίζοντας έτσι απασχόληση σε τοπικό επίπεδο και συγκρατώντας τον ντόπιο πληθυσμό από την εσωτερική μετανάστευση.

Οι ενέργειες που θα γίνουν πρέπει να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως επεξεργασία και τυποποίηση αγροτικών προϊόντων, παραγωγή προϊόντων τοπικής χειροτεχνίας, υποδομές τουριστικής ανάπτυξης κ.α. Επίσης να υπάρξει σύνδεση των ενεργειών με την ενίσχυση της απασχόλησης ιδιαίτερα σε πληγέντες ομάδες πληθυσμού, όπως νέοι και γυναίκες, δημιουργία ενεργειών οι οποίες θα συνδέονται με την περιφερειακή και εθνική πολιτική τουριστικής ανάπτυξης και την ανάδειξη δυνατοτήτων εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Έχει ευρύτητα υποστηριχθεί και αποδειχθεί ότι η τουριστική βιομηχανία δίδει μια σειρά από μοναδικές ευκαιρίες και χαράσσει προοπτικές για τη συμμετοχή αποκλεισμένων τοπικών ομάδων και φορέων, ενώ αποτελεί σημείο αναφοράς για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, με την είσοδο νέων ειδικοτήτων στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Στην περιοχή εφαρμογής, μερικές από αυτές τις ευκαιρίες και δυνατότητες παραθέτονται παρακάτω:

α) Μικρά σπίτια υποδοχής επισκεπτών – καταλύματα

Η νέα αυτή προσέγγιση που αποσκοπεί στην ανάπτυξη κυρίως μικρών και απομακρυσμένων κοινοτήτων δίνει τη δυνατότητα αυτοαπασχόλησης σε μικρά νοικοκυριά και ενισχύει σημαντικά τη γυναικεία απασχόληση. Η διαμονή συνήθως είναι μικρή και μέσης διάρκειας και οι επισκέπτες επιζητούν και αναζητούν να γνωρίσουν από κοντά τα τοπικά ήθη και έθιμα, να δοκιμάσουν

τοπικά εδέσματα και να ανακαλύψουν τις ομορφιές που προσφέρει ο τόπος. Πέρα λοιπόν από τη διαμονή σε σπίτια, δημιουργούνται προϋποθέσεις για την ανάπτυξη μικρών μονάδων επεξεργασίας αγροτικών τοπικών προϊόντων και προϊόντων παραδοσιακής τέχνης.

β) Πρότυπα Επισκέψιμα Αγροκτήματα

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα Πρότυπα Επισκέψιμα Αγροκτήματα, τα οποία αντανakλούν τις νέες τάσεις του τρόπου ζωής, ο οποίος αποτελείται από τις παρακάτω συνιστώσες:

- Απόδραση από τον αστικό χώρο
- Η ζωή στην ύπαιθρο / ανακάλυψη του περιβάλλοντος
- Αγροτική ζωή

Ήδη στην περιοχή έχουν δημιουργηθεί τέτοιες εφαρμογές (δύο [2] αγροκτήματα τα οποία δέχονται δεκάδες σχολεία ετησίως και έχουν σαν φιλοσοφία την προώθηση της ζωής στο αγρόκτημα).

γ) Κέντρα διασκέδασης (παραδοσιακές ταβέρνες, πανδοχεία, επισκέψιμα κελάρια κτλ)

Η προσπάθεια ανάδειξης παραδοσιακών καφενείων, ταβερνών και άλλων κέντρων διασκέδασης και αναψυχής, τα οποία προσφέρουν τοπικά προϊόντα και αναδεικνύουν την τοπική πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να συνδεθεί άμεσα με άλλες τουριστικές δραστηριότητες.

δ) Μεταφορές – υπηρεσίες mini bus, εκδρομές, περιηγήσεις και άλλες μετακινήσεις

Έχει αποδειχθεί ότι ο τομέας των μεταφορών αποτελεί μια από τις σημαντικότερες πηγές απασχόλησης στην τουριστική βιομηχανία. Οι δυνατότητες είναι πάρα πολύ μεγάλες με την προϋπόθεση ότι ο τομέας είναι

οργανωμένος, καλύπτει όλες τις ανάγκες των τουριστών ολόκληρο το χρόνο και προσφέρει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Οργανωμένα και εξειδικευμένα πρακτορεία ταξιδιών, γραφεία εναλλακτικού τουρισμού, δημοτικές επιχειρήσεις μεταφοράς και περιηγήσεων δημιουργούν νέα δεδομένα σε τοπικό επίπεδο και προσφέρουν νέες προοπτικές απασχόλησης σε εντελώς νέες ειδικότητες.

ε) Ελκυστικότητες – εμπειρίες και ιστορίες από χωριά και πόλεις, τοπική ιστορία, πολιτισμός, φύση κτλ

Η συστηματική και οργανωμένη καταγραφή των πολιτιστικών δρώμενων και των εθίμων από τοπικούς φορείς και η ανάδειξή τους μέσα από διάφορες εκδηλώσεις, συνέδρια κλπ, μπορεί να προσφέρει σε ορισμένους ανθρώπους νέες ευκαιρίες απασχόλησης. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης και της Κεντρικής και Λατινικής Αμερικής είναι διαδεδομένες ο τουρισμός μέσω ανάδειξης τοπικών εθίμων, παρουσίασης λαϊκών δρώμενων, εξιστόρηση ιστοριών και μύθων και ανάδειξη τόπων φυσιολατρίας και πολιτισμού συνδεδεμένων με ιστορικά, ή μυθικά γεγονότα.

Ανάδειξη μουσείων, χώρων πολιτισμού, θέατρα κτλ.

Οι τοπικοί φορείς σε συνεργασία μεταξύ τους μπορούν να δημιουργήσουν ένα δίκτυο πολιτισμού, το οποίο θα ενώνει ιστορικά μνημεία, μουσεία, θέατρα και θα προσφέρει νέες θέσεις απασχόλησης σε νέους, οι οποίοι αποφοιτούν από σχολές με παρόμοιο αντικείμενο. Νέες θέσεις απασχόλησης καλύπτουν ειδικότητες φυλάκων, συντηρητών, οδηγών, αρχαιολόγων, ιστορικών της τέχνης κτλ.

στ) Προμηθευτές στην Τοπική Τουριστική Βιομηχανία

Η προμήθεια προϊόντων κυρίως τοπικής προέλευσης και Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) μπορεί να ενισχύσει τον τοπικό αγροτικό πληθυσμό αλλά και να ενισχύει υπηρεσίες εμπορίου. Η ανάγκη εξειδικευμένων και μερικές φορές ειδικών γευσιγνωστικών προϊόντων σε τουρίστες διαφορετικών εθνοτήτων και προελεύσεων μπορεί να προσφέρει πρόσφορο έδαφος σε νέες επιχειρήσεις.

Μερικές άλλες εναλλακτικές μορφές απασχόλησης στον τουρισμό οι οποίες συνδέονται άμεσα με την ενίσχυση της απασχόλησης και τη συγκράτηση του τοπικού εργατικού δυναμικού είναι οι κάτωθι:

- Παραγωγή και πώληση προϊόντων τοπικής λαϊκής τέχνης
- Οικοδομές – συλλογή υλικών, επιδιορθώσεις, ανακατασκευές κτλ
- Εξειδικευμένη γεωργία – βότανα, οικολογικά προϊόντα
- Ειδικά τουριστικά προϊόντα – φάρμακα, συνταγές μαγειρικής, γεωργία, κτηνοτροφία κτλ

Η ανάπτυξη του τουρισμού και η σύνδεσή του με τον πρωτογενή τομέα, την πολιτιστική και θρησκευτική παράδοση και με τον φυσικό χώρο της περιοχής, με ταυτόχρονη ενίσχυση των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών, μπορεί μακροπρόθεσμα να διαφοροποιήσουν την εικόνα της περιοχής και να δημιουργήσουν ένα πυρήνα τουριστικής ανάπτυξης στους Παραπαρνασσίους Δήμους.

ζ) Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας

Κρίνεται σκόπιμο να γίνει κατάρτιση των προδιαγραφών τοπικού συμφώνου ποιότητας για την περιοχή του Παρνασσού, η οποία θα έχει στόχο την ανάδειξη των στοιχείων ταυτότητας της περιοχής.

Θα επισημανθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής αρχιτεκτονικής, των τοπικών προϊόντων, των τοπικών πρώτων υλών κλπ. Επίσης θα επιλεγεί το Σήμα του τοπικού

Συμφώνου χαρακτηριστικό του Παρνασσού. Η κατάρτιση προδιαγραφών ποιότητας θα αφορά τα αγροτουριστικά καταλύματα, τους χώρους εστίασης, την διάδοση της παραδοσιακής γαστρονομίας κλπ.

Γ.6. Φυσικό περιβάλλον και πολιτισμικό περιβάλλον

Γ.6.1. Φυσικοί πόροι και φυσικό περιβάλλον

➤ Γεωλογικά χαρακτηριστικά

Το ανάγλυφο της περιοχής μελέτης χαρακτηρίζεται από τους ορεινούς όγκους του Παρνασσού, είναι έντονο, ως αποτέλεσμα της ενδογενούς γεωλογικής δυναμικής και των λιθολογικών ενοτήτων που συνθέτουν το έδαφος της.

Κυριαρχούν ασβεστολιθικοί σχηματισμοί και μεγάλες ποσότητες βωξίτη.

Τα εδάφη της περιοχής δεν έχουν ταξινομηθεί και χαρτογραφηθεί. Η διακύμανση των κλίσεων μεταβάλλεται εντός στενών ορίων, δηλαδή από το επίπεδο ως ελαφρώς επικλινή σε ορισμένα σημεία.

Όσον αφορά τη μηχανική και χημική σύσταση, τα εδάφη χαρακτηρίζονται αργιλοπηλώδη (ποσοστό οργανικής ουσίας μέχρι 8%).

Από πλευράς σεισμικότητας, η περιοχή εφαρμογής δεν αποτέλεσε ποτέ στο παρελθόν εστία σεισμού μεγαλύτερου των 6 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ.⁵

➤ Χλωρίδα – Πανίδα

Η δασικότητα στην περιοχή του Παρνασσού καλύπτεται από την παρουσία της Κεφαλληνικής Ελάτης (*Abies Cephalonika*) και της Μαύρης Πεύκης, τα οποία μέχρι το υψόμετρο των 800 μ. εναλλάσσεται με είδη της Μεσογειακής μακίας βλάστησης (πουρνάρι, σχίνο, κουμαριά, κράταιγο κ.α.).

Επίσης, μεγάλη είναι και η ποικιλία από φρύγανα (Ασφάκα, λαδανιά, αγριοτριανταφυλλιά, πτέρη κ.α.) που συνθέτουν τα χορτολίβαδα στα ξέφωτα των δασών και τα οροπέδια. Οι πιο πολλοί πληθυσμοί είναι γερασμένοι και με αδυναμία αντικατάστασης. Στα δάση της υπό μελέτης περιοχής βρίσκουν τροφή και καταφύγιο πολλά είδη πανίδας τόσο θηλαστικά όσο και πτερωτά.

⁵ Καθηγητή κ. Παπαζάχου, «Οι σεισμοί στην Ελλάδα»

➤ **Ορυκτός πλούτος**

Στον Παρνασσό υπάρχουν πλούσια κοιτάσματα βωξίτη.

➤ **Πόροι προεργόμενοι από την γεωργία**

Αυτό που χαρακτηρίζει την πρωτογενή παραγωγή της περιοχής παρέμβασης είναι η μεγάλη ποικιλία των παραγόμενων προϊόντων όπως κηπευτικά, φυλλώδη λαχανικά, ελιές, οινοποιήσιμα σταφύλια, σιτηρά, βαμβάκι, προϊόντα ζωικής παραγωγής κυρίως γάλα και μέλι.

Σημειώνεται ότι ένα μεγάλο ποσοστό της παραγωγής των παραπάνω προϊόντων παράγεται βιολογικά χωρίς την χρήση φαρμάκων.

Γ.6.2. Υπαρκτές και εν δυνάμει απειλές στο περιβάλλον

Οι σημαντικότεροι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που απειλούν την περιοχή είναι οι παρακάτω:

- ✓ Η υπερβόσκηση η οποία συμβάλλει στην υποβάθμιση των δασών
- ✓ Η άναρχη δόμηση σε περιοχές φυσικού κάλλους
- ✓ Η εξόρυξη, η λειτουργία μονάδων αδρανών υλικών και των λατομείων
- ✓ Η μη ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων
- ✓ Η μη σωστή και ορθολογική χρήση χημικών παρασκευασμάτων στην γεωργία
- ✓ Οι κίνδυνοι πυρκαγιάς.

Γ.6.3. Προστατευόμενες περιοχές

Η διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αποτελεί στόχο με συνεχώς αυξανόμενη σημασία και βαρύτητα στα πλαίσια του πολεοδομικού, χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού. Η περιβαλλοντική νομοθεσία, με βασικό άξονα το Νόμο 1650/86, κατά τις δυο τελευταίες δεκαετίες, έχει ενσωματώσει πρωτοβουλίες, προγράμματα και οδηγίες της Ε.Ε. (CORINE, NATURA), ενώ παράλληλα αναπτύσσεται σημαντική ερευνητική δραστηριότητα με στόχο την καταγραφή, παρακολούθηση και προστασία των ευαίσθητων οικοσυστημάτων. Στα όρια της περιοχής μελέτης έχουν προταθεί περιοχές προστασίας οικοσυστημάτων στον ορεινό όγκο του Παρνασσού και στο υδρολογικό σύστημα του Βοιωτικού Κηφισού. Οι περιοχές αυτές και τα αντίστοιχα διατάγματα που ισχύουν για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος είναι:

- ◆ Περιαστικό Δάσος Τιθορέας (Αισθητικό Δάσος), Π.Δ. 13-02-79, ΦΕΚ 125Δ/79.
- ◆ Πλάτανος Αγίας Μαρίνας (Διατηρητέο Μνημείο Φύσης), Απόφαση 7950/1979, ΦΕΚ 121Δ/1980.
- ◆ Παρνασσός (Εθνικός Δρυμός), Π.Δ. 25-07-38, ΦΕΚ 286 Α /1938.
- ◆ Παρνασσός IBA (Important Bird Area) και SPA (Special Protection Area) 79/409/EEC.

α) Το Περιαστικό Δάσος Τιθορέας (αισθητικό Δάσος)

Σύμφωνα με το Ν.Δ. 996/71 (άρθρο 3, παρ.2), ως αισθητικά δάση μπορούν να κηρύσσονται τα δάση ή φυσικά τοπία που έχουν ιδιαίτερη αισθητική, υγιεινή και τουριστική σημασία, ώστε να επιβάλλεται η προστασία της πανίδας, της χλωρίδας και του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους τους. (Ν. 1650/86 – Για την προστασία του περιβάλλοντος άρθρο 19 παρ.4 και 31 παρ. 9 – 10).

Στο πλαίσιο αυτό, δασική έκταση 2000 στρεμμάτων στο Δήμο Τιθορέας κηρύχθηκε Αισθητικό Δάσος (Π.Δ. της 27 Φεβρουαρίου 1979, ΦΕΚ 125). Η έκταση αυτή βρίσκεται σε υψόμετρο 500 – 1200 μ. και οριοθετείται Ν – ΝΔ – Δ του Δημοτικού Διαμερίσματος Τιθορέας και μέχρι τη σπηλιά του Οδυσσέα Ανδρούτσου.

Αποτελεί ένα αξιόλογο φυσικό μνημείο με πλούσια βλάστηση όπως έλατα, ρέα, μηλιές, βελανιδιές, κέδρα, κουμαριές και πλείστα άλλα αυτοφυή δέντρα και θάμνους, ενώ απαντώνται καρστικές σπηλιές και παλαιοντολογικοί βράχοι.

β) Καθεστώς Προστασίας

β.1) Περιοχές του δικτύου NATURA 2000

Σε εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου «Για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» έχει συνταχθεί ο εθνικός κατάλογος NATURA 2000, ο οποίος περιλαμβάνει 264 περιοχές σε όλη τη χώρα και έχει διαβιβασθεί από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. στην Ε.Ε., ενόψει της καθιέρωσης του Ευρωπαϊκού δικτύου NATURA 2000. Οι περιοχές του καταλόγου που αφορούν στην περιοχή μελέτης είναι:

Στην κατηγορία Α (σημαντικές περιοχές άμεσης προτεραιότητας), η περιοχή «Νοτιοανατολικός Παρνασσός – Εθνικός Δρυμός Παρνασσού – Δάσος Τιθορέας», συνολικής έκτασης 183,8 τ.χλμ., με κωδικό Α24500005. Στην περιοχή έχει καταγραφεί μια πλούσια βλάστηση και αρκετά είδη χλωρίδας και πανίδας. Σημαντικά είναι τα δάση ελάτης και βελανιδιάς ενώ από το ζωικό βασίλειο 20 είδη πουλιών βρίσκονται στον Κατάλογο της Κοινοτικής Οδηγίας 79/409, και 23 είδη προστατεύονται από Διεθνείς Συνθήκες. Επιπλέον, 9 είδη ζώων και ένα είδος φυτού η *Raeponia Parnassica*, καταγράφονται στον Κατάλογο της Κοινοτικής Οδηγίας 92/43/Ε.Ε.

Στην κατηγορία Ζωνών Ειδικής Προστασίας SPA (περί διατήρησης των άγριων πτηνών), ο Εθνικός Δρυμός Παρνασσού, συνολικής έκτασης 44,1 τ.χλμ. με κωδικό Α24500005. Η θεσμοθέτηση του Ευρωπαϊκού δικτύου NATURA 2000 είναι σε εξέλιξη και μετά την ολοκλήρωσή της, θα αποτελέσει βασικό εργαλείο διαχείρισης και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Προβλέπεται πως οι Ελληνικές αρχές και η Ε.Ε. θα προσανατολίσουν τη διάθεση πόρων για την εφαρμογή των διαχειριστικών προγραμμάτων που θα εκπονηθούν για κάθε προστατευόμενη περιοχή του δικτύου.

β.2) Βιότοποι CORINE

Αφορά σε πρόγραμμα της Γενικής Διεύθυνσης ΧΙ της Ε.Ε. για την καταγραφή περιοχών μεγάλου ενδιαφέροντος, με σκοπό την προστασία της φύσης. Έχουν ενταχθεί οι εξής περιοχές:

Πίνακας 26: Προστατευόμενες περιοχές – περιοχές NATURA

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟΥ
Δάσος Τιθορέας	24	E 22 – 40, N. 38 – 40
Κηφισός Ποταμός	76	E 22 – 40, N. 38 – 34
Νότιος και Ανατολικός Παρνασσός	194	E 22 – 37, N. 38 – 30

Οι παραπάνω περιοχές, με διαφορετική έκταση (μικρότερη), περιλαμβάνονται και στην Τράπεζα Δεδομένων για την ελληνική Φύση που δημιούργησε το Ε.Μ.Π. στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος για την καταγραφή των σημαντικότερων, από πλευράς αξίας της φύσης και φυσικών τοπίων, περιοχών του ελληνικού χώρου, σε συνεργασία με την επιστημονική ομάδα του προγράμματος CORINE.

γ) Υγρότοποι – βιότοποι

Οι υγρότοποι της χώρας έχουν καταγραφεί από το Εθνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ). Στο σύνολο των 378 τέτοιων τόπων περιλαμβάνονται η Πηγή της Αγίας Παρασκευής (έκτασης 25 στρ.) και ο Βοιωτικός Κηφισός (μήκος 100 χλμ). Επίσης, σε μελέτη της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας (1995) συμπεριλαμβάνεται το Νότιο και Ανατολικό τμήμα του όρους Παρνασσός στην κατηγορία των περιοχών που είναι σημαντικές στον Ευρωπαϊκό χώρο για την προστασία απειλούμενου είδους ή υποείδους πτηνών.

δ) Περιβαλλοντική Προστασία

Η οδηγία 92/43 ΕΟΚ για την προστασία οικοτόπων, συνδέεται με σημαντικά κοινοτικά νομοθετήματα που επιβάλουν μέτρα ή προσανατολίζουν στην προστασία του περιβάλλοντος:

- ◆ Οδηγία 91/679 για την αποφυγή της ρύπανσης από νιτρικά στη γεωργία
- ◆ Οδηγία 80/778 για την προστασία του πόσιμου νερού
- ◆ Οδηγία 80/68 για την προστασία των υπόγειων υδάτων
- ◆ Οδηγία 85/337 για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων ή δραστηριοτήτων
- ◆ Οδηγία 79/409 για την προστασία πουλιών
- ◆ Κανονισμός 2078/92 για χρηματοδοτήσεις μέτρων προστασίας περιβάλλοντος στη γεωργία.

ε) Μέτρα προστασίας περιαστικών δασών

Πρόκειται για την εφαρμογή μιας πολιτικής από το Υπουργείο Γεωργίας με σκοπό την προστασία και ανάπτυξη των περιαστικών δασών καθώς τα τελευταία αποτελούν χώρους όπου μπορούν να καταφύγουν άμεσα οι πολίτες μιας πόλης για λίγες ώρες αναψυχής.

Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο εκχωρεί μέσω προγραμματικών συμβάσεων που θα συνάψουν το Υπουργείο Γεωργίας και ο Δήμος τη διαχείριση, μελέτη και κατασκευή δασοτεχνικών έργων (αναψυχής, άθλησης, αντιπυρικής προστασίας, δασοκομικών κλπ).

Γ.6.4. Υδάτινοι πόροι

Τα ασβεστολιθικά πετρώματα που επικρατούν στην μεγαλύτερη έκταση της περιοχής μελέτης, αποτελούν υδατοπερατά στρώματα τα οποία διευκολύνουν το σχηματισμό χειμάρρων που εξυπηρετούν εποχιακά την άρδευση των καλλιεργειών. Στην περιοχή τα ποτάμια συνεχούς ροής είναι ο Βοιωτικός Κηφισός ποταμός, ο οποίος είναι ο κυριότερος υδατικός πόρος για την Βοιωτία, αλλά δεν εξυπηρετεί την περιοχή παρέμβασης.

Οι ετήσιες παραγόμενες και απορρέουσες ποσότητες νερού στις λεκάνες απορροής είναι σημαντικές και, γι' αυτό, η υδρολογική σημασία των ρεμάτων που πηγάζουν από πηγές είναι μεγάλη. Η έλλειψη συστηματικών

υδρομετρήσεων στις κοίτες των ρεμάτων δεν επιτρέπει την αποτύπωση σαφούς πληροφορίας περί τη φυσική μεταβολή της απορροής σε σχέση με το χρόνο.

Τα φυσιολογικά, γεωλογικά και κλιματικά χαρακτηριστικά της περιοχής είναι ευνοϊκά για τη δημιουργία υπόγειων υδροφορέων. Η υπεράντληση όμως αυτών των αποθεμάτων είχε ως αποτέλεσμα την καταβίβαση της στάθμης κατά μεγάλο ποσοστό και της παροχής στις χρησιμοποιούμενες γεωτρήσεις.

Οι υδάτινοι πόροι των Νομών μπορούν να καταχωρισθούν σε δύο κατηγορίες: στους αγωγούς διακίνησης ΨΥΧΡΟΥ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΟΥ ΝΕΡΟΥ και στις ΠΗΓΕΣ ΨΥΧΡΟΥ ΝΕΡΟΥ, οι οποίες συνήθως εκφορτίζουν καρστικούς υδροφόρους ορίζοντες των ασβεστολιθικών πετρωμάτων.

Αναφέρεται ακόμη ότι το τοπογραφικό ανάγλυφο της περιοχής, το είδος των πετρωμάτων και των εδαφών που προήλθαν από αυτά, συντελούν στη δημιουργία χειμαρρικών φαινομένων κατά τις περιόδους των έντονων βροχοπτώσεων, ακόμη και σε σημεία όπου δεν υπάρχει μόνιμη και πυκνή βλάστηση.

Τα φαινόμενα αυτά έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για το βαθμό διάβρωσης των εδαφών, το ισοζύγιο του νερού, και την ποιότητα του νερού των ποταμών και των λιμνών, στις οποίες καταλήγουν οι χείμαρροι.

Η ποιότητα του χρησιμοποιούμενου αρδευτικού νερού είναι – σε γενικές γραμμές – καλή. Όμως με τα συστήματα άρδευσης και τον εμπειρικό τρόπο χρησιμοποίησής τους, σημειώνεται υπερκατανάλωση και σπατάλη νερού. Το νερό όμως αποτελεί ανανεώσιμο πόρο ο οποίος επιβάλλεται να αξιοποιηθεί ορθολογικά. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να γίνει αύξηση της ποσότητας των παραγόμενων γεωργικών προϊόντων ανά μονάδα ποσότητας νερού που καταναλώνεται από τη γεωργία.

Γ.6.5. Πολιτισμικό Περιβάλλον (διαχείριση τοπίου – κληρονομιάς, παραδοσιακών οικισμών)

α) Αρχαιολογικοί πόροι – Μυθολογικά και αρχαιολογικά στοιχεία

Η περιοχή παρέμβασης διαθέτει πλούσια ιστορία και πολιτισμό. Ο «Όμφαλός της Γης», οι **Δελφοί**, σημείο αναφοράς του Αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού, αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες επισκέπτες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Το Μαντείο και το Στάδιο αποτελούν σημαντικά και διαχρονικά αξιοθέατα. Στην κατοχή του Μουσείου των Δελφών ανήκουν μερικά από τα σπουδαιότερα ευρήματα, όπως ο Ηνίοχος. Άλλα σημαντικά αρχαιολογικά μνημεία και χώροι είναι:

- Το μνημείο της μάχης στην **Χαιρώνεια** μεταξύ των Θηβαίων και του Φιλίππου Β'.
- Τα αρχαία τείχη, οι τάφοι Προμυκηναϊκής εποχής και το κάστρο της **Αμφίκλειας**.
- Τα επιβλητικά αρχαία τείχη που χρονολογούνται περί το 346 π.Χ. στη **Τιθορέα**.
- Τα ευρήματα αρχαίας πόλης κοντά στον **οικισμό της Ελάτειας**, που εκτίθενται στο μουσείο του οικισμού, ο οποίος αποτελεί την ιστορική συνέχεια της ομώνυμης αρχαίας φωκικής πόλης που βρίσκεται 3 χλμ βορειοδυτικά του σημερινού οικισμού.
- Το χάνι της **Γραβιάς**.

β) Θρησκευτικοί πόροι

Στην περιοχή παρέμβασης βρίσκονται πληθώρα μοναστηριών όπως της Μονής Αμφίκλειας, της Ευαγγελίστριας στην Άμφισσα, της Κοίμησης της Θεοτόκου στην Δαύλεια και τέλος η Μονή του Οσίου Λουκά στο Δίστομο. Τα μοναστήρια αποτελούν μνημεία της χριστιανοσύνης και πόλους ζωής με μερικές δραστηριότητες. Η ύπαρξη των μοναστηριών, σε συνδυασμό με το ρόλο που αυτά έπαιξαν στην ιστορία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αποτελούν ένα συγκριτικό πλεονέκτημα για την περιοχή.

Πολλά από τα μοναστήρια έχουν ενταγμένες στις δραστηριότητές τους μια σειρά από δραστηριότητες, όπως εργαστήρια αγιογραφίας, χρυσοκεντημάτων, ξυλουργικών εργασιών κτλ που θα μπορούσαν να επεκταθούν και να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά για αναπτυξιακούς στόχους της περιοχής. Άλλα πάλι, έχουν μια παράδοση στην καλλιέργεια γεωργικών εκτάσεων οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν πιλότο για νέες μορφές καλλιέργειών.

γ) Μουσεία - Αξιοθέατα

Επισημαίνονται το Μουσείο Δελφών και της Χαιρώνειας, το Λαογραφικό μουσείο Αμφίκλειας, ο Μεσαιωνικός πύργος στην ακρόπολη της αρχαίας Αμφίκλειας, η Αρχαιολογική Συλλογή στο παλιό Δημοτικό Σχολείο Ελάτειας, τα Τείχη στην Άνω Τιθορέα, η Σπηλιά του Ανδρούτσου, το Αισθητικό δάσος Τιθορέας.

δ) Παραδοσιακοί – ιστορικοί οικισμοί

χρόνο.

Οι οικισμοί της περιοχής είναι οι τυπικοί οικισμοί της Ελληνικής υπαίθρου. Χαρακτηριστικά τους είναι η ιστορία τους μέσα στο

Πίνακας 28: Σημεία αρχαιολογικού και τουριστικού ενδιαφέροντος στην περιοχή

α/α	Σημερινή ονομασία θέσης	Αρχαία ονομασία	Είδος μνημείου	Αρχαιολογικό ενδιαφέρον	Τουριστικό ενδιαφέρον
1	Ελάτεια	Ελάτεια	Ακρόπολη αρχαίας Ελάτειας	**	*
			Ιερό Κραναίας Αθηνάς		
			Μυκηναϊκό νεκροταφείο		
2	Άνω Τιθορέα	Τιθόρα	Ερείπια αρχαίας Τιθορέας	*	
3	Αμφίκλεια	Αμφίκλεια	Ακρόπολη αρχαίας Αμφίκλειας	*	
			Φράγκικος πύργος		
			Μονή Αμφίκλειας		
4	Δρυμαία	Δρυμαία	Ακρόπολη αρχαίας Δρυμαίας	*	
5	Άμφισσα		Μεσαιωνικό κάστρο Σαλώνων	**	*
			Εκκλησία Ευαγγελίστριας		
6	Δελφοί	Δελφοί	Αρχαιολογικός χώρος	****	****
			Αρχαιολογικό μουσείο		
7	Κάτω Αγόριανη	Λίλαια	Ερείπια αρχαίας Λίλαιας	*	
8	Γραβιά		Το «Χάνι της Γραβιάς»	*	
9	Ξεροβούνη Παύλιανης		«Πυρά Ηρακλέους»	*	
10	Χαιρώνεια	Χαιρώνεια	Ακρόπολη αρχαίας Χαιρώνειας	**	*
			Αρχαίο θέατρο		
			Λέων της Χαιρώνειας		
			Αρχαιολογικό Μουσείο Χαιρώνειας		
11	Άγιος Βλάσης	Πανοπεύς	Ακρόπολη αρχαίου Πανοπέως	*	
12	Δαύλεια	Δαυλίσ	Ακρόπολη αρχαίας Δαυλίδος	*	
			Μονή Κοίμησης Θεοτόκου		
13	Δίστομο		Μονή Οσίου Λουκά	***	***
			Αρχαιολογική συλλογή		

ε) Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Στην περιοχή αναπτύσσεται πλούσια πολιτιστική δραστηριότητα, τόσο λόγω της ιστορικότητας της περιοχής, όσο και λόγω της δραστηριότητας των Δήμων και Κοινοτήτων μέσω των πολιτιστικών φορέων, πνευματικών κέντρων και πρωτοβουλιών των γυναικών και των νέων.

Σε όλη την περιοχή μελέτης υπάρχουν αρκετοί σύλλογοι οι οποίοι αναπτύσσουν πλούσιες πολιτιστικές δραστηριότητες και πραγματοποιούν εκδηλώσεις. Συγκεκριμένα: στον **Δήμο Αμφίκλειας** λειτουργούν ο *Λαογραφικός Σύλλογος Αμφίκλειας* και ο *Σύλλογος Γυναικών Αμφίκλειας*. Οι Σύλλογοι αναπτύσσουν δραστηριότητες και πραγματοποιούν εκδηλώσεις όλο το έτος. Επίσης, έχει δημιουργηθεί τμήμα Χορωδίας καθώς και Ορχήστρα, οι οποίες στηρίζουν και ενισχύουν διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις σε επίπεδο Δήμου και περιοχής. Στο Δήμο λειτουργεί επίσης η Αερολέσχη Αμφίκλειας. Στο **Δήμο Τιθορέας** δραστηριοποιείται ο *Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών*, ο οποίος διαθέτει θεατρικό τμήμα και πραγματοποιεί εκδηλώσεις που περιορίζονται στο τοπικό επίπεδο. Στην Άνω Αγόργιανη λειτουργεί ο *Εκπολιτιστικός Σύλλογος «Η Άβρα»* και στην Ελάτεια λειτουργούν οι Σύλλογοι «Γυναικών», «Γυναικών Ζελλίου» και άλλοι.

Αξιοσημείωτες εκδηλώσεις πραγματοποιούνται σε διάφορους οικισμούς διατηρώντας και μεταφέροντας την πολιτιστική παράδοση. Επί παραδείγματος χάρη: τα πανηγύρια κατά της εορτές των Πολιούχων Αγίων, το παραδοσιακό καρναβάλι των Απόκρεω στην Αμφίκλεια αλλά και οι τριήμερες εκδηλώσεις στα Εισόδια της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου) στην Αμφίκλεια, όπου οι Γυναίκες του Λαογραφικού Συλλόγου παρασκευάζουν και διαθέτουν πάνω από 40 είδη παραδοσιακών αρτοσκευασμάτων.

Πίνακας 29: Σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις της περιοχής

Δήμος	Δημοτικό Διαμέρισμα	Χρονική Περίοδος	Περιγραφή εκδήλωσης
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	Πολυδρόσου	2 – 3/5	<i>Ανέγερση εικόνας Αγίου Λουκά</i>
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	Αμφικλεία	21 – 26/11	<i>Γιορτή Ψωμιού</i>
Κ. ΤΙΘΟΡΕΑΣ	Τιθορέα	5 – 10/11	<i>Λαϊκή εμποροπανήγυρις εκδηλώσεις από το Σύλλογο Γυναικών</i>
ΔΑΥΛΕΙΑΣ			
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	Αράχωβα		

Η πολιτιστική κίνηση αποτελεί ικανό υπόβαθρο για μελλοντική ανάπτυξη και στον πολιτιστικό χώρο, ο οποίος απελευθερώνει και ενεργοποιεί ισχυρές συνέργιες για την τουριστική ανάπτυξη, ιδιαίτερα τις ήπιες μορφές αγροτουριστικής ανάπτυξης.

Γ.7. Ανάλυση Πλεονεκτημάτων – Αδυναμιών – Ευκαιριών – Απειλών (S.W.O.T.) για την περιοχή μελέτης όπου είναι τόπο προορισμού με «ταυτότητα»

Γ.7.1. Πλεονεκτήματα

Η περιοχή μελέτης, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, δέχεται ένα σημαντικό τουριστικό ρεύμα εξαιρετικής έντασης και διάρκειας, το οποίο δημιουργείται από επισκέπτες προερχόμενους από την Αθήνα και άλλα αστικά κέντρα, καθώς και το εξωτερικό.

Η ύπαρξη ορισμένων πλεονεκτημάτων τα οποία μπορούν να χαρακτηρισθούν ως μοναδικά, προσδίδουν στην περιοχή μελέτης «ταυτότητα». Οι επισκέπτες γνωρίζουν την περιοχή ως ανακουφιστική διέξοδο και τόπο διακοπών τριήμερου, για χειμερινά σπορ αναψυχής, αεραθλητισμού, ακόμη και ως περιοχή συγκέντρωσης μοναδικού ιστορικού και πολιτιστικού πλούτου αλλά και ως φυσικό περιβάλλον εξαιρετικού κάλους και αισθητικής καθώς και ως περιοχή στην οποία παράγονται ορισμένα προϊόντα ιδιαίτερης ποιότητας.

Τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της περιοχής που διαμορφώνουν την «ταυτότητα» και την καθιστούν ελκυστικό τόπο προορισμού, είναι:

- **Το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού**, το οποίο αφενός μεν ανταποκρίνεται σε σύγχρονες ανάγκες των κατοίκων αστικών κέντρων, όπως αυτές διαμορφώνονται και εκδηλώνονται στη βάση υφισταμένων καταναλωτικών προτύπων, αφετέρου δε διαθέτει το πλεονέκτημα της ταχείας πρόσβασης και επιστροφής στον τόπο της μόνιμης κατοικίας,
- **Ύπαρξη σπουδαίου πολιτισμού, ιστορίας και φυσικών πόρων στην περιοχή**. Επισημαίνουμε το ιστορικό κέντρο των Δελφών - διαχρονικής και ανυπέρβλητης σημασίας – οι ιστορικοί οικισμοί (Αράχωβα, Χαιρώνεια, Δαύλεια, Γραβιά, Δίστομο κλπ), την ύπαρξη θρησκευτικών πόρων (ύπαρξη μοναστηριών με σημαντική ιστορία κλπ), συνθέτουν ένα ισχυρό ιστορικό – πολιτιστικό σύμπλεγμα, καθώς και την ύπαρξη φυσικών πόρων του όρους Παρνασσού.
- **Ο Εθνικός Δρυμός του Παρνασσού, το Δάσος της Τιθορέας, οι διαδρομές στην Αγόριανη, η αρχιτεκτονική των μικρών οικισμών (Αράχωβα,**

Δαύλεια, Αμφίκλεια, Γραβιά, Αγόριανη, Πολύδροσο κλπ), δημιουργούν ένα απaráμιλλο συγκριτικό πλεονέκτημα αναψυχής.

➤ **Τα επώνυμα προϊόντα, όπως η φορμαέλα Αράχωβας, η φέτα Παρνασσού, το λάδι Τιθορέας, τα υφαντά της Αράχωβας,** Στην περιοχή παράγονται σημαντικές ποσότητες από μια σειρά ονομαστών γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων (μέλι, γαλακτομικά, λάδι), διατροφικά προϊόντα πρώτης και δεύτερης μεταποίησης, τυροκομικά και τοπικές σπεςιαλιτέ (τσιπούρο, κρασί κλπ), είδη χειροτεχνίας και μικρής βιοτεχνίας (υφαντά, προϊόντα χειροτεχνίας, προϊόντα ξύλου και έπιπλα, σιδηρές κατασκευές κλπ), που μπορούν να τοποθετηθούν σε μεγαλύτερες αγορές.

➤ **Η Δυναμικότητα και η Δυναμική της τοπικής οικονομίας.** Στην περιοχή μελέτης λειτουργούν αρκετές παραγωγικές μονάδες μικρής κλίμακας και παραγωγικότητας (οικοτεχνίες γαλακτομικών, ελαιοτριβεία, οικοτεχνίες παραγωγής μελιού, αλευρόμυλοι, οινοποιεία, εργαστήρια ζαχαροπλαστικής και ζυμαρικών αρτοσκευασμάτων, χειροτεχνίες, μικρές βιοτεχνίες προϊόντων ξύλου και σιδήρου κ.α.), οι οποίες παράγουν χαρακτηριστικά και επώνυμα προϊόντα («φορμαέλα» Αράχωβας, «φέτα» Παρνασσού, λάδι Τιθορέας, υφαντά Αράχωβας κλπ).

Οι μονάδες αυτές, διαθέτουν αξιοσημείωτη δυναμική και προοπτικές ανάπτυξης και μπορούν – υπό προϋποθέσεις (εκσυγχρονισμός, πρόγραμμα προβολής και προώθησης, οργάνωση δικτύων διανομής) – να τοποθετήσουν τα προϊόντα τους σε υπερτοπικές αγορές. Η ενδυνάμωση αυτής της κατεύθυνσης, διανοίγει σημαντικές προοπτικές για την περιοχή μελέτης.

➤ **Η προσβασιμότητα της περιοχής.** Από την περιοχή μελέτης, διέρχονται οδικοί άξονες οι οποίοι συνδέουν τη Δυτική Ελλάδα με την Ανατολική Στερεά και οδικοί άξονες οι οποίοι διασυνδέουν περιοχές της Στερεάς. Γειτνιάζει με την Εθνικό οδό Πατρών – Αθηνών – Θεσσαλονίκης – Ευζώνων (Π.Α.Θ.Ε.), βρίσκεται επί του άξονα Αθηνών – Δελφών, σε κοντινή απόσταση από την Αθήνα (μόλις 1:30 ώρα) και από τα μεγάλα αστικά κέντρα της περιφέρειας (Λιβαδειά, Λαμία, Άμφισσα, Χαλκίδα). Η εύκολη προσβασιμότητα και η κομβική της θέση, συνιστούν σημαντικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

- **Πλεονέκτημα εμπειρίας από την εφαρμογή προγραμμάτων.** Και οι τρεις γεωγραφικές ζώνες που ανήκουν στους Νομούς της περιοχής μελέτης διαθέτουν εμπειρία από την υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων αγροτουριστικής ανάπτυξης. Έχουν υλοποιήσει τα προγράμματα της περιοχής στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER II, η οποία άφησε πίσω της μία πολύτιμη παρακαταθήκη από σημαντικό **απόθεμα εμπειρίας** που είναι : **α)** η δημιουργία της ΟΤΔ και η ενεργοποίηση των τοπικών φορέων για ανάληψη δράσης. **β)** η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με την συστηματική προσπάθεια στήριξης της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας στην περιοχή, όχι με λογική ταμείου, αλλά στη **βάση στήριξης πραγματικών ή εν δυνάμει τοπικών παραγωγικών συστημάτων**, **γ)** η επιχειρηματική κινητοποίηση που είναι έντονη και στις πλέον ορεινές κοινότητες της περιοχής, αφού έχουν ενθαρρυνθεί επιχειρηματικές συνεργασίες πρωτοβουλίες δικτύωσης ομοειδών επιχειρήσεων (π.χ. Cluster γαλακτομικών) με όρους διαμόρφωσης ισχυρού τοπικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και έχουν αναδειχτεί νέες μέθοδοι παραγωγής, διακίνησης, με δυνατότητα μεταφερσιμότητας των αποτελεσμάτων στα mainstream προγράμματα και στην προγραμματική περίοδο της Κ.Π. Leader +. **δ)** Το ζήανοιγμα της περιοχής στο εξωτερικό περιβάλλον, μέσω της διακρατικής συνεργασίας της LEADER II, η **βελτίωση της συνολικής εικόνας** και της **ελκυστικότητας** της περιοχής. Και έτσι διαθέτουν εμπειρία εφαρμογής διακρατικών προγραμμάτων, γνωρίζουν τις ανάγκες κάθε υποπεριοχής της περιοχής μελέτης, τις απαιτήσεις της ζήτησης και τις προδιαγραφές των παρεμβάσεων.

Η εμπειρία που έχει σωρευτεί σε θεσμούς και ανθρώπινο δυναμικό της περιοχής μελέτης από την εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, πρέπει να καταγραφεί ως πλεονέκτημα υψηλής σημασίας, καθώς συνιστά μια από τις συνθήκες για την επιτυχία της εφαρμογής των Ο.Π.Α.Α.Χ. Το δυναμικό αυτό αποτελεί μοχλό για την ενεργοποίηση του τοπικού ενδιαφέροντος και την ανάληψη συλλογικών μορφών δράσης συλλογικής μορφής και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Γ.7.2. Αδυναμίες

- **Χαμηλή παραγωγικότητα των εκμεταλλεύσεων και μικρός γεωργικός κλήρος.** Η αγροκτηνοτροφική παραγωγή της περιοχής εξακολουθεί να συνεισφέρει μικρό μερίδιο στα γεωργικά εισοδήματα της περιοχής. Το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, ο μικρός γεωργικός κλήρος, ο πολυτεμαχισμός και η χαμηλή παραγωγικότητα σε συνδυασμό με την έλλειψη υποδομών αποτελούν τις μόνιμες **διαρθρωτικές αδυναμίες** της αγροτικής δραστηριότητας στη περιοχή Ο.Π.Α.Α.Χ. Τα στοιχεία αυτά καθλώνουν τις δυνατότητες και τη δυναμική ανάπτυξή τους.
- **Έλλειψη ορθολογικής οργάνωσης – Επιχειρηματικότητας.** Παρά τις ευνοϊκές δυνατότητες για παραγωγές κλίμακας αφού υπάρχουν δυνατότητες για ποιοτική παραγωγή, εν τούτοις η απουσία ορθολογικής οργάνωσης στη διαχείριση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, η απουσία επιχειρηματικής λογικής στην δραστηριότητα που ασκεί, το ανεκπαιδευτο ανθρώπινο δυναμικό και η έλλειψη προσόντων απομονώνουν οριακά την παραγωγικότητα και την κερδοφορία.
- **Επίπεδο εκπαίδευσης απασχολούμενων.** Οι κάτοχοι των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και το δυναμικό που ασχολείται στην αγροτική παραγωγή, στερείται εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.
- **Έντονο δημογραφικό πρόβλημα της περιοχής εν σχέση με την Περιφέρεια.** Παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που συγκεντρώνει, στην περιοχή μελέτης καταγράφεται αδυναμία συγκράτησης του πληθυσμού, η οποία γίνεται περισσότερο έκδηλη στους νέους. Η δημιουργία και η συντήρηση του φαινομένου, οφείλεται σε μια σειρά οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων που σχετίζονται τόσο με διαρθρωτικές αδυναμίες της τοπικής οικονομίας όσο και με την ένταση της επιρροής που ασκεί το σύγχρονο αστικό καταναλωτικό μοντέλο διαβίωσης δηλαδή τα χαμηλά εισοδήματα που παράγονται από τα παραδοσιακά επαγγέλματα, οι ελλείψεις σε υποδομές εκπαίδευσης και παροχής σύγχρονων υπηρεσιών σε συνδυασμό με την επιδίωξη εξασφάλισης ενός βιοτικού επιπέδου που προσιδιάζει στα σύγχρονα αστικά πρότυπα, είναι οι κυριότεροι λόγοι που ωθούν τους νέους της περιοχής σε αναζήτηση λύσεων στα μεγάλα αστικά κέντρα.

- **Έλλειψη οργάνωσης και υποδομής στην μεταποίηση και τυποποίηση των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής. Δυσκολία ενσωμάτωσης νέας τεχνολογίας, νέων τεχνικών και καινοτομίας στην τοπική οικονομία.** Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι ότι, παρά τις αξιόλογες ποσότητες προϊόντων που παράγονται, δεν υπάρχουν τεχνικές τυποποίησης, συσκευασίας και δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος σε σχέση με την ποιότητα. Το γεγονός αυτό αποδυναμώνει τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα. Ο βαθμός εξειδίκευσης της παραγωγής είναι πολύ χαμηλός έως και ανύπαρκτος και η εμπορική κινητικότητα των αγροτικών επιχειρήσεων «εγκλωβίζεται» στα όρια της τοπικής αγοράς. Το γεγονός αυτό συντελεί για την – αλλά και επηρεάζεται από – την **απουσία οργανωμένων δικτύων διανομής** που θα διευκόλυναν την πρόσβαση των επιχειρήσεων και σε άλλες αγορές υποβοηθώντας την προβολή των παραγόμενων προϊόντων και ανατάσσοντας τις συνθήκες διάθεσης. Συνακόλουθα ο προσανατολισμός των οικοτεχνιών / επιχειρήσεων στην κάλυψη των αναγκών της τοπικής κατανάλωσης, συντηρεί «εν υπνώσει» τις (υπαρκτές) δυνατότητες ανάπτυξης καινοτομιών, ανταλλαγής εμπειριών, εισροές τεχνογνωσίας από άλλες εφαρμοσμένες πρακτικές στο εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων.
- **Έλλειψη θεσμών οργάνωσης της τοπικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.** Η περιοχή μελέτης εμφανίζεται ελλειμματική σε θεσμούς οργάνωσης της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, σε τεχνολογικά ιδρύματα, σε κέντρα και δομές τεχνολογίας και έρευνας, καθώς και στις δομές πληροφόρησης. Επίσης παρά το υψηλό ποσοστό ιδιωτικών αποταμιεύσεων, ύπαρξης μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων, σημαντικής συμμετοχής του δευτερογενούς τομέα στην διαμόρφωση του νομαρχιακού ΑΕΠ, δεν έχουν διαμορφωθεί δομές συμφερόντων (τοπικά οργανωμένα συμφέροντα), είτε θεσμοί κινητοποίησης της τοπικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας (συνεργασίες, δίκτυα κλαδικές εκθέσεις, συστήματα διανομής προϊόντων κλπ) για δημιουργία οικονομικών κλίμακας.

Γ.7.3. Εξέταση ευκαιριών & απειλών της περιοχής

Ευκαιρίες

- **Αναπτυσσόμενο ρεύμα τουρισμού.** Το διαρκώς αναπτυσσόμενο ρεύμα τουρισμού, με κύριο πόλο έλξης την Αράχωβα και το Χιονοδρομικό Κέντρο του Παρνασσού, αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία ανάπτυξης για ολόκληρη την περιοχή, υπό την προϋπόθεση ότι – το ρεύμα αυτό – διαχέεται ισόρροπα προς τις λοιπές υποπεριοχές. Η πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής είναι απολύτως εφικτή, δεδομένου ότι οι λοιπές υποπεριοχές σωρεύουν σημαντικά πλεονεκτήματα που συμπληρώνουν τους στόχους των επισκεπτών (δασικά συμπλέγματα, ιστορικοί οικισμοί, μικροπεριοχές κλπ). Η ανάδειξη της τάσης αυτής είναι ήδη υπαρκτή, καθώς – σε όλους τους οικισμούς – σημειώνεται ένταση στην κατασκευή νέων κατοικιών, συντηρούνται και ανακαινίζονται οικισμοί, προστίθενται υποδομές και βελτιώνεται σταδιακά η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το τουριστικό ρεύμα, με δεδομένη ένταση και διάρκεια, αναμφίβολα πιέζει τη περιοχή με στόχο την κάλυψη περισσότερων απαιτήσεων. Η πίεση αυτή αποτελεί ευκαιρία η οποία, ορθολογικά και με κατευθύνσεις την αειφορία και τη βιωσιμότητα, μπορεί να αναδείξει την περιοχή σε μόνιμο και διαρκές θέρετρο διακοπών υψηλής στάθμης για χιλιάδες κατοίκους της πρωτεύουσας και άλλων αστικών κέντρων.
- **Κινητικότητα στην επιχειρηματική δραστηριότητα.** Στην περιοχή εφαρμογής, το διαρκώς και σταθερό αναπτυσσόμενο τουριστικό ρεύμα, έχει ενεργοποιήσει μια έντονη κινητικότητα γύρω από διάφορες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα στον τομέα των κατασκευών και τον τριτογενή. Είναι δε αξιοσημείωτο ότι οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες καταγράφονται ήδη και στις πλέον ορεινές – μειονεκτικές κοινότητες της περιοχής μελέτης, ενθάρρυνση και ανάδειξη των εν υπνώσει παραγωγικών ειδικεύσεων, επιχειρηματικών συνεργασιών και στήριξη πρωτοβουλιών δικτύωσης ομοειδών επιχειρήσεων με όρους διαμόρφωσης ισχυρού τοπικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Το πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας (καν. 866/99), τα προγράμματα του ΠΕΠ, η πρωτοβουλία LEADER II, η εγγύτητα της Ομάδας Τοπικής Δράσης LEADER II και η δημιουργία του Συνδέσμου Παραπαρνασσίων Δήμων πυροδότησαν αυτή την διαδικασία.

Σήμερα η δημοσιοποίηση πολλών προγραμμάτων για την επιχειρηματικότητα στην ύπαιθρο δημιούργησαν μια έντονη κινητικότητα, ενεργοποίησαν το τοπικό οικονομικό δυναμικό, δημιουργούν πολλές ευκαιρίες. Για την περιοχή αυτή η διαδικασία αποτελεί **μια σημαντική ευκαιρία**. Στην περιοχή εμφανίζονται νέα υποκείμενα επιχειρηματικής δράσης και αναδεικνύεται η απαίτηση των τοπικών κοινωνιών για επενδύσεις. Νέοι ηλικιακά επιχειρηματίες, νέες επιχειρήσεις, νέες δραστηριότητες. Πρόκειται για μια διαδικασία διεύρυνσης της επιχειρηματικότητας, με νέα κοινωνικά στρώματα που δεν μετείχαν μέχρι τώρα στο επαγγελματικό γίνεσθαι να προτίθενται να αναλάβουν δράση. Η ευκαιρία αυτή για την περιοχή μπορεί να μην χαθεί και μπορεί να ολοκληρωθεί, μέσω ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος και συνδυασμένων δράσεων.

- **Ένταξη Καινοτομιών στην εταιρική σχέση που αναπτύσσεται στην περιοχή.** Στην περιοχή μελέτης για πρώτη φορά δημιουργείται και ενισχύεται μια σημαντική εταιρική σχέση με μόχλευση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Ιδιωτικής πρωτοβουλίας όπου αναζητούνται πρωτότυπες μορφές διαδημοτικών συνεργασιών για την ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών και ευθυνών στην τοπική αναπτυξιακή διαδικασία και δημιουργείται από τα κάτω (bottom up) και αναπτύσσεται μια σημαντική εταιρική σχέση, η οποία δομείται στη βάση των κοινών γεωγραφικών, κοινωνικοοικονομικών και χωροταξικών χαρακτηριστικών και προβλημάτων:
- 1) Ο Σύνδεσμος των Παραπαρνασσίων Δήμων, ο οποίος δημιουργήθηκε με σκοπό την από κοινού προσέγγιση και αντιμετώπιση της αναπτυξιακής διαδικασίας της περιοχής που βρίσκεται γύρω από τον Παρνασσό.
  - 2) Η δημιουργία κοινών υπηρεσιών σε ΟΤΑ της περιοχής για την εξυπηρέτηση και των υπολοίπων και
  - 3) Η διεύρυνση των μηχανισμών υποστήριξης της τοπικής αναπτυξιακής διαδικασίας (Αναπτυξιακές Εταιρείες, διαδημοτικές συνεργασίες, ο μηχανισμός Στήριξης των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων).
- δρομολογούν σημαντικές και ενδιαφέρουσες ζεύξεις στους προσανατολισμούς και τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις των τοπικών κοινωνιών. Η ένταξη καινοτομιών στην εταιρική σχέση διανοίγει ορίζοντες αξιοποίησης νέων ευκαιριών στην περιοχή, υπό την έννοια ότι δημιουργούνται συνθήκες για

τη συστηματοποίηση των μηχανισμών της, την καλλιέργεια μόνιμων δεσμών, την ενδυνάμωση της συνοχής και – τελικά – τη μη μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού αποτελέσματος.

- **Η Διασύνδεση των τομέων της οικονομίας.** Η περιοχή διαθέτει ακόμη μια ευκαιρία. Ενδείκνυται για μια στρατηγική ανάπτυξης βασισμένης στη διασύνδεση των τομέων της οικονομίας. Η φυσιογνωμία των τοπικών κοινωνιών (ανέκαθεν αγροβιοτεχνικές) και η κυριαρχία του μοντέλου της πολυδραστηριότητας στα νοικοκυριά, αποτελούν συνθήκες οι οποίες τεκμηριώνουν βάσιμα μια τέτοια στρατηγική. Έτσι, ο προσανατολισμός της τοπικής αναπτυξιακής διαδικασίας στην κατεύθυνση του συνδυασμού των παραδοσιακών τομέων με τις νέες απαιτήσεις, μέσω κατάλληλων συνδυασμένων δράσεων οι οποίες θα εξυπηρετούν – ταυτόχρονα – τον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα περιοχής, μπορούν να μεγιστοποιήσουν τα οικονομικά αποτελέσματα και τα εισοδήματα και να εξασφαλίσουν τα χαρακτηριστικά της βιωσιμότητας με αειφορία.

Γ.7.4. Απειλές

- **Κίνδυνος αλλοίωσης της ταυτότητας.** Ο βαθμός πόλωσης της εξάρτησης της οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής μελέτης από το συνεχώς αυξανόμενο ρεύμα τουρισμού, με το χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού να καταλαμβάνει κυρίαρχη θέση, δημιουργεί – εν δυνάμει – κινδύνους αλλοίωσης της ταυτότητας της περιοχής. Η απειλή αυτή έχει καταστεί ήδη ορατή, καθώς εκδηλώνεται: με την αλλοίωση των συνηθειών ζωής της περιοχής, η οποία επιβάλλεται «βίαια» και «ισοπεδωτικά» δια της μεταφοράς των καταναλωτικών συνηθειών του αστικού χώρου στην ύπαιθρο, μέσω του πλήθους των επισκεπτών που συγκροτούν το τουριστικό ρεύμα, και με την παραμόρφωση του τοπίου η οποία συντελείται δια της εισαγωγής ξένων προς την περιοχή προτύπων (π.χ. αρχιτεκτονικές αλλοιώσεις σε ορεινούς οικισμούς κ.α)
- **Απειλές στην κοινωνική και πολιτιστική συνοχή.** Η περιοχή δέχεται μια μόνιμη και συνεχή απειλή για την απώλεια της κοινωνικής και πολιτιστικής ταυτότητας, λόγω της άναρχης δόμησης, της εισβολής του μαζικού τουρισμού, των καταναλωτικών συνηθειών και της γεινίασης με την Αθήνα και τα γύρω αστικά κέντρα (Λιβαδειά, Λαμία, Άμφισσα). Η συνεχής πίεση του μεγάλου αστικού κέντρου – της Αθήνας – αποτελεί διαρκή απειλή για την κοινωνική και πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής. Διαμορφώνει καταναλωτικές συμπεριφορές. Επιδρά στα πολιτιστικά πρότυπα. Απορροφά τον τοπικό πλούτο. Απορροφά το τοπικό εργατικό και επιστημονικό προσωπικό. Απειλεί να συρρικνώνει τα στοιχεία που συγκροτούν τον κοινωνικό και παραγωγικό ιστό της περιοχής.
- **Μεσοπρόθεσμη συρρίκνωση του γεωργικού τομέα & άλλων επαγγελματικών δραστηριοτήτων.** Η οριστική απώλεια του αγροτικού χαρακτήρα, η εγκατάλειψη της παραγωγικής δραστηριότητας στην περιοχή και η διάλυση του παραγωγικού συστήματος, συνιστούν κινδύνους, οι οποίοι θα πρέπει να αντιμετωπισθούν. Η απειλή αυτή προέρχεται από τη χαμηλή απόδοση του γεωργικού τομέα και τα χαμηλά εισοδήματα του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού. Η απειλή συρρίκνωσης του γεωργικού τομέα είναι ορατή και εκφράζεται με την εγκατάλειψη του

αγροτικού χώρου και της αγροτικής δραστηριότητας. Η τάση του πληθυσμού για αναζήτηση «ευκολότερων» λύσεων, προκειμένου να βελτιώσει τα εισοδήματά του, η αποστροφή που επιδεικνύουν οι νέοι στο αγροτικό επάγγελμα και στις τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες, η απίσχναση του παραγωγικού ιστού που – επί δεκαετίες – συγκροτήθηκε στη βάση της γεωργικής δραστηριότητας, έναντι – κυρίως – του τριτογενή τομέα, μπορεί να επισφραχίσουν διαλυτικές επιπτώσεις / συνέπειες για την οικονομία της περιοχής.

- **Εγκατάλειψη της ορεινής ζώνης και ενίσχυση αστικών κέντρων Λιβαδειά – Λαμία – Άμφισσα κλπ.** Στην περιοχή λείπουν οι οικισμοί μεσαίου μεγέθους με ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργιών. Παράλληλα αρχίζουν να φθίνουν και οι μικρού μεγέθους οικισμοί, προς όφελος των πιο μεγάλων αστικών κέντρων όπως Λιβαδειά, Λαμία, Άμφισσα δημιουργώντας έτσι ενδοπεριφερειακές ανισότητες.
- **Απειλή της απώλειας ελκυστικότητας της περιοχής.** Η περιοχή βρίσκεται σε μόνιμη απειλή καθώς ανταγωνίζεται ένα μεγάλο πόλο – αστικό κέντρο παραγωγικών, οικονομικών, ψυχαγωγικών επιστημονικών και άλλων λειτουργιών. Οι άνθρωποι επενδύουν κοντά στην Λιβαδειά, Λαμία, Άμφισσα. Οι οποίες εισροές κοινωνικών και οικονομικών αγαθών, έχουν σημείο αναφοράς τους χώρους της Λιβαδειάς, Λαμίας, Άμφισσας, με κίνδυνο την απώλεια της ελκυστικότητας της περιοχής κατά συνέπεια κινδύνους μεγαλύτερης δορυφοροποίησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ S.W.O.T.

<u>ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ</u>	<u>ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ</u>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού ✓ Ύπαρξη σπουδαίου πολιτισμού, ιστορίας και φυσικών πόρων στην περιοχή. ✓ Ο Εθνικός Δρυμός Παρνασσού, το Δάσος της Τιθορέας, οι διαδρομές στην Αγόριανη, η αρχιτεκτονική των μικρών οικισμών. ✓ Τα επώνυμα προϊόντα, όπως η φορμαέλα Αράχωβας, η φέτα Παρνασσού, το λάδι Τιθορέας, τα υφαντά της Αράχωβας. ✓ Η Δυναμικότητα και η Δυναμική της τοπικής οικονομίας. ✓ Η προσβασιμότητα της περιοχής. ✓ Πλεονεκτήματα εμπειρίας από την εφαρμογή προγραμμάτων.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαμηλή παραγωγικότητα των εκμεταλλεύσεων και μικρός γεωργικός κλήρος. ✓ Έλλειψη ορθολογικής οργάνωσης – Επιχειρηματικότητας ✓ Επίπεδο εκπαίδευσης απασχολούμενων. ✓ Έντονο δημογραφικό πρόβλημα της περιοχής εν σχέση με την Περιφέρεια. ✓ Έλλειψη οργάνωσης και υποδομής στην μεταποίηση και τυποποίηση των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής. Δυσκολία ενσωμάτωσης νέας τεχνολογίας, νέων τεχνικών και καινοτομίας στην τοπική οικονομία. ✓ Έλλειψη θεσμών οργάνωσης της τοπικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.
<u>ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</u>	<u>ΑΠΕΙΛΕΣ</u>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αναπτυσσόμενο ρεύμα τουρισμού. ✓ Κινητικότητα στην επιχειρηματική δραστηριότητα. ✓ Ένταση Καινοτομιών στην εταιρική σχέση που αναπτύσσεται στην περιοχή. ✓ Η Διασύνδεση των τομέων της οικονομίας.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Κίνδυνος αλλοίωσης της ταυτότητας. ✓ Απειλές στην κοινωνική και πολιτιστική συνοχή. ✓ Μεσοπρόθεσμη συρρίκνωση του γεωργικού τομέα και άλλων επαγγελματικών δραστηριοτήτων. ✓ Εγκατάλειψη της ορεινής ζώνης και ενίσχυση αστικών κέντρων Λιβαδειά – Λαμία – Άμφισσα κλπ. ✓ Απειλή της απώλειας ελκυστικότητας της περιοχής.

ΜΕΡΟΣ Δ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Δ.1. Τεχνική υποδομή : Υπάρχουσα κατάσταση

Δ.1.1. Οδικοί άξονες

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται μεταξύ των νομών Φθιώτιδας, Φωκίδας και Βοιωτίας και διατρέχεται από σημαντικό εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο(Εθνική οδός Αθήνας – Θεσσαλονίκης, Επαρχιακή οδός Λαμίας – Λιβαδειάς, Λαμίας – Άμφισσας και Λαμίας – Βόλου). Η γενική κατάσταση του οδικού δικτύου που εξυπηρετεί τα Δημοτικά Διαμερίσματα της περιοχής χαρακτηρίζεται από πολύ ικανοποιητική μέχρι ικανοποιητική.

Στο **Εθνικό Οδικό Δίκτυο** δεσπόζει η Εθνική Οδός Αθηνών – Θεσσαλονίκης η οποία έχει αναβαθμιστεί και έχει μετατραπεί σε κλειστό αυτοκινητοδρόμιο.

Στο **Διεθνές Οδικό Δίκτυο** απαιτείται βελτίωση γεωμετρικών χαρακτηριστικών, διαπλάτυνση, προσθήκη διαχωριστικής νησίδας των ρευμάτων κυκλοφορίας.

Ο χαρακτηρισμός αυτός αφορά, κυρίως την παλιά εθνική που διατρέχει κατά μήκος την περιοχή με πύλη εισόδου το νοτιοανατολικό άκρο από Αθήνα και πύλη εξόδου το βορειοδυτικό άκρο από τη μία πλευρά και το βορειοανατολικό άκρο από την άλλη πλευρά προς Θεσσαλονίκη και τους κάθετους προς αυτή οδεύσεις που οδηγούν στα κύρια δημοτικά διαμερίσματα. Τμήματα αυτών απαιτούν ανακατασκευές και βελτιώσεις οδοστρώματος.

Περισσότερες παρεμβάσεις απαιτούνται στο οδικό δίκτυο που οδηγεί προς δευτερεύοντες και ορεινούς οικισμούς, καθώς και στην αγροτική οδοποιία, προκειμένου να βελτιωθεί η βατότητα και η ασφάλεια των κινούμενων οχημάτων, ιδιαίτερα των αγροτικών αυτοκινήτων κατά τη χειμερινή περίοδο. Η εν γένει κατάσταση του δεν δημιουργεί ανάγκη άμεσης παρέμβασης.

Οικιστικά κέντρα και αγορές

Η χωροταξία του υπάρχοντος δικτύου οδικών αξόνων και των «εξόδων» του, διαμορφώνουν ως σημαντικότερες αγορές για την περιοχή, τη Λαμία, την Αμφισσα και τη Λιβαδειά.

Μπορεί να υποστηριχθεί, ότι η περιοχή μελέτης δεν υστερεί σε επικοινωνία και επαφή με τα σημαντικά καταναλωτικά κέντρα και – μάλλον σε μεγάλο βαθμό – ευνοείται από την επικοινωνία με την αγορά εργασίας και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις.

Οικιστικό δίκτυο

Σε όλους τους οικισμούς της περιοχής αναγνωρίζεται, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, η παραδοσιακή αρχιτεκτονική με τις τυπικές Στερεοελλαδίτικες κατοικίες, που άλλοτε προβάλλουν μεμονωμένες ανάμεσα σε κτίσματα σύγχρονης αρχιτεκτονικής και άλλοτε συγκροτούν οικιστικό πυρήνα με όλα τα γνωρίσματα του παραδοσιακού οικισμού.

Η τελευταία περίπτωση είναι ιδιαίτερα σαφής στην Αράχωβα, τους Δελφούς, την Αμφίκλεια και την Τιθορέα. Τα οικιστικά αυτά κέντρα είναι εξαιρετικά ενδιαφέροντα και ελκυστικά από αρχιτεκτονικής απόψεως, καθώς διατηρούν ακέραια στοιχεία που δύσκολα συναντώνται πλέον στον αγροτικό χώρο.

Στους λοιπούς οικισμούς της περιοχής, διατηρούνται μεμονωμένα – κατά το μάλλον – παραδοσιακά κτίσματα.

Δ.1.2. Κοινωνικές υπηρεσίες – Υγεία – Εκπαίδευση

Η κοινωνική υποδομή της περιοχής στην εκπαίδευση, στην υγεία και σε άλλες κοινωνικές υπηρεσίες αποτυπώνονται στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 30 – Κοινωνική Υποδομή).

ΔΗΜΟΙ / Δημοτικά Διαμερίσματα	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ												
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ					ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ						ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ		ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ			Γεν. Νοσοκομείο	ΙΚΑ	Κ.Υ.	Περ. Ιατρείο	ΚΑΠΗ	Παιδικός Σταθμός	Πνευμ. Κέντρο	Μουσείο
	Δημοτικό	Νηπιαγωγείο	Λύκειο	Γυμνάσιο	Επ. Λύκειο								
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0
Αμφίκλεια	1	1	1	1				1			1	1	
Δρυμαία													
Μπράλος									1				
Ευλικά													
Παλαιχώρι													
Τιθρώνιο													
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	2	2	2	2	0	0	0	2	2	0	2	2	0
Δροσοχώρι													
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Αράχωβα	1	1	1	1					1				
ΓΡΑΒΙΑΣ	3	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Αποστολιά													
Βάργιανη													
Γραβιά	1	1	1	1									
Καλοσκοπή									1				
Καστέλλια	1												
Μαριολάτα	1										1		
Οινοχώρι													
Σκλήθρου													
ΔΑΥΛΕΙΑΣ	1	1	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Δαύλεια	1	1	1	1					1				

ΔΗΜΟΙ / Δημοτικά Διαμερίσματα	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ												
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ					ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ						ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ		ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ			Γεν. Νοσοκομείο	ΙΚΑ	Κ.Υ.	Περ. Ιατρείο	ΚΑΠΗ	Παιδικός Σταθμός	Πνευμ. Κέντρο	Μουσείο
	Δημοτικό	Νηπιαγωγείο	Λύκειο	Γυμνάσιο	Επ. Λύκειο								
Μαυρονέρι													
Παρόρι								1					
ΔΕΛΦΩΝ	2	2	1	0	0	0	0	2	0	1	2	2	
Δέλφοι	1	1	1					1		1	2	2	
Χρυσό	1	1						1					
Παναγίτσα													
Σφάκα													
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	3	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Επτάλοφο	1	1											
Λιλαία	1												
Πολύδροσο	1	1		1				1					
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	2	2	2	2	0	0	0	5	0	0	0	1	
Αγία Μαρίνα								1					
Αγ. Παρασκευή								1					
Κάτω Τιθορέα	1	1	1	1				1					
Μόδι								1					
Τιθορέα	1	1	1	1				1				1	
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	4	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
Αγ. Βλάσης													
Ακόντιο													
Ανθοχώρι	1												
Βασιλικά													

ΔΗΜΟΙ / Δημοτικά Διαμερίσματα	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ												
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ					ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ						ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ		ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ			Γεν. Νοσοκομείο	ΙΚΑ	Κ.Υ.	Περ. Ιατρείο	ΚΑΠΗ	Παιδικός Σταθμός	Πνευμ. Κέντρο	Μουσείο
	Δημοτικό	Νηπιαγωγείο	Λύκειο	Γυμνάσιο	Επ. Λύκειο								
Θούριο	1												
Προσήλιο													
Προφήτης Ηλίας	1												
Χαιρώνεια	1	1							1				1
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	23	17	11	10	0	0	0	3	19	0	7	7	6

Πηγή: Ερωτηματολόγια 2006

♦ Κοινωνικές υποδομές

Η κατάσταση των κοινωνικών υποδομών της περιοχής μελέτης χαρακτηρίζεται ως μέτρια. Οι υποδομές υγείας, παρά την ύπαρξη Κέντρου Υγείας στην Αμφίκλεια, παρουσιάζουν ελλιπή ανάπτυξη ενώ τα αγροτικά ιατρεία στεγάζονται σε κοινοτικά καταστήματα και παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις σε στοιχειώδη εξοπλισμό.

Οι υποδομές εκπαίδευσης παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις και οι ελλείψεις αυτές αντανακλούν μια από τις σημαντικότερες αιτίες της τάσης μείωσης του πληθυσμού.

Οι παιδικόι σταθμοί, επίσης παρουσιάζουν ελλείψεις.

Συσχετίζοντας τους δείκτες των βασικών κοινωνικών υποδομών (π.χ. υποδομές υγείας / 1000 κάτοικοι κλπ), η περιοχή μελέτης υστερεί ως προς τον μέσο όρο της Περιφέρειας .

♦ Δίκτυο συγκοινωνιών – μεταφορές

Η γενική κατάσταση του οδικού δικτύου που εξυπηρετεί τα βασικά δημοτικά διαμερίσματα της περιοχής χαρακτηρίζεται από πολύ ικανοποιητική έως ικανοποιητική, τόσο από άποψη πυκνότητας δικτύου όσο και από άποψη γεωμετρικών χαρακτηριστικών.

Το επαρχιακό οδικό δίκτυο συνδέει μεταξύ τους όλες τις πόλεις της περιοχής, ενώ υπάρχουν και δευτερεύοντες οδικοί άξονες, μέσω των οποίων διασυνδέονται και τα υπόλοιπα δημοτικά διαμερίσματα. Βελτιώσεις στη γεωμετρία των χαράξεων θα πρέπει να προβλεφθούν, κυρίως στα πιο απομακρυσμένα τμήματα της περιοχής.

Το επαρχιακό δίκτυο είναι ασφαλοστρωμένο σχεδόν στο σύνολο του.

Όσον αφορά το δασικό οδικό δίκτυο, αυτό είναι ικανοποιητικό και εξυπηρετεί σχεδόν πλήρως τους σκοπούς για τους οποίους κατασκευάσθηκε (μεταφορά δασικών προϊόντων, αντιτυρική προστασία, τουριστική ανάπτυξη κλπ). Σε ετήσια βάση μάλιστα, πραγματοποιείται συντήρηση και διανοίγονται νέοι δρόμοι. Με μονοπάτια βατά για τον απλό πεζοπόρο, αλλά και δυσκολότερες διαδρομές για τους ορειβάτες, ο δασικός χώρος είναι βατός και ασφαλής για τον περιηγητή.

Η περιοχή δεν εξυπηρετείται στο σύνολό της άμεσα από το δίκτυο του ΟΣΕ. Η σιδηροδρομική σύνδεση που υπάρχει, είναι αυτή του άξονα: Δαύλεια – Αμφίκλεια

– Λιανοκλάδι. Τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν, αφορούν στη χωροθέτηση της παλιάς χάραξης / εκσυγχρονισμό της, στο χωροταξικό σχεδιασμό και τις επιπτώσεις στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.

♦ **Ενεργειακή υποδομή – τηλεπικοινωνίες**

Από τα στοιχεία της επιτόπιας έρευνας, δεν προκύπτουν μεγάλα προβλήματα στο ηλεκτρικό δίκτυο, με εξαίρεση ορισμένες περιπτώσεις οι οποίες αφορούν – κυρίως – σε ορεινά και απομακρυσμένα διαμερίσματα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Τ.Ε. πρέπει να εξεταστεί η εγκατεστημένη χωρητικότητα των αστικών τηλεφωνικών κέντρων σε όλους τους ΟΤΑ των Νομών εντός των οποίων οριοθετείται η περιοχή μελέτης. Τα τηλέφωνα είναι κυρίως ψηφιακά (ορισμένα μόνον παραμένουν αναλογικά) και το δίκτυο δεν εμφανίζει προβλήματα.

Προς διερεύνηση είναι η προσφορά, η ζήτηση και η κατανομή των ψηφιακών παροχών και των νέων εξυπηρετήσεων του Ο.Τ.Ε.

Δ.1.3. Διαχείριση Υδατικών πόρων

α. Ύδρευση

Σε όλους τους οικισμούς των Δήμων υπάρχουν δεξαμενές ύδρευσης. Η ύδρευση γίνεται είτε από πηγές είτε από γεωτρήσεις.

Όλοι οι οικισμοί διαθέτουν δίκτυο διανομής νερού, το οποίο ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες. Τα κοινοτικά δίκτυα ύδρευσης εξυπηρετούν όλες τις κατοικίες και παρουσιάζουν μικρά προβλήματα παλαιότητας, με μικρές διαρροές, κυρίως μέσα στους οικισμούς και στις ορεινές Κοινότητες. Προσφάτως, οι νέοι Δήμοι πραγματοποιούν και ελέγχους ποιότητας των νερών.

β. Αποχέτευση

Η αποχέτευση γίνεται με σηπτικούς και απορροφητικούς βόθρους. Τα οικιακά απόβλητα μεταφέρονται σε στεγανούς βόθρους και, στη συνέχεια, μεταφέρονται προς τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων της Λαμίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο ελαχιστοποιείται η περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής και του υπόγειου υδροφορέα. Παραμένει όμως ως

ουσιαστικό πρόβλημα η έλλειψη εγκαταστάσεων επεξεργασίας εντός της περιοχής, καθώς η απόσταση μεταφοράς των λυμάτων προς τις εγκαταστάσεις της Λαμίας είναι μεγάλη. Θα μπορούσε να προγραμματιστεί η εκπόνηση μελέτης για την κατασκευή βιολογικού καθαρισμού που θα εξυπηρετούσε ομάδα δημοτικών διαμερισμάτων και, ενδεχομένως, των αποβλήτων ελαιοτριβείων και άλλων μονάδων.

Δ.2. Θεσμικό περιβάλλον – Διοικητική οργάνωση

Δ.2.1. Αυτοδιοίκηση

Η περιοχή μελέτης περιλαμβάνει 42 Δημοτικά Διαμερίσματα που ανήκουν σε 11 Δήμους.

Πριν την εφαρμογή του προγράμματος «Ιωάννης Καποδίστριας» που εφαρμόστηκε από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. η συγκεκριμένη περιοχή αποτελείτο από 42 κοινότητες.

Με την εφαρμογή του προγράμματος «Ιωάννης Καποδίστριας» οι πρώην κοινότητες συγκεντρώθηκαν και αποτέλεσαν τους σημερινούς 11 Δήμους ενώ 2 παρέμειναν οικισμοί.

Οι 11 Δήμοι ανήκουν σε τρεις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας: Φθιώτιδας, Φωκίδας και Βοιωτίας.

Η διάρθρωση του οικιστικού δικτύου έχει ως ακολούθως:

Πίνακας 31: Διάρθρωση οικιστικού δικτύου

Δήμοι / Οικισμοί	Δημοτικά διαμερίσματα / Οικισμοί	Νομός
Αμφίκλεια	6	Φθιώτιδας
Ελάτεια	5	Φθιώτιδας
Τιθορέα	5	Φθιώτιδας
Άμφισσα (Δροσοχώρι)	1	Φωκίδας
Γραβιά	8	Φωκίδας
Παρνασσός	3	Φωκίδας
Δελφών	2	Φωκίδας
Αράχοβα	1	Βοιωτίας
Δίστομο	2	Βοιωτίας
Δαύλεια	3	Βοιωτίας
Χαιρώνεια	8	Βοιωτίας

Μπορούμε να διακρίνουμε τα παρακάτω χαρακτηριστικά στην λειτουργία των νέων Δήμων.

- ♦ Βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της προσαρμογής στις νέες συνθήκες.
- ♦ Πρόκειται για μικρούς Δήμους / μικρά οικιστικά σύνολα με έντονο αγροτικό χαρακτήρα.
- ♦ Παρουσιάζουν έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού για την διαχείριση και υλοποίηση Ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, έλλειψη τεχνικών υπηρεσιών και υποδομής.

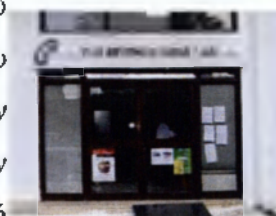
Η εισροή στελεχών από το πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας τόνωσε την λειτουργία των νεοσύστατων Δήμων, οι οποίοι σήμερα παρόλα αυτά, μπροστά στις απαιτήσεις του Γ' ΚΠΣ βρίσκονται ανέτοιμοι για την υλοποίηση έργων και παρεμβάσεων. Χαρακτηριστικό των μικρών αγροτικών Δήμων είναι ο χαμηλός βαθμός Οργάνωσης, η έλλειψη σε εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού που να μπορεί να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις σχεδιασμού, μελέτης και διαχείρισης των παρεμβάσεων της νέας προγραμματικής περιόδου.

Ειδικότερα οι απαιτήσεις των έργων υποδομής του Γ' ΚΠΣ καθιστούν φανερές τις παραπάνω παραδοχές που φαίνονται ανάγλυφες στην ωριμότητα των μεγάλων έργων (έλλειψη μελετών, πληρότητα φακέλων, ωριμότητα πράξεων κλπ).

Το κόστος των υπηρεσιών (οικονομικών, τεχνικών, λειτουργίες κλπ) παραμένει αρκετά υψηλό και τις περισσότερες φορές οι προσφερόμενες υπηρεσίες είναι ελλιπείς.

- Μειωμένη χρηματοδότηση για υλοποίηση έργων στην βάση της από τα κάτω ανάπτυξης.
- Ανεπαρκής θεσμική στήριξη από την κεντρική διοίκηση με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην υλοποίηση των έργων (βασικό πρόβλημα είναι η έλλειψη τεχνικής υπηρεσίας για την υλοποίηση των έργων της περιοχής με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην υλοποίηση τους),

Η δημιουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (όπου αυτά δημιουργήθηκαν) αποτέλεσε σημαντική καινοτομία δεδομένου ότι για πρώτη φορά επιχειρείται η βελτίωση υπηρεσιών στην σχέση Δήμων – πολιτών και παράλληλα η αποκέντρωση πολλών γραφειοκρατικών διαδικασιών καθώς και η αποτελεσματική αντιμετώπιση πολλών απλών καθημερινών θεμάτων.

Επίσης σημαντικό από την άποψη της παροχής υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές είναι το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

Δ.2.2. Αναπτυξιακές Εταιρείες

Σημαντικά αναπτυξιακά σχήματα έχουν δημιουργηθεί από την τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και λειτουργούν στην περιοχή μελέτης. Τα περισσότερα από τα σχήματα αυτά δημιουργήθηκαν κατά τη Β' Προγραμματική περίοδο, με σκοπό κυρίως την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων.

Ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας αυτής, καταγράφεται η δημιουργία δομών εντός των οποίων παράγονται νέα στελέχη με ειδική τεχνογνωσία και εμπειρία, γεγονός εξαιρετικής σημασίας για τη συμβολή στην Τοπική Ανάπτυξη. Το συμπέρασμα γίνεται ιδιαίτερα σημαίνον, δεδομένου ότι στην περιοχή δεν υπάρχει τεχνολογικό ίδρυμα ή ΑΕΙ μέσω του οποίου να διοχετεύεται η τεχνογνωσία και η εμπειρία στον αγροτικό χώρο και τους τοπικούς φορείς.

Ορισμένες από αυτές τις δομές έχουν αναλάβει την διαχείριση προγραμμάτων της Γ' προγραμματικής περιόδου όπως η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER +, (ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Α.Ε. και ΦΩΚΙΚΗ Α.Ε.) από την οποία αναμένονται σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για τις περιοχές εφαρμογής.

Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Ορεινών Παραπαρνάσσιων Δήμων (Α.Σ.Ο.Π.Δ.)

Συγκροτήθηκε από τους Δήμους Τιθορέας, Αμφίκλειας, Γραβιάς, Δελφών, Παρνασσού, Αράχωβας, Δαύλειας και Διστόμου.

Ο Α.Σ.Ο.Π.Δ. είναι νεοσύστατος σύνδεσμος που ιδρύθηκε το 2000, με έδρα στο Δήμο Αράχωβας.

Σκοπός του συνδέσμου είναι:

- Η ισόρροπη ανάπτυξη του ορεινού όγκου του Παρνασσού, καθώς και η προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος,
- Η διαχωρική συνεργασία ως μέσο για την υπέρβαση των εμποδίων που θέτει η ορεινότητα.

- Η εκπόνηση μελετών, η ανάπτυξη ερευνητικής δραστηριότητας, ο προγραμματισμός και η εκτέλεση έργων στην ευρύτερη περιοχή του Παρνασσού.
- Ο εκσυγχρονισμός για την ανταποδοτικότερη λειτουργία των συμβαλλόμενων ΟΤΑ στην οργάνωση, διαχείριση και ανάπτυξη του Παρνασσού.
- Η οργάνωση παραγωγικών δραστηριοτήτων και η δημιουργία υποδομών για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και αναβάθμιση της περιοχής.

Ωστόσο ο Σύνδεσμος, ως νεοσύστατος δεν έχει ακόμη καθορίσει ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης, γεγονός που καθιστά αναγκαία την εκπόνηση του.

Αναπτυξιακή Εταιρεία ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Α.Ε.

Πρόκειται για Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρεία στην οποία μετέχουν Δήμοι και άλλοι συλλογικοί φορείς της Βοιωτίας. Η Αναπτυξιακή εταιρεία είναι η Ομάδα Τοπικής δράσης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER II και LEADER+ στην Βοιωτία (Ο.Τ.Δ. LEADER).

Η Αναπτυξιακή εταιρεία υλοποίησε κατά το 1995 – 2001 το πρόγραμμα LEADER II ύψους 3.500.000.000 δρχ με το οποίο χρηματοδοτήθηκαν, 60 ιδιωτικές επενδύσεις και 30 τεχνικά έργα ενώ στην νέα προγραμματική περίοδο έχει αναλάβει την υλοποίηση του προγράμματος LEADER +, ύψους 7.500.000 €.

Η εταιρεία διαθέτει ικανό επιχειρησιακό πυρήνα στελεχών, πλούσια εμπειρία στον σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην διαχείριση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στον αγροτικό χώρο, ενώ χρησιμοποιεί τα πλέον σύγχρονα εργαλεία τεκμηρίωσης στον αναπτυξιακό σχεδιασμό (συστήματα SPSS και G.I.S.).

Παράλληλα το δυναμικό της έχει αναλάβει ευρύτερες ευθύνες στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για την υλοποίηση των προγραμμάτων του Υπουργείου Γεωργίας στον αγροτικό χώρο.

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Α.Ε. πρωταγωνιστεί στην υλοποίηση των 8 Ο.Π.Α.Α.Χ. της Στερεάς Ελλάδας ύψους 80.000.000 €, ενώ

έχει αναλάβει την οργάνωση της Δομής Στήριξης των Ο.Π.Α.Α.Χ. με προϋπολογισμό 5.810.000 €

Επίσης συμμετέχει με σημαντικό και αποφασιστικό ρόλο στην υλοποίηση του έργου ΚΕΤΑ Στερεάς Ελλάδας (Κέντρα Επιχειρηματικής Τεχνολογικής Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας) με προϋπολογισμό 2.641.232 €.

Τέλος, έχει αναλάβει για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αγροτικής Πληροφόρησης ΕΚΑΠ Στερεάς Ελλάδας (CARREFOUR).

Αναπτυξιακή Εταιρεία ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ – ΟΙΤΗ Α.Ε.

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία της Παρνασσός – Οίτη Α.Ε. δραστηριοποιείται στην περιοχή του Παρνασσού και Οίτης. Το μετοχικό της Κεφάλαιο ανέρχεται σε 25.500.000 δραχμές.

Από τις αρχές του 1997 είναι ο Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης / Υλοποίησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER II, με περιοχή εφαρμογής στους Νομούς Φθιώτιδας – Φωκίδας και προϋπολογισμό 1,5 δις δρχ. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού πραγματοποιήθηκαν οι εξής επενδύσεις: 10 επενδύσεις στον τομέα Αγροτουρισμός (τουριστικά καταλύματα και χώροι εστίασης), 15 επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης (δημιουργία / εκσυγχρονισμός / μετεγκατάσταση βιοτεχνιών – μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα γαλακτομικά προϊόντα, ξυλουργείο, ελαιολιβείο, παραδοσιακά ζυμαρικά, συσκευαστήριο ακτινιδίων, παραδοσιακά κρεατοσκευάσματα, βιολογικά προϊόντα κλπ), 7 επενδύσεις ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων (ανακαίνιση παραδοσιακών κτιρίων, διαμόρφωση χώρων αναψυχής, εξοπλισμό βελτίωση Λαογραφικού Μουσείου κλπ).

Η Αναπτυξιακή ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ – ΟΙΤΗ συμμετέχει στον φορέα (σύμπραξη Αναπτυξιακών Εταιριών και Επιμελητηρίων) που ανέλαβε κατόπιν διαγωνισμού το έργο για την λειτουργία του Κ.Ε.Τ.Α. (Κέντρο Επιχειρηματικότητας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης) στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Η εταιρεία συμμετέχει σε κοινοπραξία για την λειτουργία του Κ.Υ.Ε. (Κέντρο Υποδοχής Επενδυτών – Υπουργείο Ανάπτυξης) σε επίπεδο νομού.

Συμμετέχει επίσης στην Αναπτυξιακή Διαχειριστική ΑΝ.ΔΙΑ. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος – Θεσσαλίας, ως Ενδιάμεσος Φορέας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα.

Τα γραφεία της έδρας της εταιρείας καταλαμβάνουν 100 τ.μ. και βρίσκονται σε χώρο που έχει παραχωρήσει ο Δήμος Αμφίκλειας.

Αναπτυξιακή ΦΩΚΙΚΗ Α.Ε.

Η αναπτυξιακή Φωκική Α.Ε. «ΑΝ. ΦΩ. Α.Ε.» ιδρύθηκε το 1997 με έδρα την Άμφισσα και εταίρους τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο, τον Α.Σ. Άμφισσας, τον Γεωργικό Πιστωτικό Συνεταιρισμό Δροσοχωρίου, το Σύλλογο Γυναικών Άμφισσας και το Πολιτιστικό Κέντρο Φωκίδας. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 40.000.000 δραχμές.

Η Αναπτυξιακή Φωκική Α.Ε. «ΑΝ. ΦΩ Α.Ε.», στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER II, υλοποίησε πρόγραμμα προϋπολογισμού 1.200.000.000 δραχμών, ενώ για την περίοδο 2000 – 2006 στο πλαίσιο της Κ.Π. LEADER +, έχει αναλάβει τη διαχείριση του προγράμματος, προϋπολογισμού 3.500.000 € (Δημόσια Δαπάνη). Η επιχείρηση διαθέτει 6 άτομα στελεχιακό δυναμικό και οι κύριες λειτουργίες της είναι: Η διαχείριση και υλοποίηση κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER II, Η υποβολή προγραμμάτων για ένταξη σε αναπτυξιακές διαδικασίες (LEADER PLUS, NATURA κλπ), Η τεχνική στήριξη ΟΤΑ και επιχειρηματιών, Η μελλοντική διαχείριση τουριστικών ξενώνων στην διαδρομή του Ε4 Ν. Φωκίδος και η συμμετοχή σε δίκτυα ανταλλαγής πληροφοριών με βάση τις νέες τεχνολογίες.

Η εταιρεία στεγάζεται σε κτίριο 250 τ.μ. διαμορφωμένο για τις διοικητικές λειτουργίες της, καθώς και με αίθουσες διδασκαλίας και συνεδριάσεων. Επιπλέον διαθέτει υποδομή σε Η/Υ (5 Η/Υ, 4 εκτυπωτές και αντίστοιχο λογισμικό στήριξης των λειτουργιών της).

Τα προγράμματα που διαχειρίζεται η επιχείρηση είναι:

LEADER II (Π/Υ 1.168 δις δρχ και 27 ενταγμένα έργα)

INTourisME (Π/Υ 6,5 εκ. δρχ)

EOMMEX Α.Ε. (Χειροτεχνικό Κέντρο Άμφισσας Π/Υ 4 5 εκ)

Τέλος, η εταιρία συμμετέχει στην ένωση HELADA, στο ευρωπαϊκό Γεωργικό Παρατηρητήριο Αγροτικής Ανάπτυξης και στο σχέδιο διακρατικής συνεργασίας με τον ΕΛΙΚΩΝΑ, την Παρνασσός – Οίτη Α.Ε. και με Ομάδες Τοπικής Δράσης από Γαλλία και Ιταλία.

Αναπτυξιακή Βοιωτίας (Αναπτυξιακή Εταιρεία της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ))

Είναι Αναπτυξιακή Εταιρεία της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Βοιωτίας (ΤΕΔΚ) και έχει σαν κύριο στόχο την υποστήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση έργων, μελετών και άλλων προγραμμάτων.

Δημοτικές Επιχειρήσεις – Αναπτυξιακές Εταιρίες των Δήμων

Πρόκειται για σχήματα που έχουν δημιουργήσει οι Δήμοι της περιοχής αξιοποιώντας το θεσμικό πλαίσιο και με στόχο την εξυπηρέτηση των αναπτυξιακών τους στόχων. Τα περισσότερα από αυτά τα σχήματα βρίσκονται στην έναρξη της λειτουργίας τους και επιχειρούν να αποκτήσουν τεχνογνωσία, εμπειρία και να δημιουργήσουν επιχειρησιακή δομή.

Δημοτικές επιχειρήσεις διαθέτουν οι Δήμοι Αράχωβας, Τιθορέας, Αμφίκλειας, ενώ σύντομα θα δημιουργηθούν διαδημοτικές επιχειρήσεις για κοινές υπηρεσίες.

Οργανισμός Αγροτικής Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Α.Ε.

Είναι νεοσύστατη Ανώνυμη εταιρεία η οποία έχει αναλάβει την υποστήριξη των Ο.Π.Α.Α.Χ. του Υπουργείου Γεωργίας και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 88.000 €. Έχει δημιουργήσει γραφεία ενημέρωσης σε όλους τους νομούς της Περιφέρειας και διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό στελεχών σε όλη την Περιφέρεια. Στην Περιοχή των Παραπαρνάσσιων Δήμων θα δημιουργήσει γραφεία υποστήριξης στην Αμφίκλεια και την Λιβαδειά.

Δ.2.3. Συνεταιρισμοί

Στην περιοχή δραστηριοποιούνται τριάντα τέσσερις (34) Συνεταιρισμοί, οι οποίοι συγκεντρώνουν στις τάξεις τους σημαντικό αριθμό αγροτών και κυρίως εξυπηρετούν τις ανάγκες τους στις επιδοτήσεις.

Η παρουσία των αγροτικών συνεταιρισμών στην περιοχή μελέτης δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αξιόλογη.

Η συνεταιριστική δραστηριότητα της περιοχής αναπτύσσεται σε πρωτοβάθμιο επίπεδο (κυρίως αγροτικοί και κτηνοτροφικοί συνεταιρισμοί) και περιορίζεται στη διεκπεραίωση των διαδικασιών των επιδοτήσεων. Το έλλειμμα των συνεταιρισμών σε έμπυχο δυναμικό και τεχνογνωσία είναι σημαντικότερο και αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα σε οποιαδήποτε προσπάθεια περαιτέρω ανάπτυξης κυρίως στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Συνεταιρισμοί στην περιοχή δεν υπάρχουν που να διαθέτουν παρουσία και συνεισφορά στην περιοχή μελέτης σύμφωνα με δηλώσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι συνεταιρισμοί ανά Δήμο.

Πίνακας 32: Συνεταιρισμοί στην περιοχή μελέτης

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Συνεταιρισμών	Είδος Συνεταιρισμού
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	8	
Αμφίκλεια	3	Αγροτικός – Κτηνοτροφικός – Μελισσοκομικός
Δρυμαία	1	Αγροτικός
Μπράλος	1	Αγροτικός
Ξυλικά	1	Αγροτικός
Παλαιοχώρι Δωριαίων	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Τιθρώνιο	1	Αγροτικός
ΑΜΦΙΣΣΑΣ	1	
Δροσοχώρι	1	Αγροτικός
ΑΡΑΧΩΒΑΣ	1	
Αράχωβα	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Συνεταιρισμών	Είδος Συνεταιρισμού
ΓΡΑΒΙΑΣ	4	
Αποστολιά	1	Αγροτικός
Βάργιανη	0	-
Γραβιά	1	Αγροτικός
Καλοσκοπή	0	-
Καστέλλια	1	Αγροτικός
Μαριολάτα	1	Αγροτικός
Οινοχώρι	0	-
Σκλήθρου	0	-
ΔΑΥΛΕΙΑΣ	1	
Δαύλεια	1	Ελαιουργικός
Μαυρονέρι	0	-
Παρόρι	0	-
ΔΕΛΦΩΝ	0	
Δελφοί	0	-
Χρυσό	0	-
ΔΙΣΤΟΜΟΥ	0	
Δίστομο	0	-
Στείρι	0	-
ΕΛΑΤΕΙΑΣ	5	
Ελάτειας	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Ζέλι	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Λευκοχώρι	1	Αγροτικός
Παναγίτσα	1	Αγροτικός
Σφάκα	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	3	
Επτάλοφο	1	Αγροτικός
Λιλαία	1	Αγροτικός
Πολύδροσο	1	Αγροτικός
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	8	
Αγία Μαρίνα Λοκρίδας	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Αγία Παρασκευή	2	Αγροτικός

Δήμοι / Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Συνεταιρισμών	Είδος Συνεταιρισμού
Κάτω Τιθορέα	1	Αγροτικός
Μόδι	1	Αγροτικός
Τιθορέα	2	Αγροτικός
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	6	
Άγιος Βλάσσης	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Ακόντιο	1	Αγροτικός
Ανθοχώρι	1	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Βασιλικά	2	Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός
Θούριο	0	-
Προσήλιο	0	-
Προφήτης Ηλίας	0	-
Χαιρώνεια	1	Αγροτικός
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	34	

Πηγή: Ερωτηματολόγια 2006

Δ.2.4. Αξιολόγηση έργου – αποτελεσματικής λειτουργίας των παραπάνω θεσμών

Αξιολογώντας την λειτουργία των παραπάνω σχημάτων σημειώνεται ότι πρόκειται για σχήματα που ενώ δημιουργήθηκαν κατά την Β' Προγραμματική περίοδο για την υλοποίηση συγκεκριμένων αναγκών εν τούτοις σήμερα συγκεντρώνουν, ένα σημαντικό αριθμό στελεχών που δραστηριοποιούνται στον χώρο της τοπικής ανάπτυξης και υποστηρίζουν αποτελεσματικά τους φορείς οι οποίοι τα έχουν δημιουργήσει.

Η συγκεντρωμένη εμπειρία, η τεχνογνωσία των επιχειρησιακών στελεχών είναι σημαντική, εάν συνυπολογιστεί ότι στην περιοχή δεν υπάρχει τεχνολογικό ίδρυμα ή Α.Ε.Ι. έτσι ώστε να διοχετεύεται τεχνογνωσία στον αγροτικό χώρο ή εμπειρία στην υλοποίηση προγραμμάτων των τοπικών φορέων. Οι δομές αυτές λειτουργούν σαν δομές συγκέντρωσης επιστημόνων στην περιφέρεια που εργάζονται στην τοπική και αγροτική ανάπτυξη και αποτελούν τους τεχνικούς συμβούλους των τοπικών

Ανασυγκρότηση και ανάπτυξη Παραπαράσσσιων Δήμων. Η εφαρμογή του Ο.Π.Α.Α.Χ.

φορέων, χωρίς την συμβολή των οποίων δεν θα ήταν κατορθωτή η υλοποίηση συγκεκριμένων έργων.

Δ.3. Διαρθρωτικές παρεμβάσεις έως σήμερα

Δ.3.1. Αναπτυξιακή Στρατηγική – προγραμματικό πλαίσιο

Το προγραμματικό πλαίσιο εντός του οποίου αρθρώνονται οι παρεμβάσεις, καθορίζεται από το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ), το οποίο λαμβάνει την οριστική του μορφή στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) και εξειδικεύεται μέσω των εθνικών (τομεακών) και περιφερειακών πολιτικών.

Πλαίσιο Κοινοτικής, Εθνικής και Περιφερειακής πολιτικής

Κοινοτική πολιτική

Ο νέος προγραμματικός σχεδιασμός της Περιφέρειας, 2000 – 2006, εκτός από τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του τομέα, συνεκτίμησε και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΚΑΠ και της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη, όπως ορίζονται πλέον από την κοινοτική και εθνική αγροτική πολιτική.

Συγκεκριμένα, σε ότι αφορά τα μέτρα που ισχύουν για τις διαρθρωτικές επεμβάσεις στην γεωργία και κτηνοτροφία και τις τιμές των προϊόντων, καθώς και για την διαχείριση των φυσικών πόρων της γεωργίας, στην περίοδο μέχρι το 2006, αξίζει να επισημανθούν οι κύριες αναμενόμενες μεταβολές.

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής με νέα κράτη – μέλη

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με νέα κράτη μέλη δημιουργεί τόσο κινδύνους όσο και ευκαιρίες. Ο βασικότερος κίνδυνος είναι έμμεσος και προέρχεται από ενδεχόμενη μείωση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων για την Ελλάδα. Τα υποψήφια προς ένταξη κράτη της Κεντρικής – Ανατολικής Ευρώπης έχουν αρκετά σημαντικό αγροτικό τομέα και είναι δεδομένο ότι θα διεκδικήσουν υψηλότερες ενισχύσεις της Γεωργίας τους από την Ε.Ε.

Έτσι με τα σημερινά δεδομένα, στην καλύτερη περίπτωση, θα έχουμε σταθεροποίηση των δαπανών που διατίθενται για τη γεωργία μέσω του Κοινοτικού Προϋπολογισμού στα σημερινά επίπεδα, αν όχι μείωση τους στο μέλλον.

Ο ανταγωνισμός που θα δεχθούν τα ελληνικά προϊόντα εστιάζεται κυρίως στο κρέας και στα γαλακτομικά και τα λοιπά βόρεια προϊόντα, ενώ αντίθετα η περαιτέρω διεύρυνση – άνοιγμα των αγορών των κρατών αυτών προς τα

Μεσογειακά προϊόντα, λόγω και της σταδιακής βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των πολιτών τους συνεπάγεται την αύξηση της κατανάλωσης νωπών φρούτων και λαχανικών. Συνεπώς ο κύριος κίνδυνος για την ελληνική γεωργία προέρχεται από την ενδεχόμενη μείωση των διατιθεμένων πόρων προς την Ελλάδα και λιγότερο από τον ανταγωνισμό από τα γεωργικά προϊόντα αυτών των κρατών.

Η αναθεώρηση της ΚΓΠ

Στην παρούσα φάση δεν έχει αποσαφηνισθεί πλήρως το εύρος της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και συνεπώς δεν είναι σαφώς προδιαγεγραμμένες οι επιπτώσεις της μεταρρύθμισης της χώρας μας στον αγροτικό τομέα.

Με βάση τη διαδικασία της αναθεώρησης της ΚΓΠ από το 1992 (και συγκεκριμένα η περαιτέρω αναμόρφωση της καθώς η ΚΓΠ έχει ξεκινήσει να αναθεωρείται ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1980) αλλά και το γενικότερο πλαίσιο των συζητήσεων που γίνονται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου που επηρεάζουν άμεσα την αναθεώρηση της, θα πρέπει να αναμένεται:

- Μείωση των δαπανών για τα άμεσα μέτρα στήριξης των τιμών των γεωργικών προϊόντων (τιμές παρέμβασης, εξαγωγικές επιδοτήσεις κλπ)
- Προσπάθεια σύγκλισης των τιμών των αγροτικών προϊόντων στην Ε.Ε. – που για την πλειοψηφία των προϊόντων σημαίνει μείωση – στο ύψος των διεθνών τιμών.
- Αποδέσμευση των ενισχύσεων προς τους παραγωγούς από το ύψος της παραγωγής και αντικατάστασή τους με άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις με την προϋπόθεση αλλαγών στη χρήση των παραγωγικών συντελεστών και μετατροπή του τρόπου παραγωγής από εντατικό σε εκτατικό.
- Μείωση των ποσοστάσεων για μια σειρά προϊόντων (καπνός, βαμβάκι κλπ). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ποσοστάσεις που επιβλήθηκαν με την αναθεώρηση της ΚΓΠ το 1992 στο αγελαδινό γάλα και τον καπνό, η εισαγωγή των θεσμών συνυπευθυνότητας (βαμβάκι, λάδι) έχουν επιδράσει αρνητικά στο εισόδημα του Έλληνα παραγωγού.

Οι αρνητικές επιπτώσεις από την ΚΓΠ, όπως αναφέρθηκε, αναμένεται να εστιάσουν σε εκείνα τα αγροτικά προϊόντα που είχαν υψηλό βαθμό προστασίας όπως το βαμβάκι, το σκληρό σιτάρι κλπ.

Αντίθετα, η αναθεώρηση της ΚΓΠ δεν θα επιδράσει στα διαρθρωτικά μέτρα (ουδέτερα μέτρα) που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, την εκτατική ανάπτυξη της παραγωγής, τη βελτίωση δομών εμπορίας και μεταποίησης κλπ. Πολλά από αυτά τα μέτρα αποτελούν κυρίαρχα μέσα στρατηγικής παρέμβασης για την επίλυση των βασικών διαρθρωτικών προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας.

Η ολοκληρωμένη αγροτική ανάπτυξη

Η ενίσχυση των προσπαθειών για την «Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Υπαίθρου», που προωθείται στα πλαίσια της Agenda 2000 καθώς, δίνει ιδιαίτερο βάρος στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη γεωργία αλλά και στην δημιουργία ευκαιριών και δυνατοτήτων για εξωγεωργική απασχόληση και κατά συνέπεια δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων καθώς και στην ενίσχυση και των λοιπών τομέων της οικονομίας των μικρών αγροτικών οικισμών (άρθρο 33 του Καν. (ΕΟΚ) 1257/99 του Συμβουλίου).

Η διαχείριση των φυσικών πόρων της γεωργίας

Τέλος, στο πλαίσιο της Agenda 2000, με περίοδο εφαρμογής το 2000 – 2006 αναμένεται, (με την προϋπόθεση της λήψης των απαραίτητων μέτρων) οι κατευθύνσεις – αποφάσεις που θα ληφθούν να επιδράσουν θετικά και να ευνοήσουν την Ελληνική γεωργία αλλά και τον Έλληνα γεωργό, λόγω της διάρθρωσης και των δομικών χαρακτηριστικών της Ελληνικής γεωργίας.

Συγκεκριμένα, η περιβαλλοντική παράμετρος στον αγροτικό χώρο, το μεγάλο ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που βρίσκονται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές μπορεί να χαρακτηριστεί ως συγκριτικό πλεονέκτημα για το νέο πρότυπο ανάπτυξης του αγροτικού χώρου που είναι η «βιώσιμη γεωργία» (γεωργία δηλαδή χωρίς την εξάντληση των φυσικών πόρων).

Εθνική πολιτική

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί το βασικό μέσο για την επίτευξη της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής μέσα στην διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ένα σημαντικό τμήμα των πόρων της 3^{ης} Προγραμματικής Περιόδου θα διατεθεί για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Υπαιθρου.

Η συνολική πολιτική για την αγροτική ανάπτυξη, την προγραμματική περίοδο 2000 – 2006, αποτυπώνεται σε τρεις Γενικούς Στρατηγικούς Στόχους:

- Ο **πρώτος** Γενικός Στόχος είναι «η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας ενόψει των προκλήσεων ενός συνεχώς ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος».
- Ο **δεύτερος** Γενικός Στόχος είναι «η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου για την αποκατάσταση της διαταραγμένης κοινωνικής ισορροπίας και του περιβάλλοντος»
- Ο **τρίτος** Γενικός Στόχος είναι «η διατήρηση του περιβάλλοντος και της κοινωνικής συνοχής για όλο τον αγροτικό πληθυσμό».

Η στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη θα επιτευχθεί με αλληλένδετα προγράμματα που είναι:

- ✓ Το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου 2000 – 2006»**, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου 2000 – 2006» (Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000 - 2006), συνολικού προϋπολογισμού 1 τρις δρχ., την ευθύνη διαχείρισης του οποίου έχει το Υπουργείο Γεωργίας.

Το Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000 – 2006 είναι το πρόγραμμα του Εθνικού Σκέλους. Περιλαμβάνει επτά Άξονες Προτεραιότητας που υλοποιούνται με τριάντα τέσσερα επιμέρους Μέτρα:

Άξονας 1: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης

Άξονας 2: Παρεμβάσεις στο επίπεδο μεταποίησης, τυποποίησης και εμπορίας πρωτογενούς γεωργικού και δασικού προϊόντος

Άξονας 3: Βελτίωση της ηλικιακής σύνθεσης του αγροτικού πληθυσμού

Άξονας 4: Βελτίωση των υποστηρικτικών μηχανισμών και ενημέρωσης του αγροτικού πληθυσμού με νέες τεχνολογίες

Άξονας 5: Παρεμβάσεις στο γεωργικό προϊόν

Άξονας 6: Ανάπτυξη και προστασία των φυσικών πόρων και περιβάλλοντος

Άξονας 7: Πρόγραμμα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου

✓ **Το Έγγραφο Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.Α.) 2000 – 2006**, συνολικό προϋπολογισμού 915 δις δρχ., με υπεύθυνο διαχείρισης το Υπουργείο Γεωργίας. Το Ε.Π.Α.Α. 2000 – 2006 περιλαμβάνει τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας:

Άξονας 1: Πρόωρη συνταξιοδότηση

Άξονας 2: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές καθώς και στις περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς

Άξονας 3: Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα

Άξονας 4: Δάσωση των γεωργικών εκτάσεων

✓ **Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER PLUS**

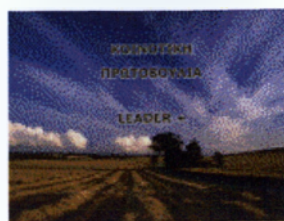
Η πρωτοβουλία έχει προϋπολογισμό 80 δις δρχ. Δημόσια Δαπάνη την ευθύνη δε του σχεδιασμού της έχει το Υπουργείο Γεωργίας και την διαχείρισή της, τοπικοί αναπτυξιακοί φορείς. Στόχος της πρωτοβουλίας LEADER PLUS, η οποία θα συμπληρώσει τα καθιερωμένα προγράμματα, είναι η προώθηση ολοκληρωμένων, πρωτότυπων στρατηγικών αιεφόρου ανάπτυξης, υψηλής ποιότητας. Περιλαμβάνει τρεις Άξονες Προτεραιότητας:

Άξονας 1: Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης

Άξονας 2: Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών και διακρατική συνεργασία

Άξονας 3: Δικτύωση

- ✓ Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.) 2000 – 2006, τα οποία περιλαμβάνουν συγκεκριμένες ενότητες δράσεων για την Αγροτική Ανάπτυξη, υπεύθυνες για τη διαχείριση των οποίων είναι οι Περιφέρειες.

Περιφερειακή πολιτική

Ο Γενικός Αναπτυξιακός Στόχος που τίθεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης 2000 – 2006 για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, είναι η αξιοποίηση των νέων μεταφορικών υποδομών, της γειτνίασης με το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας και της βιομηχανικής βάσης για την μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την αύξηση της απασχόλησης κυρίως μέσω της ανάπτυξης μιας ανταγωνιστικής οικονομίας. Ως στρατηγικοί στόχοι της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας προσδιορίζονται οι εξής:

- Ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής δραστηριότητας, η διασύνδεσή της με την τοπική οικονομία και η προσαρμογή της στις απαιτήσεις της νέας οικονομίας.
- Η ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων
- Η μείωση των έντονων φαινομένων δυΐσμού με έμφαση στις ορεινές και αγροτικές περιοχές
- Η προστασία, αποκατάσταση και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος και η αξιοποίηση των πολιτιστικών – ιστορικών πλεονεκτημάτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας δομείται σε έξι (6) Βασικούς Άξονες Προτεραιότητας, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

Άξονας 1: Μείωση των έντονων φαινομένων δυϊσμού με έμφαση στις ορεινές – αγροτικές περιοχές

Άξονας 2: Προστασία Περιβάλλοντος, Αξιοποίηση των πολιτιστικών – ιστορικών πλεονεκτημάτων και του τουριστικού προϊόντος.

Άξονας 3: Βασικές και κοινωνικές υποδομές, Ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων

Άξονας 4: Ενίσχυση – εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων και διασύνδεση με την τοπική οικονομία

Άξονας 5: Ανθρώπινο Δυναμικό

Άξονας 6: Τεχνική Βοήθεια

Ο 1^{ος} άξονας αφορά την αγροτική ανάπτυξη. Οι βασικοί στόχοι του άξονα είναι:

- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας
- Η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου
- Η εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και προστασίας του αγροτικού πληθυσμού

Αναλυτικότερα οι κύριοι στόχοι του Άξονα 1 είναι:

- Η άρση της απομόνωσης των ορεινών περιοχών
- Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου και η εξισορρόπηση των χωρικών ανισοτήτων.
- Η βελτίωση της πρόσβασης προς τα αστικά κέντρα και τους πόλους Ανάπτυξης της Περιφέρειας
- Η ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού
- Η συγκράτηση του πληθυσμού
- Η προστασία του Περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Ειδικοί στόχοι του αγροτικού τομέα είναι:

- ◆ Η ενίσχυση των υποδομών του αγροτικού τομέα
- ◆ Η ενίσχυση της συμπληρωματικής απασχόλησης στην ύπαιθρο
- ◆ Η ανάπτυξη της ορεινής γεωργίας και κτηνοτροφίας

- ◆ Ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός επιλεγμένων κλάδων και η ενίσχυση της Γεωργικής Έρευνας
- ◆ Η προσαρμογή και αναδιάρθρωση των κλάδων παραγωγής
- ◆ Η βελτίωση των δομών μεταποίησης, εμπορίας και διακίνησης των προϊόντων
- ◆ Η προώθηση των προϊόντων ονομασίας προέλευσης και των επώνυμων προϊόντων
- ◆ Η αξιοποίηση των δασικών πόρων, η ανάπτυξη της αλιείας και των ιχθυοκαλλιεργειών
- ◆ Η ανάπτυξη της μελισσοκομίας.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων επιδιώκεται στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 1.1 : Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Μέτρο 1.2 : Ορθολογική αξιοποίηση υδάτινων πόρων

Μέτρο 1.3 : Αναδασμοί – Παράλληλα έργα

Μέτρο 1.4 : Λοιπές υποδομές σχετικά με την ανάπτυξη της γεωργίας

Μέτρο 1.5 : Βασικές υπηρεσίες στην αγροτική οικονομία

Μέτρο 1.6 : Εμπορία Προϊόντων ποιότητα

Μέτρο 1.7 : Δασοκομία

Μέτρο 1.8 : Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την δασοκομία, τη γεωργία, τη διατήρηση του τοπίου καθώς και την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων

Μέτρο 1.9 : Ανακαίνιση χωριών

Μέτρο 1.10: Ενθάρρυνση των τουριστικών και Βιοτεχνικών δραστηριοτήτων

Μέτρο 1.11: Άρση της απομόνωσης των Ορεινών Περιοχών

Μέτρο 1.12: Υγεία – Πρόνοια

Μέτρο 1.13: Ενίσχυση – Βελτίωση Υποδομών Αλιείας (ΕΤΠΑ)

Μέτρο 1.14: Παρεμβάσεις ανάπτυξης ανθρωπίνου δυναμικού για την ανάπτυξη της υπαίθρου

Εκείνο όμως που αποτελεί πλέον κοινή πεποίθηση είναι ότι οι δράσεις για την ανάπτυξη του ορεινού χώρου δεν μπορούν μεμονωμένα και αποσπασματικά να επιτύχουν τους προαναφερθέντες στόχους. Μόνο αθροιστικά, συντονισμένα και στα πλαίσια συγκεκριμένων περιοχών προγραμματισμού και με σωρευτικές συνέργιες μπορούν να υπάρξουν επιτυχή αποτελέσματα. Συνεπώς η ολοκληρωμένη προσέγγιση αποτελεί βασική προϋπόθεση.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη ειδικών περιοχών της υπαίθρου που αντιμετωπίζουν προβλήματα που προέρχονται είτε από οικονομική και κοινωνική ανισότητα είτε από δυσκολίες προσαρμογής στην ΚΑΠ. Οι τοπικές αυτές ζώνες, που θα υποβοηθηθούν μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις, επιλέγονται δια της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και των κοινωνικών εταίρων.

Δ.3.2. Έργα που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ.

Οι παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν για την βελτίωση των υποδομών κατά τη διάρκεια της Β' προγραμματικής περιόδου, συνέβαλλαν στο μέτρο του δυνατού, στη βελτίωση της συνολικής εικόνας της περιοχής παρέμβασης και έλυσαν πολλά προβλήματα υποδομών.

Ειδικότερα τα έργα που υλοποιήθηκαν στην περιοχή μελέτης στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ 1994 – 1999 καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης έχουν ως ακολούθως:

ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2000 – 2006

α/α	Μέτρο	Τίτλος έργου	Κωδικός ΟΠΣ	Τελικός Δικαιούχος	Προϋπολογισμός έργου (€)
1	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής – Α' Κύκλος προκήρυξης έτους 2002	71359	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	3.326.134,71
2	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής – Β' Κύκλος προκήρυξης έτους 2002	75902	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	5.803.200,00
3	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής – 1 ^η προκήρυξη 2003	82759	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	4.000.000,00
4	1.2	Δίκτυο διωρύγων ΤΟΕΒ Χρυσού	61057	Ν.Α. Φοκίδας	573.464,00
5	1.2	Εκσυγχρονισμός αρδευτικού δικτύου ΤΟΕΒ Γραβιάς δια 2 υφιστάμενων γεωτρήσεων σε αντικατάσταση 2 παλαιών	61058	Ν.Α. Φοκίδας	341.892,88

α/α	Μέτρο	Τίτλος έργου	Κωδικός ΟΠΣ	Τελικός Δικαιούχος	Προϋπολογισμός έργου (€)
6	1.3	Μικρά παράλληλα έργα αναδασμωθείσας περιοχής Αγίου Βλασίου	58126	Ν.Α. Βοιωτίας	1.874.458,86
7	1.3	Συμπληρωματικά έργα Αγίου Βλασίου	61060	Ν.Α. Βοιωτίας	230.080,00
8	1.7	Αναδάσωση καμένης έκτασης στη θέση «ΚΕΡΑΤΟΡΑΧΗ» Δήμου Γραβιάς	57591	Δ/νη Δασών Ν. Φωκίδας	170.105,49
9	1.7	Αναδάσωση καμένων εκτάσεων περιοχών Λιβαδειάς, Χαιρώνειας, Σχηματαρίου, Ι.Μ. Μακαριώτισσας και Μαυροματίου	57592	Δ/νη Δασών Ν. Βοιωτίας	473.342,58
10	1.7	Πρόληψη και καταστολή πυρκαγιών περιοχών Λιβαδειάς, Χαιρώνειας, Θεσπιών και Πλαταιών	57593	Δ/νη Δασών Ν. Βοιωτίας	768.903,73
11	1.7	Πρόληψη και καταστολή πυρκαγιών των περιοχών Γοργοποτάμου – Αμφίκλειας – Σπερχιάδας – Αγίου Γεωργίου – Δαφνουσίων – Ελάτειας – Αταλάντης	57601	Δ/νη Δασών Ν. Φθιώτιδας	594.247,06
12	1.7	Αναδάσωση καμένων εκτάσεων περιοχών Αμφίκλειας – Αγίου Γεωργίου – Μακρακόμης	57602	Δ/νη Δασών Ν. Φθιώτιδας	616.019,02

α/α	Μέτρο	Τίτλος έργου	Κωδικός ΟΠΣ	Τελικός Δικαιούχος	Προϋπολογισμός έργου (€)
13	1.8	Μετεγκατάσταση κτηνοτροφικών μονάδων και βελτίωση ή και συμπλήρωση εγκαταστάσεων χειρισμού επεξεργασίας και αποθήκευσης αποβλήτων 1 ^η προκήρυξη	80171	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	1.600.000,00
14	1.12	Προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Κέντρων Υγείας ορεινών / αγροτικών περιοχών του ΠΕ.Σ.Υ. Στερεάς Ελλάδος	74485	ΠΕ.Σ.Υ. Στερεάς Ελλάδας	158.120,00

ΜΕΡΟΣ Ε: ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η πρόταση για το ΟΠΑΑΧ Παραπαρναάσιων Δήμων αναλύεται στο παρόν κεφάλαιο με την ακόλουθη διάρθρωση:

- ✓ Κατ' αρχήν (Ε1) γίνεται ιεράρχηση και κωδικοποίηση των αναπτυξιακών προβλημάτων – προοπτικών και στόχων της περιοχής, στη βάση της ανάλυσης και των συμπερασμάτων που προέκυψαν από τα προηγούμενα κεφάλαια.
- ✓ Στη συνέχεια διατυπώνεται η στρατηγική ανάπτυξης της περιοχής, οι γενικοί και ειδικοί στόχοι (Ε2). Η στρατηγική ανάπτυξης ορίζεται τελικά σε άξονες προτεραιότητας.
- ✓ Διατυπώνονται τα εξειδικευμένα κριτήρια επιλογής δράσεων (Ε3) και τέλος
- ✓ Καταγράφονται οι δράσεις, αναλυτικά, ταξινομημένες σε Μέτρα και Πράξεις που αντιστοιχούν στις αντίστοιχες υποδιαίρεσεις και ταξινόμηση του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας (Ε4).

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.1. Πρωτογενής τομέας		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Έλλειψη υποδομών πρόσβασης στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία, έγχειες βελτιώσεις κλπ), η κακή κατάσταση του αγροτικού δικτύου της περιοχής δυσχεραίνει την πρόσβαση τις εκμεταλλεύσεις ιδιαίτερα στους αγροτικούς Δήμους που βρίσκονται στην ανατολική πλευρά του Παρνασσού, ενώ τα προβλήματα που δημιουργούνται κατά τους χειμερινούς μήνες με τις βροχοπτώσεις, είναι εξόχως σημαντικά, καθώς καθίστανται αίτια διακοπής της αγροτικής δραστηριότητας. ❖ Έλλειψη υποδομών για τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Σημαντικά προβλήματα παρατηρούνται στο δίκτυο άρδευσης της περιοχής με σημαντικές απώλειες ύδατος λόγω της απουσίας εγχειοβελτιωτικών έργων 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ο κλάδος της κτηνοτροφίας, με δεδομένη πλέον την ύπαρξη μιας δυναμικής αγοράς των προϊόντων επιτόπου στην περιοχή παραγωγής, καθώς και μέσω προσωπικών δικτύων, παρουσιάζει ενδιαφέρον και επιδεικνύει προοπτική. Τα τυροκομικά και γαλακτομικά προϊόντα της περιοχής παρουσιάζουν αρκετά καλή ποιότητα. ❖ Η προοπτική του πρωτογενή τομέα (ιδιαίτερα στους Δήμους με σημαντική αγροτική δραστηριότητα), εντοπίζεται, όχι τόσο στην μεταβολή των καλλιεργειών όσο στην ανάπτυξη – βελτίωση της επιχειρηματικής μορφής της εκμετάλλευσης και στη μείωση του κόστους παραγωγής των προϊόντων. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και παράλληλα έργα στις αγροτικές περιοχές που εξυπηρετούν την προοπτική ανάπτυξης – βελτίωσης της επιχειρηματικής μορφής της εκμετάλλευσης και μείωσης του κόστους παραγωγής των προϊόντων.

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Καθετοποίηση της παραγωγής, μείωση κόστους παραγωγής, παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων. Η επίτευξη των στόχων αυτών πραγματοποιείται μέσω επενδύσεων που συνδυάζουν την παραγωγή με την εμπορία, την επιχειρηματικότητα στην εκμετάλλευση και την παραγωγή προϊόντων με δυνατότητες διεξόδου στην αγορά. ❖ Παραγωγικό σύστημα : με τις σωστές παρεμβάσεις στις τεχνικές παραγωγής και στην παραγωγική κατεύθυνση μπορούμε να επιτύχουμε την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων καθώς και την Παραγωγή Προϊόντων Ποιότητας (Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Βιολογικά) ❖ Δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων : με την παροχή κατάλληλων

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Προώθηση καινοτομιών και νέων πρακτικών (π.χ. Πρότυπα Επιδεικτικά Αγροκτήματα) – διεύρυνση εσόδων των απασχολούμενων στην εκμετάλλευση. ❖ Στις υπόλοιπες ζώνες της περιοχής, με δεδομένο το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων του πρωτογενή τομέα και την πολυδραστηριότητα που αναπτύσσεται, θα πρέπει να ενισχυθεί η σύνδεση των εκμεταλλεύσεων με άλλες δραστηριότητες του τριτογενή τομέα και να ενθαρρυνθεί το μοντέλο της γεωργίας με τη μορφή των πρότυπων αγροκτημάτων που παρέχουν και επιτελούν πολλαπλές λειτουργίες.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Έλλειψη επαγγελματικής κατάρτισης : η έλλειψη κατάρτισης του απασχολούμενου δυναμικού είναι πρόβλημα και ταυτόχρονα κύριο χαρακτηριστικό του πρωτογενή τομέα γενικότερα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας αλλά στη περιοχή παρέμβασης γίνεται εντονότερο λόγο της 		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Εκπαίδευση – πληροφόρηση: εκπαίδευση – κατάρτιση και διαρκής πληροφόρηση των απασχολούμενων στην εκμετάλλευση για την απόκτηση γνώσεων και στην άσκηση σύγχρονης μορφής γεωργίας (π.χ. παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων). Δημιουργία χώρων ενημέρωσης και πληροφόρησης

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
δυνατότητας για παραγωγή προϊόντων με ιδιαίτερες απαιτήσεις τόσο στις πρακτικές παραγωγής όσο και στη σωστή και κερδοφόρα διάθεση τους.		των αγροτών έτσι ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στην επικείμενη διεύρυνση της Ε.Ε. αλλά και στις νέες προοπτικές που δημιουργούν οι ανταγωνιστικές αγορές.

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.2. Μικρές επιχειρήσεις – Βιοτεχνίες		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Η ισχνή βιοτεχνική δραστηριότητα δεν καθορίζει την οικονομική και κοινωνική οργάνωση της περιοχής μελέτης. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Οι μικρές μεταποιητικές επιχειρήσεις και οικοτεχνίες που λειτουργούν στην περιοχή, δημιουργούν απασχόληση σε τμήματα του πληθυσμού και αξιοποιούν τους τοπικούς πόρους. ❖ Η βιοτεχνική δραστηριότητα αναπτύσσεται σε τομείς που έχουν σχέση με τη μεταποίηση της τοπικής παραγωγής και κυρίως τις κατασκευές, ορισμένοι κλάδοι της τοπικής βιοτεχνίας αναγνωρίζονται ως δυναμικοί (μικροέπιπλα, σιδηρά αντικείμενα) με προσπάθειες ενσωμάτωσης ποιοτικών στοιχείων και διαδικασιών. ❖ Στους τομείς της δεύτερης μεταποίησης και παραγωγής τροφίμων και αγροτικών προϊόντων, αναδεικνύεται ο δυναμισμός ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μικρού μεγέθους (οικοτεχνίες ζυμαρικών, γλυκών, ειδών αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής κλπ). ❖ Τα παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής, όπως είναι το εξαιρετικής ποιότητας ελαιόλαδο, το κρέας, τα γαλακτομικά 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ενίσχυση δράσεων για μια μεθοδική προσέγγιση – δημιουργία σύγχρονων δικτύων διάθεσης των προϊόντων. ❖ Κυρίως όμως θα προσδιοριστούν από την επιλογή χωροθέτησης Βιομηχανικής Ζώνης στην περιοχή Γραβιάς και από τις υποστηρικτικές επενδύσεις (οδοποιία, υποδομές, ενέργεια κλπ) που θα πραγματοποιηθούν για τη δημιουργία της ΒΕΠΕ.

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.2. Μικρές επιχειρήσεις – Βιοτεχνίες		
	<p>προϊόντα και γενικότερα η αξιοποίηση της τοπικής παράδοσης στην παραγωγή επώνυμων και ιδιότυπων προϊόντων της περιοχής, με έμφαση στην αξιοποίηση των τοπικών «σπεσιαλιτέ» και τη συστηματική αξιοποίηση της ιστορικής γαστρονομικής παράδοσης, διανοίγουν εξαιρετικές προοπτικές ανάπτυξης.</p>	

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.3. Τουρισμός		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Κορεσμός ορισμένων οικισμών. ❖ Η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών παραμένει σε χαμηλό επίπεδο. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Η περιοχή υποδέχεται ολοένα και μεγαλύτερο πλήθος τουριστών. ❖ Διαφαίνεται η προοπτική ανάδειξης σημείων παροχής εστίασης με υψηλές προδιαγραφές εσωτερικού και περιβάλλοντα χώρου, προσφερόμενων εδεσμάτων και επίπεδο εξυπηρέτησης στο πλαίσιο ενός δικτύου τοπικής κουζίνας, μέσω του οποίου θα δημιουργηθούν αξιόλογες ευκαιρίες επιχειρηματικής δραστηριότητας και σε οικισμούς, στους οποίους η ανάγκη διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων και ανάπτυξης της αγροτικής πολυδραστηριότητας, είναι εμφανής. ❖ Ο τομέας του οικοτουρισμού του εκπαιδευτικού τουρισμού μπορεί να προσφέρει αξιόλογες δυνατότητες ανάπτυξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και ανάδειξης νέων σύγχρονων επαγγελματιών στην περιοχή. Τούτο είναι εφικτό στο βαθμό που ολόκληρη η περιοχή συνολικά, επιτελεί λειτουργίες 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Στην περιοχή απαιτείται ένα οργανωμένο σχέδιο στήριξης και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας, με τελικό στόχο την τόνωση της απασχόλησης ιδιαίτερα στις πιο ευαίσθητες κατηγορίες πληθυσμού. ❖ Η περιοχή μελέτης, απαιτείται να διατηρήσει ένα ποιοτικό τουριστικό προφίλ. Αυτό όμως θα γίνεται σταδιακά και σε συνδυασμό με την ανάδειξη της ιστορικής της ταυτότητας και όχι με την ισοπέδωση και την υιοθέτηση ξένων προς την περιοχή προτύπων. ❖ Η ανάπτυξη της τοπικής βιοτεχνίας και χειροτεχνίας, η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας στους τομείς εστίασης και εναλλακτικού τουρισμού, προϋποθέτουν ενέργειες, υπηρεσίες και δομές που θα συνεργούν για την ενεργοποίηση της τοπικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας μέσω της προώθησης σύγχρονων μορφών επιχειρηματικής συνεργασίας (δίκτυα συνεργαζομένων επιχειρηματιών),

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.3. Τουρισμός		
	<p>συμπληρωματικές και εντάσσεται επιχειρησιακά στον άξονα του τουριστικού προορισμού Αθήνα – Λιβαδειά – Αράχωβα – Δελφοί.</p>	<p>πρωτοβουλιών προσέγγισης της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας με σύγχρονους πιστωτικούς οργανισμούς και εργαλεία, θεσμών επιχειρηματικής αριστείας (διαγωνισμοί προϊόντων / υπηρεσιών) και οργανωμένης χωροθέτησης.</p>

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.4. Πολιτισμός και τοπική ταυτότητα		
<p>❖ Το σημαντικότερο πρόβλημα της περιοχής είναι οι κίνδυνοι απώλειας της ταυτότητας της εξ' αιτίας του διαρκώς αυξανόμενου τουριστικού ρεύματος και της εισβολής συνηθειών και καταναλωτικών προτύπων και συμπεριφορών ξένων προς τη φυσιογνωμία της περιοχής. Αυτό έχει σαν συνέπειες τα εξής:</p> <p>1. Μένουν ανεκμετάλλευτα σημαντικά πολιτισμικά στοιχεία τα οποία χαρακτηρίζουν την περιοχή και θα μπορούσαν να αποτελέσουν τον προορισμό ή έναν ενδιάμεσο σταθμό με πολύ ενδιαφέρον για τον περιηγητή.</p> <p>2. Δεν αναπτύσσονται δραστηριότητες για την βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού με αποτέλεσμα να φθίνει και το ενδιαφέρον των μόνιμων κατοίκων για τον τόπο τους.</p> <p>3. Δεν γίνεται σωστή προβολή της περιοχής κι έτσι δεν αναδεικνύεται η ταυτότητά της με αποτέλεσμα η ελκυστικότητά της να παραμένει</p>	<p>❖ Η περιοχή μελέτης διαθέτει σημαντικότερο πλούτο σε ιστορία, πολιτισμό, θρησκεία, λαογραφία.</p> <p>❖ Το ιστορικό κέντρο των Δελφών και το Δελφικό τοπίο, η Αράχωβα, η Τιθορέα, η Αμφίκλεια, η Χαιρώνεια, η Γραβιά είναι τόποι εξέχουσας ιστορικής σημασίας ενώ άλλοι, όπως το Δίστομο, η Δαύλεια, τα θρησκευτικά Μοναστήρια (Όσιος Λουκάς κ.α.), καταδεικνύουν τόπους και χώρους με σημαντική συμβολή στη νεώτερη ιστορία του τόπου</p> <p>❖ Οι αρχαιολογικοί και θρησκευτικοί πόροι σε συνδυασμό με τα ήθη, έθιμα την αγροτική και μουσική παράδοση της περιοχής συγκροτούν την πολιτιστική της ταυτότητα.</p> <p>❖ Οι προοπτικές για ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής, εστιάζονται σε τρία σημεία:</p> <p>1. Στην αξιοποίηση των μυθολογικών, αρχαιολογικών και θρησκευτικών πόρων της περιοχής σε συνδυασμό με το φυσικό της κάλλος.</p>	<p>❖ Βλέπουμε λοιπόν ότι η περιοχή δεν χαρακτηρίζεται από μεμονωμένα πολιτισμικά στοιχεία τα οποία ενδείκνυται να αναδειχθούν ξεχωριστά παραβλέποντας το συνδυασμό όλων (Αρχαιολογικών, θρησκευτικών και Φυσικών πόρων με την αγροτική ταυτότητα της περιοχή) κάτι που αποτελεί τον τρόπο για την επίτευξη του βασικού στόχου που είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση όλων των δεδομένων που σχετίζονται με την περιοχή, ώστε να βελτιωθεί η συνολική εικόνα της, ώστε:</p> <p>α) να αυξηθεί η ελκυστικότητα και κατά συνέπεια η επισκεψιμότητά της, δίνοντας στον επισκέπτη την δυνατότητα εναλλακτικών και ποικίλων δραστηριοτήτων, που θα σχετίζονται με το φυσικό και ιστορικό περιβάλλον αλλά κυρίως με το ανθρώπινο, δηλαδή τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες που ταυτίζονται με την αγροτική ταυτότητα της περιοχής, στα έθιμα και</p>

Ε.1. Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και των προοπτικών της περιοχής μελέτης		
α) Προβλήματα	β) Προοπτικές	γ) Στόχοι
Ε.1.4. Πολιτισμός και τοπική ταυτότητα		
<p>στάσιμη και η επισκεψιμότητά της να μειώνεται.</p> <p>4. Εξασθένηση του κοινωνικο-οικονομικού ιστού</p> <p>5. Δημιουργείται μια λανθασμένη ή ελλιπή εικόνα τόσο για την περιοχή όσο και για τα τοπικά της προϊόντα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της πολιτιστικής της ταυτότητας</p> <p>Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια δημοσιοποίησης του προγράμματος (ανοικτές ενημερωτικές εκδηλώσεις και συνεργασίες με τα δημοτικά συμβούλια) αλλά και από την επιτόπια έρευνα και τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων, διαπιστώθηκε ότι στην περιοχή εφαρμογής πέρα από τις δημοτικές αρχές όσο και από τους απλούς πολίτες είτε μέσα από πολιτιστικούς συλλόγους είτε μεμονωμένα, να δραστηριοποιηθούν στον πολιτιστικό τομέα.</p>	<p>2. Στις εκδηλώσεις, οι οποίες μπορεί να είναι: αναβίωση εθίμων και παραδοσιακών τεχνικών, εκθέσεις ή δραστηριότητες που παρουσιάζουν και προωθούν το τοπικό προϊόν (αγροτικό, τουριστικό, πολιτιστικό), θεματικές (δρόμοι του κρασιού και του λαδιού).</p> <p>3. Στην προστασία και ανάδειξη στοιχείων της αγροτικής κληρονομιάς: αποκατάσταση παραδοσιακών κτιρίων με παραγωγική δραστηριότητα, ώστε να γίνουν επισκέψιμα (ελαιοτριβεία, πατητήρια, νερόμυλοι), ανακαίνιση χωριών, εξασφάλιση προσπελασιμότητας και σήμανση σε σημεία με πολιτιστικό ενδιαφέρον και τέλος τη δημιουργία μουσείων για τη διατήρηση της αγροτικής και λαογραφικής κληρονομιάς.</p>	<p>στον τρόπο ζωής του τοπικού πληθυσμού.</p> <p>β) μαζί με την ανάδειξη της περιοχής και μέσα από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις να αναδειχθούν και να προωθηθούν ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες.</p> <p>γ) να αποβαίνει ελκυστική και για τον μόνιμο κάτοικο. Έτσι θα τονωθεί το ενδιαφέρον του για τον τόπο που ζει και εργάζεται.</p> <p>δ) να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής του τοπικού πληθυσμού</p> <p>ε) να εκμεταλλευθεί η μικρή απόσταση από την Αθήνα αλλά και από τις πρωτεύουσες των νομών.</p>

Ε.2. Στόχοι και στρατηγική ανάπτυξης

Ε.2.1. Εισαγωγή

Το πλαίσιο της στρατηγικής και των στόχων που τίθενται για την ανάπτυξη της περιοχής μελέτης και, ειδικότερα το μέρος που θα εξυπηρετηθεί μέσω του Ο.Π.Α.Α.Χ., διαμορφώνεται ως συσχετισμός μιας σειράς δεδομένων, όπως ορίζονται από: τη στρατηγική των τομεακών προγραμμάτων, όπως διατυπώνεται στα σχετικά κείμενα του ΚΠΣ 2000 – 2006, τον σχεδιασμό και τη στρατηγική ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όπως διατυπώνονται στα σχετικά κείμενα του ΚΠΣ 2000 – 2006, τις κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (Μελέτη ορεινών όγκων κλπ) και την υφιστάμενη κατάσταση της περιοχής μελέτης – προβλήματα, ανάγκες, προοπτικές – και τα ιδιαίτερα γεωγραφικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά, τους διαθέσιμους πόρους, τη φυσική κληρονομιά, την πολιτιστική παράδοση, την εμπειρία της περιοχής και το ενδογενές ανθρώπινο δυναμικό, όπως αποτυπώθηκαν στην παρούσα μελέτη.

Οι γενικοί στόχοι που τίθενται για την ανάπτυξη της περιοχής μελέτης συνδέονται άμεσα με τους **γενικούς στόχους** του προγράμματος ανάπτυξης των ορεινών κοινωνιών, δηλαδή:

- ◆ την άρση της απομόνωσης,
- ◆ τη συγκράτηση του πληθυσμού,
- ◆ την αναστροφή των τάσεων γήρανσης και
- ◆ τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων.

Καθώς και με **ειδικούς στόχους**, οι οποίοι προσδιορίζουν ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της ανάπτυξης όπως:

- Προστασία του περιβάλλοντος,
- διάρκεια της ανάπτυξης (διατηρησιμότητα),
- διάχυση των ωφελειών της ανάπτυξης,
- ισόρροπη ανάπτυξη,
- αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης.

Ε.2.2. Ανάλυση Στόχων για την περιοχή μελέτης

Η στρατηγική ανάπτυξης των Παραπαρναάσιων Δήμων δομείται στη βάση της ισόρροπης, ενδογενώς στηριζόμενης ήπιας ανάπτυξης, με ποιοτικές δραστηριότητες κλίμακας και συνδυασμού των τομέων της οικονομίας και των πολλαπλών πηγών εισοδήματος. Με τους όρους αυτούς νοείται η ανάπτυξη η οποία στηρίζεται στους διαθέσιμους και τους δυνάμει να δημιουργηθούν αναπτυξιακούς πόρους. Έτσι, σύμφωνα με τα φυσικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα της περιοχής:

- Η ανάπτυξη της περιοχής μελέτης οφείλει να είναι σχεδιασμένη με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιεί την ανεξέλεγκτη δράση εξωγενών δυνάμεων της αγοράς. Δεδομένου του φυσικού περιβάλλοντος και της ιστορικότητας της περιοχής, απαιτείται η συστηματική συμμετοχή / παρέμβαση του Κράτους, της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, της Περιφερειακής Διοίκησης και των τοπικών κοινωνιών.
- Η ενίσχυση του παραγωγικού συστήματος της περιοχής πρέπει να πραγματοποιηθεί στη βάση βέλτιστων συνδυασμών δράσεων οι οποίες αφορούν σε όλους τους τομείς της οικονομίας, με έμφαση στην αειφόρο και βιώσιμη διατήρηση των φυσικών και ιστορικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, χωρίς μονομερείς εξαρτήσεις (π.χ. από τον τουρισμό)
- Οι μικρές παραγωγικές μονάδες της περιοχής, οι οποίες επιδεικνύουν δυναμισμό στην παραγωγή προϊόντων ποιότητας, θα πρέπει να ενισχυθούν κατά προτεραιότητα.
- Απαραίτητη για την επιτυχία του ολοκληρωμένου προγράμματος της περιοχής, θεωρείται η ενίσχυση των υφιστάμενων τεχνικών υποδομών.

Οι ενέργειες και δράσεις που θα επιλεγούν, θα πρέπει να εξυπηρετούν τη βασική φιλοσοφία της ισόρροπης – ενδογενούς ήπιας ανάπτυξης, μέσω της αξιοποίησης του φυσικού, ιστορικο – πολιτισμικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, με στόχο:

1. Την ένταση της ελκυστικότητας με ποιότητα και την αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής, δίνοντας στους επισκέπτες την δυνατότητα

εναλλακτικών και ποικίλων δραστηριοτήτων, που θα σχετίζονται με το φυσικό και ιστορικό περιβάλλον αλλά κυρίως με το ανθρώπινο, δηλαδή τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες που ταυτίζονται με την αγροτική ταυτότητα της περιοχής, στα έθιμα και στον τρόπο ζωής του τοπικού πληθυσμού.

2. Την ανάδειξη και προώθηση ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών.
3. Την ανάδειξη και προώθηση πολιτιστικών γεγονότων της περιοχής.
4. Την τόνωση του ενδιαφέροντος του μόνιμου πληθυσμού, στον τόπο που ζει και εργάζεται.
5. Τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Για την επίτευξη του γενικού στόχου «συγκράτηση του πληθυσμού» στους ορεινούς όγκους (ειδικά των νέων), είναι ανάγκη να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας σε άλλους - πλην του αγροτικού - τομείς της οικονομίας. Το χαμηλό εισόδημα που εξασφαλίζουν οι αγρότες στους ορεινούς όγκους αποτελεί αντικίνητρο για τη συνεχιζόμενη απασχόληση των νέων στον αγροτικό τομέα.

Επί πλέον, το χαμηλό εισόδημα και - συνακόλουθα - το χαμηλό επίπεδο κατανάλωσης, αναπαράγει αντίστοιχα χαμηλό βιοτικό επίπεδο και συντηρεί την έλλειψη προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών στην τοπική αγορά. Διαιωνίζεται έτσι η τάση φυγής από τους ορεινούς όγκους, καθώς οι προοπτικές βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου παραμένουν στάσιμες.

Το Ολοκληρωμένο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα για την περιοχή μελέτης, αποσκοπεί:

- Στην κινητοποίηση και ενδυνάμωση των τοπικών παραγωγικών πόρων και του ενδογενούς δυναμικού, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των παραγωγικών τομέων, να επιτευχθεί η άρση των τοπικών ανισοτήτων και να διευκολυνθεί η ένταξη της περιοχής στο εθνικό παραγωγικό σύστημα.
- Στη δημιουργία των προϋποθέσεων που θα βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού και θα μειώσουν / αναστρέψουν τις τάσεις πληθυσμιακής συρρίκνωσης και δημογραφικής γήρανσης.
- Στην προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού, πολιτισμικού και δομημένου περιβάλλοντος, ώστε να επιτευχθούν οι όροι εκείνοι που θα

επιτρέψουν την αειφόρο ανάπτυξη και αξιοποίησή τους ως παραγωγικούς πόρους.

- Στη δημιουργία συνθηκών βελτίωσης της επιχειρηματικότητας και την αναβάθμιση των μηχανισμών δημιουργίας απασχόλησης, υψηλότερων εισοδημάτων και παροχής υποστήριξης στον πολίτη.

Το πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής για την περιοχή μελέτης, διαμορφώνεται από τις ακόλουθες κατευθύνσεις: την ανάδειξη και προώθηση τοπικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, την ενίσχυση της ταυτότητας και της κοινωνικής συνοχής, την προώθηση της ποιότητας στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται και την αειφόρο συντήρηση του συνδυασμού φυσικού περιβάλλοντος και πολιτισμού.

- ❖ Όσον αφορά στην **αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης**, είναι σκόπιμο να διατυπωθούν ορισμένοι πρόσθετοι *ειδικοί* στόχοι όπως:

- Η οικολογική διαχείριση.
- Η μεταστροφή των παραδοσιακών καλλιεργειών σε καλλιέργειες περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον.
- Η ανάδειξη των τοπικών προϊόντων. Η περιοχή μελέτης μπορεί (και πρέπει) να διατηρήσει και να επεκτείνει εξαιρετικής ποιότητας επωνύμων και ποιοτικών προϊόντων κρέατος, γάλακτος, ελαιολάδου, ενώ ορισμένες υποπεριοχές μπορούν να βελτιώσουν συνολικά την εικόνα της περιοχής με την παραγωγή προϊόντων παραδοσιακής βιοτεχνίας.
- Η αναβίωση των πολιτισμικών παραδόσεων.

- ❖ Από την **κατάσταση της αγοράς και τις διασυνδέσεις των ορεινών περιοχών μεταξύ τους και με τα αστικά και ημιαστικά κέντρα**, σύμφωνα με τα στοιχεία που αποτυπώθηκαν στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, απορρέουν επίσης ορισμένοι πρόσθετοι *ειδικοί* στόχοι:

- Η ενοποίηση της αγοράς στους ορεινούς όγκους της Περιφέρειας, η οποία επιτυγχάνεται με μια σειρά παρεμβάσεων που ενσωματώνονται στα δομικά χαρακτηριστικά του σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης.

❖ Πρόσθετοι ειδικοί στόχοι θα πρέπει να διατυπωθούν και για το **σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης** καθεαυτό:

- Η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Η αύξηση των διανυκτερεύσεων.
- Η αύξηση της κατά κεφαλή δαπάνης των επισκεπτών.

Για την επίτευξη των παραπάνω πρόσθετων ειδικών στόχων, θα πρέπει να υλοποιηθούν συγκεκριμένες δέσμες δράσεων οι οποίες θα συνεργούν:

- ◆ Στην στήριξη και ανάδειξη των οικισμών της περιοχής ως *χώρων ζωής, παραγωγικής δημιουργίας, πρότυπης διαμονής και εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων*, με άμεσες επιπτώσεις στο εισόδημα των κατοίκων με κύρια ή μερική απασχόληση στον αγροτικό τομέα.
- ◆ Στην αξιοποίηση της – ήδη υψηλής – ελκυστικότητας που επιδεικνύουν ορισμένες υποπεριοχές ως τόποι γαστρονομικής απόλαυσης και την ανάδειξη του δυναμικού τομέα της μαζικής εστίασης, με την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η εφαρμογή του μοντέλου «**δυναμικής ροής**» στη σύνθεση του επιχειρησιακού σχεδίου, συμβάλλει αποφασιστικά στην επίτευξη των επί μέρους στόχων, καθόσον δημιουργεί διαύλους και δίκτυα επικοινωνίας τα οποία προσαρμόζουν τις υποδομές στις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης. Συνεπώς, μια δέσμη δράσεων μέσω της οποίας επιτυγχάνονται οι στόχοι αυτοί αυτοτελώς και όχι ως παρενέργειες των κύριων δράσεων, θα πρέπει απαραίτητα να περιληφθεί στο Επιχειρησιακό Σχέδιο.

Με το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο, σε συνδυασμό και με τα προγράμματα που υλοποιούνται παράλληλα (ΠΕΠ, Leader+), επιχειρείται η στήριξη της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής και η ενθάρρυνση της αγροτικής πολυδραστηριότητας, με σκοπό την ανάπτυξη ενός ισχυρού και βιώσιμου ρεύματος επιχειρηματικότητας στην ύπαιθρο.

Οι στόχοι που περιγράφηκαν πριν (γενικοί και ειδικοί) συνθέτουν **πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας**, στο πλαίσιο των οποίων καταγράφονται – ενδεικτικά –

παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τους στόχους του Αναπτυξιακού Προγράμματος των Παραπαρνασσίων Δήμων.

Α. Βελτίωση της ποιότητας Ζωής και της Επισκεψιμότητας στους οικισμούς της περιοχής: τα προηγούμενα στάδια της μελέτης και η δημόσια διαβούλευση ανέδειξαν σοβαρές ελλείψεις σε έργα ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης και κοινωνικών υπηρεσιών.

Ιδιαίτερες αδυναμίες παρουσιάζει η αγροτική οδοποιία της περιοχής, το δίκτυο ύδρευσης και η κατασκευή των δημόσιων (κοινοτικών) κοινόχρηστων χώρων.

Β. Ενίσχυση της ταυτότητας της περιοχής – Προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος: η ισόρροπη διάχυση, στο εσωτερικό της περιοχής μελέτης, της έντασης που παράγεται από το αναπτυσσόμενο τουριστικό ρεύμα, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ενίσχυσης της τουριστικής ελκυστικότητας όλης της ζώνης, με βάση τις εναλλακτικές δραστηριότητες και την ειδικότερη αξιοποίηση του μοναδικού ιστορικού πλούτου και της πολιτιστικής παράδοσης. Οι οικισμοί της περιοχής έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν τουριστική κατανάλωση και φαινόμενα τουριστικής παραμονής έστω και ολιγόμηρης διάρκειας, βασισμένα όμως σε μια τουριστική πολιτική Ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών με υψηλές προδιαγραφές.

Η ταυτότητα και η ποιότητα πρέπει να κινούνται στον αντίποδα του μαζικού τουρισμού και της μαζικής κατανάλωσης και να διαπερνούν όλες τις κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες.

Δεδομένου ότι στην περιοχή επισημαίνονται χώροι υπερτοπικής σημασίας (εθνικός δρυμός του Παρνασσού, Αρχαιολογικός χώρος Δελφών, Δάσος Τιθορέας κλπ), η δημιουργία και η συντήρηση ταυτότητας καθίσταται μείζονος σημασίας και η προστασία και ορθολογική διαχείριση των δασικών ζωνών και του φυσικού περιβάλλοντος, αναδεικνύονται ως υψηλές προτεραιότητες.

Γ. Στήριξη και Ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας στην περιοχή – Ανάδειξη Δυναμικών Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών: η ανάπτυξη της περιοχής είναι συνυφασμένη με την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, το συνδυασμό όλων των τομέων της οικονομίας και την προώθηση της αγροτικής πολυδραστηριότητας. Στόχος του άξονα είναι η ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας για την ενίσχυση της απασχόλησης και του εισοδήματος στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της οικονομίας, μέσω δράσεων που θα ενισχύουν την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και ιδίως εκείνων που θα αξιοποιούν τους τοπικούς πόρους.

Οι δράσεις του άξονα επιδιώκουν την επίτευξη συγκεκριμένων ειδικών στόχων:

- Βελτίωση της αποδοτικότητας του παραγωγικού ιστού της τοπικής οικονομίας.
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων.
- Αύξηση των επενδυτικών δραστηριοτήτων.
- Βελτίωση της εμπορίας τοπικών γεωργικών – κτηνοτροφικών προϊόντων ποιότητας.
- Ανάδειξη νέων μορφών οικονομικής δραστηριότητας.
- Ενίσχυση βιοτεχνικών – οικοτεχνικών δραστηριοτήτων.

Η διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με σκοπό τη συμπληρωματική ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών, αποτελεί προτεραιότητα για τον άξονα αυτό. Συσχετίζεται άμεσα με την αύξηση της απασχόλησης, κυρίως του γυναικείου αγροτικού πληθυσμού.

Η ποιοτική παραγωγή τροφίμων (τοπικές «σπεσιαλιτέ») και η ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών στον τριτογενή τομέα, είναι δραστηριότητες οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία στην περιοχή.

Δ. Ανάπτυξη και στήριξη δυναμικών Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων – Προώθηση καινοτομιών στον αγροτικό χώρο – Εμπορία Προϊόντων Ποιότητας: Στόχος του άξονα είναι η ενίσχυση της απασχόλησης και του εισοδήματος στην περιοχή και η δημιουργία των προϋποθέσεων για την

επίτευξη αποκεντρωμένης και βιώσιμης ανάπτυξης στον πρωτογενή τομέα, με έμφαση στην καθετοποίηση της παραγωγής και σε καινοτόμες ενέργειες στον αγροτοκτηνοτροφικό χώρο.

Ο πρωτογενής τομέας της περιοχής εισφέρει σημαντικά ποσοστά στην οικονομία και στην απασχόληση, ενώ με δεδομένη την δημογραφική αποψίλωση της περιοχής, η συγκράτηση των νέων που ασχολούνται στον πρωτογενή τομέα αποτελεί βασική προτεραιότητα του άξονα.

Η ανάπτυξη πρότυπων καλλιεργειών σε περιορισμένη κλίμακα καθώς και η αξιοποίηση των φαρμακευτικών και αρωματικών φυτών, η μελισσοκομική δραστηριότητα της περιοχής για τη δημιουργία συμπληρωματικού εισοδήματος, πρέπει να αποτελέσουν τις κυριότερες δράσεις για την επίτευξη των στόχων του άξονα.

Σημειώνεται θετικά το ενδιαφέρον για την προοπτική πειραματισμού και ανάπτυξης **πρότυπων επισκέψιμων αγροκτημάτων**, σε συνδυασμό με το αναπτυσσόμενο ρεύμα τουρισμού. Η εμπειρία από τις μέχρι σήμερα πρακτικές δείχνει ότι η δράση αυτή αυξάνει την επισκεψιμότητα της περιοχής, μπορεί να δημιουργήσει συνέργιες ανάμεσα σε διαφορετικούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής, να «μεταφέρει» μια ελκυστική εικόνα για την ύπαιθρο στο εξωτερικό της περιβάλλον και να δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Με τις δράσεις του άξονα επιδιώκεται:

- Η βελτίωση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των κλάδων του κτηνοτροφικού και αγροτικού τομέα, μέσω της καθετοποίησης της παραγωγής και του εκσυγχρονισμού των συνθηκών εργασίας του αγροτικού πληθυσμού.
- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του πρωτογενή τομέα.
- Η αύξηση των επενδυτικών δραστηριοτήτων στον πρωτογενή τομέα.
- Η ανάδειξη νέων μορφών αγροτικής δραστηριότητας.
- Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού.

Ε. Ενδυνάμωση της κοινωνικής Συνοχής της Περιοχής – Εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού: η Παραπαρνάσσια περιοχή έχει κοινά οικονομικά γεωγραφικά πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Οι κάτοικοι έχουν σαφή επίγνωση αυτής της κοινής πορείας η οποία καθορίζεται από το πλέγμα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσεται με πυρήνα (και από) τον ορεινό όγκο του Παρνασσού.

Η δημιουργία του συνδυασμού των Παραπαρνάσσιων Δήμων αποτελεί ένα ποιοτικό άλμα στην εξέλιξη της εταιρικής σχέσεις που αναπτύσσεται στην περιοχή. Είναι απαραίτητη όμως η ενίσχυση πρακτικών μέσω των οποίων οι διασυνδέσεις των τοπικών κοινωνιών και η κοινωνική συνοχή σφυρηλατούνται και ενδυναμώνονται.

Η πρακτική που αναπτύσσεται με πρωτοβουλίες των τοπικών φορέων για την ανάπτυξη κοινών υπηρεσιών, η από κοινού αντιμετώπιση των θεμάτων ανάπτυξης, καθώς επίσης και η τοπική διαβούλευση και η ανάπτυξη καινοτόμων εταιρικών σχέσεων μεταξύ φορέων του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, σωρεύουν εμπειρία στην περιοχή. Μέσω του Ο.Π.Α.Α.Χ. επιδιώκεται η μονιμοποίηση των πρωτοβουλιών αυτών, με στόχο την ισχυρότερη προβολή της περιοχής και την αποτελεσματικότητα στην ανάπτυξη σύγχρονων μορφών επιχειρηματικότητας (κοινωνική οικονομία) κλπ.

Τέλος ο πληθυσμός της περιοχής θα πρέπει να αποκτήσει δεξιότητες και προσόντα προκειμένου να εξυπηρετήσει αποτελεσματικά (αλλά και να εξυπηρετηθεί από) την αναπτυξιακή διαδικασία στην περιοχή.

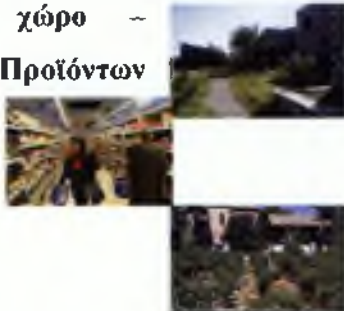

Για την εξυπηρέτηση των 5 κεντρικών στρατηγικών κατευθύνσεων προτείνεται σειρά δράσεων και ενεργειών με κριτήρια επιλογής, τα οποία αναλύονται στο επόμενο κεφάλαιο.

Ενδεικτικά, οι παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τους στόχους των προγραμμάτων παρουσιάζονται στο στόχο ως ακολούθως:

Αξονας προτεραιότητας	Ενδεικτικές δράσεις
<p>Αξονας 1.: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και της Επισκεψιμότητας στους οικισμούς της περιοχής</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναβάθμιση του οικιστικού δυναμικού ▪ Αναπλάσεις ▪ Ασφαλτοστρώσεις ▪ Υπηρεσίες πρόνοιας, φύλαξης παιδιών, εξυπηρέτησης πολιτών ▪ Δίκτυα ύδρευσης , άρδευσης, υδατοδεξαμενές, ομβροδεξαμινές ▪ Αγροτικοί δρόμοι κλπ
<p>Αξονας 2.: Ενίσχυση της ταυτότητας της περιοχής – Προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναβάθμιση του ξενοδοχειακού δυναμικού ▪ Ζώνη αγροτουριστικής ανάπτυξης ▪ Ολοκληρωμένη δραστηριότητα για την οργάνωση της τοπικής γαστρονομίας ▪ Ανάδειξη μνημείων ιστορικής και αγροτικής κληρονομιάς ▪ Δράσεις για τον τοπικό πολιτισμό και την τοπική ταυτότητα (εθνολογικές ομάδες, σημαντικές τοπικές εκδηλώσεις κλπ)
<p>Αξονας 3.: Στήριξη και Ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενισχύσεις σε παραδοσιακά βιοτεχνικά και χειροτεχνικά εργαστήρια παραδοσιακών τροφίμων ▪ Επιχειρήσεις της νέας οικονομίας που δραστηριοποιούνται στην

	<p>περιοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας και διαμεσολάβησης (τράπεζες, οργανισμοί αδειοδότησης κλπ)
<p>Άξονας 4.: Ανάπτυξη και στήριξη δυναμικών Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων – Προώθηση καινοτομιών στον αγροτικό χώρο – Εμπορία Προϊόντων Ποιότητας:</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ▪ Δημιουργία επισκέψιμων αγροκτημάτων ▪ Δημιουργία δικτύων διανομών
<p>Άξονας 5.: Ενδυνάμωση της κοινωνικής Συνοχής της Περιοχής – Εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναβίωση πολιτιστικών εκδηλώσεων ▪ Ενδυνάμωση συλλόγων και συλλογικών σχημάτων ▪ Στήριξη νέων εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου τομέα ▪ Ενίσχυση πρωτοβουλιών στην κοινωνική οικονομία

Ε.3. Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής αναπτυξιακών παρεμβάσεων

Στο παρόν κεφάλαιο αναλύεται ο τρόπος επιλογής παρεμβάσεων ως προς τα τυπικά κριτήρια που πρέπει να πληρούν, προκειμένου να τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα, η συμβατότητα με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές και η πληρότητα.

Η επιλογή της ανάπτυξης του τουρισμού στους ορεινούς όγκους, από τη μια πλευρά, αποτελεί αναπτυξιακό «εργαλείο» για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που διατυπώθηκαν στο κεφάλαιο Ε.1., ταυτόχρονα όμως συνιστά και ένα τελικό αποτέλεσμα. Με την έννοια αυτή, εκφράζει και πραγματοποιεί και τους ειδικούς στόχους προς τους οποίους συγκλίνουν τα αποτελέσματα των δράσεων που θα επιλεγούν.

Έτσι, οι **ειδικοί στόχοι**, ως αποτέλεσμα μέτρων και δράσεων (εκροών), εφάπτονται με το αποτέλεσμα της τουριστικής ανάπτυξης, η **συνάφειά** τους δε με τους γενικούς στόχους απορρέει από τη σύγκλιση των δράσεων προς τον «βαρύτερο» **ειδικό στόχο** που είναι η δημιουργία ενός άρτιου, εμπορεύσιμου και ανταγωνιστικού τουριστικού προϊόντος. Για τη δέσμη των σχετικών δράσεων που θα επιλεγούν, οι ορεινοί όγκοι διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους και η **ενεργός ζήτηση είναι τεκμηριωμένη**.

Η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης που προτείνεται προβλέπει τη σύμπραξη (με διάκριση των ρόλων) του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Οι γενικοί στόχοι των νέων θέσεων εργασίας προσδιορίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου της **διάρκειας** της οικονομικής ανάπτυξης. Επομένως δεν αναφέρονται στις θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν από τη δημόσια δαπάνη καθεαυτή, αλλά – από το αποτέλεσμα αυτής της δαπάνης – στη δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος. Αναμφίβολα, η δημόσια δαπάνη θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας με διάρκεια, αλλά η επιτυχία του στόχου των νέων θέσεων εργασίας και της αύξησης του εισοδήματος εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό και από το μέγεθος της ιδιωτικής δαπάνης.

Για το λόγο αυτόν, κεντρικός ειδικός στόχος του προγράμματος, είναι η **μεγιστοποίηση των ιδιωτικών επενδύσεων** η οποία προϋποθέτει τη δημιουργία **ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος**. Η προϋπόθεση αυτή υπαγορεύει την κατεύθυνση της δημόσιας δαπάνης σε δράσεις που δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, σε επίπεδα που επιτυγχάνουν τους γενικούς στόχους.

Η δέσμη των παρεμβάσεων που προτείνονται συγκλίνουν προς αυτούς τους ειδικούς στόχους.

Οποσδήποτε τα αποτελέσματα των δράσεων συγκλίνουν προς την επίτευξη και άλλων στόχων. Η βελτίωση των υποδομών, για παράδειγμα, δεν συμβάλλει μόνο στη συγκρότηση του τουριστικού προϊόντος και δεν δημιουργεί μόνον ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα, αλλά συμβάλλει αποφασιστικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Έτσι οι επιπτώσεις των προτεινόμενων δράσεων συγκλίνουν προς την επίτευξη και των συνολικών στόχων ανεξάρτητα από την επίπτωσή τους (impact) στο συγκεκριμένο στόχο τον οποίο εξυπηρετούν.

Ε.3.1. Ορισμός Κριτηρίων επιλογής αναπτυξιακών παρεμβάσεων ανά τομέα

Κριτήριο : Σκοπιμότητα των Παρεμβάσεων

Η πρόταση Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης του Αγροτικού χώρου Παραπαρναάσιων Δήμων περιλαμβάνει 97 πράξεις (μέτρο 1.1) 17 για επενδύσεις σε αγροτοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (κυρίως για καθετοποίηση υφιστάμενων εκμεταλλεύσεων), 4 περίπου επενδύσεις στην ενθάρρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων (μέτρο 1.10).

Περιλαμβάνει επίσης υποστηρικτικές πράξεις για την προώθηση τοπικών αγροτικών προϊόντων (μέτρο 1.6), πράξεις εφαρμογής συστημάτων ποιότητας σε επιχειρήσεις μεταποίησης πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα και πράξεις κατάρτισης προσωπικού στην εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (μέτρο 1.6).

Επίσης περιλαμβάνει μια σειρά έργα υποδομών στήριξης της αγροτικής παραγωγής και βελτίωσης της αγροτικής υποδομής στους αγροτικούς οικισμούς όπως:

Εγγειοβελτιωτικά έργα βασικών υποδομών στους αγροτικούς δήμους (μέτρο 1.2), έργα βελτίωσης σε υφιστάμενους αναδασμούς (μέτρο 1.3), έργα υποδομής σχετικά με την ανάπτυξη της γεωργίας (μέτρο 1.4) και έργα βελτίωσης της επισκεψιμότητας των οικισμών της περιοχής (μέτρο 1.9) και έργα στους δασικούς όγκους (μέτρα 1.7, 1.8).

Ακόμη περιλαμβάνει υπηρεσίες στην αγροτική οικονομία (μέτρο 1.5), υπηρεσίες στην υγεία και πρόνοια (μέτρο 1.12) αλλά και παρεμβάσεις για την άρση της απομόνωσης των ορεινών περιοχών (μέτρο 1.11) και τέλος δράσεις από το Ε.Κ.Τ. (μέτρο 1.14)

Τα έργα τεχνικής υποδομής τόσο βασικής αστικής όσο και υποδομής αγροτικής παραγωγής έχουν περιληφθεί στην πρόταση των ΟΠΑΑΧ με κριτήριο τη βελτίωση του επιπέδου ποιότητας ζωής, την πλήρη κάλυψη των αναγκών σε ύδρευση των κατοίκων και την ευχερή προσπέλαση στους χώρους άσκησης της αγροτικής δραστηριότητας ιδιαίτερα στα ορεινά της περιοχής προγραμματισμού.

Τα ιδιωτικά έργα (σχέδια) με σκοπό την **πολυαπασχόληση**, αποβλέπουν στην ανάπτυξη δραστηριότητας των κατοίκων σε ένα τομέα με ανερχόμενο δυναμισμό και με προτεραιότητα την αξιοποίηση της γεωργικής παραγωγής και την τοποθέτηση επώνυμων και ποιοτικών προϊόντων στις αγορές της Περιφέρειας και της Αττικής. Βασικό κριτήριο για την ένταξη στο πρόγραμμα έργων αυτής της κατηγορίας είναι η δημιουργία συμπληρωματικών με την κλασική γεωργική δραστηριότητα και η δημιουργία απασχόλησης.

Η ενίσχυση της **βελτίωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων** («σχέδια βελτίωσης») πρέπει να γίνει με κριτήριο τη βελτίωση προοπτική, και μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και τη διαμόρφωση υγιεινών συνθηκών στην παραγωγή. Τα σχέδια βελτίωσης πρέπει να επιλεγούν αυστηρά και να αφορούν μονάδες που εξασφαλίζουν τα παραπάνω κριτήρια.

Οι δράσεις για την ανάπτυξη στον τομέα εναλλακτικών μορφών τουρισμού, περιλαμβάνουν την αυστηρή επιλεκτική ενίσχυση και δημιουργία υποδομής νέων καταλυμάτων σε γεωγραφικά σημεία και με έμφαση στις δυνατότητες άσκησης παράλληλων δραστηριοτήτων και ανάδειξης αξιόλογων και επισκέψιμων τόπων φυσικού κάλλους, ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Προς την ίδια κατεύθυνση αποτελεί προτεραιότητα του προγράμματος η ενίσχυση **ποιοτικών**, βάσει προδιαγραφών ΕΟΤ και ΕΦΕΓ, **χώρων εστίασης** με την προϋπόθεση ότι θα αναλαμβάνουν την υποχρέωση συμμετοχής σε φορέα – δίκτυο της τοπικής κουζίνας. Στόχος είναι η δημιουργία μόνιμων και υψηλής εισοδηματικής στάθμης, τουριστικού ρεύματος στην περιοχή με την καθιέρωση σταθερών σημείων αναφοράς και ανάδειξή της σε επώνυμο και σε ταυτότητα τουριστικό προορισμό.

Κριτήριο : Ωριμότητα των Παρεμβάσεων

Τα προτεινόμενα στα πλαίσια του Ο.Π.Α.Α.Χ. της περιοχής έργα και παρεμβάσεις των Ο.Τ.Α. και των ιδιωτών δυνητικών δικαιούχων χαρακτηρίζονται από ικανοποιητικό επίπεδο ωριμότητας στην κατανόηση των δεδομένων και των απαιτήσεων του προγράμματος όσο και ως προς την επάρκεια των δικαιούχων να παρακολουθούν και να ελέγχουν την υλοποίηση των παρεμβάσεων που αναλαμβάνουν. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις ανά τομέα με τις προϋποθέσεις και όρους για την έγκαιρη έναρξη και την επιτυχή υλοποίηση.

Κριτήριο : Συμβατότητα των παρεμβάσεων με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές

Το σύνολο των προτεινόμενων έργων και παρεμβάσεων εντάσσονται και είναι προσαρμοσμένα στους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες που αφορούν τον ανταγωνισμό, τη νομοθεσία περί συμβάσεων έργων προμηθειών και υπηρεσιών (όσον αφορά τα έργα των ΟΤΑ), την τήρηση των κοινοτικών κανόνων και της εθνικής νομοθεσίας για το περιβάλλον. Ήδη, από το στάδιο διαβούλευσης με

τον τοπικό πληθυσμό και τους συλλογικούς φορείς της περιοχής έχει τηρηθεί και προβλέπεται να τηρηθεί και στα επόμενα στάδια εφαρμογής του προγράμματος το σύνολο των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας. Οι παρεμβάσεις του Ο.Π.Α.Α.Χ. είναι καθ' όλα συμπληρωματικές με τις δράσεις που προβλέπονται στα πλαίσια του περιφερειακού προγραμματισμού (Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας, LEADER+) όσο και στα πλαίσια των εθνικών τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (προγράμματα τουρισμού Ε.Π.ΑΝ.).

Κριτήριο : Πληρότητα των προτεινόμενων παρεμβάσεων

Για κάθε προτεινόμενο έργο ή κατηγορία έργων ή παρεμβάσεων είναι διασφαλισμένη η πληρότητά τους σε σχέση με τους στόχους και τις επιδιώξεις του αντίστοιχου μέτρου, τη λειτουργικότητά τους ως προς το φυσικό αντικείμενο καθώς και τη σαφήνεια των προτεινόμενων. Για κάθε παρέμβαση σε επίπεδο ΟΤΑ όπως και για τις δράσεις ιδιωτών, έχει ληφθεί μέριμνα ώστε να είναι σαφείς οι φορείς λειτουργίας ή διαχείρισης των έργων.

Ε.3.2. Εξειδίκευση αναπτυξιακών παρεμβάσεων ανά Άξονα και Μέτρο

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις του Επιχειρησιακού Σχεδίου για το Ο.Π.Α.Α.Χ. της Παραπαρνώσιας περιοχής. Για την παρουσίαση των δράσεων, ως βασική, επιλέγεται η ταξινόμηση σε Μέτρα και Πράξεις η οποία εναρμονίζεται με τις αντίστοιχες υποδιαίρεσεις του Συμπληρώματος Προγραμματισμού του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Συνοπτικά, η συνολική διάρθρωση του Επιχειρησιακού Σχεδίου για το Ο.Π.Α.Α.Χ. φαίνεται στον πίνακα όπου βρίσκεται στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου.

Τα έργα που προτείνεται να διαμορφώσουν το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Ο.Π.Α.Α.Χ., τεκμηριώνονται από πλευράς φυσικού αντικειμένου, βαθμού

ωριμότητας, χρονοδιαγράμματος υλοποίησης και προϋπολογισμού στα Παραρτήματα που ακολουθούν:

- ❖ Στο **Παράρτημα I** καταγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία των έργων, όπως αυτά έχουν αποτυπωθεί σύμφωνα με τις προτάσεις των φορέων. Τα έργα είναι ταξινομημένα ανά φορέα (Δήμος, Ν.Α.) και ανά Μέτρο Συμπληρώματος Προγραμματισμού του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας (αναλυτικότερα βλ. παρακάτω «Σημειώσεις – Επεξηγήσεις για τους πίνακες του Παραρτήματος I).
- ❖ Στο **Παράρτημα II**, τα προτεινόμενα από τους φορείς έργα, κατατάσσονται – ανά φορέα – κατά βαθμό ωριμότητας.
- ❖ Στο **Παράρτημα III**, καταγράφονται συγκεντρωτικά, ανά φορέα, το πλήθος και ο προϋπολογισμός των προτεινόμενων έργων, ταξινομημένα ανά Μέτρο Συμπληρώματος Προγραμματισμού ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και ανά βαθμό ωριμότητας.
- ❖ Στο **Παράρτημα IV**, αποτυπώνονται η οριστικά διαμορφωμένη πρόταση του Επιχειρησιακού Σχεδίου σχετικά με τα έργα που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Ο.Π.Α.Α.Χ. Παραπαρνάσσιων Δήμων. Η προσέγγιση που ακολουθείται για τη συγκρότηση της πρότασης, λαμβάνει υπόψη – πέραν των βασικών κριτηρίων που εκτέθηκαν στο κεφάλαιο Ε – το βαθμό ωριμότητας των προτεινόμενων από τους φορείς έργων. Η προτεραιότητα, δηλαδή, για την καταχώρηση προτεινόμενων από τους φορείς έργων στους πίνακες του Παραρτήματος IV, δίνεται σε έργα τα οποία – όσον αφορά στο βαθμό ωριμότητας – έχουν λάβει (βλ. Παραρτήματα I και II) δείκτη Α και Β. Σε περιπτώσεις όπου ο προϋπολογισμός των έργων με βαθμό ωριμότητας Α και Β υπολείπεται του διαθέσιμου προϋπολογισμού του σχετικού Μέρους του Συμπληρώματος Προγραμματισμού, στους πίνακες του παρόντος παραρτήματος καταχωρούνται και έργα με βαθμό ωριμότητας Γ. Η παρουσίαση των έργων γίνεται με ταξινόμηση ανά Μέτρο Συμπληρώματος Προγραμματισμού και ανά Διαρθρωτικό Ταμείο (Ε.Γ.Τ.Π.Ε. – Μέτρα 1.1 έως 1.10, Ε.Τ.Π.Α. – Μέτρα 1.11 και 1.12, Ε.Κ.Τ. – Μέτρο 1.14).

- ❖ Στο Παράρτημα V, επισυνάπτονται τα τεχνικά Δελτία Μέτρων του Ο.Π.Α.Α.Χ. Παραπαρνάσσιων Δήμων.
- ❖ Τέλος στο Παράρτημα IV, επισυνάπτεται το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από υπαλλήλους των Δήμων καθώς και από ένα δείγμα πολιτών της περιοχής παρέμβασης..

Σημειώσεις – Επεξηγήσεις για τους πίνακες του Παραρτήματος Ι

Τα στοιχεία που καταχωρούνται στους Πίνακες του Παραρτήματος Ι, επεξηγούνται ανά στήλη ως εξής:

- (1) **Μέτρο:** Αναφέρεται ο κωδικός του Μέτρου του Συμπληρώματος Προγραμματισμού στο οποίο εντάσσεται το έργο.
- (2) **Έργο:** Αναφέρεται ο τίτλος του έργου.
- (3) **Περιοχή εφαρμογής:** Αναφέρεται η τοποθεσία και το Δημοτικό Διαμέρισμα όπου θα υλοποιηθεί το έργο.
- (4) **Ποσοτικά στοιχεία:** Δίνονται ποσοτικά στοιχεία του φυσικού αντικειμένου του έργου.
- (5) **Εκτιμώμενος Π/Υ (€):** Δίνεται ο εκτιμώμενος συνολικός προϋπολογισμός (σε ευρώ) που απαιτείται για την πραγματοποίηση του έργου.
- (6) **Πραγματοποιηθείσες ενέργειες για την ωρίμανση:** Αναφέρονται οι ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα σχετικά με την ωρίμανση του έργου.
- (7) **Υπολειπόμενες ενέργειες για την ωρίμανση:** Αναφέρονται οι ενέργειες που υπολείπονται για την πλήρη ωρίμανση του έργου.
- (8) **Βαθμός ωριμότητας:** Καταγράφεται η εκτίμηση σχετικά με το βαθμό ωριμότητας του έργου, επί τη βάση των στοιχείων της στήλης (7). Η κατηγοριοποίηση που ακολουθείται έχει ως εξής:
  - Βαθμός ωριμότητας Α: όταν το έργο είναι έτοιμο προς δημοπράτηση.
  - Βαθμός ωριμότητας Β: όταν έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένες από τις ενέργειες που απαιτούνται για την πλήρη ωρίμανση του έργου.
  - Βαθμός ωριμότητας Γ: όταν δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ενέργεια για την ωρίμανση του έργου.
- (9) **Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:** Αναφέρεται η εκτιμώμενη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης του έργου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών ωρίμανσης και ένταξης.

ΜΕΤΡΟ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)
Μέτρο 1.1	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	17	1.900.416,50
Μέτρο 1.2	ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	3	3.220.000,00
Μέτρο 1.3	ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑ	3	880.000,00
Μέτρο 1.4	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	9	1.289.400,00
Μέτρο 1.5	ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	4	206.250,00
Μέτρο 1.6	ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	21	299.250,00
Μέτρο 1.7	ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ	4	1.953.750,00
Μέτρο 1.8	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	4	1.052.000,00
Μέτρο 1.9	ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΧΩΡΙΩΝ	11	3.143.500,00
Μέτρο 1.10	ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	4	1.615.250,00
Μέτρο 1.11	ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	1	2.420.000,00
Μέτρο 1.12	ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ	4	420.000,00
Μέτρο 1.14	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΤ	12	980.000,00
ΣΥΝΟΛΟ		97	19.379.816,50

Ε.4. Συνθετική προσέγγιση προτεινόμενων αναπτυξιακών παρεμβάσεων

Ε.4.1. Εκτίμηση βαθμού συνέργειας παρεμβάσεων

Οι δράσεις που προτείνονται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Ο.Π.Α.Α.Χ. Παραπαρνασσίων Δήμων, διακρίνονται από συνοχή και συνέργεια, στην κατεύθυνση εξυπηρέτησης των 5 στρατηγικών στόχων του προγράμματος που είναι:

Άξονας 1. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και επισκεψιμότητας της περιοχής

Ο στόχος αυτός επιχειρείται με δράσεις για την ανακαίνιση των αγροτικών οικισμών της περιοχής παρέμβασης για την επίλυση των μόνιμων προβλημάτων στην υποδομή ύδρευσης και αποχέτευσης και έργα βελτίωσης της αγροτικής οδοποιίας και τις πρόσβασης στους οικισμούς και τις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Η τοπική κοινωνία και οικονομία αναμένεται να επωφεληθεί σημαντικά από τις βελτιώσεις που επιχειρούνται στις βασικές υποδομές τη περιοχής και ευχερούς προσπέλασης στο σύνολο της περιοχής .

Άξονας 2. Προώθηση του θεματικού τουρισμού ποιότητας

Ο στόχος αυτός σε συνδυασμό με την αξιοποίηση του σημαντικού και αξιόλογου πολιτιστικού πλούτου υπηρετείται με επιλεκτικές δράσεις ενίσχυσης της υποδομής διανυκτέρευσης και την υλοποίηση ενός φιλόδοξου προγράμματος ανάδειξης – βελτίωσης στήριξης της ποιοτικής κουζίνας. Με τις δράσεις αυτές επιχειρείται η ένταξη της περιοχής στην τουριστική αγορά, με θετικές επιπτώσεις για το σύνολο της τοπικής οικονομίας, σε μια διαδικασία αναζωογόνησης της τοπικής βιοτεχνίας και χειροτεχνίας και αξιοποίησης της υφιστάμενης και δυνητικής ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών που διαφεύγει από την οικονομία και τις επιχειρήσεις της περιοχής (τουριστικό ρεύμα Αθήνα – Αράχωβα – Δελφοί).

Άξονας 3. Η στήριξη και ανάπτυξη των Μικρών Επιχειρήσεων της τοπικής βιοτεχνίας και χειροτεχνίας

Η επίτευξη του στόχου αυτού επιχειρείται με δράσεις οι οποίες συνεργούν απόλυτα με τις αντίστοιχες που αναφέρονται στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής και αξιοποίησης των τοπικών πόρων. Η πρόταση Ο.Π.Α.Α.Χ. συνιστά διέξοδο για την απορρόφηση της τοπικής γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής ενώ συνεισφέρει στην προσφορά προϊόντων ποιότητας από τις επιχειρήσεις της περιοχής και στην ανάδειξη νέων ευκαιριών επιχειρηματικής δραστηριότητας και απασχόλησης στην περιοχή (πολυδραστηριότητα).

Άξονας 4. Βελτίωση Αγροτικών εκμεταλλεύσεων – Προώθηση Προϊόντων Ποιότητας – Προϊόντα με ταυτότητα

Η ενίσχυση βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, πέραν της στήριξης της γεωργοκτηνοτροφικής δραστηριότητας, στοχεύει στην καθιέρωση μιας παραγωγικής ταυτότητας για την περιοχή και το συστηματικό εφοδιασμό της αλυσίδας εργαστηρίων παρασκευής τροφίμων των χώρων εστίασης.

Άξονας 5. Ενδυνάμωση της Συνοχής της περιοχής

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο συμπληρώνεται με δράσεις ενίσχυσης των πρωτοβουλιών οργανωτικού χαρακτήρα (θυρίδες εξυπηρέτησης νέων επιχειρηματιών, θεσμοθέτηση του FORUM για την επιχειρηματικότητα στην ύπαιθρο, θεσμοθέτηση συναντήσεων συλλόγων της περιοχής, θυρίδες διαμεσολάβησης με τον χρηματοπιστωτικό τομέα), οι οποίες αναμένεται να λειτουργήσουν ως καταλύτης για την επίτευξη των στόχων του Ο.Π.Α.Α.Χ. και την εξυπηρέτηση των νέων υποκειμένων επιχειρηματικής δραστηριότητας στην περιοχή, σε όλους τους τομείς παρέμβασης του προγράμματος.

Ε.4.2. Δείκτες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Ο.Π.Α.Α.Χ.

Για την εκτίμηση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων (impacts) που αναμένονται από την υλοποίηση του Ο.Π.Α.Α.Χ. της περιοχής μελέτης, προτείνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- **Δείκτες πραγματοποίησης :** άμεσες εισροές από το πρόγραμμα, π.χ. αριθμός επενδυτικών σχεδίων, χλμ αγροτικής οδοποιίας κ.α.
- **Δείκτες αποτελέσματος:** δημιουργία θέσεων εργασίας κατά την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος
- **Δείκτες επιπτώσεων:** μόνιμες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται εξαιτίας της υλοποίησης των δράσεων του προγράμματος.

Οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται εκτιμήθηκαν με βάση μεθοδολογικά κοινά κριτήρια κόστους ανά θέση εργασίας (π.χ. Αναπτυξιακός νόμος) προσαρμοσμένοι στα μικρά μεγέθη των επενδυτικών σχεδίων των Ο.Π.Α.Α.Χ. Για επενδυτικά σχέδια στις βιοτεχνίες και τις τουριστικές μονάδες το μοναδιαίο κόστος ανά θέση εργασίας εκτιμήθηκε σε 30.000 €.

Η διατήρηση θέσεων εργασίας στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις που πραγματοποιούν σχέδια βελτίωσης εκτιμήθηκε στην βάση ισοδύναμων μονάδων απασχόλησης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις με κόστος 30.000 €.

Οι δείκτες αποτελέσματος εκτιμήθηκαν κατά περίπτωση και ανάλογα με την κατηγορία των έργων.

Η αξιολόγηση του προγράμματος οφείλει βέβαια να περιλάβει την εκτίμηση διαρθρωτικών επιπτώσεων σε παραμέτρους όπως η διάρκεια της τουριστικής περιόδου, η ανάπτυξη εξωστρέφιας των επιχειρήσεων της περιοχής, το ύψος της τουριστικής δαπάνης, η βελτίωση της εικόνας της περιοχής, η διατήρηση του πληθυσμού στους ορεινούς οικισμούς.

Οι επιπτώσεις αυτού του είδους επιβάλλεται να εκτιμηθούν όχι σε επίπεδο μέτρων των Ο.Π.Α.Α.Χ. αλλά στην συνολικά ως συνάρτηση των επιμέρους δράσεων βάσει προδιαγραφών που ενημερώνουν της Ε.Υ.Δ. Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΣΤ.1. Συμπεράσματα - Προτάσεις

Οι Παραπαρνάσιμοι Δήμοι αποτελούν έναν από τους πλέον μειονεκτικούς ορεινούς Δήμους στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και όπως είναι φυσικό είχε απόλυτα ανάγκη την εφαρμογή των Ο.Π.Α.Α.Χ. τα οποία της έδωσαν την ευκαιρία να κάνει προσπάθειες ανάπτυξης εξαιτίας της έντονης ορεινότητας της, και της έλλειψης φυσικών προϋποθέσεων θα πρέπει κατά τη γνώμη μου, να περιοριστεί και να δώσει έμφαση σε ορισμένους τομείς ανάπτυξης. Συγκεκριμένα:

- Η περιοχή των Παραπαρνάσιων Δήμων συγκεντρώνει περισσότερα πλεονεκτήματα σε σχέση με τις υπόλοιπες ορεινές περιοχές της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και αυτό διότι έχει ήδη αναπτύξει τον τουρισμό (εξαιτίας του χιονοδρομικού κέντρου αλλά και του μουσείου των Δελφών). Σημαντικό λοιπόν είναι να υπάρξει ισόρροπη διοχέτευση αυτού του τουριστικού ρεύματος του προς τις υπόλοιπες περιοχές της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που μέσα από το Ο.Π.Α.Α.Χ., αλλά και οποιοδήποτε άλλο μελλοντικό πρόγραμμα θα εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις να το υποδεχτεί.
- Θα πρέπει το ενδιαφέρον να στραφεί στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων που όπως είναι φυσικό χωρίς την ύπαρξη των κατάλληλων προϋποθέσεων θα εγκαταλείψουν την περιοχή τους. Χωρίς την ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών όχι μόνο θα εγκαταλειφθούν αυτές οι περιοχές αλλά και θα αδυνατούν να προσελκύσουν τουρισμό
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα πρέπει να δοθεί στην διασφάλιση και στην προβολή τόσο της πολιτιστικής αλλά και τις πιο φυσικής κληρονομιάς της περιοχής οι οποίες θα αποτελέσουν και τις κύριες πλουτοπαραγωγικές πηγές.
- Σημαντική είναι και η ιδιωτική πρωτοβουλία στην διασφάλιση παραδοσιακών επαγγελμάτων, στην παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων και στην δημιουργία τουριστικών υποδομών όλα αυτά έχουν απώτερο σκοπό την μείωση της ανεργίας και την βελτίωση της εισοδηματικής κατάστασης των κατοίκων.

Εντέλει η έως τώρα εφαρμογή του Ο.Π.Α.Α.Χ. στην περιοχή παρέμβασης άμβλωνε και δεν εξάλειψε πλήρως τα προβλήματα των μειονεκτικών περιοχών σίγουρα για την επιβίωσή τους θα χρειαστεί και συνέχεια στην προσπάθεια που έχει ξεκινήσει. Τα χρήματα που επενδύθηκαν αλλά και τα υπόλοιπα που αναμένεται να επενδυθούν δεν αρκούν για την επαρκή αντιμετώπιση των προβλημάτων αλλά μπορούν να βοηθήσουν στην διέξοδο από τον ανατροφοδοτούμενο κύκλο απαξίωσης και υποβάθμισης. Υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές όπως αυτές παρατέθηκαν και στα προηγούμενα κεφάλαια.

Τα μέτρα και οι δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων ήταν πλήρως συνυφασμένα με τις ανάγκες και τα προβλήματα της Περιφέρειας και έδωσαν κάποιες ελπίδες ανάπτυξης κινητοποιώντας κυρίως την ιδιωτική πρωτοβουλία. Τα έργα υποδομής που υλοποιήθηκαν και υλοποιούνται αποτελούν ελάχιστα για την διασφάλιση ενός βιοτικού επιπέδου που αρμόζει στους σύγχρονους ανθρώπους, τίποτα παραπάνω από το ελάχιστο.

Ωστόσο χωρίς αυτές τις δραστηριότητες τα χωριά, ίσως να είχαν ερημώσει χρειάζονται και στο μέλλον όμως ανάλογες πρωτοβουλίες καθώς δεν είναι ακόμα οι συγκεκριμένες περιοχές αυτοδύναμες.

Η ανάπτυξη αποτελεί κύκλο θετικών ενεργειών που συμπαρασύρονται δηλαδή για παράδειγμα η εξασφάλιση των υποδομών θα αποτελέσει προϋπόθεση για την ανάπτυξη του τουρισμού που με την σειρά του θα αυξήσει την απασχόληση, θα βελτιώσει το οικονομικό επίπεδο των κατοίκων και εντέλει θα πετύχει τον τελικό σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στον τόπο καταγωγής του. Η συγκράτηση του πληθυσμού θα δώσει με την σειρά της νέα ανατροφοδότηση στο σύστημα της ανάπτυξης. Αντίστοιχα υπάρχει και ο κύκλος της υποβάθμισης όταν δεν υπάρχουν τα κατάλληλα θεμέλια.

Για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και συγκεκριμένα για την περιοχή των Παραπαρναάσιων Δήμων πιστεύω ότι δεν έχει επιτευχθεί το επιθυμητό επίπεδο ανάπτυξης αλλά τουλάχιστον έχουν μπει τα θεμέλια και αν συνεχιστεί η προσπάθεια αυτή πιο εντατικά ίσως στο μέλλον επιτευχθεί το επιθυμητό.

ΠΗΓΕΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ

- **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε., «Ο.Π.Α.Α.Χ. Νομού Βοιωτίας», Λιβαδειά 2003**
- **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε., «Ο.Π.Α.Α.Χ. Νομού Φθιώτιδας», Λαμία 2002**
- **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε., «Ο.Π.Α.Α.Χ. Νομού Φωκίδας», Λιβαδειά 2003**
- **ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΙΚΩΝΑ Α.Ε. , «Μελέτη αγροτικών επιχειρήσεων», Λιβαδειά 2000**
- **ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΙΚΩΝΑ Α.Ε. , «Μελέτη βιοτεχνικών επιχειρήσεων Νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας», Λιβαδειά 2000**
- **ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΙΚΩΝΑ Α.Ε. , «Μελέτη οργάνωσης παραγωγής και εμπορίας γαλακτομικών προϊόντων», Λιβαδειά 1999**
- **ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΙΚΩΝΑ Α.Ε. , «Μελέτη αγροτικών επιχειρήσεων», Λιβαδειά 1999**
- **Χωροταξικό σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- www.statistics.gr
- www.stereaellada.gr
- www.oaase.gr
- www.vjotia.gr
- www.fokida.gr
- www.fthiotida.gr
- www.minagric.gr
- www.agrotikianaptixi.gr
- www.anelkis.gr

ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΡΕΥΝΑ

Ο

Π

Α

Α

Χ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Ο.Π.Α.Α.Χ.
ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	σελ. 1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	σελ. 21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	σελ. 37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	σελ. 38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	σελ. 59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	σελ. 67

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ
Ο.Π.Α.Α.Χ. ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ**

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.1: ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΧΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Αμφικλεία	4 επενδυτικά σχέδια	845.222			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.4.1	Μικρά τεχνικά αγροτικής ασοποίησης	Όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου	Αρ. παρεμβάσεων. 40	170.600	Υπάρχουν μελέτες για ορισμένες παρεμβάσεις.	Μελέτες για όλες τις παρεμβάσεις.	B	
3	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αμφικλείας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Αμφικλεία Τ.Δ.: Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκαμικά, δενδροβόων, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
4	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Αμφικλείας	Αμφικλεία Τ.Δ.: Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
5	1.8.2	Αναδάσωση Τάφρου	Δρόμος Τάφρου για προσπέλαση (για τα αναδασωτέα) και παροχέτευση αμβριών	7.500 – 8.000 στρ.	205.000	Υπάρχει αντίστοιχη μελέτη από Δασαρχείο	Απαιτείται προσαρμογή της υπάρχουσας Μελέτης.	B	
6	1.6.2	Κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	Αλωνάκι Εμιν Βρύση	1) Κατασκευή κτιρίου 200 τ.μ., 2) Προμήθεια εξοπλισμού.	180.200	Η γη θα παραχωρηθεί κατά χρήση από τη Δ/νση Δασών. Οι τεχνικές προδιαγραφές θα δοθούν από τη Δ/νση Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Υπ. Παιδείας. Τα Τεύχη Δημοπράτησης θα εκπονηθούν από Ανάδοχο Μελετητή	Αδειοδοτήσεις (8 μήνες)	B	
7	1.8.2	Αξιοποίηση λίμνης Νευρόπολης στο Καλλίδρομο	Μεταξύ Ελευθεροχωρίου και Παλαιχωρίου. Δημιουργείται μια εποχική λίμνη (από Οκτ-Νοε – Ιούλ)	Ήπια παρέμβαση (παγκάκια, κιάσκια κλπ).	157.561		Απαιτείται ωρίμανση του Σχεδίου Αξιοποίησης της λίμνης, κυρίως με τον τοπικό πληθυσμό.	Γ	
8	1.10.2	Οργάνωση / Ενίσχυση εγκαταστάσεων Αεραθλητισμού (παρά πέντε) στον Δ. Αμφικλείας	Αμφικλεία Τ.Δ.: Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Δρόμος, κιάσκι, σήμανση, εξέδρα.	200.000		Η Μελέτη θα ανατεθεί σε Ανάδοχο Μελετητή.	Γ	
9	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Αμφικλείας)	Αμφικλεία	3 Μονάδες (48 κλίνες).	735.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
10	1.11.1	Δρόμος Αμφικλεία - Τιθορέα	Ενώνει τον παραδοσιακό οικισμό Αμφικλείας με την Τιθορέα. Η Τιθορέα συνδέεται με το διοικητικό κέντρο με δρόμο 20 km.	1 διάβαση (τεχνικά) 7 km	529.000		Απαιτείται διεκρίνιση της αρμοδιότητας για την υλοποίηση του επαρχιακού δρόμου (Ν.Α. ή Δήμος)	Γ	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι3: ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Γραβιά	2 επενδυτικά σχέδια	470.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Γραβιάς, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Γραβιά Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ερευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: δενδρώδη, αμπέλου, κτηνοτροφικών, κερσιού, μελιού.	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
3	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Γραβιάς	Γραβιά Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
4	1.6.4	Πρωώθηση κρασιών Γραβιάς	Γραβιά Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	5.666	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
5	1.6.4	Πρωώθηση ταϊπουρου Γραβιάς	Γραβιά Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	8.500	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
6	1.9.3	Ανάπλαση χώρου Δημοτικού Καταστήματος (χώρος πολυδραστηριοτήτων)	Δ.Δ. Αποστολιάς		218.700	Μελέτες	Τεύχη δημοπράτησης	B	8 μήνες (υλοποίηση)
7	1.9.5	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ανάπλαση χώρου Δημοτικού Καταστήματος (χώρος πολυδραστηριοτήτων)"	Δ.Δ. Αποστολιάς		24.225			A	
8	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Γραβιάς)	Γραβιά	1 Μονάδα (16 κλίνες).	235.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
9	1.11.2	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας σε αξιόλογο οικισμό για ανάδειξη σπηλαίου	Δ.Δ. Βάργιοινης		210.000	Μελέτες	Άδεια Δασαρχείου Τεύχη δημοπράτησης	B	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.2: ΔΗΜΟΣ ΤΙΘΟΡΕΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Τιθορέα	2 επενδυτικά σχέδια	470.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Τιθορέας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Τιθορέα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνα αγοράς και μελέτες σκοπιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: δενδροκωνίων, αμπέλου, ελαιαδένδρων, κτηνοτροφικών, κεριού	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
3	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του ελαιόλαδου Τιθορέας (ΠΟΠ στη Φθιώτιδα), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Τιθορέα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνα αγοράς και μελέτες σκοπιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές του προϊόντος: ελαιόλαδο Τιθορέας (ΠΟΠ).	15.000	Έχουν γίνει ενέργειες από τη Δ/ση Γεωργίας Βοιωτίας για το χαρακτηρισμό του ελαιόλαδου. Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
4	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Τιθορέας	Τιθορέα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
5	1.6.4	Προώθηση ελαιόλαδου Τιθορέας	Τιθορέα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.)	17.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
6	1.8.2	Ανάδειξη αισθητικού δάσους Τιθορέας		Έργα πυροπροστασίας, ενημερωτικές δραστηριότητες, Επιφάνεια αισθητικού δάσους περίπου 2.000 στρέμματα.	100.000			Γ	
7	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Τιθορέας)	Τιθορέα	1 Μονάδα (16 κλίνες).	240.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
8	1.11.1	Παράκαμψη Δ/Δ Τιθορέας		Επέκταση υφιστάμενης γέφυρας, παράκαμψη Τιθορέας και σύνδεση με το δρόμο Τιθορέα - Αμφίκλεια	448.000			Γ	
9	1.12.1	Διαμόρφωση δωρεάς Σακελλαρίου σε πολυιατρείο (Δ. Τιθορέας)	Τιθορέα Τ.Δ.: ΠΕΣΥ	Ανακαίνιση - διαρρυθμίση χώρου, εξοπλισμός. Εμβαδόν υφιστάμενου κτιρίου = περίπου 115 τμ.	150.000			Γ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1: ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΘΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
12	1.12.2	Αγροτικό Ιατρεία Δριμέας και Ευλικών (Δ. Αμφικλείας)		Εξοπλισμός	95.000			Γ	
13	1.12.2	Κινητή Μονάδα προληπτικής ιατρικής (Δ. Αμφικλείας)	Αμφικλεία. <u>Παρατήρηση</u> Επειδή ανάλογο αίτημα διατυπώνεται και από τους Δήμους Παρνασσού και Τίθορας, μπορεί να εξεταστεί το έργο ως διαδημοτικό.		140.000			Γ	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΡΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4: ΔΗΜΟΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΜΑΧΩΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΦΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Χαιρώνεια	2 επενδυτικά σχέδια	470.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.2.1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Αγ. Βλάση (Δ. Χαιρώνειας)	Χαιρώνεια		298.000	Έχουν ολοκληρωθεί η Μελέτη κατασκευής και τα Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	12 μήνες
3	1.2.1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Χαιρώνειας	Χαιρώνεια		294.000	Έχουν ολοκληρωθεί η Μελέτη κατασκευής και τα Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	12 μήνες
4	1.2.1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Θουρίου (Δ. Χαιρώνειας)	Χαιρώνεια		630.000	Έχουν ολοκληρωθεί η Μελέτη κατασκευής και τα Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	12 μήνες
5	1.3.1	Παράλληλα έργα αναδασμού Δήμου Χαιρώνειας (Δ.Δ. Χαιρώνειας)	Χαιρώνεια	50 χλμ αγροτική οδοποιία, εκ των οποίων: 15 χλμ ασφ/σεικ-ταιμψεις, 40 προσβάσεις, 15 χλμ διανοξεις αυλάκων, 20 χλμ καθαρισμός αυλάκων	360.000	Έχουν ολοκληρωθεί οι αναδασμοί, η Μελέτη κατασκευής και τα Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	10 μήνες
6	1.3.1	Παράλληλα έργα αναδασμού Δήμου Χαιρώνειας (Δ.Δ. Βασιλικών)	Χαιρώνεια		330.000	Έχουν ολοκληρωθεί οι αναδασμοί, η Μελέτη κατασκευής και τα Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	11 μήνες
7	1.4.1	Αγροτική οδοποιία Δήμου Χαιρώνειας	Χαιρώνεια, Αγ. Βλάσης, Ακόντιο, Προσήλιο, Προφ. Ηλίας, Θούρια, Βασιλικά, Παρόρι	50 χλμ αγροτική οδοποιία – εκ των οποίων 10 χλμ ασφαλτοστρώσεις/τσιμεντοστρώσεις, 20 μικρά τεχνικά	310.000	Μελέτες, Τεύχη δημοπράτησης	-	A	Ενέργειες ωρίμανσης: 1 μήν Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6 μήνες
8	1.5.2	Δημιουργία εποχιακού βρεφονηπιακού σταθμού Δ. Χαιρώνειας	Αγ. Βλάσης	Διαμόρφωση ισόγειου 60 τ.μ. (εσωτερική τοιχοποιία, κουφώματα, ηλεκτρικά, είδη υγιεινής, θέρμανση, κουζίνα, αναγκαιός εξοπλισμός), Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου 800 τ.μ. σε αύλειο χώρο του σταθμού, περίφραξη, παιδική χαρά	60.000	Υφιστάμενο ημιτελές κτήριο. Έχει εκπονηθεί μελέτη αποπεράτωσης.	Τεύχη δημοπράτησης	B	Ενέργειες ωρίμανσης: 1 μήν Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6-8 μήνες
9	1.5.3	Δημιουργία Βιβλιοθήκης στον Αγ. Βλάση - Δικτύωση Βιβλιοθηκών Χαιρώνειας και Αγ Βλασίου με άλλες.	Χαιρώνεια - Αγ. Βλάσης	Διαμόρφωση ορόφου 60 τ.μ. σε βιβλιοθήκη (διαμόρφωση αίθουσας και WC, κουφώματα, ηλεκτρικά, είδη υγιεινής, θέρμανση, κουζίνα, αναγκαιός εξοπλισμός, ηλεκτρονικός εξοπλισμός – δικτύωση των βιβλιοθηκών Χαιρώνειας και Αγ Βλασίου με άλλες.	60.000	Υφιστάμενο ημιτελές κτήριο. Έχει εκπονηθεί μελέτη αποπεράτωσης.	Τεύχη δημοπράτησης	B	Ενέργειες ωρίμανσης: 1 μήνα Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6-8 μήνες

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4: ΔΗΜΟΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
10	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Χαιρώνειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Χαιρώνεια Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαγανοκοικιά, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών, μελιού.	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
11	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Χαιρώνειας	Χαιρώνεια Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών αρθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
12	1.9.1	Υδρευση οικισμών Δ. Χαιρώνειας	Δ.Δ. Ανθοχωρίου, Βασιλικών		440.000	Μελέτες, Τεύχη δημοπράτησης	-	A	12 μήνες
13	1.9.1	Υδρευση οικισμών Δ. Χαιρώνειας	Δ.Δ. Ακοντίου, Θουρίου, Προσηλίου		430.000	Μελέτες, Τεύχη δημοπράτησης	-	A	12 μήνες
14	1.9.2	Εσωτερική οδοποιία οικισμών Δ. Χαιρώνειας			290.000	Μελέτες, Τεύχη δημοπράτησης	-	A	12 μήνες
15	1.9.3	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ανάπλασης Δ. Χαιρώνειας			480.000	Εκπονούνται οι Μελέτες	Ολοκλήρωση μελετών και εκπόνηση τευχών δημοπράτησης	B	24 μήνες

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.5: ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ. (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Δίστομο	1 επενδυτικό σχέδιο	210.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.5.4	Τοπικό δίκτυο ενημέρωσης (αγρ. προϊόντα - πολιτισμός)		Διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων που σχετίζονται με τα τοπικά προϊόντα, την ιστορική παράδοση και την αγροτική τοπικιστική κληρονομιά	100.000			Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες έναρξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 1 έτος
3	1.6.1	Παραχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Διστόμου, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Δίστομο Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών.	12.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
4	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Διστόμου	Δίστομο Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγών αρθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
5	1.6.4	Προώθηση κρασιών Διστόμου	Δίστομο Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.)	5.667	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
6	1.6.4	Προώθηση τσίπουρου Διστόμου	Δίστομο Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.)	8.500	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
7	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες Δ. Διστόμου	Δίστομο	1 Μονάδα (16 κλίνες).	235.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΡΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.6: ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΤΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΑΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Ελάτεια	2 επενδυτικά σχέδια	470.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.4.1	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Παναγίτσας	Δ.Δ. Γιαναγίτσας	Διάστρωση με 3Α του υφιστάμενου αγροτικού δρόμου, συνολικού μήκους 2 χλμ.	30.000	Έχουν προσδιοριστεί επί χάρτου τα προς βελτίωση οδικά τμήματα.	Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	B	Ενέργειες ωρίμανσης: 2,5 μήνες Υλοποίηση: 3 μήνες.
3	1.4.1	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Σφάκας	Δ.Δ. Σφάκας	Διάστρωση με 3Α των υφιστάμενων αγροτικών δρόμων, συνολικού μήκους 3.950 μ.	47.400	Έχουν προσδιοριστεί επί χάρτου τα προς βελτίωση οδικά τμήματα.	Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	B	Ενέργειες ωρίμανσης: 3 μήνες Υλοποίηση: 3 μήνες.
4	1.5.4	Ενίσχυση της τοπικής εκδήλωσης του αλωνίσματος στον οικισμό Ζελίου	Δ.Δ. Ζελίου, οικισμός Ζελίου	Αγορά παραδοσιακών στολών, Αγορά μικροφωνικής εγκατάστασης και φωτιστικών, Κατάλληλη διαμόρφωση χώρου, Δαπάνες συμμετοχής συγκροτημάτων, Αφίσες και έκδοση τουριστικού οδηγού	13.000	Η παραδοσιακή εκδήλωση πραγματοποιείται ήδη κατ' έτος με τη συνεργασία του τοπικού πολιτιστικού συλλόγου.		A	Υλοποίηση: Κάθε χρόνο τον Ιούνιο.
5	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Ελάτειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Ελάτεια Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες ακοιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών.	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
6	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Ελάτειας	Ελάτεια Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
7	1.9.2	Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Ζελίου	Δ.Δ. Ζελίου	Ασφαλτοστρωση των υφιστάμενων δρόμων, συνολικού μήκους 1.250 μ.	34.839	Έχουν προσδιοριστεί τα προς βελτίωση τμήματα οδών.	Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 3 μήνες Υλοποίηση: 1,5 μήνες.
8	1.9.3	Ανάπλαση πλατείας Σφάκας	Δ.Δ. Σφάκας, οικισμός Σφάκας	Ανάπλαση της κεντρικής πλατείας του οικισμού Σφάκας, επιφάνειας 500 περίπου τ.μ.	76.500		Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	B	Ενέργειες ωρίμανσης: 4 μήνες Υλοποίηση: 5 μήνες.
9	1.9.3	Ανάπλαση πλατείας Ζελίου	Δ.Δ. Ζελίου, οικισμός Ζελίου	Ανάπλαση της κεντρικής πλατείας του οικισμού Ζελίου, επιφάνειας 350 περίπου τ.μ.	54.000		Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	B	Ενέργειες ωρίμανσης: 4 μήνες Υλοποίηση: 5 μήνες
10	1.9.5	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ.	Δ.Δ. Ζελίου		3.859			A	

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.6: ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΤΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π.Υ. (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
12	1.9.5	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ανάπλαση πλατείας Ζελίου"	Δ.Δ. Ζελίου, οικισμός Ζελίου		5.982			A	
13	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Ελάτειας)	Ελάτεια	1 Μονάδα (16 κλίνες).	240.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι7: ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΣΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Παρνασσός	3 επενδυτικά σχέδια	655.611			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
	1.4.1	Αγροτική οδοποιία	Δ. Παρνασσού	4 km βελτίωσης αγροτικής οδοποιίας	600.000	Προμελέτες. Δεν απαιτείται απόκτηση γης.	Οριστικές Μελέτες, Αδειοδοτήσεις, Τεύχη Δημοπράτησης		
2	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Παρνασσού, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Παρνασσός Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, δενδρώδη, αμπέλου, κτηνοτροφικών, μελιού.	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
3	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Παρνασσού (εν δυνάμει ΠΟΠ), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Παρνασσός Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές του προϊόντος: φέτα Παρνασσού.	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
4	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Παρνασσού	Παρνασσός Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
5	1.6.4	Προώθηση φέτας Παρνασσού	Παρνασσός Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.)	17.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
6	1.6.4	Προώθηση κρασιών Παρνασσού	Παρνασσός Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.)	5.666	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
7	1.9.1	Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Δ.Δ. Πολυδρόσου	Δ.Δ. Πολυδρόσου	3 km αντικατάστασης αμιαντοσωλήνων ύδρευσης	200.000	Προμελέτες. Δεν απαιτείται απόκτηση γης.	Οριστικές Μελέτες, Αδειοδοτήσεις, Τεύχη Δημοπράτησης		
8	1.9.1	Αντικατάσταση εξωτερικού δικτύου ύδρευσης Δ.Δ. Πολυδρόσου	Δ.Δ. Πολυδρόσου	4 km αντικατάστασης εξωτερικού δικτύου ύδρευσης	400.000	Προμελέτες. Δεν απαιτείται απόκτηση γης.	Οριστικές Μελέτες, Αδειοδοτήσεις, Τεύχη Δημοπράτησης		
9	1.9.2	Εσωτερική οδοποιία	Δ. Παρνασσού	2,5 km βελτίωσης εσωτερικής οδοποιίας	400.000	Προμελέτες. Δεν απαιτείται απόκτηση γης.	Οριστικές Μελέτες, Αδειοδοτήσεις, Τεύχη Δημοπράτησης		
10	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Παρνασσού)	Παρνασσός	3 Μονάδες (48 κλίνες).	735.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
11	1.12.1	Βελτίωση αγροτικών ιατρικών (Δ. Παρνασσού)	Παρνασσός Τ.Δ.: ΠΕΣΥ		105.000			Γ	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΡΠΑΡΝΑΣΤΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.Β: ΔΗΜΟΣ ΔΑΥΛΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΟΜΕΝΟΣ ΦΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Δαύλεια	1 επενδυτικό σχέδιο	210.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
2	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Δαύλειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Δαύλεια Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στοχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, αμπέλου, ελαιοδένδρων, τυροκομικών, μελιού.	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
3	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Δαύλειας	Δαύλεια Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
4	1.8.2	Ανάπλαση χώρου "Λαπαθιά" στον Παρνασσό	Δαύλεια	Προστασία περιβάλλοντος, Ανάπλαση	410.000	Προγραμματική σύμβαση με το Υπ. Γεωργίας.		Γ	
5	1.10.2	Τουριστικοί ξενώνες Δ. Δαύλειας	Δαύλεια	1 Μονάδα (16 κλίνες).	235.000			B	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΡΤΗΡΑΣΕΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9: ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΗΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΘΕΣΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1	1.2.2	Σύνταξη και εφαρμογή Διαχειριστικού Σχεδίου Διαχείρισης Βοσκοτόπων Δροσοχωρίου	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		100.000		Μελέτες	B	2 μήνες
2	1.5.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αμφίσσης για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας	Αμφίσσα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: ελαιόδένδρων, κτηνοτροφικών.	12.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
3	1.5.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Αμφίσσης	Αμφίσσα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
4	1.9.1	Κατασκευή εξωτερικού Υδραγωγείου (Δ.Δ. Δροσοχωρίου)	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		60.000	Μελέτες και Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	3 μήνες
5	1.9.2	Διάβαση - Διαμόρφωση εξωτερικής οδού πρόσβασης στο Πάγω χωριό	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		60.000	Μελέτες και Τεύχη Δημοπράτησης	-	A	3 μήνες
6	1.9.3	Αναπλάσεις πλατειών «Μήτρου Καθάρου» και «Μεγάλης Βρύσης»	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		63.000	Μελέτες	Τεύχη Δημοπράτησης	B	4 μήνες (υλοπ.)
7	1.9.3	Ολοκλήρωση έργου μετατροπής Δημοτικού Σχολείου σε Ξενώνα	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		81.000	Μελέτες	Τεύχη Δημοπράτησης	B	8 μήνες (υλοπ.)
8	1.9.5	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Αναπλάσεις πλατειών «Μήτρου Καθάρου» και «Μεγάλης Βρύσης»"	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		6.979			A	
9	1.9.5	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ολοκλήρωση έργου μετατροπής Δημοτικού Σχολείου σε Ξενώνα"	Δ.Δ. Δροσοχωρίου		8.972			A	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΡΤΗΡΗΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.10: ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΒΑΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Δελφών, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Δελφοί Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: ελαιοδένδρων, τυροκομικών, μελιού.	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 05/2004
2	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Δελφών	Δελφοί Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
3	1.6.4	Προώθηση ελαιολάδου Δελφών	Δελφοί Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.)	8.500	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.11: ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΧΩΒΗΣ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΙΩΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΘΕΤΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αράχωβας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Αράχωβα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: ελαιοδένδρων, τυροκομικών.	8.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
2	1.6.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς της φαρμάκας του Δ. Αράχωβας (ΠΟΠ), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	Αράχωβα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές του προϊόντος: φαρμάκας Αράχωβας (ΠΟΠ).	15.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
3	1.6.2	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Αράχωβας	Αράχωβα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών αρθής πρακτικής και CD-ROM	10.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	12/2003-12/2004
4	1.6.4	Προώθηση φαρμάκας Αράχωβας	Αράχωβα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	17.000	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004
5	1.6.4	Προώθηση ελαιολάδου Αράχωβας	Αράχωβα Τ.Δ.: Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	8.500	Κατά τη φάση της διαβούλευσης, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ιδιώτες.	Μελέτες, άδειες, εγκρίσεις	B	11/2003 - 06/2004

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΡΓΑΝ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.12: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΙΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.2.1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Χαιρώνειας	Χαιρώνεια	4.000 τ.μ. δικτύου 1 δεξαμενή δυναμικότητας 2000 κ.μ.	205.429		Μελέτες Αδειοδοτήσεις Τεύχη δημοπράτησης	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 12 μήνες
2	1.2.1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Αγ. Βλάσης (Δ. Χαιρώνειας)	Αγ. Βλάσης	4000 τ.μ. δικτύου 1 δεξαμενή δυναμικότητας 2000 κ.μ.	205.429		Μελέτες Αδειοδοτήσεις Τεύχη δημοπράτησης	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 12 μήνες
3	1.2.1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Ακοντίου (Δ. Χαιρώνειας)	Ακόντιο	3.000 τ.μ. δικτύου 1 δεξαμενή δυναμικότητας 2000 κ.μ.	181.952		Μελέτες Αδειοδοτήσεις Τεύχη δημοπράτησης	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 12 μήνες
4	1.2.1	Αρδευτικό δίκτυο Αγ. Βλασίου	Δήμος Χαιρώνειας		294.000	Απόκτηση γης: Δεν απαιτείται	Μελέτη έργου Αδειοδοτήσεις: Μελέτη περιβάλλοντος, αρχαιολογία Τεύχη δημοπράτησης Συνεργασία με ΤΟΕΒ - Δήμο	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6 μήνες
5	1.3.1	Παράλληλα έργα αναδασμού Δήμου Χαιρώνειας	Χαιρώνεια - Βασιλικά	50 χλμ αγροτική οδοποιία – εκ των οποίων 15 χλμ ασφ/σεις-ταιμίσεις, 40 προσβάσεις, 15 χλμ διανοίξεις αυλάκων, 20 χλμ καθαρισμός αυλάκων	293.470	Απόκτηση γης Μελέτες Αδειοδοτήσεις: δεν απαιτούνται	Τεύχη δημοπράτησης	Β	Ενέργειες ωρίμανσης: 1 μήνας Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6-8 μήνες
6	1.3.1	Αναδασμός στη θέση "Παλιόρεμα" (Δ. Δαύλειας)	Μαυρονέρι	Εμβαδόν = 2.000 στρέμματα	295.390	Όλες οι μελέτες έχουν εκπληρωθεί από Τοπογραφική Νομαρχίας Βοιωτίας.	Καθορισμός ορίων.	Β	
7	1.3.1	Μικρά παράλληλα έργα Μαυρονερίου	Δήμος Δαύλειας		230.667	Απόκτηση γης: Δεν απαιτείται	Μελέτη έργου Αδειοδοτήσεις: Μελέτη περιβάλλοντος, αρχαιολογία Τεύχη δημοπράτησης Συνεργασία με ΤΟΕΒ - Δήμο	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 5 μήνες
8	1.3.1	Μικρά Παράλληλα Έργα Χαιρώνειας	Δήμος Χαιρώνειας		156.667	Απόκτηση γης: Δεν απαιτείται	Μελέτη έργου Αδειοδοτήσεις: Μελέτη περιβάλλοντος, αρχαιολογία Τεύχη δημοπράτησης Συνεργασία με ΤΟΕΒ - Δήμο	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 5 μήνες
9	1.3.1	Μικρά Παράλληλα Έργα Βασιλικών	Δήμος Χαιρώνειας		230.667	Απόκτηση γης: Δεν απαιτείται	Μελέτη έργου Αδειοδοτήσεις: Μελέτη περιβάλλοντος, αρχαιολογία Τεύχη δημοπράτησης Συνεργασία με ΤΟΕΒ - Δήμο	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 2 μήνες Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 5 μήνες
10	1.4.2	Αγροτικός εξηλεκτρισμός (όχι γεωτρήσεις) Ν. Βοιωτίας			210.000	Απόκτηση γης: Δεν απαιτείται	Μελέτη έργου Συνεργασία με ΥΕΒ	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 1 μήνας Ενέργειες ένταξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6 μήνες
11	1.7.1	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α.	Ν.Α. Βοιωτίας		657.000			Γ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.12: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ω/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
12	1.11.1	Βελτίωση οδού από Δίστομο προς Παραλία Διστόμου	Δήμος Διστόμου		353.000	Απόκτηση γης: Δεν απαιτείται	Μελέτη έργου Αδειοδοτήσεις: Μελέτη περιβάλλοντος Τευχη δημοπράτησης Συνεργασία με Δήμο	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 1 μήνας Ενέργειες έναξης: 1 μήνας Υλοποίηση: 6 μήνες

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.13: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΩΚΙΔΑΣ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ [€]	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΘΕΤΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.3.1	Εκαούσιος Αναδάσμος Δ.Δ. Μαριολάτας	Δ.Δ. Μαριολάτας	Εμβαδόν = 7.000 στρέμ.	190.000	Κήρυξη περιοχής σε αναδάσμο	Διενέργεια αναδάσμου	Β	2,5 έτη
2	1.4.1	Κατασκευή μικρής γέφυρας στο χείμαρρο Δ.Δ. Μαριολάτας		Τεμ. = 1	30.000		Μελέτη - Κατασκευή (Δ.Τ.Υ.)	Γ	18 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
3	1.4.1	Διανοίξη αγροτικού δρόμου "Δεξμενή-Περιβάλι" Δ.Δ. Πολυδρόσου		Μήκος = 1,5 χλμ.	30.000		Μελέτη - Έγκριση Δασαρχείου - Κατασκευή (Δ.Τ.Υ)	Γ	12 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
4	1.4.1	Μελέτη βελτίωση δρόμου "Καλαμόρεμμα-Αγροστάλια Δ.Δ. Δροσοχωρίου		Μήκος = 14 χλμ.	190.000		Μελέτη - Κατασκευή (Δ.Τ.Υ.)	Γ	30 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)
5	1.4.2	Αγροτικός εξηλεκτρισμός	Δ.Δ. Πολυδρόσου - Λιλσίας - Μαριολάτας - Γραβιάς		50.000	Άμεση υλοποίηση	Υποβολή αιτήσεων ιδιωτών	Α	3,5 έτη
6	1.7.1	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Φωκίδας	Ν.Α. Φωκίδας		657.000			Γ	
7	1.11.2	Σκυρόστρωση και Ασφαλτόστρωση τουριστικού δρόμου Έλατος-Αν. Νικόλαος-Βαρκό	Δ.Δ. Επταλόφου	Μήκος = 4 χλμ στο Δ.Δ. Επταλόφου	232.000		Μελέτη - Κατασκευή (Δ.Τ.Υ.)	Γ	24 μήνες (ωρίμανση και υλοποίηση)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΔΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.14: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ									
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1.2.1	Ομβροδεξαμενή - Ποιίστρες σε βοσκατόπους Παρνασσού - Καλλιδρόμου		Ομβρ.: 800 m ³ Ποιίστρες: 2 τεμ.	120.000		Οι Μελέτες θα εκπονηθούν από την ΤΥ του Δήμου.	Γ	
2	1.2.2	Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δ.Δ. Ζελίου	Δ.Δ. Ζελίου	Διευθέτηση μικρών χειμάρρων που παραχετεύουν τα όμβρια και θα αντιμετωπίσουν πλημμυρικά φαινόμενα.	186.595		Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 15 μήνες Υλοποίηση: 10 μήνες.
3	1.2.2	Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δ.Δ. Ελάτειας	Δ.Δ. Ελάτειας	Βελτίωση της παραχετευτικότητας των δύο ρεμάτων που λειτουργούν αντιπλημμυρικά στον οικισμό της Ελάτειας και στα οποία έχει μειωθεί η διατομή τους με παρεμβάσεις που έχουν γίνει κατά τα τελευταία χρόνια.	186.595		Π.Π.Ε. Έκδοση περιβαλλοντικών όρων Οριστική Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης Έγκριση Μελέτης και Τ.Δ.	Γ	Ενέργειες ωρίμανσης: 15 μήνες Υλοποίηση: 5 μήνες.
4	1.3.1	Αναδασμός Αμφίκλειας	Αμφίκλεια	Δημοσκά, αεροδρόμιο 5.000 στρ.	176.000	Έχει υποβληθεί από Ν.Α. στο ΠΕΠ. Από 3 προτάσεις θα ενταχθούν οι 2.	-	Α	
5	1.4.2	Αξιοποίηση υπαρχουσών γεωτρήσεων (Δ. Αμφίκλειας)	Τίθρονιου (4 m ³ /h) Παλαιοχώρι Σε 2 μικτής χρήσεως γεωτρήσεις	τεμ. = 2, μήκος = 3 km, Οικίακος, ηλεκτροδότηση, ανιλητικό συγκρότημα, δίκτυο	162.000		Οι Μελέτη θα εκπονηθεί από την ΤΥ του Δήμου.	Γ	
6	1.7.1	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Φθιώτιδας	Ν.Α. Φθιώτιδας		657.000			Γ	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.15: ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΤ)										
α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΔΕΙΧΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	1.14.1	Συμβουλευτική στους Παραπαρνασσίους Δήμους			80.000			Ρ		ΟΤΑ α' βαθμού και επιχειρήσεις τους, ΜΚΟ, κοινωνικές οργανώσεις, κοινωνικοί και επαγγελματικοί φορείς της Παραπαρνασσίας περιοχής
2	1.14.1			Από τη Ν.Α. Βοιωτίας έχουν προταθεί: 1) Ενημερωτικές δραστηριότητες – συμβουλευτικές υπηρεσίες για περιοχές NATURA του Ν. Βοιωτίας, 2) Ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης – ενημέρωσης Ν Βοιωτίας	150.000			Β		Ν.Α. Βοιωτίας
3	1.14.2	Κατάρτιση ομάδων αγροτών (κατά κλάδο) των Παραπαρνασσίων Δήμων σε σύγχρονες τεχνικές παραγωγής, για τη βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων.		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	30.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος
4	1.14.2	Κατάρτιση αγροτών των Παραπαρνασσίων Δήμων σε θέματα προβολής - προώθησης προϊόντων		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	30.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος
5	1.14.2	Κατάρτιση απασχολούμενων του μεταποιητικού τομέα των Παραπαρνασσίων Δήμων σε σύγχρονες τεχνολογίες και την εισαγωγή καινοτομιών για τη βελτίωση της τυποποίησης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων.		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	20.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος
6	1.14.2	Κατάρτιση απασχολούμενων του μεταποιητικού τομέα των Παραπαρνασσίων Δήμων σε θέματα προβολής - προώθησης προϊόντων		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	30.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος
7	1.14.2	Κατάρτιση κατοίκων των Παραπαρνασσίων Δήμων σε παραδοσιακά επαγγέλματα (βαρελοποιία, ξυλαγλυπτική, μαχαίραποια, σιδηρουργία)		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	20.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος
8	1.14.2	Κατάρτιση απασχολούμενων των Παραπαρνασσίων Δήμων στον ξενοδοχειακό κλάδο, για τη βελτίωση		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση	80.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.15: ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΤ)

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΥ (€)	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΜΑΝΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΣΥΒΑΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
8	1.14.2	Κατάρτιση απασχολούμενων των Παραπαρνασσιων Δήμων στον κλάδο διατροφής, για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών		1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	60.000			Β		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος
10	1.14.3	Επιδότηση Νέων Θέσεων Εργασίας στη Μεταποίηση		Επίδοτηση στις μεταποιητικές επιχειρήσεις για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας	100.000			Β		ΟΑΕΔ
11	1.14.4	Μονάδες "Βοήθεια στο σπίτι" στους Παραπαρνασσιους Δήμους		1 κύρια δομή με 3 παραρτήματα, για την περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκο βοήθειας (ΑΜΕΑ κ.λπ.), σύμφωνα με το ΦΕΚ 1127/Β/30-8 2001.	230.000			Β		α) Επιχειρήσεις ΟΤΑ του άρθρου 277 του Δ.Κ.Κ., β) διαδημοτικές επιχειρήσεις και αστικές εταιρίες των ΟΤΑ, γ) ΟΤΑ που δεν έχουν επιχειρήσεις, μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων με επιχειρήσεις άμεσων δήμων.
12	1.14.4	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών ή / και Παιδιών με αναπηρία στους Παραπαρνασσιους Δήμους		σύμφωνα με το ΦΕΚ 1128/Β/30-8 2001.	150.000			Β		α) Επιχειρήσεις ΟΤΑ του άρθρου 277 του Δ.Κ.Κ., β) διαδημοτικές επιχειρήσεις και αστικές εταιρίες των ΟΤΑ, γ) ΟΤΑ που δεν έχουν επιχειρήσεις, μέσω Προγραμματικών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

**ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΟ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1: ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	845.222	B
2	1.10	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Αμφίκλειας)	735.000	B
3	1.4	Μικρά τεχνικά αγροτικής οδοποιίας	170.600	B
4	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αμφίκλειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	B
5	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Αμφίκλειας	10.000	B
6	1.8	Αναδάσωση Τάφρου	205.000	B
7	1.8	Κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	180.200	B
8	1.10	Οργάνωση / Ενίσχυση εγκαταστάσεων Αεραθλητισμού (παρά πέντε) στον Δ. Αμφίκλειας	200.000	Γ
9	1.11	Δρόμος Αμφίκλεια - Τιθορέα	529.000	Γ
10	1.11	Δρόμος Τιθρόνιο - Ξυλικοί	607.000	Γ
11	1.12	Αγροτικά Ιατρεία Δριμέας και Ξυλικών (Δ. Αμφίκλειας)	95.000	Γ
12	1.12	Κινητή Μονάδα προληπτικής ιατρικής (Δ. Αμφίκλειας)	140.000	Γ
13	1.8	Αξιοποίηση Λίμνης Νευρόπολης στο Καλλιδρόμο	157.661	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.2: ΔΗΜΟΣ ΤΙΘΟΡΕΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	470.000	Β
2	1.10	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Τιθορέας)	240.000	Β
3	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Τιθορέας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	Β
4	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του ελαιόλαδου Τιθορέας (ΠΟΠ στη Φθιώτιδα), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	Β
5	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Τιθορέας	10.000	Β
6	1.6	Προώθηση ελαιολάδου Τιθορέας	17.000	Β
7	1.11	Παράκαμψη Δ/Δ Τιθορέας	448.000	Γ
8	1.12	Διαμόρφωση δωρεάς Σακελλαρίου σε πολυιατρείο (Δ. Τιθορέας)	150.000	Γ
9	1.8	Ανάδειξη αισθητικού δάσους Τιθορέας	100.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.3: ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.9	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ανάπλαση χώρου Δημοτικού Καταστήματος (χώρος πολυδραστηριοτήτων)"	24.225	A
2	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	470.000	B
3	1.10	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Γραβιάς)	235.000	B
4	1.11	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας σε αξιόλογο οικισμό για ανάδειξη σπηλαίου	210.000	B
5	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Γραβιάς, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	B
6	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Γραβιάς	10.000	B
7	1.6	Πρωώθηση κρασιών Γραβιάς	5.666	B
8	1.6	Πρωώθηση τσίπουρου Γραβιάς	8.500	B
9	1.9	Ανάπλαση χώρου Δημοτικού Καταστήματος (χώρος πολυδραστηριοτήτων)	218.700	B

ΠΙΝΑΚΑΣ II.4: ΔΗΜΟΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.9	Υδρευση Δ.Δ. Θουρίου	293.470	A
2	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	470.000	B
3	1.4	Αγροτική οδοποιία Δήμου Χαιρώνειας	210.000	B
4	1.5	Δημιουργία εποχιακού βρεφονηπιακού σταθμού Δ. Χαιρώνειας	56.000	B
5	1.5	Δημιουργία Βιβλιοθήκης στον Αγ. Βλάση - Δικτύωση Βιβλιοθηκών Χαιρώνειας και Αγ. Βλασίου με άλλες.	56.000	B
6	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Χαιρώνειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	B
7	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Χαιρώνειας	10.000	B

ΠΙΝΑΚΑΣ II.5: ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	210.000	Β
2	1.10	Τουριστικοί ξενώνες Δ. Διστόμου	235.000	Β
3	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Διστόμου, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	12.000	Β
4	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Διστόμου	10.000	Β
5	1.6	Προώθηση κρασικών Διστόμου	5.667	Β
6	1.6	Προώθηση τσίπουρου Διστόμου	8.500	Β
7	1.5	Τοπικό δίκτυο ενημέρωσης (αγρ. προϊόντα – πολιτισμός)	100.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.6: ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΤΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.5	Ενίσχυση της τοπικής εκδήλωσης του αλωνίσματος στον οικισμό Ζελίου	13.000	A
2	1.9	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Ζελίου"	3.859	A
3	1.9	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ανάπλαση πλατείας Σφάκας"	8.474	A
4	1.9	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ανάπλαση πλατείας Ζελίου"	5.982	A
5	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	470.000	B
6	1.10	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Ελάτειας)	240.000	B
7	1.4	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Παναγίτσας	30.000	B
8	1.4	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Σφάκας	47.400	B
9	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Ελάτειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	10.000	B
10	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Ελάτειας	10.000	B
11	1.9	Ανάπλαση πλατείας Σφάκας	76.500	B
12	1.9	Ανάπλαση πλατείας Ζελίου	54.000	B
13	1.9	Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Ζελίου	34.839	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ II.7: ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	655.611	B
2	1.10	Τουριστικοί ξενώνες (Δ. Παρνασσού)	735.000	B
3	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Παρνασσού, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	B
4	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Παρνασσού (εν δυνάμει ΠΟΠ), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	B
5	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Παρνασσού	10.000	B
6	1.6	Προώθηση φέτας Παρνασσού	17.000	B
7	1.6	Προώθηση κρασιών Παρνασσού	5.666	B
8	1.12	Βελτίωση αγροτικών ιατρείων (Δ. Παρνασσού)	105.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ II.8: ΔΗΜΟΣ ΔΑΥΛΕΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΗ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	210.000	Β
2	1.10	Τουριστικοί ξενώνες Δ. Δαύλειας	235.000	Β
3	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Δαύλειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	Β
4	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Δαύλειας	10.000	Β
5	1.8	Ανάπλαση χώρου "Λαπαθιά" στον Παρνασσό	410.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.9: ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΗΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.9	Κατασκευή εξωτερικού Υδραγωγείου (Δ.Δ. Δροσοχωρίου)	60.000	A
2	1.9	Διάνοιξη – Διαμόρφωση εξωτερικής οδού πρόσβασης στο Πάνω χωριό	60.000	A
3	1.9	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Αναπλάσεις πλατειών «Μήτρου Καθάρου» και «Μεγάλης Βρύσης»"	6.979	A
4	1.9	Εκπόνηση μελέτης για το έργο "Ολοκλήρωση έργου μετατροπής Δημοτικού Σχολείου σε Ξενώνα"	8.972	A
5	1.2	Σύνταξη και εφαρμογή Διαχειριστικού Σχεδίου Διαχείρισης Βοσκοτόπων Δροσοχωρίου	100.000	B
6	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αμφίσσης, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	12.000	B
7	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Αμφίσσης	10.000	B
8	1.9	Αναπλάσεις πλατειών «Μήτρου Καθάρου» και «Μεγάλης Βρύσης»	63.000	B
9	1.9	Ολοκλήρωση έργου μετατροπής Δημοτικού Σχολείου σε Ξενώνα	81.000	B

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.10: ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Δελφών, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	10.000	B
2	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Δελφών	10.000	B
3	1.6	Προώθηση ελαιολάδου Δελφών	8.500	B

ΠΙΝΑΚΑΣ II.11: ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΧΩΒΗΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αράχωβας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	8.000	B
2	1.6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς της φορμαέλας του Δ. Αράχωβας (ΠΟΠ), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	15.000	B
3	1.6	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα του Δ. Αράχωβας	10.000	B
4	1.6	Προώθηση φορμαέλας Αράχωβας	17.000	B
5	1.6	Προώθηση ελαιολαδου Αράχωβας	8.500	B

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.12: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.3	Παράλληλα έργα αναδασμού Δήμου Χαιρώνειας	293.470	Β
2	1.3	Αναδασμός στη θέση "Παλιόρεμα" (Δ. Δαύλειας)	295.390	Β
3	1.11	Βελτίωση οδού από Δίστομο προς Παραλία Διστόμου	292.000	Γ
4	1.2	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Χαιρώνειας	205.429	Γ
5	1.2	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Αγ. Βλάση (Δ. Χαιρώνειας)	205.429	Γ
6	1.2	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Ακοντίου (Δ. Χαιρώνειας)	181.952	Γ
7	1.2	Αρδευτικό δίκτυο Αγ. Βλασίου	294.000	Γ
8	1.3	Μικρά παράλληλα έργα Μαυρονερίου	230.667	Γ
9	1.3	Μικρά Παράλληλα Έργα Χαιρώνειας	156.667	Γ
10	1.3	Μικρά Παράλληλα Έργα Βασιλικών	230.667,00	Γ
11	1.4	Αγροτικός εξηλεκτρισμός (όχι γεωτρήσεις) Ν. Βοιωτίας	210.000	Γ
12	1.7	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Βοιωτίας	657.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.13: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΩΚΙΔΑΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.4	Αγροτικός εξηλεκτρισμός	50.000	A
2	1.3	Εκούσιος Αναδάσμος Δ.Δ. Μαριολάτας	190.000	B
3	1.4	Κατασκευή μικρής γέφυρας στο χειμαρρο Δ.Δ. Μαριολάτας	30.000	Γ
4	1.4	Διάνοιξη αγροτικού δρόμου "Δεξαμενή-Περιβόλι" Δ.Δ. Πολυδρόσου	30.000	Γ
5	1.4	Μελέτη βελτίωση δρόμου "Καλαμόρεμμα-Αγροστίλια Δ.Δ. Δροσοχωρίου	190.000	Γ
6	1.7	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Φωκίδας	657.000	Γ
7	1.11	Σκυρόστρωση και Ασφαλτόστρωση τουριστικού δρόμου Έλατος - Αγ.Νικόλαος - Βαρκό	232.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.14: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (€)	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)
1	1.3	Αναδασμός Αμφίκλειας	176.000	Α
2	1.2	Ομβροδεξαμενή – Ποτίστρες σε βοσκοτόπους Παρνασσού - Καλλιδρόμου	120.000	Γ
3	1.2	Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δ.Δ. Ζελίου	186.595	Γ
4	1.2	Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δ.Δ. Ελάτειας	186.595	Γ
5	1.4	Αξιοποίηση υπαρχουσών γεωτρήσεων (Δ. Αμφίκλειας)	162.000	Γ
6	1.7	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Φθιώτιδος	657.000	Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.15: ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΤ)

α/α	ΜΕΤΡΟ	ΕΡΓΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΥ (€)	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΒΑΘΜΟΣ ΟΡΙΜΟΤΗΤΑΣ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	1.14	Συμβουλευτική στους Παραπαρνώσιους Δήμους	80.000	ΟΤΑ α' βαθμού και επιχειρήσεις τους, ΜΚΟ, κοινωνικές οργανώσεις, κοινωνικοί και επαγγελματικοί φορείς της Παραπαρνώσιας περιοχής	B
2	1.14		150.000	N.A. Βοιωτίας	B
3	1.14	Κατάρτιση ομάδων αγροτών (κατά κλάδο) των Παραπαρνώσιων Δήμων σε σύγχρονες τεχνικές παραγωγής, για τη βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων.	30.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B
4	1.14	Κατάρτιση αγροτών των Παραπαρνώσιων Δήμων σε θέματα προβολής - προώθησης προϊόντων	30.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B
5	1.14	Κατάρτιση απασχολούμενων του μεταποιητικού τομέα των Παραπαρνώσιων Δήμων σε σύγχρονες τεχνολογίες και την εισαγωγή καινοτομιών για τη βελτίωση της τυποποίησης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων.	20.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B
6	1.14	Κατάρτιση απασχολούμενων του μεταποιητικού τομέα των Παραπαρνώσιων Δήμων σε θέματα προβολής - προώθησης προϊόντων	30.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B
7	1.14	Κατάρτιση κατοίκων των Παραπαρνώσιων Δήμων σε παραδοσιακά επαγγέλματα (βαρελοποιία, ξυλογλυπτική, μαχαιροποιία, σιδηρουργία)	20.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B
8	1.14	Κατάρτιση απασχολούμενων των Παραπαρνώσιων Δήμων στον ξενοδοχειακό κλάδο, για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών	80.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B
9	1.14	Κατάρτιση απασχολούμενων των Παραπαρνώσιων Δήμων στον κλάδο διατροφής, για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών	60.000	ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος	B

	(1)	(2)	(€) (3)	(4)	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ (5)
10	1.14	Επιδότηση Νέων Θέσεων Εργασίας στη Μεταποίηση	100.000	ΟΑΕΔ	B
11	1.14	Μονάδες "Βοήθεια στο σπίτι" στους Παραπαρνασσιους Δήμους	230.000	α) Επιχειρήσεις ΟΤΑ του άρθρου 277 του Δ.Κ.Κ., β) διαδημοτικές επιχειρήσεις και αστικές εταιρίες των ΟΤΑ, γ) ΟΤΑ που δεν έχουν επιχειρήσεις, μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων με επιχειρήσεις όμορων δήμων.	B
12	1.14	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών ή / και Παιδιών με αναπηρία στους Παραπαρνασσιους Δήμους	150.000	α) Επιχειρήσεις ΟΤΑ του άρθρου 277 του Δ.Κ.Κ., β) διαδημοτικές επιχειρήσεις και αστικές εταιρίες των ΟΤΑ, γ) ΟΤΑ που δεν έχουν επιχειρήσεις, μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων με επιχειρήσεις όμορων δήμων.	B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΠΑΑΧ
ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΡΤΕΛΑ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
ΟΡΕΙΝΩΝ – ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ
Ο.Π.Α.Α.Χ. ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ**

A: ΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Γ.Τ.Π.Ε. : ΜΕΤΡΑ 1.1 – 1.10

B: ΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Τ.Π.Α. : ΜΕΤΡΑ 1.11 – 1.12

Γ: ΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Κ.Τ. : ΜΕΤΡΟ 1.14

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΡΤΕΛΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ/ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ - ΕΤΠΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (Ο.Π.Α.Α.Χ.) ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Β. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΤΠΑ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ. ωριμ.
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
ΜΕΤΡΟ 1.11: ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΜΒΩΝ, ΓΕΦΥΡΩΝ										
1	Βελτίωση οδού από Διστόμο προς Παραλία Διστόμου	1.11.1	Περιοχή εφαρμογής: Δήμος Διστόμου	353.000,00	353.000,00	0,00	Ν.Α. Βοιωτίας	02/04	08/04	Γ
2	Παράκαμψη Δ/Δ Τιθορέας	1.11.1	Επέκταση υφιστάμενης γέφυρας, παράκαμψη Τιθορέας και σύνδεση με το δρόμο Τιθορέα – Αμφίκλεια.	600.000,00	600.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ
3	Δρόμος Αμφίκλεια - Τιθορέα	1.11.1	1 διάβαση (τεχνικά), μήκος = 7 km	587.000,00	587.000,00	0,00	Δ. Αμφίκλειας			Γ
4	Βελτίωση δρόμου Σ. Σταθμός - Λιλαία - Γραβιά	1.11.1	Δ.Δ. Πολυδρόσου - Λιλαίας - Μαριολιάς - Γραβιάς, μήκος = 10χλμ	380.000,00	380.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	10/03	10/06	Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΑΥΤΩΝ										
5	Βελτίωση οδοποιίας σε αξιόλογο οικισμό για ανάδειξη υπηλαίου	1.11.2		210.000,00	210.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς			Β
6	Σκυρόστρωση και Ασφαλτόστρωση τουριστικού δρόμου Έλατος - Αγ. Νικόλαος - Βαρκό	1.11.2	Μήκος = 4 χλμ στο Δ.Δ. Επταλόφου	280.000,00	280.000,00	0,00	Ν.Α. Φωκίδας	12/03	12/05	Γ
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.11				2.420.000,00	2.420.000,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.11)				2.318.334,00						Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 101.666<20%

ΜΕΤΡΟ 1.12: ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ. ωριμ.
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
1	Διαμόρφωση δωρεάς Σκακλαρίου σε πολιατρείο (Δ. Τιθορέας)	1.12.1	Ανακαίνιση - διαρρύθμιση χώρου, εξοπλισμός. Εμβαδόν υφιστάμενου κτιρίου = περίπου 115 τμ.	150.000,00	150.000,00	0,00	ΠΕΣΥ			Γ
2	Βελτίωση αγροτικών ιατρείων (Δ. Παρνασσού)	1.12.1		105.000,00	105.000,00	0,00	ΠΕΣΥ			Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ										
3	Κινητή Μονάδα προληπτικής ιατρικής (Δ. Αμφικλείας)	1.12.2		105.000,00	105.000,00	0,00	ΠΕΣΥ			Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΟΡΕΙΝΩΝ / ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ										
4	Αγροτικά Ιατρεία Δριπέας και Ξυλικών (Δ. Αμφικλείας)	1.12.4	Εξοπλισμός	60.000,00	60.000,00	0,00	ΠΕΣΥ			Γ
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.12				420.000,00	420.000,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.12)					490.000,00		Επί έλαττον στον διαθέσιμο προϋπολογισμό = 70.000			
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΩΝ 1.11 - 1.12 (ΕΤΠΑ)				2.840.000,00	2.840.000,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.11-1.12)					2.808.334,00		Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 366.866			

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΡΤΕΛΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ/ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ - ΕΚΤ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (Ο.Π.Α.Α.Χ.) ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Γ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΤ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ. ωριμ.
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 1: ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ / ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ - ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΔΙΚΤΥΩΣΗ										
1	Συμβουλευτική στους Παραπαρνασσίους Δήμους	1.14.1	Ενέργειες πληροφόρησης, προσανατολισμού και υποστήριξης προς άτομα ή κοινωνικές ομάδες για την αύξηση της απασχολησιμότητας, την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Καταγραφή - Παραπομπή - Επαγγελματικός Προσανατολισμός - Ένταξη - Παρακολούθηση - Δημοσιότητα/Ευαισθητοποίηση/Δικτύωση	80.000,00	80.000,00		ΟΤΑ α' βαθμού και επιχειρήσεις τους, ΜΚΟ, κοινωνικές οργανώσεις, κοινωνικοί και επαγγελματικοί φορείς της Παραπαρνασσίας περιοχής			Γ
2		1.14.1	Από τη Ν.Α. Βοιωτίας έχουν προταθεί: 1) Ενημερωτικές δραστηριότητες – συμβουλευτικές υπηρεσίες για περιοχές NATURA του Ν. Βοιωτίας, 2) Ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης – ενημέρωσης Ν. Βοιωτίας	150.000,00	150.000,00		Ο Ν.Α. Βοιωτίας			Β
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 2: ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ										

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ. ωριμ.
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
3	Κατάρτιση ομάδων αγροτών (κατά κλάδο) των Παραπαρνάσιων Δήμων σε σύγχρονες τεχνικές παραγωγής, για τη βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων.	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	30.000,00	30.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ
4	Κατάρτιση αγροτών των Παραπαρνάσιων Δήμων σε θέματα προβολής - προώθησης προϊόντων	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	30.000,00	30.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ
5	Κατάρτιση απασχολουμένων του μεταποιητικού τομέα των Παραπαρνάσιων Δήμων σε σύγχρονες τεχνολογίες και την εισαγωγή καινοτομιών για τη βελτίωση της τυποποίησης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων.	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	20.000,00	20.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ
6	Κατάρτιση απασχολουμένων του μεταποιητικού τομέα των Παραπαρνάσιων Δήμων σε θέματα προβολής - προώθησης προϊόντων	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	30.000,00	30.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ
7	Κατάρτιση κατοίκων των Παραπαρνάσιων Δήμων σε παραδοσιακά επαγγέλματα (βαρελοποιία, ξυλογλυπτική, μαχαιροποιία, σιδηρουργία)	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	20.000,00	20.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ
8	Κατάρτιση απασχολουμένων των Παραπαρνάσιων Δήμων στον ξενοδοχειακό κλάδο, για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	80.000,00	80.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ
9	Κατάρτιση απασχολουμένων των Παραπαρνάσιων Δήμων στον κλάδο διατροφής, για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών	1.14.2	1) Επιμόρφωση ομάδων αγροτών 11 Δήμων - 2) Διάχυση αποτελεσμάτων επιμόρφωσης	60.000,00	60.000,00		ΔΙΣΑ Περ. Στερεάς Ελλάδος			Γ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ. ωριμ.
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
10	Επιδότηση Νέων Θέσεων Εργασίας στη Μεταποίηση	1.14.3	Επιδότηση στις μεταποιητικές επιχειρήσεις για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας	100.000,00	100.000,00		ΟΑΕΔ			Β
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 4: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ										
11	Μονάδες "Βοήθεια στο σπίτι" στους Παραπαρνώσιους Δήμους	1.14.4	1 κύρια δομή με 3 παραρτήματα, για την περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκο βοήθειας (ΑΜΕΑ κ.λπ.), σύμφωνα με το Φ.ΕΚ 1127/Β/30-8-2001.	230.000,00	230.000,00		α) Επιχειρήσεις ΟΤΑ του άρθρου 277 του Δ.Κ.Κ., β) διαδημοτικές επιχειρήσεις και αστικές εταιρίες των ΟΤΑ, γ) ΟΤΑ που δεν έχουν επιχειρήσεις, μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων με επιχειρήσεις όμορων δήμων.			Γ
12	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών ή / και Παιδιών με αναπηρία στους Παραπαρνώσιους Δήμους	1.14.4	σύμφωνα με το ΦΕΚ 1128/Β/30-8-2001.	150.000,00	150.000,00		όπ.π.			Γ
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.14 (ΕΚΤ)				980.000,00	980.000,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΩΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.12)					980.000,00					

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΡΤΕΛΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ/ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (Ο.Π.Α.Α.Χ.) ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Α. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΓΤΠΕ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βα ωρ
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
ΜΕΤΡΟ 1.1: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ										
1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις στους Παραπαρνασσίους Δήμους	1.1	17 επενδυτικά σχέδια	3.800.833,00	1.900.416,50	1.900.416,50	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περιφ. Στ. Ελλάδας	12/03	12/05	Ε
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.1				3.800.833,00	1.900.416,50	1.900.416,50				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.1)					1.900.722,00		Επί έλλειπτον στον διαθέσιμο Π/Υ = 305,50			
ΜΕΤΡΟ 1.2: ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ										
1	Κατασκευή ταμιευτήρα Ζελίου (Δ. Ελάτειας)	1.2.1	Αρδευση 10 χιλ. στρ. καλλιεργούμενων εκτάσεων.	3.000.000,00	3.000.000,00	0,00	Ν.Α. Φθιώτιδος	04/05	06/06	Ε
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΕΡΓΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ										
2	Σύνταξη και εφαρμογή Διαχειριστικού Σχεδίου Βοσκοτόπων Παρνασσού - Καλλιδρόμου	1.2.2	Εφαρμογή δράσεων Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου (Ομβρ.: 800 m3 - Ποτίστρες: 2 τεμ. κ.λπ.)	120.000,00	120.000,00	0,00	Ν.Α. Φθιώτιδος			Γ
3	Σύνταξη και εφαρμογή Διαχειριστικού Σχεδίου Διαχείρισης	1.2.2		100.000,00	100.000,00	0,00	Δ. Αμφίσσης	12/03	02/04	Ε

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		β ω κ
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.2)				1.480.000,00	Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού =1.740.000					
ΜΕΤΡΟ 1.3: ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ - ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ										
1	Παράλληλα έργα αναδασμού Δήμου Χαιρώνειας (Δ.Δ. Χαιρώνειας)	1.3.1	50 χλμ αγροτική οδοποιία, εκ των οποίων: 15 χλμ ασφ/σεις-τσιμ/σεις, 40 προβάσεις, 15 χλμ διανοίξεις αυλάκων, 20 χλμ καθαρισμός αυλάκων	360.000,00	360.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	01/04	08/04	/
2	Παράλληλα έργα αναδασμού Δήμου Χαιρώνειας (Δ.Δ. Βασιλικών)	1.3.1		330.000,00	330.000,00		N.A. Βοιωτίας	01/04	08/04	/
3	Εκούσιος Αναδασμός Δ.Δ. Μαριολάτας	1.3.1	Εμβαδόν = 7.000 στρέμ.	190.000,00	190.000,00	0,00	N.A. Φωκίδας	12/03	06/06	Ε
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.3				880.000,00	880.000,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.3)				1.572.861,00	Επί έλαττον στον διαθέσιμο Π/Υ = 692.861					
ΜΕΤΡΟ 1.4: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ										
1	Μικρά τεχνικά αγροτικής οδοποιίας	1.4.1	Αρ. παρεμβάσεων: 40	176.000,00	176.000,00	0,00	Δ. Αμφικλείας			Ε
2	Αγροτική οδοποιία Δήμου Χαιρώνειας	1.4.1	50 χλμ αγροτική οδοποιία, εκ των οποίων: 10 χλμ ασφαλτοστρώσεις / τσιμεντοστρώσεις, 20 μικρά τεχνικά	310.000,00	310.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	12/03	12/04	/
3	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Παναγίτσας	1.4.1	Διάστρωση με 3Α του υφιστάμενου αγροτικού δρόμου, συνολικού μήκους 2 χλμ.	30.000,00	30.000,00	0,00	Δ. Ελάτειας	02/04	05/04	Ε
4	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ.	1.4.1	Διάστρωση με 3Α υφιστάμενων αγροτικών δρόμων, συνολικού	47.400,00	47.400,00	0,00	Δ. Ελάτειας	02/04	05/04	Ε

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		β ω
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
5	Διάνοιξη αγροτικού δρόμου "Δεξαμενή-Περιβόλι" Δ.Δ. Πολυδρόσου	1.4.1	Μήκος = 1,5 χλμ.	30.000,00	30.000,00	0,00	Ν.Α. Φωκίδας	12/03	12/04	
6		1.4.1	Μήκος = 4 χλμ.	600.000,00	600.000,00	0,00	Δ. Παρνασσού			
7	Μελέτη βελτίωση δρόμου "Καλαμόρεμμα-Αγροστάλια Δ.Δ. Δρασοχωρίου	1.4.1	Μήκος = 14 χλμ.	190.000,00	190.000,00	0,00	Ν.Α. Φωκίδας	12/03	06/06	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ										
8	Αξιοποίηση γεωτρήσεων Δ Αμφίκλειας υφισταμένων προ της 01/01/2000	1.4.2	τεμ. = 2, μήκος = 3 km, Οικίσκος, ηλεκτροδότηση, αντλητικό συγκρότημα δικτυο	162.000,00	162.000,00	0,00	Ν.Α. Φθιώτιδας			
9	Αγροτικός εξηλεκτισμός (οχι γεωτρήσεις) Ν. Βοιωτίας	1.4.2		294.000,00	294.000,00	0,00	Ν.Α. Βοιωτίας	02/04	08/04	
10	Αγροτικός εξηλεκτισμός	1.4.2	Περ. εφαρμογής: Δ Δ. Πολυδρόσου- Λιλαίας-Μαριολάτας-Γραβιάς	50.000,00	50.000,00	0,00	Ν.Α. Φωκίδας	11/03	06/07	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΑΡΚΑ										
				0,00	0,00	0,00				
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.4				1.889.400,00	1.889.400,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.4)					1.130.000,00		Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 759.400 > 20%			
ΜΕΤΡΟ 1.5: ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΟΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ										
					0	0				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΟΧΙΑΚΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ										
1	Δημιουργία εποχιακού βρεφονηπιακού σταθμού Δ Χαιρώνειας	1.5.2	Διαμόρφωση ισογείου 60 τ.μ. (εσωτερική τοιχοποιία, κουφώματα, ηλεκτρικά, είδη υγιεινής, θέρμανση, κουζίνα, αναγκαίος εξοπλισμός), διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου 800 τ.μ. σε αύλειο χώρο του	60.000,00	60.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	04/04	11/04	Ε

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ									
2	Δημιουργία Βιβλιοθήκης στον Αγ. Βλάση - Δικτύωση Βιβλιοθηκών Χαιρώνειας και Αγ.Βλασίου με άλλες.	1.5.3	Διαμόρφωση ορόφου 60 τ.μ. σε βιβλιοθήκη (διαμόρφωση αίθουσας και WC, κουφώματα, ηλεκτρικά, είδη υγιεινής, θέρμανση, κουζίνα, αναγκαίος εξοπλισμός, ηλεκτρονικός εξοπλισμός – δικτύωση των Βιβλιοθηκών Χαιρώνειας και Αγ.Βλασίου με άλλες.	60.000,00	60.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	04/04	10/04
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ									
3	Τοπικό δίκτυο ενημέρωσης (αγρ. προϊόντα – πολιτισμός)	1.5.4	Διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων που σχετίζονται με τα τοπικά προϊόντα, την ιστορική παράδοση και την αγροτική πολιτιστική κληρονομιά	100.000,00	75.000,00	25.000,00	Δ. Διστόμου	03/04	03/05
4	Ενίσχυση της τοπικής εκδήλωσης του αλωνίσματος στον οικισμό Ζελίου	1.5.4	Αγορά παραδοσιακών στολών, Αγορά μικροφωνικής εγκατάστασης και φωτιστικών, Κατάλληλη διαμόρφωση χώρου; Δαπάνες συμμετοχής συγκροτημάτων, Αφίσες και έκδοση τουριστικού οδηγού	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ. Ελάτειας	Κάθε χρόνο τον Ιούνιο	
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.5				235.000,00	206.250,00	28.750,00			
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.5)					196.535,00	Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 9.715<20%			
ΜΕΤΡΟ 1.6: ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ									
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ									

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ
1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αμφίκλειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, δενδρωδών, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών.	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04
2	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Τιθορέας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: δενδρωδών, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών, κεριού.	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04
3	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του ελαιόλαδου Τιθορέας (ΠΟΠ στη Φθιώτιδα), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές του προϊόντος: ελαιόλαδο Τιθορέας (ΠΟΠ).	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04
4	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Γραβιάς, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: δενδρωδών, αμπέλου, κτηνοτροφικών, κεριού, μελιού.	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04
5	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Χαϊρώνειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών,	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		β ω
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
6	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Διστόμου, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διευρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, αμπέλου, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών.	12.000,00	9.000,00	3.000,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	08/04	
7	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Ελάτειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διευρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών.	10.000,00	7.500,00	2.500,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	08/04	
8	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Παρνασσού, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διευρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, δενδρώδη, αμπέλου, κτηνοτροφικών, μελιού.	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
9	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Παρνασσού (εν δυνάμει Π.Ο.Π), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διευρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές του προϊόντος: φέτα Παρνασσού.	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	1
10	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Δαύλειας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διευρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: λαχανοκομικά, αμπέλου, ελαιοδένδρων, τυροκομικών, μελιού.	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	ε

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		β ω
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
11	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αμφίσσης, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: ελαιοδένδρων, κτηνοτροφικών.	12.000,00	9.000,00	3.000,00	Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
12	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Δελφών, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: ελαιοδένδρων, τυροκομικών, μελιού.	10.000,00	7.500,00	2.500,00	Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
13	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς του Δ. Αράχωβας, για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές των προϊόντων: ελαιοδένδρων, τυροκομικών.	8.000,00	6.000,00	2.000,00	Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
14	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς της φορμάλας του Δ. Αράχωβας (ΠΟΠ), για την υποστήριξη της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.	1.6.1	Έρευνες αγοράς και μελέτες σκοπιμότητας και marketing, με στόχο τη διεύρυνση των δυνατοτήτων προώθησης σε υπερτοπικές αγορές του προϊόντος: φορμάλα Αράχωβας (ΠΟΠ).	15.000,00	11.250,00	3.750,00	Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ										
15	Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για προϊόντα των Παραπαρνώσσιων Δήμων	1.6.2	Μελέτη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης HACCP, έκδοση οδηγιών ορθής πρακτικής και CD-ROM	110.000,00	82.500,00	27.500,00	Δ/νση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	12/03	12/04	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ										
	Καλύπτεται από τα προγράμματα κατάρτισης της Κατηγορίας Πράξεων 2 του παρόντος Μέτρου.									
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ										
			Ενέργειες οργάνωσης δικτύου							

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		β ω,
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
17	Προώθηση φαρμαέλας Αραχωβας	1.6.4	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	17.000,00	12.750,00	4.250,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
18	Προώθηση φέτας Παρνασσού	1.6.4	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	17.000,00	12.750,00	4.250,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
19	Προώθηση ελαιολάδου Αραχωβας και Δελφών	1.6.4	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	17.000,00	12.750,00	4.250,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
20	Προώθηση κρασιών Διστόμου, Παρνασσού, Γραβιάς	1.6.4	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	17.000,00	12.750,00	4.250,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	08/04	
21	Προώθηση ταίπουρου Διστόμου και Γραβιάς	1.6.4	Ενέργειες οργάνωσης δικτύου προβολής - προώθησης του προϊόντος σε υπερτοπικές αγορές (websites κ.α.).	17.000,00	12.750,00	4.250,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	11/03	06/04	
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.6				399.000,00	299.250,00	99.750,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.6)					300.000,00	Επί έλαττον στον διαθέσιμο Π/Υ = 750				
ΜΕΤΡΟ 1.7: ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ										
1	Αναδάσωση Τάφρου Δ. Αμφίκλειας	1.7.1	Αποκατάσταση, προστασία 7.500 – 8.000 στρ.	205.000,00	163.750,00	51.250,00	Δ. Αμφίκλειας			
2	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Βοιωτίας	1.7.1		600.000,00	600.000,00	0,00	Δ/ση Δασών Ν.Α. Βοιωτίας			
3	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Φθιώτιδας	1.7.1		600.000,00	600.000,00	0,00	Δ/ση Δασών Ν.Α. Φθιώτιδας			

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ
4	Εφαρμογή μέρους του Διαχειριστικού Σχεδίου της Ν.Α. Φωκίδας	1.7.1		600.000,00	600.000,00	0,00	Δ/ση Δασών Ν.Α. Φωκίδας		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΙΔΙΩΤΩΝ Ή ΕΝΩΣΕΩΝ ΤΟΥΣ Ή ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ									
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.7				2.005.000,00	1.953.750,00	51.250,00			
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΛΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.7)				1.970.722,00			Επί έλλειπτον στον διαθέσιμο Π/Υ = 16.972		
ΜΕΤΡΟ 1.8: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ									
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΧΛΟΥΣΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ Η/ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ									
1	Μετεγκαταστάσεις οχλουσών κτηνοτροφικών μονάδων και βελτίωση/συμπλήρωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων των Παραπαρνάσιων Δήμων			750.000,00	412.500,00	337.500,00			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΣΕ ΔΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000									
2	Ανάπλαση χώρου "Λαπαθιά" στον Παρνασσό	1.8.2	Δράσεις ανάπλασης και προστασίας του περιβάλλοντος, σε εφαρμογή του Διαχειριστικού Σχεδίου του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	440.000,00	440.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας		
3	Ενημέρωση - Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση για περιοχές NATURA του Νομού Βοιωτίας		Ενημερωτικές δραστηριότητες - συμβουλευτικές υπηρεσίες - Ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης για περιοχές NATURA του Νομού Βοιωτίας	100.000,00	100.000,00		Ν.Α. Βοιωτίας		
4	Ανάδειξη αισθητικού δάσους Τιθορέας	1.8.2	Έργα πυροπροστασίας, ενημερωτικές δραστηριότητες. Επιφάνεια αισθητικού δάσους:	100.000,00	100.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας		

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ε ω
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.8				1.390.000,00	1.052.500,00	337.500,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΡΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.8)					1.052.861,00		Επί έλαττον στον διαθέσιμο Π/Υ = 361			
ΜΕΤΡΟ 1.9: ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΧΩΡΙΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ										
1	Κατασκευή αποχέτευσης Δ.Δ. Καστελιών	1.9.1	Δ.Δ. Καστελιών	200.000,00	200.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	06/04	01/05	
2		1.9.1	3 km	200.000,00	200.000,00	0,00	Δ. Παρνασσού			
3		1.9.1	4 km	400.000,00	400.000,00	0,00	Δ. Παρνασσού			
4	Υδρευση οικισμών Δ. Χαιρώνειας	1.9.1	Δ.Δ. Ανθοχωρίου, Βασιλικών	440.000,00	440.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	12/03	12/04	
5	Υδρευση οικισμών Δ. Χαιρώνειας	1.9.1	Δ.Δ. Ακοντίου, Θουρίου, Προσηλίου	430.000,00	430.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	12/03	12/04	
6	Κατασκευή εξωτερικού Υδραγωγείου (Δ.Δ. Δροσοχωρίου)	1.9.1	Περιοχή εφαρμογής: Δ.Δ. Δροσοχωρίου	60.000,00	60.000,00	0,00	Δ. Αμφίσσης	11/03	02/03	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ										
7	Εσωτερική οδοποιία οικισμών Δ. Χαιρώνειας	1.9.2		290.000,00	290.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	12/03	12/04	
8		1.9.2	2,5km	400.000,00	400.000,00	0,00	Δ. Παρνασσού			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ										
9	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αναπλάσης Δ. Δαύλειας	1.9.3	Εφαρμογή μέρους του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Ανάπλασης (ανάπλαση πλατείας)	246.000,00	246.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας	10/03	08/04	
10	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ανάπλασης Δ. Χαιρώνειας	1.9.3	Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Σχεδίου Ανάπλασης Δ.Δ. Χαιρώνειας	480.000,00	480.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	10/03	08/04	

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βι ωμ
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
11	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ανάπλασης Δ. Γραβιάς	1.9.3	Εφαρμογή μέρους του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Ανάπλασης (ανάπλαση χώρου Δημοτικού Σχολείου - δημιουργία χώρου πολυδραστηριοτήτων)	200.000,00	200.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	02/04	10/04	
12	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ανάπλασης Δ. Ελάτειας	1.9.3	Αναπλάσεις πλατειών, αντικατάσταση παλαιών δικτύων ύδρευσης και λοιπές δράσεις Ολοκληρωμένου Σχεδίου Ανάπλασης	502.500,00	502.500,00	0,00	Δ. Ελάτειας	03/04	08/04	
13	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ανάπλασης Δ. Αμφίσσης	1.9.3	Αναπλάσεις πλατειών, διαμόρφωση εξωτερικής οδού πρόσβασης, μετατροπή Δημοτικού Σχολείου σε Ξεώνα και λοιπές δράσεις Ολοκληρωμένου Σχεδίου Ανάπλασης	220.000,00	220.000,00	0,00	Δ. Αμφίσσης	12/03	04/04	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 5: ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ										
14	Εκπόνηση μελετών για το έργο 2 της Πράξης 1 και τα έργα 7 έως 11 της Πράξης 3.	1.9.5		75.000,00	75.000,00	0,00		09/03	02/04	
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.9				3.743.500,00	3.743.500,00	0,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.9)					1.000.000,00		Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 2.743.500			
ΜΕΤΡΟ 1.10: ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΕΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ή ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ										
		1.10.1				0,00				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ										
1	Οργάνωση / Ενίσχυση εγκαταστάσεων Αεροθλατισμού	1.10.2	Δρόμος πρόσβασης και επαναφοράς, κιάσκι, σήμανση,	200.000,00	110.000,00	90.000,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Πρω. Στερεας Ελλάδας	02/04	07/04	Γ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		β ω
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
2	Τουριστικά ξενώνες στους Παραπαρνάσιους Δήμους	1.10.2	Ίδρυση 7 νέων τουριστικών καταλυμάτων (112 κλίνες) - Εκσυγχρονισμός / επέκταση υφισταμένων.	1.665.000,00	915.750,00	749.250,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας	01/04	01/06	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ										
3	Εκσυγχρονισμός - επέκταση βιοτεχνιών στους Παραπαρνάσιους Δήμους	1.10.3	Ίδρυση - εκσυγχρονισμός / επέκταση βιοτεχνιών ειδών διατροφής, προϊόντων παραδοσιακής τεχνικής κ.λπ.	900.000,00	495.000,00	405.000,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ										
4	Προβολή συγκριτικών πλεονεκτημάτων Παραπαρνάσιων Δήμων	1.10.4		135.000,00	94.500,00	40.500,00	Δ/ση Γ. Ανάπτυξης Περ. Στερεάς Ελλάδας			
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΟΥ 1.10				2.900.000,00	1.615.250,00	1.284.750,00				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΟΠΑΑΧ ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ (Μ 1.10)					1.570.000,00		Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 45.250			
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΜΕΤΡΩΝ 1.1 - 1.10 (ΕΓΤΠΕ)				20.462.733,00	16.760.316,50	3.702.416,50				
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗ ΜΕΤΡΩΝ 1.1 - 1.10 (ΕΓΤΠΕ)					12.173.701,00		Υπέρβαση διαθέσιμου προϋπολογισμού = 4.586.615,5 > 20%			

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΜΕΤΡΟ ΠΕΠ		ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ Π/Υ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (€)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ Γ/Υ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (€)	ΔΙΑΦΟΡΑ
1.1	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	1.900.722,00	1.900.416,50	305,50
1.2	Ορθολογική αξιοποίηση υδάτινων πόρων	1.480.000,00	3.220.000,00	-1.740.000,00
1.3	Αναδασμοί - Παράλληλα έργα	1.572.861,00	880.000,00	692.861,00
1.4	Λοιπές υποδομές σχετικά με την ανάπτυξη της γεωργίας	1.130.000,00	1.889.400,00	-759.400,00
1.5	Βασικές υπηρεσίες στην αγροτική οικονομία	196.535,00	206.250,00	-9.715,00
1.6	Εμπορία προϊόντων ποιότητας	300.000,00	299.250,00	750,00
1.7	Δασοκομία	1.970.722,00	1.953.750,00	16.972,00
1.8	Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη δασοκομία, τη γεωργία, τη διατήρηση του τοπίου καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων	1.052.861,00	1.052.000,00	861,00
1.9	Ανακαίνιση χωριών	1.000.000,00	3.743.500,00	-2.743.500,00
1.10	Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων	1.570.000,00	1.615.250,00	-45.250,00
1.11	Άρση της απομόνωσης των ορεινών περιοχών	2.318.334,00	2.420.000,00	-101.666,00
1.12	Υγεία - Πρόνοια	490.000,00	420.000,00	70.000,00
1.14	Παρεμβάσεις ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού για την ανάπτυξη της υπαίθρου	980.000,00	980.000,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		15.962.035,00	20.579.816,50	-4.617.781,50

1. ΠΕΠ:

ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2. ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (Ο.Π.Α.Α.Χ.) ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ

1. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:

ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΔΗΜΟΣ		ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΝΟΜΟΣ
1	Δ. Αραχώβης	Αράχωβα	ΒΟΙΩΤΙΑΣ
2	Δ. Δαύλειας	Δαύλεια	
		Μαυρονέρι	
		Παρόρι	
3	Δ. Διστόμου	Δίστομο	
		Στείρι	
4	Δ. Χαιρώνειας	Αγ. Βλάσης	
		Ακόντιο	
		Ανθοχώρι	
		Βασιλικά	
		Θούριο	
		Προσήλιο	
		Προφήτης Ηλίας	
Χαιρώνεια			
5	Δ. Αμφίκλειας	Αμφίκλειας	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
		Δρυμασίας	
		Μπράλου	
		Ξυλικών	
		Παλαιοχωρίου Δωριέων	
Τιθρωνίου			
6	Δ. Ελάτειας	Ελάτειας	
		Ζελίου	
		Λευκοχωρίου	
		Παναγίτσας	
7	Δ. Τιθορέας	Αγίας Μαρίνης Λοκρίδος	
		Αγίας Παρασκευής	
		Κάτω Τιθορέας	
		Μοδίου	
Τιθορέας			
8	Δ. Αμφίσσης	Δρασοχωρίου	ΦΩΚΙΔΟΣ
9	Δ. Γραβιάς	Αποστολιά	
		Βάργιανης	
		Γραβιάς	
		Καλοσκοπτής	
		Καστελλίων	
		Μαριολάτας	
		Οινοχωρίου	
Σκλήθρου			
10	Δ. Δελφών	Δελφών	
		Χρυσού (Χρυσού)	
11	Δ. Παρνασσού	Επταλόφου	
		Λιλαίας	
		Πολυδροσού	

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:

37.009

ΜΕΤΡΟ ΠΕΠ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ (€)	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (€)	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜ/ΣΗΣ (Διαρθρωτικό Ταμείο)
1 Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	3.800.833,00	1.900.416,50	1.900.416,50	ΕΓΤΠΕ
2 Ορθολογική αξιοποίηση υδάτινων πόρων	3.220.000,00	3.220.000,00	0,00	ΕΓΤΠΕ
3 Αναδασμοί - Παράλληλα έργα	880.000,00	880.000,00	0,00	ΕΓΤΠΕ
Λοιπές υποδομές σχετικά με την ανάπτυξη της γεωργίας	1.289.400,00	1.889.400,00	-600.000,00	ΕΓΤΠΕ
Βασικές υπηρεσίες στην αγροτική οικονομία	235.000,00	206.250,00	28.750,00	ΕΓΤΠΕ
Εμπορία προϊόντων ποιότητας	399.000,00	299.250,00	99.750,00	ΕΓΤΠΕ
Δασοκομία	2.005.000,00	1.953.750,00	51.250,00	ΕΓΤΠΕ
Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη δασοκομία, τη γεωργία, τη διατήρηση του τοπίου καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων	1.052.000,00	1.052.000,00	0,00	ΕΓΤΠΕ
Ανακαίνιση χωριών	3.143.500,00	3.743.500,00	-600.000,00	ΕΓΤΠΕ
3 Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων	2.900.000,00	1.615.250,00	1.284.750,00	ΕΓΤΠΕ
4 Άρση της απομόνωσης των ορεινών περιοχών	2.420.000,00	2.420.000,00	0,00	ΕΤΠΑ
2 Υγεία - Πρόνοια	420.000,00	420.000,00	0,00	ΕΤΠΑ
4 Παρεμβάσεις ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού για την ανάπτυξη της υπαίθρου	980.000,00	980.000,00	0,00	ΕΚΤ
ΣΥΝΟΛΟ	22.744.733,00	20.579.816,50	2.164.916,50	

ΒΙΣΤΟΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ *

Άξονας Προτεραιότητας Επιχειρησιακού Σχεδίου	Αναφορές στα Μέτρα / Δράσεις ΠΕΠ	Ενδεικτικός Π/Υ Δ.Δ. (€)	Ενδεικτική Βαρύτητα (%)
Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και της Επισκεψιμότητας στους οικισμούς της περιοχής	1.5.2, 1.5.3, 1.5.4, 1.7.1, 1.7.2, 1.8.1, 1.8.2, 1.9.1, 1.9.2, 1.9.3, 1.9.4, 1.9.5, 1.11.1, 1.11.2, 1.12.1, 1.12.2, 1.12.3, 1.12.4, 1.14	7.377.430,50	33%
Ενίσχυση της ταυτότητας της περιοχής - Προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος	1.7.1, 1.7.2, 1.8.1, 1.8.2, 1.10.4	3.455.930,50	15%
Στήριξη και Ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας στην περιοχή - Ανάδειξη Δυναμικών Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών	1.10.2, 1.10.3	3.918.490,00	17%
Ανάπτυξη και στήριξη δυναμικών Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων - Προώθηση καινοτομιών στον αγροτικό χώρο - Εμπορία Προϊόντων Ποιότητας	1.1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.1, 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.5.1, 1.6.1, 1.6.2, 1.6.3, 1.6.4,	6.853.833,00	30%
Ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής της Περιοχής - Εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού	1.14	980.000,00	4%
ΣΥΝΟΛΟ		22.585.684,00	100%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΜΕΤΡΩΝ

ΕΡΓΑ "ΔΕΞΑΜΕΝΗ"

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (Ο.Π.Α.Α.Χ.) ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: ΠΑΡΑΠΑΡΝΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ ωριμ
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
ΜΕΤΡΟ 1.2: ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ										
1	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Προσηλίου (Δ. Χαιρώνειας)	1.2.1	2000 τ.μ. δικτύου	58.694,00	58.694,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	02/04	02/05	Γ
2	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Θουρίου (Δ. Χαιρώνειας)	1.2.1		630.000,00	630.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	12/03	12/04	A
3	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Προφ. Ηλία (Δ. Χαιρώνειας)	1.2.1	2.000 τ.μ. δικτύου	58.694,00	58.694,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	02/04	02/05	Γ
4	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Χαιρώνειας	1.2.1	4.000 τ.μ. δικτύου - 1 δεξαμενή δυναμικότητας 2000 κ.μ.	294.000,00	294.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	12/03	12/04	A
5	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Αγ. Βλάση (Δ. Χαιρώνειας)	1.2.1	4000 τ.μ. δικτύου - 1 δεξαμενή δυναμικότητας 2000 κ.μ.	298.000,00	298.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	12/03	12/04	A
6	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δ.Δ. Ακοντίου (Δ. Χαιρώνειας)	1.2.1	3.000 τ.μ. δικτύου - 1 δεξαμενή δυναμικότητας 2000 κ.μ.	181.952,00	181.952,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	02/04	02/05	Γ
7	Συγκέντρωση υδάτινου δυναμικού (Δ. Δαύλειας)	1.2.1	Συγκέντρωση νερού για χρήση άρδευσης.	440.000,00	440.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας			Γ
8	Διαπλάτυνση – καθαρισμός αρδευτικών στραγγιστικών διωρυγών Δαύλειας	1.2.1	Περιοχή εφαρμογής: Δήμος Δαύλειας.	265.000,00	265.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	02/04	07/04	Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΕΡΓΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ										
9	Βοιωτικός Κηφισός – γέφυρα Βρυλιάς (Δ. Αμφίκλειας)	1.2.2	10 κμ.	132.000,00	132.000,00	0,00	N.A. Φθιώτιδος			Γ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθμωρη
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
10	Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δ.Δ. Ελάτειας	1.2.2	Βελτίωση της παροχευτικότητας των δύο ρεμάτων που λειτουργούν αντιπλημμυρικά στον οικισμό της Ελάτειας, η διατομή των οποίων έχει μειωθεί εξαιτίας παρεμβάσεων που έχουν υποστεί κατά τα τελευταία χρόνια.	235.000,00	235.000,00	0,00	N.A. Φθιώπδος	02/05	07/05	Γ
11	Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δ.Δ. Ζελλίου (Δ. Ελάτειας)	1.2.2	Διευθέτηση μικρών χειμάρρων που παρεχεταιύουν τα όμβρια και θα αντιμετωπίσουν πλημμυρικά φαινόμενα.	235.000,00	235.000,00	0,00	N.A. Φθιώπδος	02/05	12/05	Γ
12	Εκβάθυνση – διευθέτηση κείτης Βοιωτικού Κηφισού για αντιπλημμυρική προστασία (Δ. Αμφίκλειας)	1.2.2	10 κπ (μικρά τεχνικά)	220.000,00	220.000,00	0,00	N.A. Φθιώπδος			Γ
13	Διευθέτηση χειμάρρων (Δ. Διατόμου)	1.2.2		120.000,00	120.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	03/04	03/05	Γ

ΜΕΤΡΟ 1.3: ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ - ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ

1	Αναδασμός Αμφίκλειας	1.3.1	Δημοσιά, αεροδρόμιο. Εμβαδόν = 5.000 στρ.	176.000,00	60.000,00	0,00	N.A. Φθιώπδος			A
2	Μικρά παράλληλα έργα Μαυρονερίου	1.3.1	Περιοχή εφαρμογής: Δήμος Δαύλειας.	294.000,00	294.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	03/04	08/04	Γ
3	Μικρά Παράλληλα Έργα Χαϊρώνειας	1.3.1	Περιοχή εφαρμογής: Δήμος Χαϊρώνειας.	294.000,00	294.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας	03/04	08/04	Γ
4	Αναδασμός στη θέση "Παλιόρεμα" (Δ. Δαύλειας)	1.3.1	Εφαρμογή αναδασμού σε έκταση 2.000 στρεμμάτων	440.000,00	440.000,00	0,00	N.A. Βοιωτίας			B
5	Τεχνικά έργα οδοστρωσίας (αγροτική οδοποιία) (Δ. Αμφίκλειας)	1.3.1	10 κπ (μικρά τεχνικά)	220.000,00	220.000,00	0,00	N.A. Φθιώπδος			Γ

ΜΕΤΡΟ 1.4: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ

Κατασκευή μικρών υφιστάσ...

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ ωφι
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
2	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Τιθορέας	1.4.1	Χωροταξικά, εργασίες οδοστρώσεως, ασφαλτοστρώσεις, τεχνικά σε μήκος οδών 4.500 μέτρα	300.000,00	300.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ
3	Πεζοδρόμηση τμήματος παλαιού δημ. δρόμου εκατέρωθεν της γέφυρας ανάπλασης ποταμού	1.4.1		60.000,00	60.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	02/04	08/04	Γ
4	Ασφαλτόστρωση οδού πρόσβασης στο Κάστρο Πανοπέα	1.4.1	Ασφαλτόστρωση οδού μήκους 3 χλμ	88.041,00	88.041,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	10/04	01/05	Γ
5	Αγροτική οδοποιία και τεχνικά	1.4.1		150.000,00	150.000,00	0,00	Δ. Διστόμου	03/04	03/05	Γ
6	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Ελάτειας	1.4.1	Διάστρωση με 3Α των υφιστάμενων αγροτικών δρόμων, συνολικού μήκους 15 χλμ.	243.000,00	243.000,00	0,00	Δ. Ελάτειας	03/04	09/04	Β
7	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δ.Δ. Ζελίου	1.4.1	Διάστρωση με 3Α των υφιστάμενων αγροτικών δρόμων, συνολικού μήκους 64 χλμ	1.485.000,00	1.485.000,00	0,00	Δ. Ελάτειας	07/04	01/06	Β
8	Αγροτική οδοποιία	1.4.1	Χαλικοστρώσεις 25 χλμ	350.000,00	350.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας			Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ										
18	Αξιοποίηση υπαρχουσών γεωτρήσεων (Δ. Αμφικλείας)	1.4.2	τεμ. 2, μήκος = 3 km, Οικίσκος, ηλεκτροδότηση, αντλητικό συγκρότημα, δικτύου	162.000,00	162.000,00	0,00	Ν.Α. Φθιώτιδας			Γ
19	Αγροτικός εξηλεκτρισμός (όχι γεωτρήσεις) Ν. Βοιωτίας	1.4.2		294.000,00	294.000,00	0,00	Ν.Α. Βοιωτίας	02/04	08/04	Γ
ΜΕΤΡΟ 1.5: ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΟΧΙΑΚΩΝ ΙΣΤΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ										
1	Ανακαίνιση και εξοπλισμός παιδικού σταθμού Κ. Τιθορέας	1.5.2	Ανακαίνιση όψεων, διαμόρφωση εσωτερικών χώρων, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, επίπλωση, εξοπλισμός σε υφιστάμενο κτίριο επιφάνειας περίπου 250 τ.μ.	85.000,00	85.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ										
2	Δημιουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης	1.5.3	Ανακαίνιση, διαρρύθμιση χώρου, εξοπλισμός.	100.000,00	100.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ. ωριμ.
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
4	Μετατροπή του κτιρίου της πρώην Κοινότητας Λευκοχωρίου σε βιβλιοθήκη γενικού ενδιαφέροντος	1.5.3	Διαμόρφωση πέτρινου κτιρίου 50 τμ.	60.000,00	60.000,00	0,00	Δ. Ελάτειας	06/04	01/05	Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ										
5	Μουσείο Άρτου (θεματικό)	1.5.4	Ενίσχυση της εκδήλωσης	100.000,00	75.000,00	25.000,00	Δ. Αμφίκλειας	Ενίσχυση για 3 έτη		Γ
6	Ενίσχυση - προβολή - προώθηση τοπικών εκδηλώσεων από Δημοτική Επιχείρηση Δ. Γραβιάς	1.5.4		200.000,00	150.000,00	50.000,00	Δ. Γραβιάς	01/04	01/07	Γ
ΜΕΤΡΟ 1.8: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΣΕ ΔΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000										
1	Αξιοποίηση Λίμνης Νευρόπολης στο Καλλιδρόμο	1.8.2	Ήπιες παρεμβάσεις (παγκάκια, κιάσκια κλπ) για την ανάδειξη της εποχικής λίμνης που δημιουργείται μεταξύ Ελευθεροχωρίου και Παλαιαχωρίου από Οκτ. - Νοε. έως Ιουλ.	180.000,00	180.000,00	0,00	Δ. Αμφίκλειας			Γ
2	Κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	1.8.2	1) Κατασκευή κτιρίου 200 τ.μ., 2) Προμήθεια εξοπλισμού.	180.200,00	180.200,00	0,00	Δ. Αμφίκλειας			Β
ΜΕΤΡΟ 1.9: ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΧΩΡΙΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ										
1	Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης (αμιάντος) Δημοτικών Διαμερισμάτων	1.9.1	10 km	205.000,00	205.000,00	0,00	Δ. Αμφίκλειας			Γ
2	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		1.080.000,00	1.080.000,00	0,00	Δ. Αμφίκλειας			Γ
3	Βελτίωση και κατασκευή δικτύων ύδρευσης - αποχέτευσης Δήμου Τιθορέας	1.9.1	Αντικατάσταση αγωγών ύδρευσης αμιάντου, δικτύα αγωγών ομβρίων με μήκος αγωγών περίπου 4.500 μέτρα.	300.000,00	300.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθμωρι
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
4	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		910.000,00	910.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ
5	Δεξαμενές ύδρευσης Δ.Δ. Καλοσκοπής, Οινοχωρίου, Γραβιάς	1.9.1	Καλοσκοπής = 73,50μ3 (3,00Χ7,00Χ3,50), Οινοχωρίου = 128,60Μ3 (3,50Χ10,60Χ3,50), Γραβιάς = 189Μ3 (4,50Χ12,00Χ3,50)	391.500,00	391.500,00	0,00	Δ. Γραβιάς	06/04	12/04	Γ
6	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		570.000,00	570.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς			Β
7	Υδρευση Δ. Αγ. Βλασίου	1.9.1	20 χλμ δικτύου ύδρευσης	469.552,00	469.552,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	12/03	12/04	Α
8	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		420.000,00	420.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας			Γ
9	Βελτίωση δικτύου ύδρευσης	1.9.1	Στείρι	120.000,00	120.000,00	0,00	Δ. Διστόμου	03/04	03/05	Γ
10	Βελτίωση δικτύου αιτοχέτευσης	1.9.1	Δίστομο, Στείρι	150.000,00	150.000,00	0,00	Δ. Διστόμου	03/04	03/05	Γ
11	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		830.000,00	830.000,00	0,00	Δ. Διστόμου			Γ
12	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		760.000,00	760.000,00	0,00	Δ. Ελάτειας			Γ
13	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		500.000,00	500.000,00	0,00	Δ. Παρνασσού			Γ
14	Σύστημα συλλογής βοθρολυμάτων	1.9.1		460.000,00	460.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας			Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ										
19	Βελτίωση και κατασκευή δικτύου εσωτερικής οδοποιίας Δήμου Τιθορέας	1.9.2	Περίπου 1.500 μέτρα μήκους ή περίπου 10.000 τ.μ. τελικής επιφάνειας.	250.000,00	250.000,00	0,00	Δ. Τιθορέας			Γ
20	Εσωτερική οδοποιία οικισμών Δήμου Χαιρώνειας	1.9.2	30 χλμ ασφαλτοστρώσεων	176.082,00	176.082,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	03/04	11/04	Γ
21	Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Ελάτειας	1.9.2	Ασφαλτόστρωση των υφιστάμενων δρόμων, συνολικού μήκους 1.190 μ.	48.580,00	48.580,00	0,00	Δ. Ελάτειας	03/04	06/04	Γ
22	Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Παναγίτσας	1.9.2	Ασφαλτόστρωση των υφιστάμενων δρόμων, συνολικού μήκους 500 μ.	17.500,00	17.500,00	0,00	Δ. Ελάτειας	02/04	04/04	Γ
23	Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Σφάκας	1.9.2	Ασφαλτόστρωση υφιστάμενου δρόμου, συνολικού μήκους 300 μ.	8.400,00	8.400,00	0,00	Δ. Ελάτειας	02/04	04/04	Γ
24	Βελτίωση εσωτερικής οδοποιίας Δ.Δ. Ζελίου	1.9.2	Ασφαλτόστρωση των υφιστάμενων δρόμων, συνολικού μήκους 1.250 μ.	38.710,00	38.710,00	0,00	Δ. Ελάτειας	03/04	06/04	Γ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθμωρι
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
27	Διανοίξεις οδών και αντιστηρίξεις εντός του οικισμού	1.9.2		80.000,00	80.000,00	0,00	Δ. Άμφισσας			A
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 3: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ										
28	Μετατροπή παραδοσιακών κτιρίων σε ξενοδοχείο (Δ. Αμφικλείας)	1.9.3		300.000,00	120.000,00	180.000,00	Δ/ση Γεωργ. Ανάπτυξης Περιφ. Στερεάς Ελλάδας			Γ
29	Ανάπλαση χώρου μονοπατιού	1.9.1	Στο Δ.Δ. Βάργιανης.	80.000,00	80.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	02/04	05/04	Γ
30	Ανάπλαση χώρου εμποροπανηγύρεως και αναψυχής	1.9.1	Στο Δ.Δ. Γραβιάς.	105.000,00	105.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	02/04	08/04	B
31	Διαμόρφωση μονοπατιού περιπάτου και αναψυχής	1.9.1	Στο Δ.Δ. Καλοσκοπής.	160.000,00	160.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	02/04	06/04	B
32	Ανάπλαση παραδοσιακού καφενείου και χώρου πολυδραστηριοτήτων	1.9.3	Στο Δ.Δ. Καλοσκοπής.	100.000,00	100.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	04/04	08/04	Γ
33	Εξοπλισμός ξενώνα Οινοχωρίου	1.9.3		440.000,00	440.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	03/04	02/04	B
34	Ανάπλαση χώρου Αι Βασίλη	1.9.3		180.000,00	180.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	03/04	09/04	Γ
35	Ανάπλαση πλατείας Δ.Δ. Σκλήθρου	1.9.3	Στο Δ.Δ. Σκλήθρου.	150.000,00	150.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς			Γ
36	Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ανάπλασης Δ. Χαιρώνειας	1.9.3	Δημιουργία πάρκου Λέοντος Χαιρώνειας: Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου πάρκου 6 στρεμ, χώρο στάθμευσης, παιδική χαρά, μικρό αναψυκτήριο.	480.000,00	480.000,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	06/04	06/05	B
37		1.9.3	Διαμόρφωση Πλατείας Δημαρχείου Διαμόρφωση πλατείας 2,5 στρεμ. με πλακοστρώσεις, φυτεύσεις, καθιστικά κλπ					06/04	12/04	
38		1.9.3	Διαμόρφωση πλατείας εισόδου στον οικισμό Αγ. Βλασίου: Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρο εισόδου Αγ.Βλασίου- προστασία – ανάδειξη παραδοσιακών στοιχείων, κυκλοφοριακή διευθέτηση					06/04	12/04	
39	Ανάπλαση πλατείας Αγίας Τριάδας Δ.Δ. Ελάτειας	1.9.3	Ανάπλαση της πλατείας Αγίας Τριάδας του οικισμού Ελάτειας, επιφάνειας 700π.μ. περίπου	120.000,00	120.000,00	0,00	Δ. Ελάτειας	03/04	08/04	B

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθμολογία
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
40	Επέκταση κεντρικής πλατείας Οικισμού	1.9.3		220.000,00			Δ. Άμφισσας			Β
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ										
41	Ανάδειξη πηγών Μπάρπετης	1.9.4	Στο Δ. Δ. Καλοσκοπής	150.000,00	150.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς			Β
42	Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Μαριολάτα	1.9.4		100.000,00	100.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	03/04	08/04	Γ
43	Ανάδειξη Παλιόβρυσης ή πλατείας "άνω χωριού"	1.9.4		58.000,00	58.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	03/04	09/04	Γ
44	Συντήρηση – ανάδειξη σχολικού κτιρίου Καστελλίων	1.9.4		140.000,00	140.000,00	0,00	Δ. Γραβιάς	03/04	09/04	Γ
45	Δημιουργία υπαίθριου χώρου εστίασης και αναψυχής στο Κάστρο Πανοπέα	1.9.4	Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου 5 στρεμ που βρίσκεται μπροστά στο Αρχαίο Κάστρο Πανοπέα κοντά στον Αγ. Βλάση	117.388,00	117.388,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	06/04	12/04	Γ
46	Αναπαλαίωση παραδοσιακού Πυργόσπιτου και ανάπτυξη περιβάλλοντος χώρου	1.9.4	Αναπαλαίωση διώροφου κτιρίου 250 τ.μ. (συνολικά) και μετατροπή του σε εκθεσιακό- πολιτιστικό πολυχώρο.	322.817,00	322.817,00	0,00	Δ. Χαιρώνειας	09/04	09/04	Γ
47	Ανάπλαση χώρου Αγ. Μηνά	1.9.4	Κατασκευή τουριστικού περιπτέρου με παραδοσιακά του Δήμου κλπ.	440.000,00	440.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας			Β
48	Ανάπλαση χώρου "Μαντέμι"	1.9.4	Ανάδειξη	400.000,00	400.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας			Β
49	Ανάπλαση χώρου πηγών Αγ. Ιωάννη Μαυρονερίου	1.9.4	Προσασία πηγών Μαυρονερίου	300.000,00	300.000,00	0,00	Δ. Δαύλειας			Β
ΜΕΤΡΟ 1.10: ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 2: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ										
1	Ολοκλήρωση τουριστικού περιπτέρου (Δ. Αμφικλείας)	1.10.2		245.000,00	134.750,00	110.250,00	Δ/ση Γεωργ. Ανάπτυξης Περιφ. Στερεάς Ελλάδας			Γ
ΜΕΤΡΟ 1.11: ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΜΒΩΝ, ΓΕΦΥΡΩΝ										

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΕΤΡΟ/ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (ΕΥΡΩ)			ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		βαθ ωρι
				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	
2	Βελτίωση αγροτικού δρόμου Σ. Σταθμός- Λιλαία-Γραβιά	1.11.1	10 χλμ.	380.000,00	380.000,00	0,00	Ν.Α. Φωκίδας			Γ

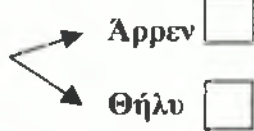

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΟΤΑ 2006

Για την εκπόνηση της πτυχιακής είναι πολύτιμο εργαλείο είναι η συμπλήρωση του παρακάτω ερωτηματολογίου.

Φύλο Άρρεν
Θήλυ

Κάτοικος .....

Ηλικία .....

Επάγγελμα.....

1) Ποια είναι τα κυριότερα πλεονεκτήματα της περιοχής σας; Δηλαδή αυτά που σας κάνουν να διαφέρετε από τις άλλες περιοχές της χώρας μας.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2) Ποια πιστεύεται ότι είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή σας;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3) Ο πληθυσμός έχει αυξηθεί ή έχει μειωθεί την τελευταία δεκαετία στον δήμο σας;

Αύξηση

Μείωση

4) Ο δήμος σας παρουσιάζει μείωση του μόνιμου πληθυσμού;

Αν ναι, ποιοι είναι οι κύριοι λόγοι;

Και ποιος είναι τελικά ο προορισμός τους;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5) Υπάρχει αύξηση του πληθυσμού στον τόπο σας; Αν ναι, για ποιους λόγους πιστεύεται ότι συμβαίνει αυτό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6) Ποιο είναι το δικό σας επίπεδο μόρφωσής σας και ποιο των υπόλοιπων μελών της οικογένειάς σας;

.....

.....

.....

.....

.....

7) Στον Δήμο σας ποιες από τις παρακάτω υποδομές όσον αφορά την εκπαίδευση υπάρχουν;

Δημοτικό

Νηπιαγωγείο

Λύκειο

Γυμνάσιο

Εσπερινό λύκειο

8) Το σπίτι σας ποιες από τις παρακάτω ανέσεις διαθέτει;

α) Κουζίνα

β) Ηλεκτρικό (ΔΕΗ)

γ) Τηλέφωνο (ΟΤΕ)

δ) Λουτρό

ε) Ύδρευση

στ) Κεντρική θέρμανση

ζ) Αποχωρητήριο

α	β	γ	δ	ε	στ	ζ
---	---	---	---	---	----	---

9) Όσοι ασχολείστε με την γεωργία ή τι δενδροκομεία τι καλλιεργείται συνήθως;

Πόσο φθάνει η παραγωγή του κάθε προϊόντος;

Πόσο είναι συνήθως το ετήσιο εισόδημα σας ανά καλλιέργεια;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10) Υπάρχουν υποδομές στον αγροκτηνοτροφικό τομέα (π.χ. εγγειοβελτιωτικά και αποστραγγιστικά έργα, αρδευτικά συστήματα κλπ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11) Χρησιμοποιείται γεωργικά μηχανήματα; Αν ναι, αναφέρετε ενδεικτικά μερικά καθώς και ποιες είναι οι λειτουργίες τους;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12) Αντιμετωπίζεται πρόβλημα άρδευσης;

Ναι

Όχι

Αν όχι, για ποιο λόγο;

Αν ναι, με ποιο τρόπο ξεπερνάτε το πρόβλημα αυτό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13) Είστε ενήμεροι εσείς οι αγρότες για τις εξελίξεις που υπάρχουν στον γεωργικό τομέα; Αν ναι αναφέρετε ενδεικτικά μερικές καθώς και από πού τις έχετε πληροφορηθεί;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14) Στην περιοχή σας αναπτύσσονται ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες αγροτών; Αν ναι, με ποια μορφή;

.....

.....

.....

.....

.....

15) Την ποσότητα των αγροτικών προϊόντων που παράγεται την καταναλώνεται μόνοι σας ή την εμπορεύεστε;

.....

.....

.....

.....

.....

16) Υπάρχουν συνεταιρισμοί στο Δήμο σας;

Πόσοι;

Τι είδη συνεταιρισμών υπάρχουν;

Ποιοι είναι οι κύριοι λόγοι ύπαρξης;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

17) Ασχολείστε με την κτηνοτροφία ;

Αν ναι, με ποιο τρόπο;(κτηνοτροφικά προϊόντα, κτηνοτροφική εκμετάλλευση)

Τι κέρδη σας επιφέρει η κτηνοτροφία ετησίως;

Σε τι ποσότητες παράγονται τα κτηνοτροφικά προϊόντα;

Η κτηνοτροφική εκμετάλλευση με ποια μορφή ασκείται;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

18) Το εισόδημά σας προέρχεται εξολοκλήρου από την απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα; Αν όχι, από πού αλλού προέρχεται;

.....

.....

.....

.....
.....
19) Υπάρχει ανεργία στον τόπο σας; Που πιστεύεται ότι οφείλεται; Εσείς έχετε κάποιο μέλος της οικογένειας σας που να άνεργο;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

20) Υπάρχουν επιχειρήσεις στον τόπο σας;

.....
.....
.....
.....

21) Στην περιοχή σας παρουσιάζεται μεταποιητική δραστηριότητα;

Αν ναι, με ποια μορφή;

Και αν όχι, ποιοι πιστεύεται ότι είναι οι σημαντικότεροι παράμετροι;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

22) Υπάρχουν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες στην περιοχή που να απασχολούν τους μόνιμους κατοίκους;

.....
.....
.....
.....

**23) Η ύπαρξη τουριστικών αρχαιολογικών και θρησκευτικών τόπων γύρω από την περιοχή του Παρνασσού συμβάλλει στην ανάπτυξη του τριτογενή τομέα ;
Αν ναι, ποια μέρη πιστεύεται ότι συμβάλλουν περισσότερο;
Τα μέρη αυτά είναι σωστά και πλήρως αξιοποιημένα;**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

24) Υπάρχουν στην περιοχή παρέμβασης και συγκεκριμένα στο δήμο σας καταλύματα για την διανυκτέρευση των επισκεπτών;

.....
.....
.....
.....

25) Θα δημιουργούσατε τουριστική μονάδα ή επιχείρηση παροχής υπηρεσιών στον τόπο σας με στόχο την ενίσχυση κάποιας ήπιας μορφής τουρισμού (π.χ. οικοτουρισμός, αγροτουρισμός);

.....
.....
.....

.....
.....
.....

26) Σχετικά με τον αγροτουρισμό ποιες είναι οι προσδοκίες των τουριστών που επισκέπτονται τον τόπο σας;

.....
.....
.....
.....

27) Υπάρχουν προστατευόμενες περιοχές στον ορεινό όγκο του Παρνασσού;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

28) Υπάρχουν υποδομές ως προς τον τομέα της υγείας – πρόνοιας; Αν ναι, ποιες υπάρχουν στο δήμο σας;

.....
.....
.....
.....
.....

29) Στον δήμο υπάρχει πνευματικό κέντρο ή μουσείο; Δηλαδή υπάρχουν πολιτιστικές υποδομές;

.....
.....
.....

30) Στην περιοχή σας πραγματοποιούνται εκδηλώσεις; Αν ναι ποιες είναι οι πιο διαδεδομένες;

.....
.....
.....

31) α)Υπάρχει οδικό δίκτυο που να εξυπηρετεί τα βασικά δημοτικά διαμερίσματα της περιοχής και αν ναι σε τι κατάσταση βρίσκεται;

β)Λειτουργεί αστικό ΚΤΕΛ;

γ)Αν ναι πόσο συχνά υπάρχουν δρομολόγια;

δ)Υπάρχει και σιδηροδρομική γραμμή;

α).....
.....

β).....

γ).....
.....

δ).....
.....

32) Γνωρίζεται κάποια έργα τις περιοχής σας που είναι ενταγμένα στο Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας 2000 – 2006;

.....
.....
.....
.....

33) Γνωρίζεται για τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου;

.....
.....
.....
.....

34) Τι έργα θα θέλατε να υλοποιηθούν στον τόπο σας;

.....
.....
.....
.....

35) Είστε ευχαριστημένοι που μένετε στην συγκεκριμένη περιοχή;

.....
.....
.....
.....

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΟΥ ΜΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΑΤΕ**